

CATALUNYA + CRISTIANA

Director: Manuel Valls i Serra

22 · Desembre · 94

Any XVI • Núm. 796 • 175 ptes.

Deus in adiutorium
meum in-
tende.

Domine ad adiuvā-
dum me festina.
Gloria p̄i et filio et
spiritui sancto.

Anunciata

«Gent humil, —pastors—
oïu el missatge:
El Fill de David
us neix a l'estable.

Abans que a ningú
us parlo a vosaltres,
que Ell no ha menystingut
la seva nissaga.

Aneu al coval
sense cap recança:
serà el Bon Pastor
que el ramat reclama.

Mireu-lo dormint
sobre quatre palles:
És el Salvador
predit pels oracles.

Quan l'haureu besat
la nit serà albada,
que l'Infant nou nat
és Déu amb nosaltres».

Mn. Antoni Verdura i Roger

VIATGES I PELEGRINATGES PER ALS AMICS
DE «CATALUNYA CRISTIANA»

AVANÇ DE LA PROGRAMACIÓ

ITINERARIS 1995

ITINERARIS PENSATS AMB TOTA CURA

- per aprofitar els temps al màxim, sense pressa
- per conèixer bé els països i els llocs visitats
- per gaudir de les belleses naturals
- per assaborir l'arqueologia, l'art, la cultura
- per visitar i saludar les Esglésies locals.

GRUPS DE VIATGE MOLT AGRADABLES

- integrats per amics actuals o, ben segur, futurs
- fent reunió abans i després de cada viatge
- amb uns interessos bàsicament comuns

UNA BONA DIRECCIÓ, RESPONSABLE I EFICAC

- des del punt de vista tècnic de la nostra agència
- per l'experiència del cap de grup (tour leader) del Amics de CC que acompanya cada viatge/pelegrinatge

ASSISTÈNCIA CULTURAL I ESPIRITUAL

- garantida, quan cal, per guies locals escollits
- complementada pel mossèn que acompanya sempre cada grup
- amb celebracions de l'Eucaristia a llocs adients i amb pregària diària

TERRA SANTA

Viatge com a «pelegrins de la Paraula» al país on va néixer i va créixer Jesús; on va viure i va acomplir la nostra redempció, i on va crear i impulsar la seva Església.

Tot un recorregut per la Judea i la Galilea, amb estades a Jerusalem i a Natzaret.

Visites: Betlem, Betània, Ain Karem, mar Morta, Jericó, Jordà, Genesaret, Cafarnaüm, Canà, Tabor, Akkò, Carmel, Cesarea Marítima, etc.

Del 15 al 24 de març.

Del 15 al 24 de maig.

Del 10 al 19 de juliol.

Del 4 al 13 d'agost.

Del 18 al 27 d'octubre.

Del 1 al 10 de desembre (Puríssima).

Del 27 de desembre al 5 de gener

(cap d'any).

TAILÀNDIA

el món siamès

Del 24 d'abril al 8 de maig
Un viatge molt exòtic per
terres de l'Orient

SICÍLIA/MALTA

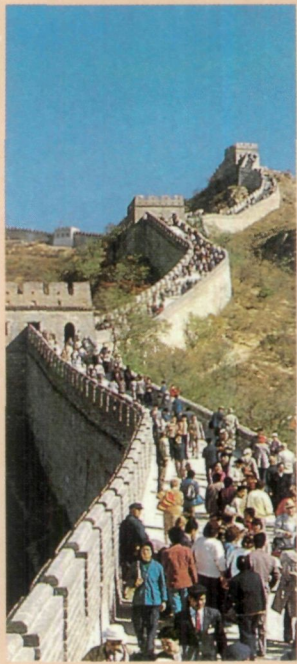
illes del Mediterrani

Del 2 al 13 de juny
Arrel de civilitzacions i
implantació del
cristianisme

Els tresors de LA XINA

De l'1 al 18 d'agost
Un itinerari selecte per
l'antic i gran imperi

RTA DE SANT PAU

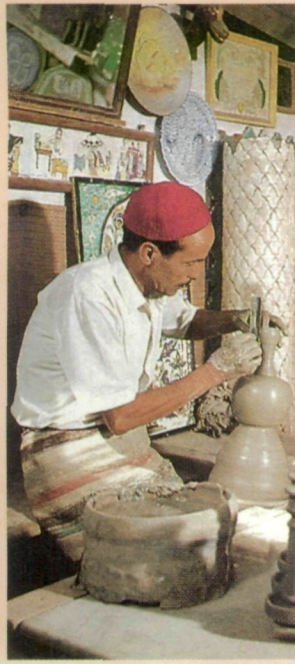
(Turquia i Grècia)

Del 20 de setembre al 8
d'octubre
Seguint els indrets de
l'expansió apostòlica i les
esglésies de l'Apocalipsi

MARROC

Del 7 al 18 de novembre
Un país per anar a
conèixer al natural

VIATJANT AMB «CATALUNYA CRISTIANA» PODEU FER MOLTS I BONS AMICS

FE, CULTURA I ESPLAI

Així són els viatges de «CATALUNYA CRISTIANA»

PER A INFORMACIÓ:

Amb l'assistència tècnica de

UE ULTRAMAR EXPRESS

Associació
AMICS DE

«CATALUNYA CRISTIANA»

Plaça Urquinaona, 11 3r. 3a. A.
08010 Barcelona

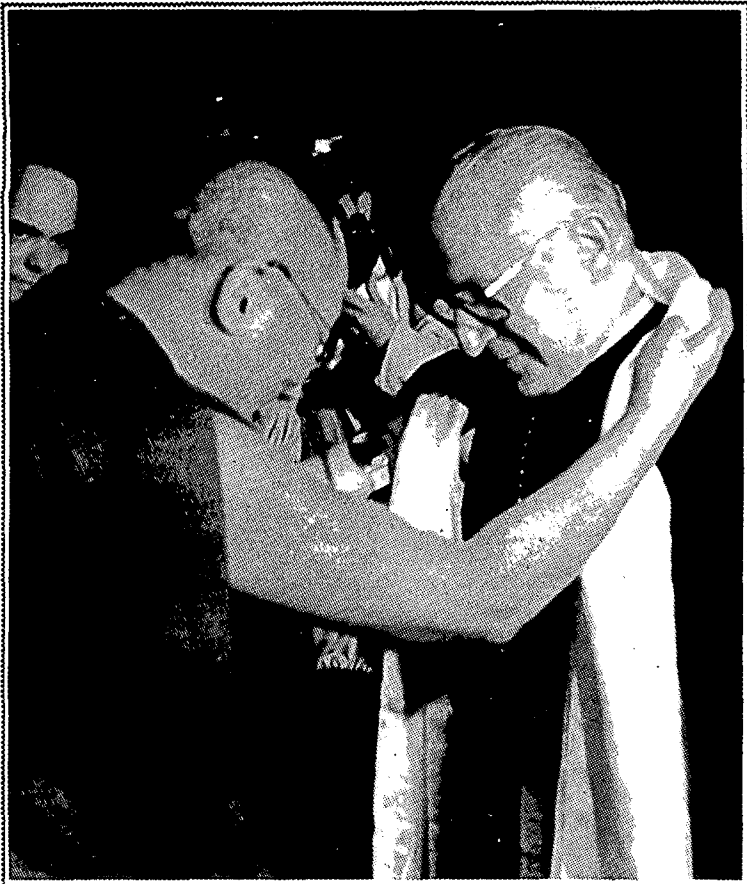
Telèfon: 301 37 18

Fax: 302 32 64

Cardenal Carles: «El diàleg interreligiós és una exigència del nostre temps»

El Dalai Lama s'entrevistà amb el cardenal Carles

Dimecres, 14, el Dalai Lama fou rebut per l'Arquebisbe de Barcelona, Cardenal Ricard M. Carles, al qual acompanyava Mons. Jaume Traser, bisbe auxiliar. Temes de fons de la conversa: l'ecumenisme i el paper de les religions en la contribució a la pau del món. El Cardenal Carles subratllà posteriorment, en una entrevista concedida a Dolors Massot, del diari ABC, que «el diàleg interreligiós és una exigència del nostre temps». Segons el Dr. Carles no hi ha tanta secularització com es creu: «No deuen estar tan secularitzats el món i la nostra societat quan una antiga religió i la seva saviesa atreuen encara els homes d'avui», va afirmar. Finalment, expressà el seu desig que «dins el

més exquisit respecte a totes les gran tradicions religioses, els catòlics sapiguem descobrir les "llavors de veritat" que, com deia el filòsof i màrtir cristià dels primers segles, sant Justí, hi ha en totes les filosofies i en totes les tradicions de saviesa. I també —com no— que totes aquestes riqueses ens les dona el Pare Déu en Jesucrist».

Aquests dies, Barcelona ha esdevingut capital del diàleg interreligiós. A més de la presència del Dalai Lama, s'ha celebrat el congrés Contribució de les Religions a la Cultura de la Pau, convocat per la UNESCO. D'aquest important encontre interreligiós en donarem àmplia informació en el nostre proper número.

Més informació a la pàg. 14

IX Jornada Mundial de la Joventut celebrada a Denver (EUA)

Taizé a París i X Jornada Mundial de la Joventut a Manila

Temps de grans pelegrinatges juvenils

Prop de 100.000 joves europeus entre els 17 i els 25 anys pelegrinaran a París per cap d'any, convocats per la comunitat de Taizé. L'any passat aquesta trobada se celebrà a Munic i fa dos anys a Viena. Més

de la meitat dels participants s'espera que vinguin dels països de l'Est. Durant l'estiu passat viatjaren a Taizé centenars de russos, milers de polonesos, d'ucraïnesos, d'eslovens i de croates, de romanesos i de lituans. Una participació que s'explica pels més de 30 anys de fidelitat amb l'Est. De Barcelona marxaran uns 800 joves amb autocars.

Del 10 al 15 de gener, Manila serà la seu de la X Jornada Mundial de la Joventut, un encontre que des del 1985, cada dos anys, aplega centenars de milers de joves de tot el món al costat del Sant Pare. El programa preveu de l'11 al 13 de gener les catequisis per àrees lingüístiques i la trobada del Papa amb els joves el 12 i a la tarda del 14 per a la vetlla de preparació de la Jornada que se celebrarà el diumenge 15 de gener.

Tanmateix, el Sant Pare ha convocat els joves d'Europa per a una reunió al santuari maria de Loreto el proper setembre. «Serà un moment fort de reflexió, de pregària i de vida fraterna, durant el qual els participants renovaran el seu compromís de testimo-

niatge envers el Senyor», ha dit Joan Pau II.

A París, a Manila, i més tard a Loreto, els joves obren finestres i encenen arreu la mateixa flama de la fe.

Trobada europea a Viena el 1992, un temps fort de «pelegrinatge de confiança per la terra»

Especial Nadal: pàgs. 27 - 46

Editorial

Cap al gran diàleg conciliar

Hem pregat —vam fer-ho especialment a Montserrat el dissabte, dia 10— i continuem pregant pel nostre Concili. En aquest sentit, considerem exemplar la notícia que els bisbes de Catalunya participaran junts, el mes de gener, en un recés de tres dies, a la Cova de Manresa, per tal de preparar-se espiritualment als treballs conciliaris. Només si tots ens deixem renovar el cor per l'Esperit aconseguirem de renovar les nostres esglésies.

Però també ens cal —i això, òbviament, va connex amb l'oració— aconseguir un bon nivell de reconciliació fraterna. Altrament, no seríem capaços d'entaular el diàleg conciliar, que ha de ser un diàleg d'estil evangèlic.

Es tracta, ja ho sabem, d'un estil exigent. Demana, en primer lloc, veracitat: «Digueu sí, quan és sí; no, quan és no. El que es diu de més ve del Maligne». (Mt. 5,37). Quantes pors, quants respectes humans, quants possibilismes exagerats, quantes combinacions diplomàtiques... cauen pel seu pes quan prenem aquest consell evangèlic com a norma de la nostra vida. Aleshores el diàleg es clarifica, les paraules guanyen dignitat, creix la confiança dels uns vers els altres.

L'estil evangèlic també demana prioritzar absolutament el Regne. «Vosaltres busqueu primer el Regne de Déu i fer el que ell vol» (Mt. 6,33). Quan ens situem en aquesta perspectiva, ens buidem d'ambicions personals, ens alliberem de

rivalitats ideològiques. Buscar el Regne ens fa capaços d'acceptar les aportacions dels altres no perquè siguin d'aquest o d'aquell, sinó pel seu contingut, encara que vinguin de germans que ens semblen poc experts, o que no saben expressar-se prou bé, o que no són de la meua colla...

L'estil evangèlic passa, finalment, pel perdó «no set vegades, sinó setanta vegades set» (Mt. 18,21). La bona entesa entre els deixebles de Jesús no es fonamentà en la pretensió d'aplicar a les relacions personals la justícia estricta, sinó en la imitació de la misericòrdia de Déu. El Concili català hauria d'afavorir una reconciliació generosa de grups i tendències, de jerarquia i poble cristià, de clergues i laics, dels militants i dels altres cristians practicants, d'aquests i dels de pràctica religiosa escassa o nul·la... La reconciliació comença per assumir tota la realitat de l'Església sense mútues exclusions.

Estem convençuts que si el Concili assoleix aquest estil evangèlic, serem capaços d'evangelitzar de bell nou Catalunya.

Tribuna

L'encís de Nadal

Ramon Daumal

bisbe auxiliar emèrit de Barcelona

¿Què té l'encís de Nadal que desvetlla sentiments oblidats o esmortits en el cor de l'home? Els poetes, els artistes, els músics, amb lletres, amb art, amb harmonia, els expressen amb bellesa inusitada; d'altres, la majoria, els viuen sense saber-los comunicar o potser, sense adonar-se'n.

Nadal no deixa ningú indiferent. És l'encís del naixement d'un Infant que il·lumina una nit, amb un esclat de llum que prové d'una Vida que ha superat la mort i ha donat sentit i contingut a l'efímera existència humana. «Us anuncio un gran goig... us ha nascut el Salvador».

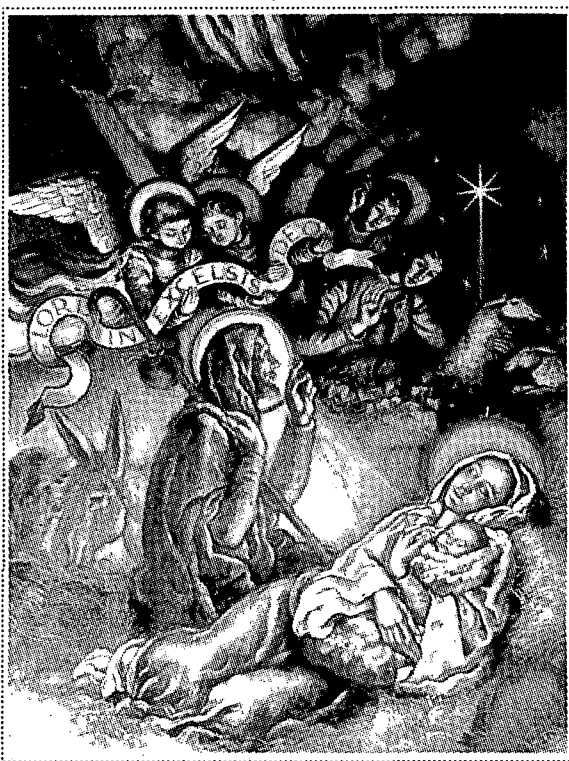
¿Qui no coneix el *Poema de Nadal* del poeta Josep M. de Sagarra? ¿Qui no ha escoltat, amb emoció, el *Poema del Pessebre* de Joan Alavedra, que va harmonitzar Pau Casals? ¿Qui passa els dies de Nadal, sense sentir-se contemplatiu davant el pessebre?

Confesso amb senzillesa que fa molts anys que no deixo passar el temps nadalenc, sense escoltar la bella melodia de l'*Oratori* de Pau Casals, tot assaborint la lletra de Joan Alavedra, que dona ànima i vida a les figures del pessebre, fent-les recórrer el camí, que de Betlem les condueix al drama de la Passió, per concloure en l'Hosanna de la Resurrecció, amb l'exultant *Gloria*. Tampoc no deixo de llegir, pausadament i amb esperit meditatiu, el *Poema de Nadal* de

Josep M. de Sagarra. I procuro visitar pessebres, artístics o populars, per complaure'm i complaure.

Josep M. de Sagarra va néixer l'any 1894. En el centenari del seu naixement, amb justícia, es farà esment i es valorarà la seva obra literària, rica en tantes facetes, com abundant en la seva creació. Però, recordo en la meua joventut, l'impacte que va tenir i els comentaris que va suscitar la publicació l'any 1930, del *Poema de Nadal*. M'atreiria a dir que era l'expressió profunda dels seus sentiments, davant el misteri de l'encís de tot el que és i significa Nadal, davant un «món cansat i gris», d'un «món tan lluny de les estrelles». Sembla, com si hagués sentit «viva i lluent l'estrella de Nadal esgarrinxant el blau del firmament», que li va fer descobrir la veritat, aquella veritat que l'àngel ha dit: «Us anuncio una bona nova que portarà a tot el poble una gran alegria: avui, a la ciutat de David, us ha nascut el Salvador, que és el Messies, el Senyor. Això us servirà de senyal: trobareu un Infant enfaixat amb bolquers i posat en una menjadora» (Lluc 2,10-12).

El poeta s'identifica amb els pastors, que moguts per la força irresistible de la veritat, els mena vers Betlem, superant el rabadà de l'exorquia, que «massa estimava el seu por-

ró blau cel i la nina de l'ull tenia un tel i una rata-pinyada dins el pit». I segueix amb ells el camí, cosa curta de dir i llarga de seguir. Un camí que demana fidelitat i constància per arribar a Betlem, on trobaran el Noi de la Mare, que la cançó popular canta, amb tendresa i dolçor de l'esperit, perquè ens prepara per trobar on ha nascut l'Infant, en una nit, que fou la nit més bella, més musical, més flamejant. Nit que retorna cada any per recordar-nos que:

*si tot l'any la mesquinesa ens fibla
i l'orgull de la nostra soledat,
almenys, aquesta nit, fem el possible
per ser uns homes de bona voluntat.*

El poema ens recorda i se'ns fa present en els pessebres.

Joan Amades, el gran folklorista, va dir que «Nadal és la Festa Major del poble cristià». La seva emoció ha fet vibrar la corda sensible del poble i ha fet brollar una deu fresca de poesia, de cançons, llegendes, tradicions i costums. Entre aquests destaca com a més important, el pessebre.

Fem doncs, el pessebre per reviuire l'encís del misteri de Nadal. És tan nostre, que preterir-lo seria un pecat contra una de les tradicions catalanes més entranyables. Fem el pessebre, artístic o popular, gran o petit, que ens recordi en el si de la llar l'encís de Nadal, i visitem-ne, a casa dels familiars o amics, els públics i privats, alguns dels quals comporten el treball de tot l'any d'un grup de persones, que s'agermanen per fer-lo atractiu i bell.

Entre els artístics particulars recordo el Grup Pessebrista de la parròquia dels Dolors de Sant, que fa anys en preparen un de gran valor artístic, per inaugurar-lo a la Missa del Gall. Amb un retaule que comprèn tot el presbiteri, paisatges de Catalunya, com a marc per a un Naixement de gran bellesa. Aquest any, m'han dit que l'emmarcaran amb la panoràmica de les muralles d'Hostalric. La visita és gratificant.

Nadal, pessebre, intimitat joiosa de la família. Descobrim l'esperança que ens dona l'Infant que encara no parla, però que ens diu: «Déu t'estima. Estimeu-vos, Estimem Déu; estimem-nos i vivim l'esperança del misteri de Nadal, davant un món que sembla trontollar per tots cantons». La fe cristiana ens diu: «Us anuncio un gran goig... us ha nascut el Salvador».

CATALUNYA
CRISTIANA

Director: Manuel Valls i Serra

Director adjunt: Jaume Planas i Pahissa

Coordinació: Josefina Picas i Pauñé

Redacció: Glòria Carrizosa, Miquel Àngel Codina, Guillem Farré, Francesc Gamissans, Núria Oriol, Tomàs Puntí, David Vidal

Col·laboradors: Núria Albert, Montserrat Albert, Josep M. Aragonès, Jordi Bassas, Pilarín Bayés, Pietat Campmajo, Oriol Camps, J. Carrera Planas, Rosa Collell, Miquel Estradé, Enric Graupera, Joan Guiteras, Jordi Jorba, Justo López Melús, Jaume Mora, Josep Nadal, Francesc Nicolau, Francesc Riu, Joan Salvador, Pere Saumell, Pere Tena, Josep Ventura, P-J Ynaraja

Corresponsals: Jaume Reixach, GIRONA; Jaume Montaña, LLEIDA; Antoni Mirabet, SEU D'URGELL; Lluís Badia, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Joaquim Blanc, TORTOSA

Autoedició i compaginació: Josep Samper i Carlos Aguado

Redacció, administració, publicitat i autoedició:

C/ Puiggari 5-7, - 08014 BARCELONA - Telèfon 490 59 88, Fax 490 20 35

Impressora: Publiagraf, S.A.L. Passatge Valeri Serra, 30, 08011 BARCELONA. D.L. B. 14.387/79 Tels. 454 16 30 / 17 77

SUBSCRIPCIONS ANUALS

Catalunya, resta de l'Estat espanyol, Andorra, Gibraltar i Portugal 9.100 Ptes.
Resta d'Europa: 19.604 Ptes.
Amèrica i Àfrica: 24.804 Ptes.
Àsia i Oceania: 35.724 Ptes.

Edita: Fundació Catalunya Cristiana, de l'Arquebisbat de Barcelona

Fundadors: Mn. Joan Jarque i Jutglar i Mn. Francesc Malgosa i Riera

PATRONAT

President: Mons. Ricard-Maria Card. Carles i Gordó, arquebisbe de Barcelona

President per delegació: Mons. Joan Carrera i Planas, bisbe auxiliar de Barcelona

Altres membres: Josep-Rafael Carreras de Nadal, Ramon Casals i Lamarca, Marcel Coromines i Balletbó, Pere Fàbregues i Morlà, Marcel·li Joan i Alzinella, Josep Miró i Ardèvol, Pere Planellas i Reig, Josep Oriol Pujol i Humet, Mn. Manuel Valls i Serra, Gaspar Vilarrubias i Codina

Secretari: Jaume Planas i Pahissa

Delegat executiu: Jaume Viñals i Rovira

Difusió controlada per

MEMBRE DE LA UCIP

Així comença la carta del Papa als petits amb motiu de l'Any de la Família

Vaticà

«Als nens de tot el món»

ROMA.— Joan Pau II va beneir, el passat diumenge dia 11, els Nens Jesús que milers de nens portaren a la plaça de Sant Pere i va anunciar que els propers dies es faria pública la seva carta als nens de tot el món. En la carta, que el Papa ha escrit com a conclusió de l'Any de la Família, es parla de la importància de la institució familiar, del naixement de Jesús i de la necessitat de respectar la vida de tothom.

Els nens romans tenen el costum d'acudir al Vaticà, un dels diumenges de l'Advent, aprofitant la concentració dominical de la Plaça de Sant Pere, durant el rés de l'Àngelus, perquè el Papa beneeixi la imatge del Nen Jesús que cada u posarà al pessebre que instal·la a casa seva.

Adreçant-se als nens que eren a la plaça, on ja s'havia col·locat un gran arbre de Nadal de 30 metres d'alçada i s'està construint el portal de Betlem que cada any es posa junt a l'obelisc, el Pontífex va dir que espera que en aquest Nadal «el Nen Jesús que posareu al pessebre que heu construït a casa vostra sigui el centre i la llum de la vostra família i de la vostra vida». Improvisant, Joan Pau II comentà que a

Roma havia plogut abundantment mentre que en aquell moment lluia un bon sol, i digué als nens: «vosaltres sou el sol del nostre futur, que Jesús us ensenyi el camí per aquest pervindre vostre i nostre».

El Papa tornà a parlar de la gran oració per Itàlia i digué que amb ella «hem volgut reafirmar la primàcia de Déu en la vida de les persones, de les famílies i de la mateixa societat, com a condició indispensable per a la construcció d'un futur realment serè i fruitós per a tots».

El Sant Pare anuncià que en els pròxims dies es faria pública la seva carta als nens de tot el món. A la carta, que el Papa ha escrit com a conclusió de l'Any de la Família, es parla de la importància de la

institució familiar, del naixement de Jesús i de la necessitat de respectar la vida de tots, fins i tot la dels no nascuts.

Referint-se als actes celebrats amb anterioritat a Loreto, Joan Pau II afirmà que «amb el cor i la ment posats en la Casa de Natzeret, hem

recordat les famílies italianes, perquè seguint l'exemple de la Sagrada Família sàpiguen ser escola de fe, d'humanitat i d'autèntica alegria».

«Hem confiat a la protecció materna de Maria el present i el futur del poble italià, les seves es-

perances, les seves alegries i també els seus sofriments. Estic segur que la carta us animarà a seguir i estimar Jesús amb més generositat, per tal que us convertiu en alegres anunciadors del seu Evangelí per a un món nou i ric de pau», va concloure el Papa. (APIC)

Joan Pau II exhorta els dominics a prendre part en la nova evangelització

ROMA.— «Prendre una part activa en la nova evangelització, heus ací estimats pares dominics, el vostre compromís». Aquesta és la crida que Joan Pau II va adreçar als membres de la Universitat Pontifícia Sant Tomàs d'Aquino, l'Angelicus, durant la seva visita a l'esmentat centre.

El Papa recordà la història de l'orde dominicà, al voltant dels tres eixos, la missió *ad gentes*, l'esperit missioner i la teologia dominicana. Va fixar-se particularment en la figura del P. Comier, recentment beatificat. Aquest dominic fou fundador del col·legi que ben aviat es transformà en la universitat romana de l'Angelicus, i un dels homes que ha sostingut amb força la Facultat de teologia de Friburg, i també l'Escola Bíblica de Jerusalem.

«Els apòstols de la nostra època tenen davant seu un escenari ben diferent» diu el Papa. I defineix «tres grans categories d'homes amb dificultats: els qui encara no creuen, els qui han nascut en el context del poble cristià però que no creuen; els qui han rebut el do de la fe però que no han conformat encara la seva vida amb l'Evangelí».

Així el Papa crida els dominics a llançar-se a la nova evangelització: «El vostre carisma d'estudi de la Paraula de Déu i de la realitat humana pot retre un servei valuós actualment, com ho ha estat en el passat. La fidelitat al carisma us invita a una comprensió aprofundida de la realitat cultural present, a la denúncia profètica de les desviacions intel·lectuals i morals, i a la inculturació de la fe». Cità especialment Tomàs d'Aquino «que ha de ser per a vosaltres el model del diàleg amb la cultura del nostre temps». (APIC)

Beatificació a Berlín d'una víctima dels nazis

ROMA.— Joan Pau II visitarà l'any vinent Berlín per beatificar el preposit catedralici de l'església de Santa Hedwig i opositor al règim nazi de Hitler, Bernhard Lichtenberg, que morí el 1943 durant el seu trasllat al camp de concentració de Dachau.

La visita del Papa serà per la primavera o estiu, segons declaracions del portaveu de l'arquebisbat de Berlín, Dieter Hanky.

«El cardenal Sterzinsky invità oficialment el Papa a visitar Berlín fa uns dies. La invitació ha estat confirmada i acceptada pel Vaticà», comenta Hanky, el qual considera que la cerimònia de beatificació del primer sant de la capital alemanya tindrà lloc a l'Estadi Olímpic.

El Papa s'hostatjarà durant la seva estada a Berlín en el monestir dominic de Sant Pau, fundat fa 125 anys al barri de Moabit, l'únic convent masculí que encara funciona a la ciutat.

El nou beat va condemnar en els seus sermons la persecució dels jueus i altres opositors per part del règim nazi. Fou detingut el 1941 i condemnat a dos anys de presó per la justícia hitleriana; després de complir la condemna, la Gestapo va ordenar el seu trasllat a Dachau i morí el 5 de novembre, durant el viatge. (EFE)

TEAS

Taller Escola d'Arts
Sumptuàries
Centre d'educació especial
Dedicat a disminuïts
psíquics
A partir dels 16 anys
Taller especialitzat
Esmalt sobre metall-ceràmica
Tapís i catifa
Cultura General
Recuperació Física-Logopedia
"CLUB-ESPLAI"
Assessorament psiquiàtric i
psicològic
Informació: 215 69 77
de 12 a 14 hores

PER FER EL PESSEBRE AMB ART I TRADICIÓ

Artesania de la Família Monàstica de Betlem

Figures artesanals, úniques i de producció limitada, fetes als obradors de les Germanes de Betlem i de l'Assumpció de la Mare de Déu (monges betlemites, de clausura), i també altres imatges (baixos relleus, medalles, ceràmica, etc.), a base de dolomia (pedra del Pirineu reconstituïda) i acabades a mà: com a terracotta, policromades o en marfilina. Les podeu veure a l'Associació d'Amics de «Catalunya Cristiana» o bé a la llibreria La Formiga d'Or, de Barcelona. Us n'ofereim aquí una selecció (podeu demanar-ne el catàleg complet il·lustrat).

FIGURES DE PESSEBRE

1. JESUS, MARIA I JOSEP: 10.000,- Pts
2. ÀNGEL, MULA I BOU: 7.000,- Pts
3. ELS TRES REIS: 12.600,- Pts
4. PASTOR ADORANT AMB XAI: 5.600,- Pts

PESSEBRE DE MIDA GRAN

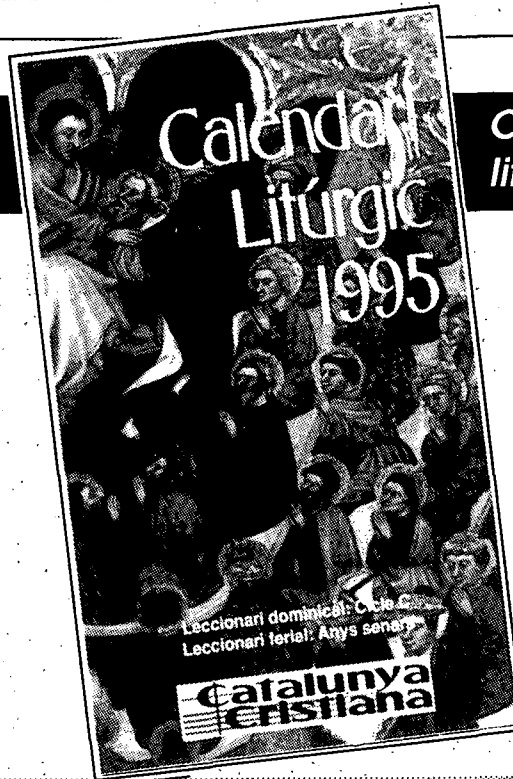
5. SAGRADA FAMÍLIA: 35.000,- Pts
6. PASTOR AMB ANYELLS: 17.400,- Pts
7. REI DRET: 17.500,- Pts
8. REI ADORANT: 17.500,- Pts
9. REI NEGRE: 17.500,- Pts

EN MARFILINA

10. MdD DE MONTSERRAT: 11.000,- Pts
11. STA. ANNA I MdD: 5.400,- Pts
12. SAGRADA FAMÍLIA: 8.700,- Pts
13. CALVARI: 6.400,- Pts
14. DÍPTIC MdD I SALVADOR: 6.400,- Pts

ALTRES IMATGES

15. ST. JOSEP: 11.500,- Pts
16. MdD TORRE DE DAVID: 11.200,- Pts
17. MdD ROMÀNICA: 17.000,- Pts
18. ST. BENET: 10.700,- Pts

Calendari
litúrgic 1995

CADA DIA DE L'ANY AMB «CATALUNYA CRISTIANA»

Des de la perspectiva del Congrés de Religiosos de Catalunya i amb vistes al Sinode de Bisbes, tenen tots dos com a tema «Els consells evangèlics: un do de Déu a la seva Església». Per altra banda, com expressa el bisbe Joan Carrera als mots de presentació, la fusió «d'allò més fugisser de l'home, el temps, amb allò més definitiu, la salvació de Jesús, situa tota la nostra existència en l'esperança». Aquella esperança de la qual hem de donar raó i que ens cal alimentar tot al llarg de l'any.

Calendari 1995 (mural)

Calendari

1995

Catalunya
Cristiana

19. CALENDARI LITÚRGIC 1995; 240,- Pts
20. CALENDARI 1995 mural; 450,- Pts

BUTLLETA DE COMANDA

nom: _____ cognoms: _____

adreça: _____

població: _____

codi postal: _____ telèfon: _____

☐ Indico el número, el nom i l'import del que desitjo que m'enviïn per correu:

Núm. _____ Import: _____ Pts. TOTAL PTS.

Núm. _____ Import: _____ Pts.

Núm. _____ Import: _____ Pts.

(Càrrec de 575,- Pts. per despeses d'embalatge i tramesa)

☐ Adjunto xec barrat, a nom d'Amics de Catalunya Cristiana.

☐ Ho pagaré contra reemborsament
(hi carregarem les despeses corresponents).

Data: _____
Signatura: _____

☐ Voldria que m'enviéssiu el Catàleg d'Artesania.

PODEU FER LA COMANDA

PERSONALMENT:

A l'Associació d'Amics de «Catalunya Cristiana», i també a la llibreria La Formiga d'Or (Av. Portal de l'Àngel, 5, Barcelona).

PER TELÈFON:

Trucant al número (93) 301 37 18, de l'Associació d'Amics de «Catalunya Cristiana».

PER CORREU:

Omplint la Butlleta de Comanda i enviant-la tot seguit a l'Associació d'Amics de «Catalunya Cristiana». Ens permetrem carregar 575,- Pts. per despeses d'embalatge i tramesa per correu.

Una exposició de 137 Bíblies en castellà

SEVILLA.— El Reial Monestir de San Clemente, de Sevilla, ha allotjat una exposició de 137 bíblies en castellà. Són les més representatives de les realitzades entre 1527 i 1994 per jueus, protestants i catòlics. Aquesta mostra, organitzada per la fundació El Monte, romandrà oberta al públic fins al proper 8 de gener.

La Biblia

La Casa de la Biblia

Segons explicà el comissari de l'exposició, Gabino Fernández Campos, s'ha organitzat aquesta exposició monogràfica coincidint amb la celebració, aquest any, de diverses efemèrides de la història de la Bíblia en castellà: el 450 aniversari del Nou Testament de Francisco de Enzinas (Anvers, 1543); el 400 aniversari de la mort de Casiodoro de Reina (Frankfurt 15-3-1994); el 200 aniversari de la Bíblia del P. Phelipe Scio (València, 1790-1794), i el 50 aniversari de la Bíblia d'E. Nacar i A. Colunga (Madrid, 1944).

Fernández Campos assenyalà que la mostra es divideix en tres grans parts. Per una banda, s'ofereixen les bíblies medievals, entre les quals destaquen les dues edicions en facsímil de la Bíblia de la Casa d'Alba, i un facsímil de la Bíblia de Ferrara, que imprimiren els jueus-sefardites l'any 1553. Una segona part d'aquesta exposició és la dedicada al Segle d'Or, de la qual és representativa la primera Bíblia completa impresa en castellà per Casiodoro de Reina, coneguda com la *Biblia del Oso*, o el Nou Testament, del qual sols hi ha sis exemplars, imprès a Ginebra, el 1556, per Juan Pérez de Pineda.

Dades curioses

La tercera part de la mostra està dedicada a l'època moderna. En aquest període es poden trobar, entre altres obres, la primera edició de la Bíblia del P. Scio, o la versió completa de la Bíblia d'Amèrica, impresa aquest mateix any per la Casa de la Bíblia. Però, a més a més, en el Reial Monestir de San Clemente es poden trobar dades curioses, com el fals peu d'impremta amb el qual va sortir l'obra de Pérez de Pineda per burlar el Tribunal de la

Viejo Testamento

(Los exploradores de la tierra de Canán) "llegaron hasta el valle de Escol, cortaron un sarmiento con racimos de uvas, que trajeron dos en un palo, y granadas e higos". (Números, 13,23).

"¿Por qué nos sacaste de la tierra de Egipto, para traernos a un lugar tan horrible como éste, que ni puede sembrarse, ni tiene viñas, ni higueras, ni granados, y donde ni agua siquiera hay para beber?" (Números 20,5).

"Ahora, Yavé, tu Dios, va a introducirte en una buena tierra... tierra de trigo, de cebada, viñas, de higueras, de granados..." (Deuteronomio, 8,7s).

"Había en cada capital sobre las columnas doscientas granadas, alrededor de dos órdenes en lo alto de cada capitel, junto al trenzado".

(I Reyes, 7,20).

"¿No está aún la simiente en los graneros? Ni la vid, ni la higuera, ni el granado, ni el olivo han florecido todavía, pero desde este día en adelante daré yo bendición". (Ageo, 2,20).

"Cintillo de grana son tus labios, y tu hablar es suave. Son tus mejillas mitades de granada a través de tu velo". (Cantar de los Cantares, 4,3).

"Madrugaremos para ir a las viñas, veremos si brota ya la vid, si se entreabren las flores, si florecen los granados, y allí te daré mis amores". (Cantar de los Cantares, 7,13).

"Yo te llamaría, y te entraría en la casa de mi madre, en la alcoba de la que me engendró, y te daría a beber vino adobado y mosto de granados". (Cantar de los Cantares, 8,2).

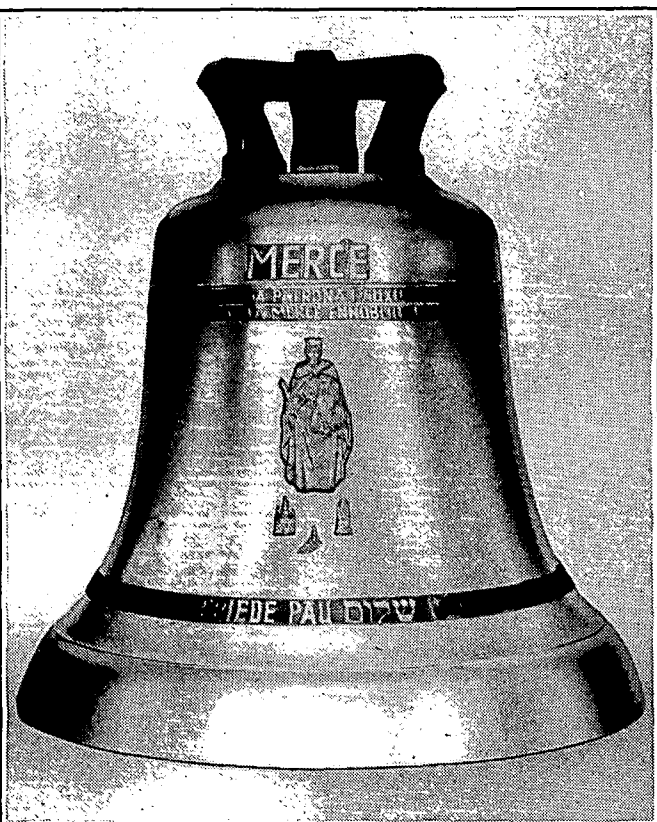
notas

Punica granatum, familia puniceaceae, orden myrtales. Hermoso árbol, probablemente de origen fenicio. Abundantísimo en toda la Palestina. De pocos metros de alto y de hojas opuestas, elípticas, enteras, caducas, de un verde brillante.

Flores rojas, de tres o cuatro centímetros de largo, con cáliz en forma de campana unido al ovario inferior. Pétalos de 5 a 8. Unos 20 estambres con anteras amarillas. Falso fruto coronado con los restos del cáliz; abundantes semillas rosas de las que se obtiene una bebida, la granadina. La raíz contiene sustancias vermífugas (pseudo-peletierina de la serie del tropinón, y la pelietierina, metilpelietierina, isopelletierina y metilpelietierina de la serie piridinica).

Text de l'edició de la Bíblia del P. Scio

Inquisició, ja que era protestant, i mapes de terres bíbliques, portades de Bíblies castellanes, retrats i autògrafs de traductors, o gravats amb dones (SIC)

La «MERCÉ» De l'Anella Olímpica de Montjuïc
L'única veu que queda dels JJ.OO.
7000 kilos- 2010 mm. Diàmetre.

BRANDEN
NETES I CLARES.

UN TOC DE
TRADICIÓ
I DE PRESTIGI.

GLOCKENGIESSEREI
SALZSTR. 153
774076 HEILBRONN
TEL. 07/49 - 7131 - 9568 - 0
FAX. 07/49 - 7131 - 176174
POSTFACH 1368
ALEMANYA - F

«LLOEU AL SENYOR AMB CÍMBALS SONORS
LLOEU-LO AMB CÍMBALS TRIOMFANTS» S. 150 I A
CADA NADAL S'AJUNTEN A LA LLOANÇA NOVES
VEUS DE CAMPANES PROCEDENTS DE LES
PRESTIGIOSES FONERIES ALEMANYES

CAMPANES BACHERT

A Catalunya també podem atendre
els vostres suggeriments:

Tel. (93) 804 1161 Sr. Gaspar
Tel. (93) 803 0916 "
Tel. (93) 803 41 83 Sr. Ramón
Fax. (93) 803 69 72
Tel. (93) 804 27 51 - INSERMA

Serveis Elèctrics

Espanya

Monsenyó Yanes en una carta sobre el Jubileu de l'any 2000

Només en Crist podem assolir la salvació

MADRID.— El president de la Conferència Episcopal Espanyola i arquebisbe de Saragossa, Mons. Elías Yanes, analitza en el seu darrer escrit dominical la carta apostòlica que Joan Pau II ha adreçat al clergat i als fidels perquè tota l'Església prepari el jubileu de l'any 2000, en el qual «celebrem els 2000 anys d'història del Cristianisme, que comença amb l'Encarnació del Fill de Déu».

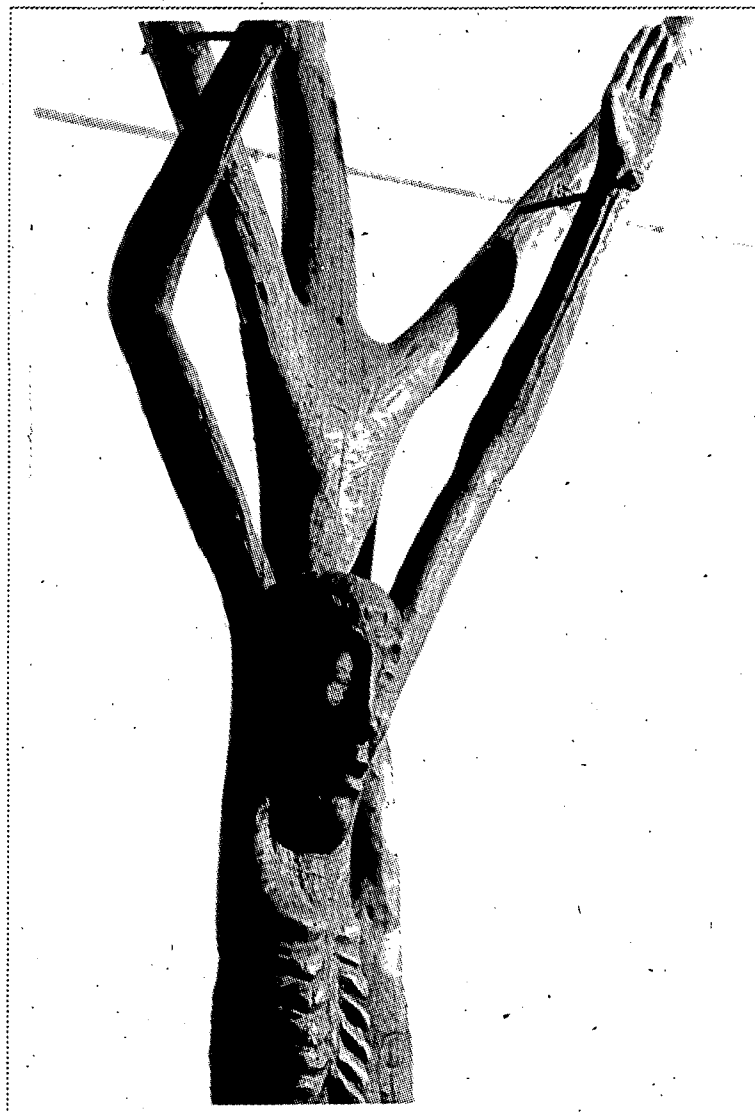
El titular de la diòcesi de Saragossa afirma que «Crist, el Fill de Déu, Redemptor del món, és l'únic Mediador entre Déu i els homes, perquè no hi ha sota el cel

cap home a través del qual puguem assolir la salvació».

Monsenyó Yanes assenyala que l'Església es prepara per celebrar el Jubileu, «donant gràcies a Déu per haver-nos concedit el do del seu Fill Unigènit, i per mitjà del seu Fill, el Do de l'Esperit Sant». I explica que el terme *jubileu* expressa joia interior i exterior, ja que «la vinguda de Déu és també un esdeveniment exterior, visible, audible i tangible». Així, adverteix que és convenient que l'expressió de jubileu es manifesti també externament. «L'Església—subratlla— en aquesta ocasió s'alegra

gra per la salvació, invita tothom a l'alegria i s'esforça per fer arribar a tots la salvació que Crist ens ofereix».

Però el prelat també recorda que el jubileu és temps de conversió i que l'Església concedeix gràcies especials i indulgències amplíssimes, «perquè sigui més profund el nostre encontre de fe i d'amor amb Jesucrist Ressuscitat. És temps de reconciliació amb Déu, en Crist-Jesús, de reconciliació amb l'Església i dels homes entre els homes, sota l'acció de l'Esperit Sant». Monsenyó Yanes conclou la seva carta explicant les diferents etapes

del Jubileu, des de la seva preparació a la seva celebració, i recordant que «seria convenient que ja des d'ara ens disposessim a incor-

porar als nostres plans pastorals diocesans aquestes celebracions jubilers de l'Església universal». (SIC)

Exposició de dolços de convents de clausura

SEVILLA.— El saló Santo Tomás del Palau Arquebisbal de Sevilla acollí la X Exposició de Dolços i Labors dels convents de clausura de la província de Sevilla.

Hi van participar 20 convents. Tots amb la mateixa finalitat: «recaptar fons per ajudar al manteniment d'aquests convents que no tenen, en molts casos, més ingressos que els provinents de la venda de dolços i labors, elaborats de forma totalment artesanal per les pròpies religioses».

A més, aquest any intentaren exportar la idea perquè es dugués a terme una exposició semblant en altres províncies andaluses i, amb això, es poguessin beneficiar els convents de la resta de la regió, ja que en la majoria dels casos elaboren productes que són pràcticament desconeguts per la gent.

Taller de rentat i planxat

Una altra novetat d'aquesta edició fou la presència del convent de les Carmelites Calçades de Santa Ana, que va dur a l'exposició una mostra dels famosos dolços anomenats *manas*, amb els quals esperen aconseguir els fons necessaris per a la construcció, en el convent, d'un taller de rentat i planxat. (SIC)

L'Església, pionera de l'acció social de voluntaris

MADRID.— A Espanya col·laboren 300.000 voluntaris, entre les 24 entitats i associacions membres de la Plataforma per a la Promoció del Voluntariat a Espanya (PPVE), fundada el 1986.

Entre les característiques personals del voluntari, destaquen uns trets majoritaris: sexe femení, estudiants joves, dedicació professional molt diversa, encara que, en una proporció de 5 a 1, estan vinculats a entitats privades abans que a públiques, i la seva motivació és clarament humanitària i solidària.

L'Església, amb presència en nombrosos àmbits de l'acció social i humanitària, és la pionera del voluntariat, treballant sempre per als altres. (SIC)

IMPORTANT PUBLICACIÓ PER A LES COMUNITATS CRISTIANES DE CATALUNYA

PREGUEM AL SENYOR

Pregàries dels fidels per a totes les festes i tots els dies ferials, preparades per Mn. Pere Farnés

- Fórmules pròpies per a tots els diumenges i festes.
- Col·lectes conclusives pròpies per a cada diumenge, amb al·lusió al missatge del dia.
- Pregàries per a totes les solemnitats i festes del Calendari universal, i textos propis per a les de Catalunya.
- Formularis per a les festes de les principals famílies religioses amb cases a Catalunya.
- Breus intencions per afegir a la pregària ferial de totes les memòries obligatòries.
- Pregàries per a les misses rituals, per a les necessitats ordinàries i extraordinàries de l'Església, per als aniversaris, per diverses necessitats dels fidels i de la societat.
- Diverses celebracions de difunts.
- Peticions per afegir en determinades circumstàncies.
- Formularis breus per a les misses amb nens.
- Fórmules melòdiques per a la pregària universal.

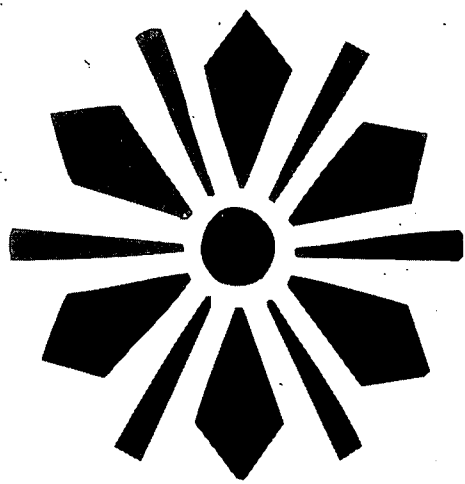
Format: 17 x 24 cm. 479 pàgines. P.V.P.: 3.500 ptes.

—De venda a les llibreries—

EDITORIAL REGINA, S. A. Mallorca, 87-89 - 08029 Barcelona

NADAL AMB CANÇONS

Les cançons
de Nadal
que tothom
hauria de
conèixer

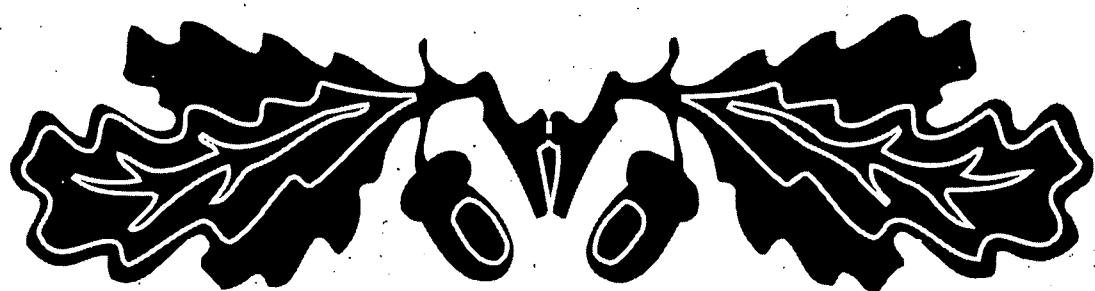
DRIBBLING

A partir de 6 anys

laGalera

popular

Espanya

Només set de les quals tindran cobertura nacional

El 1995 se celebraran 14 festes religioses en les comunitats autònomes

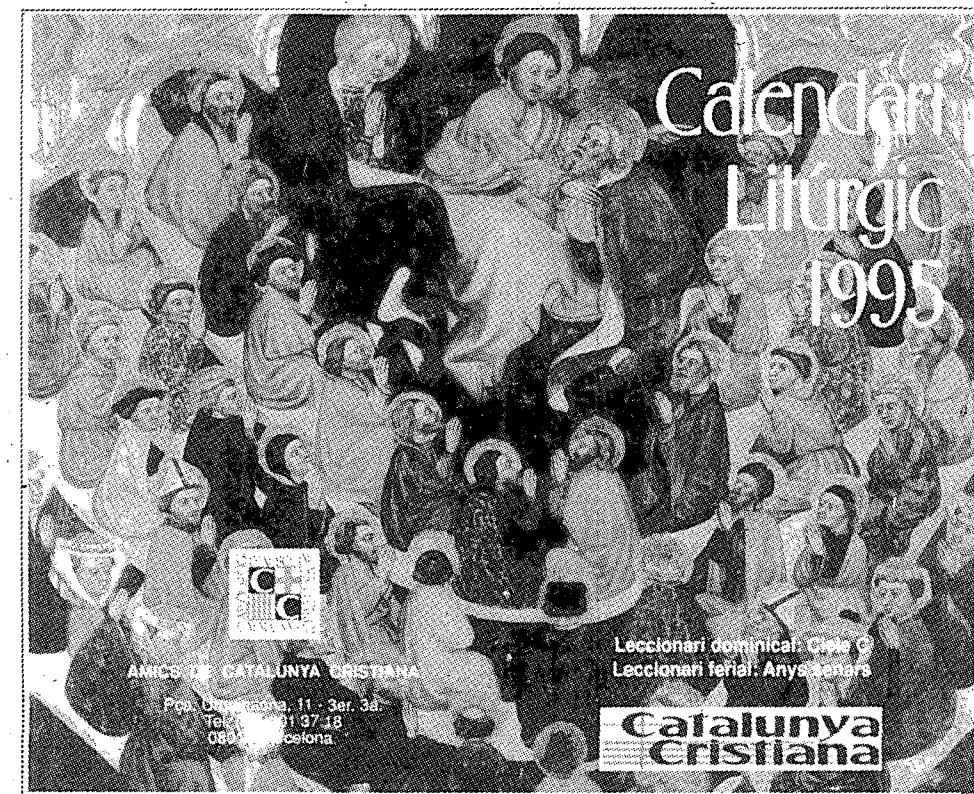
MADRID.— El Butlletí Oficial de l'Estat publicarà en els propers dies la Resolució de la Direcció General de Treball en què, com és habitual, es fa públic el calendari anual de festes per al 1995.

En total, seran 14 les festes religioses que se celebrin durant el proper any, encara que només set de les quals tindran cobertura nacional, entre elles la de la Immaculada Concepció, el 8 de desembre.

Set festes de cobertura nacional

Les festes que celebraran de manera conjunta totes les comunitats autònomes seran: Any Nou, l'1 de gener —aquest any en diumenge, solemnitat de Santa Maria Mare de Déu—; l'Epifania del Senyor, el 6 de gener; Divendres Sant, el 14 d'abril; l'Assumpció de la Mare de Déu, el 15 d'agost; Tots Sants, l'1 de novembre; la Immaculada Concepció, el 8 de desembre, i la Nativitat del Senyor, el 25 d'aquest mateix mes.

La resta dels dies de festa de caràcter religiós se celebraran només en algunes comunitats autònomes. Així festejaran Sant Josep —per bé que el dilluns dia 20— les dues Castelles, Cantàbria i Madrid. El dia 13 d'abril celebraran el Dijous Sant totes les Comunitats excepte Canàries, Cantàbria i Catalunya, aquesta

darrera, juntament amb València, Navarra, el País Basc i la Rioja celebraran el dilluns de Pasqua.

Festes en cap de setmana

També es festejarà, el 25 de juliol, en nombroses comunitats autònomes, la festa de Sant Jaume, apòstol: Aragó, Balears, Canàries, Castella i Lleó, Galícia, Múrcia, Navarra i el País

Basc. Mentre que només se celebrarà a Catalunya Sant Joan, el 24 de juny —com a festa recuperable— i Sant Esteve, el 26 de desembre, i a Cantàbria, la Mare de Déu *Bien Aparecida*, 15 de setembre. A més, Balears celebrarà, el 26 de desembre, la segona festa de Nadal.

En el calendari de festes per al 1995 no es recullen les festes locals, que en la majoria dels casos tenen caràcter religiós. (SIC)

Monsenyor García-Gasco en la seva carta dominical

L'escola catòlica: millor no existir que deixar de ser ella mateixa

VALÈNCIA.— «L'Església se sent perjudicada i impediada en el compliment ple de la seva missió de salvació quan, amb manifesta injustícia, l'Estat, per motius ideològics i polítics, suprimeix o nacionalitza les escoles catòliques existents o no permet i obstaculitza d'alguna manera la seva creació», afirma Mons. García-Gasco, en la seva carta dominical.

Segons el prelat, l'escola catòlica és una riquesa per a tota la societat «perquè presenta un projecte educatiu que serveix admirablement per a la promoció integral de l'home i dels valors humans més autèntics, i per a la creació d'una societat més justa». Així, aclareix que no estableix competència ni oposició amb unes altres escoles, en particular amb l'estatal, «sinó que pretén participar en diàleg cultural amb la seva contribució original propulsora del veritable progrés vers la

formació integral de l'home». Per això, «la seva absència constituirà una immensa pèrdua de la civilització, per a l'home i per als seus destins naturals i sobrenaturals».

Mons. García-Gasco subratlla que l'escola catòlica és una resposta a les exigències del pluralisme cultural del nostre temps, i que presta un servei social i públic. «Per això no se la pot considerar com una escola privada. S'ha de parlar d'escola estatal i d'escola no estatal».

L'arquebisbe de València entén que l'Estat no hauria de veure en les institucions eclesials forces adverses, ja que la seva intenció és «la de servir l'home i ser en el món el signe de l'amor de Déu per als homes, en particular per als més pobres i abandonats». També recorda que l'Església ha tingut gran interès per l'escola i que no hi vol renunciar. No obstant, afirma que en cas de condicions exteriors que no permetin promoure-la com es deu, «és millor per a l'escola catòlica no existir que existir sense poder ser ella mateixa». (SIC)

Més de 10.000 transeünts han passat per l'alberg de Càritas de Toledo

TOLEDO.— 10.220 persones han passat durant aquest any per l'alberg per a transeünts de Càritas Interparroquial de Toledo Cardenal González Martín, a les quals s'ha ofert alimentació, allotjament, prestacions sanitàries, roba i calçat i unes altres ajudes diverses. Per a la prestació d'aquests serveis, Càritas compta amb la col·laboració de les Filles de la Caritat, nombrosos voluntaris, un grup de professionals que col·labora en el programa *Resocialització dels joves*, així com les ajudes de parròquies, particulars, institucions públiques i privades, col·legis.

El lliurament d'aliments no caducables, roba o medicines és un ajut fonamental, i cada any aquestes aportacions se situen entre els 5 i 6 milions de pessetes. A més els toledans han aconseguit que es destinin a Rwanda 40 milions de pessetes. (SIC)

Els immigrants indocumentats en Espanya, a debat

MADRID.— El grup de treball de Càritas-Europa sobre les Migracions es reüní a Milà per preparar diversos documents sobre els emigrants legals, els il·legals i la xenofòbia. Com a representació espanyola hi assistí el responsable del Programa d'Emigrants de Càritas-espanyola, Manuel Herrero, que és membre permanent, amb el seu equip de suport.

Els tècnics prepararen els documents de treball per a la reunió que tindran a Espanya el proper mes de maig. Els temes són: *Proposta davant la nova política d'emigració europea*, *Immigrants indocumentats a Espanya*, *Violència a Europa*, *Xenofòbia*, *Desenvolupament de les polítiques d'emigrants de la Comunitat Europea*, en especial *Alemanya i França*, *Protecció de refugiats per una comunitat d'Església*.

A més, intercanviaren informació i experiències sobre l'ajuda al retorn i com es pot ajudar els immigrants abans de la seva tornada. (SIC)

Missatge de Joan Pau II per a la Jornada Mundial de la Pau de l'1 de gener

No pot construir-se la pau sense la dignitat personal de la dona

ROMA.— «La dona: educadora per a la pau» és el títol del Missatge de Joan Pau II per a la Jornada Mundial de la Pau, que se celebra el proper 1 de gener del 1995. En aquesta ocasió s'adreça especialment a les dones, els demana que «siguin educadores per a la pau amb tot el seu ésser i en totes les seves actuacions».

El Sant Pare comença el seu missatge explicant la necessitat d'educar per a la pau. «Significa obrir el pensament i el cor per acollir els valors bàsics per a una societat pacífica: la veritat, la justícia, l'amor, la llibertat. Es tracta d'un projecte educatiu que abasta tota la vida i dura tota la vida. El temps dedicat a l'educació és el millor invertit, perquè és decisiu per al futur de la persona i, per tant, de la família i la societat sencera».

Promoció de la dignitat de la dona

«Cal que les dones, que han sofert més per la seva realització frustrada, puguin mostrar en plenitud la seva

feminitat i la seva dignitat».

En aquest sentit, afirma que «les dones del nostre temps han fet passos importants en aquesta direcció, i han aconseguit ser presents en nivells rellevants de la vida cultural, social, política i, òbviament, en la vida familiar. Ha estat un camí difícil i complicat, però positiu, fins i tot estant encara incomplet per molts obstacles. En efecte, la construcció de la pau no pot prescindir del reconeixement i de la promoció de la dignitat personal de les dones, cridades a desenvolupar una missió insubstituïble en l'educació per a la pau.

Víctimes d'un infame comerç

El Papa assenyala, a més, que «per educar la dona cal cultivar sobretot la pau en ella mateixa. La pau interior ve del saber-se estimats per Déu i de la voluntat de correspondre al seu amor». «Moltes dones, —continua— a causa dels condicionaments socials i culturals, no assoleixen una plena consciència de la seva dignitat. Unes altres són víctimes d'una mentalitat materialista i hedonista que les considera

un pur instrument de plaer i no dubta a organitzar la seva explotació a través d'un infame comerç, fins i tot de molt joves». Perquè això no passi demana que les dones ajudin les dones, servint-se d'associacions, moviments o grups.

Joan Pau II afirma també que en l'educació dels fills la mare juga un paper de primer ordre. «En aquesta tasca no s'ha de deixar sola cap mare. Els fills necessiten la presència i la cura dels dos pares. Si les relacions amb ells i amb els altres membres de la família estan marcades per un tracte afectuós, els infants aprenen els valors que favoreixen la pau i al mateix temps l'amor de Déu».

Per al Papa, «la família es presenta com la primera i fonamental escola de pau. Per tant, no és difícil intuir les dramàtiques conseqüències que sorgeixen quan la família està marcada per crisis profundes que minen o destrueixen l'equilibri intern». Per això, demana ajut concret de l'Estat i les Organitzacions Internacionals per afavorir les famílies.

Creixent presència de les dones en la vida pública

Reconeix que suposa un progrés beneficiós la creixent presència de les dones en la vida social, econòmica i política a nivell local, nacional i internacional, i assenyala, també que, entre les víctimes més freqüents de la violència cega, es troben les dones i els infants. «Demano, per tant, a les dones, que s'uneixin totes en favor de la vida; i demano a tothom que ajudi les dones que sofreixen i, sobretot els infants, marcats pel trauma dolorós d'experiències bèl·liques punyents».

El Papa fa vots perquè les nombroses iniciatives internacionals previstes per al 1995 constitueixin una ocasió important per humanitzar les relacions interpersonals i socials en el signe de la pau. (SIC)

Editorial Claret

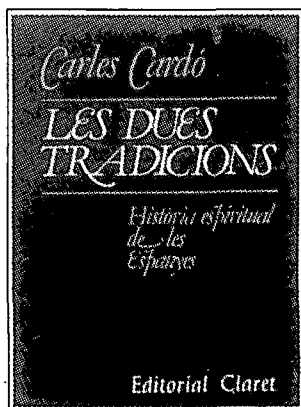
Roger de Llúria 5 - 08010 Barcelona - Tel. (93) 301 08 87 - Fax (93) 317 48 30

Carles Cardó Les dues tradicions El gran refús

Col. Els Daus 13 i 139
Les dues tradicions, llibre escrit entre 1938 i 1943, perseguit abans de néixer i silenciats un cop nascut, és testimoni d'aquella «altra Església» privada de veu i de pàtria. Carles Cardó hi ofereix la que ell considerava clau explicadora del que acabava de passar.

Però, per expressa voluntat de l'autor, en l'edició de *Les dues tradicions* hi mancava un capítol, el VIII. Ara, després de gairebé mig segle de calaix i lacre, ens arriba la peça que faltava: *El gran refús*.

El *refús* que Cardó denuncia fou el d'una bona part de les autoritats eclesiàstiques catalanes que —«més fidels a la mònica política rebuda de Madrid que a la missió apostòlica confiada per Roma»— refusaren reconèixer la realitat de Catalunya. El gran refús fou també el «refús sistemàtic de les dretes espanyoles a tota comprensió». Aquest refús va malmetre les esperances nascudes al voltant d'un moviment cristià diferent, obert i en sintonia amb el poble. I aquest refús va fer, finalment i fatalment, inevitable la tragèdia que s'hauria hagut d'evitar.

Pierre Teilhard de Chardin El medi diví

Col·lecció Els Daus 143. D'aparició immediata
Aquest llibre conté la gran intuïció mística del P. Teilhard: hi apareix la grandesa de la seva visió i la força «integradora» de la seva esperança. «El progrés de l'Univers i especialment de l'Univers humà, no està en competència amb Déu, ni té res a veure amb una escampadissa baldera de les energies de les quals som deutors. A mesura que l'Home sigui més gran, com més unida estigui la Humanitat, i més conscient i mestressa sigui de la seva força, més bella serà la Creació, més perfecta l'adoració, i el Crist trobarà, per a les seves extensions místiques, un Cos més digne de Resurrecció.»

Raymond E. Brown Un Crist que arriba en l'Advent Un Crist adult per Nadal

Col. Paràbola 1 i 2

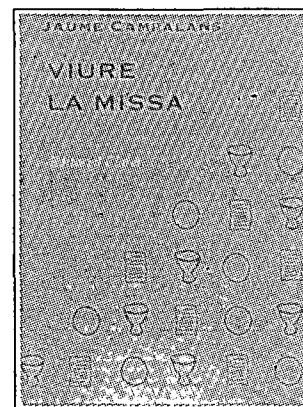
Després dels comentaris de Brown sobre els textos bíblics de la Passió, la Pasqua i la Pentecosta, arriben ara aquests dos volums dedicats als temps litúrgics de l'Advent i el Nadal.

L'autor ens parla, amb un llenguatge planer i entenedor, sobre tot allò que envolta el naixement del Messies en les Escripures, la historicitat de les narracions del naixement i infància de Jesús i la seva significació teològica.

Jaume Campalans Viure la missa

Col. Els Daus 137. D'aparició immediata

Un llibre per a seguir la Missa, pas a pas, reflexionant i aprofundint en cada capítol un aspecte concret.

Les reflexions que conté són breus, senzilles i profundes alhora. Volen ajudar a no arribar mai a acostumar-nos a celebrar el memorial del Senyor i a valorar degudament la Missa i a viure-la amb profunditat, amb joia i amb agraïment. Perquè la Missa és, com ens recorda el Concili, la font i el cim de tota la vida cristiana.

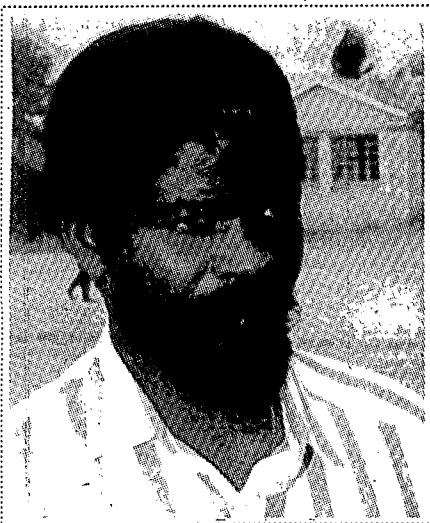
Jean Vanier El do de l'amor

Col·lecció Glossa 3. D'aparició immediata

El do de l'amor explica la història de Jesús tal com ens la revelen quatre llibres anomenats Evangelis escrits per Mateu, Marc, Lluc i Joan.

No és un recull de textos, sinó més aviat una meditació. Aquells qui estan acostumats als Evangelis reconeixeran fàcilment els mots i les frases que he manllevat als evangelistes. Els qui no coneixen els Evangelis aprendran, així ho espero, a llegir-los i a estimar-los.

RWANDA

André Sibomana, administrador d'una diòcesi, el bisbe de la qual fou assassinat

La premsa com a material de reconstrucció del país: Reporters sense fronteres han decidit donar suport al pare André Sibomana. Actualment, és administrador apostòlic d'una diòcesi, el bisbe de la qual fou assassinat durant els esdeveniments que ensangonaren Ruanda. Ha dirigit durant sis anys la revista *Kinyamateka* (el portador de notícies), fundada l'any 1933 pels pares blancs. Ell és hutu, llargament perseguit pels milicians hutus, és un dels homes lliures i convençuts amb els quals es pot encarrilar la necessària reconciliació. (Panorama)

ESTATS UNITS

Inquietud dels bisbes davant la política social del partit republicà

WASHINGTON.— La política financera del partit republicà americà sobre les prestacions socials públiques inquieta l'Església catòlica dels Estats Units. Mons. John Ricard, bisbe auxiliar de Baltimore, va declarar, durant la Conferència anual dels bisbes catòlics americans, que l'Estat té l'obligació de garantir a cada ciutadà i particularment dels que tenen una renda per sota del mínim vital. Els infants sobretot, no han de patir la disminució de en curs.

Newt Gingrich, cap del partit republicà de la Cambra de Representants, va demanar recentment que l'Estat limiti les seves prestacions financeres a dos mesos i que controli estretament les organitzacions d'assistència pública. (BA)

ANGOLA

275 persones afusellades i altres 500 enterrades vives

LUANDA.— Unes 275 persones han estat afusellades i 500 enterrades vives a Angola, en el curs d'una gran ofensiva de l'exèrcit governamental angolès al nord i al centre del país, especialment al voltant de Soyo (nord) i de Huambo (centre), i això malgrat la ratificació dels acords signats a Lusaka, el 31 d'octubre de 1994, segons assegura una font d'informació africana.

Aquest exèrcit disposa de molt material i armament pesant i compta amb nombrosos mercenaris sud-africans, espanyols, i brasilers. L'aviació governamental ha bombardejat intensament els voltants de Huambo, i ha ocupat la perifèria de la ciutat. Una part de la població ha fugit, i els altres s'han refugiat en un barri que sembla més segur.

L'Església catòlica també ha tingut els seus morts. Només a Ruanda aquest any han estat 241 les víctimes entre el personal de l'Església. Entre elles, tres bisbes, 101 sacerdots, 45 germans, 64 religiosos i 28 laics consagrats. No massa inferior al de Ruanda ha estat el nombre de víctimes d'altres països africans i de l'Extrem Orient. (APIC)

Internacional

ITÀLIA

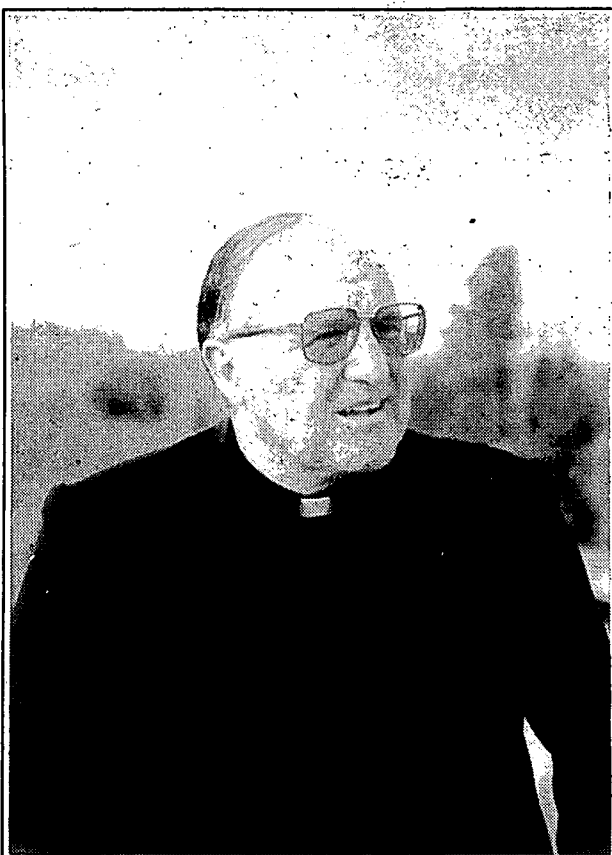
Una presentació controvertida

MILÀ.— Des de fa uns dies, el diari comunista italià *L'Unità* publica en un suplement el text dels Evangelis, i és el cardenal Martini qui assumeix la presentació inicial. Aquesta iniciativa ha desencadenat la reacció de la dreta. La Lliga, que ja ha atacat el cardenal Martini, el qualifica d'home «que confon sovint el vermell de la porpra i el de les banderes comunistes». «Llegint els Evangelis al diari del PDS, els jerarques catòlics actuals han confirmat sense pudor la seva vocació moderna de manipular la religió fins a la base política de la cohabitació», ha dit Giulio Ferrari, líder de la Consulta catòlica de la Lliga Nord. (la Croix)

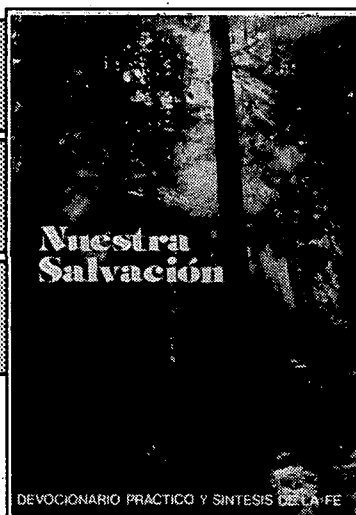
TRES LLIBRES

PER A

L'EVANGELITZACIÓ

per el Dr. Ignasi Segarra, pvre.

NUESTRA SALVACIÓN NOSTRA SALVACIÓ

En preparació l'edició catalana i castellana.

Adaptades al CATECISME DE L'ESGLÉSIA CATÒLICA

Comandes anticipades a:

Llibreria ESIN, S.A.
c/. Bèlgica, nave 2
08915 Badalona

☎ 397 08 05
232 37 13

FAX: 265 68 95

UN RETIRO ESPIRITUAL EN CASA

Repàs anual de les meves reflexions amb Déu.

Preu: 200 ptes.

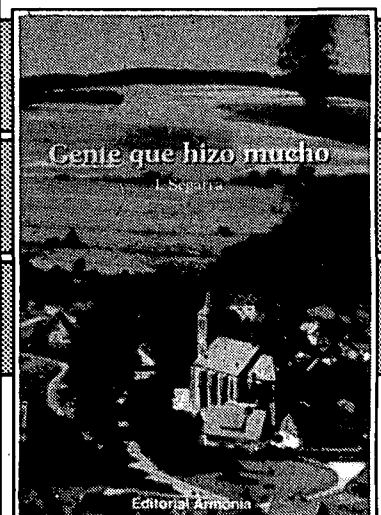
Distribueixen:

Distribuïdora Balmes
c/. Duran i Bas, 11
08002 Barcelona

☎ 317 94 43

Editorial Claret
c/. Roger de Llúria, 5
08010 Barcelona

☎ 301 08 87

GENTE QUE HIZO MUCHO

Vint semblances de gent del nostre temps que ha deixat rastre.

Preu: 1.500 ptes.

Distribueix:

Llibreria Garbí
Via Augusta, 9
08006 Barcelona

☎ 217 54 08

Clausura a Montserrat de l'etapa de preparació

Barcelona

L'Església catalana, llesta per al Concili

MONTSERRAT.— Els bisbes de les vuit diòcesis catalanes van donar per acabada l'etapa de preparació del Concili Provincial Tarraconense (CPT) amb una Eucaristia solemne a Montserrat, a la qual van assistir la majoria de les 160 persones que participaran en les sessions conciliars a partir del 21 de gener.

Guillem Farré

L'acte, que estava previst per al 27 de novembre, es va ajornar quinze dies a causa del viatge que va haver de fer l'arquebisbe de Barcelona, Ricard M. Carles, a Roma per a rebre el capell i l'anell cardenalici. Precisament va ser el nou cardenal qui va presidir la celebració, on van ser presents més de mil persones.

Endarrera van quedar els dos anys de preparació, des que a l'Advent del 1992 es va fer pública la intenció de convocar un Concili de l'Església a Catalunya. Així es reprenia la forta tradició conciliar dels bisbats de la Tarraconense, que des del segle IX han celebrat 160 concilis, el darrer dels quals va ser fa 238 anys.

Les claus d'interpretació del Concili que definitivament tenim a les portes, són dues. La primera és la gran participació de tot el poble de Déu en les fases preparatòries —recordem que s'ha pogut marcar la importància dels temes del CPT i que s'han remès les conclusions dels respectius estudis per ser tractades a les sessions— cosa que podria convertir-lo en el Concili més «democràtic» de la història de l'Església.

En aquest sentit és molt significativa la presència en les sessions conciliars de 160 persones amb dret de veu que assessoraran els bisbes, i que representen els diversos estats de vida, edats i tendències de l'Església catalana.

Renovació i evangelització

L'altra clau és la preeminència que es dona a l'evangelització. Tot i que en els temes escollits també hi ha la Paraula de Déu i els sagraments, la pobresa i la coordinació interdiocesana, l'evangelització és —segons afirmava el cardenal Carles en l'homília— «la prioritat que tot el poble de Déu consultat ha vist com a més important».

Paradoxalment, encara que el sentiment general és impulsar l'anunci de l'Evangeli —puix no és suficient sentir-se salvats, si no

vivim com a «salvadors» dels allunyats», seguia el doctor Carles al sermó—, les propostes més votades han estat dirigides cap a l'aprofundiment i vivència de la Paraula de Déu, i la centralitat efectiva de la missa dominical.

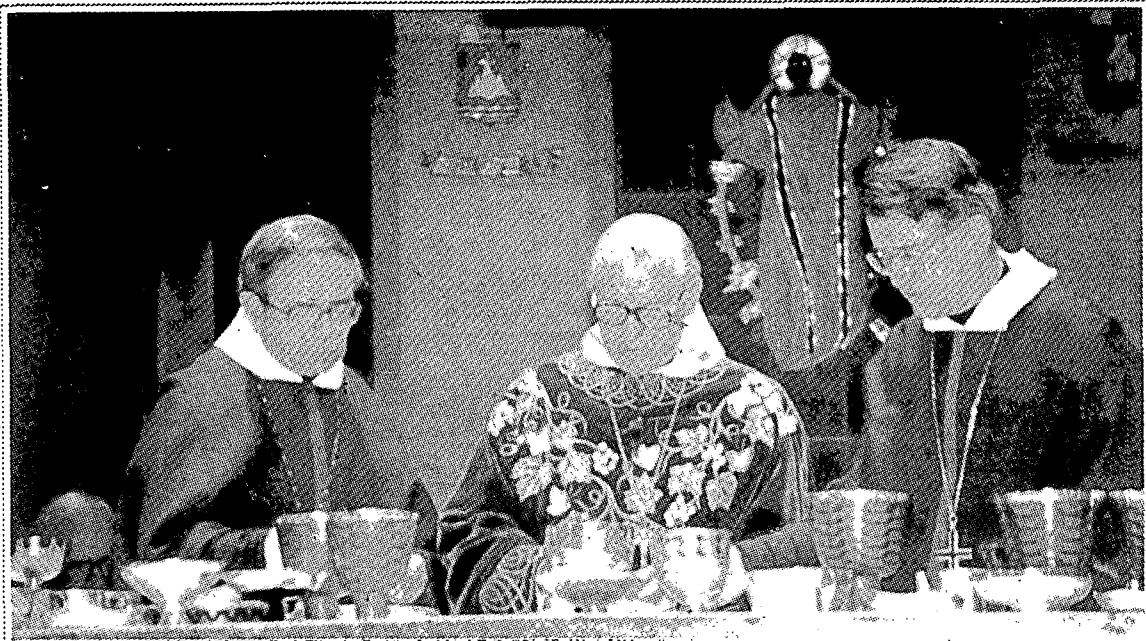
Precisament on s'ha respectat més el diagnòstic del purpurat, ha estat en la seva pròpia arxidiòcesi de Barcelona, segurament gràcies a la influència del pla pastoral diocesà sobre les línies d'identitat, comunió i evangelització, segons va insinuar el mateix papa Joan Pau II en la recepció que va fer al nou cardenal fa un mes.

A l'altre extrem, els temes que han tingut un ressò menor han estat els que es referien a la incidència o relació de les comunitats locals en un marc europeu i internacional. Aquest cert aïllament ha estat contraposat per l'àmplia perspectiva de l'abat de Poblet, Maur Esteve, en les seves expectatives del CPT: «s'ha de mirar què hem rebut i què hem perdut en aquest temps que portem des del Concili Vaticà II, per saber on som i començar la fita del segle XXI».

El mil·lenari és, efectivament, l'horitzó immediat on es veuran els fruits del Concili. En aquest sentit la darrera carta apostòlica del Papa, *Tertio Millennio Adveniente*, es converteix en un marc providencial per a la feina de renovació i evangelització que vol impulsar la cimera de l'Església a Catalunya.

De totes maneres, els temes menys votats mostren un corrent que prefereix centrar-se primer en les qüestions més properes amb una perspectiva particular. Un defensor de pes d'aquest criteri és l'arquebisbe de Tarragona i copresident del Concili amb el cardenal Carles, Ramon Torrella, per al qual tot intent de relacionar el CPT i la *Tertio Millennio* és «inventar i fer córrer la imaginació», i assegura que hi ha molts interrogants davant la cita mil·lenària.

Per la seva banda, l'arquebisbe de Barcelona va subratllar la dimensió catòlica de les diòcesis de Catalunya en reforçar els llaços

El cardenal Ricard M. Carles al mig, a la seva dreta l'antic abat de Montserrat, Cassià Ma. Just, i a la seva esquerra l'abat actual, Sebastià Bardolet

d'unitat amb la Seu de Roma: «Potser no hi ha moltes esglésies que com les de Catalunya —constatava plàsticament Ricard M. Carles— afegeixen en el credo, a la confessió d'una església santa, catòlica i apostòlica, la condició de romana».

Obertura a la societat

Després de la missa a Montserrat, entre els assistents hi regnava una sensació d'optimisme i satisfac-

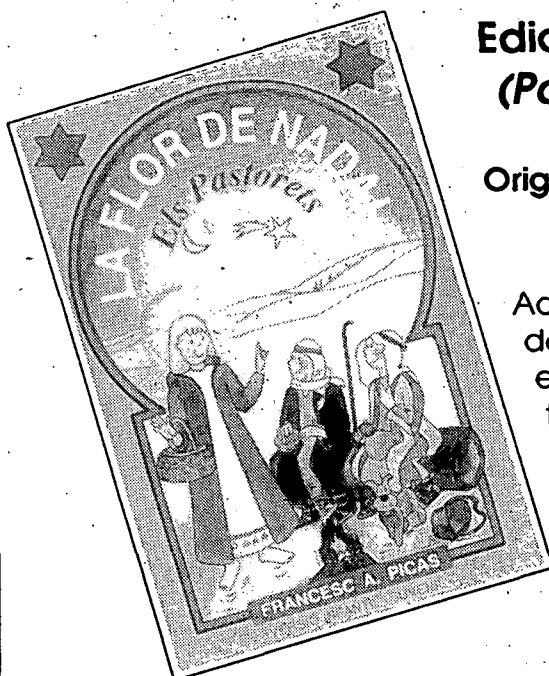
ció. Per exemple, el teòleg Josep Ma. Rovira i Bellosó comentava vivament, de camí cap al telefèric, que aquesta clausura «ha estat la manifestació del que són les vuit diòcesis quan pregunten i celebren, que és quan es retroben a si mateixes en esperit de comunió i conversió».

Per la seva banda, Joan E. Jarque, fundador de *Catalunya Cristiana* i actualment canonge de la catedral de Barcelona, va demanar

que el proper Concili estigui molt atent a comunicar i connectar amb la realitat catalana.

En referència als estaments polítics, sindicals i culturals del Principat, als joves que acampen pel 0'7 o als drogaadictes, Jarque va dir que potser ells no saben què es farà el Concili, «però nosaltres hem de saber que ells hi són, i esforçar-nos per anunciar que tots els cristians volem portar la llum de l'Evangeli, i no en abstracte».

DE GRAN INTERÈS PER A LES PARRÒQUIES, COL·LEGIS, CENTRES CULTURALS I GRUPS TEATRALS DE CATALUNYA

Edició de «La Flor de Nadal» (Pastorets en versió infantil)

Original de Francesc A. Picas (autor de «Els Pastorets de l'Ametlla»)

Adaptació pensada per ser representada per infants i joves, en un muntatge escènic simplificat. En el llibre de «pastorets» va impresa la lletra i la música. Mons. Antoni Deig, bisbe de Solsona i President del S.I.C. s'ha dignat escriure el pròleg d'aquesta edició.

INFORMACIÓ: Divulgació de «La Flor de Nadal-Versió Infantil» Apartat 21 - 17700 La Jonquera Tel. (972) 55 41 17 (Anna Maria)

De venda a les principals llibreries i a Edicions Balmes

Barcelona

Presidida pel cardenal Ricard M. Carles

Vetlla de la Immaculada Concepció a la Seu barcelonina

Moment en què la imatge de la Immaculada és traslladada en processó

Miquel Àngel Codina

BARCELONA.— El propassat 7 de desembre l'arquebisbe de Barcelona, el cardenal Ricard M. Carles, va presidir a la Catedral de la capital catalana la Vetlla de la Immaculada Concepció amb motiu de la celebració, l'endemà, de la Diada de la Puríssima. El 8 de desembre el Dr. Carles presidí, també a la Seu barcelonina, els actes corresponents a la celebració de la Solemnitat de la Immaculada Concepció.

Enguany s'ha trencat la tradició d'anys precedents de dur a terme la Vetlla de la Immaculada a la parròquia Maria Reina, situada al districte barceloní de Les Corts. Alguns petits problemes de coordinació feren palès aquest canvi d'escenari però, gràcies a la professionalitat i bona voluntat dels responsables de l'organització de l'acte, es resolgueren feliçment.

La celebració el 8 de desembre de la Solemnitat de la Immaculada com a festa de precepte, data del 1854, quan durant el Concili Vaticà I el papa Pius IX va proclamar el dogma de la Immaculada Concepció, encara que la festa se celebrés molt anteriorment a les Esglésies cristianes.

Tasca evangelitzadora

A la seva homilia, el Dr. Carles digué que al llarg dels darrers vint segles han passat centenars i centenars de generacions que han estimat i lloat la «més santa de les criatures que ha sortit de les mans de Déu: la Verge, Santíssima». També expressà que, malgrat que Déu és qui ho fa tot, l'Església necessita per a la seva supervivència i contínua vitalitat les mediacions dels éssers humans.

«Els cristians —asseverà el cardenal— som com una mena de vidrieres entre Déu i la resta dels germans. Quan surt el sol, la seva llum resplendent traspasarà totalment aquestes vidrieres si són netes, però si es troben brutes la llum del sol no les traspasarà».

Coherència cristiana

«El nostre món actual no ens acaba d'agradar», afirmà l'arquebisbe de Barcelona. Tot seguit va afegir: «Sovint hi ha incoherència entre el que els cristians creiem fermament i el que fem, és a dir, les nostres accions i actituds. Hem de ser coherents». Posà la Mare de Déu com a exemple de màxima coherència cristiana. Així mateix, el Dr. Carles manifestà que «l'ambient avui dia és dur, no és cristià». Va recordar emocionat aquell sacerdot d'Albània, recentment nomenat cardenal pel Sant Pare, que ha estat durant 38 anys vivint en camps de concentració, en condicions molt penoses, sense poder dir Missa ni llegir la Bíblia. «En el segle XX —digué el cardenal Carles— encara es pot donar un testimoniatge heroic d'amor i confiança a Déu». Una lliçó corprendora.

Fets i criteris

RAMON TORRELLA I CASCANTE

Arquebisbe de Tarragona i Primat

La bondat de Déu s'ha manifestat a la família humana

Déu s'ha fet visible per mitjà del seu Fill encarnat en les entranyes de la Verge Maria. El misteri de Nadal no és altra cosa que el naixement del Fill de Déu en la família humana.

L'Església ens fa llegir en la litúrgia de Nadal una sèrie d'afirmacions de sant Pau: s'ha revelat l'amor de Déu; s'ha manifestat la bondat de Déu, salvador nostre (cf. Tt 2,11;3,4).

Heus ací que Déu esdevé home en la persona del seu Fill, imatge perfecta del Déu invisible (cf. Col 1,15; 2C 4,4). El Fill ens fa veure i ens dona a conèixer Déu: «Ningú no coneix el Fill, fora del Pare, i ningú no coneix el Pare, fora del Fill i d'aquells a qui el Fill el vol revelar» (Mt 11,27).

Ha arribat el temps d'aquesta revelació definitiva; en diverses ocasions i de moltes maneres, Déu havia parlat als pares per boca dels profetes, però ara ens ha parlat a nosaltres en la persona del Fill (cf. He 1,1): Ell és la llum veritable que ve al món per il·luminar tots els homes (cf. Jo 1,4,9); Ell és la llum del món i ve a dissipar les tenebres per tal que els homes no caminin a les fosques (cf. Jo 8,12).

L'evangelista Joan diu i repeteix que només Ell és la persona qualificada per a fer-lo conèixer: «Ningú no ha pujat mai al cel, fora d'aquell qui n'ha baixat. (...) Parlem d'allò que sabem i donem testimoni d'allò que hem vist» (Jo 3,11.13).

Déu és ara molt a prop de l'home i visible a l'home en Jesucrist. Quan Felip va demanar ingènuament a Jesús una aparició del Pare, va rebre aquesta entristida resposta: «¿Ta tant de temps que estic amb vosaltres, i encara no em coneixes? Qui m'ha vist a mi, ha vist el Pare. ¿Com pots dir que us mostri el Pare? ¿No creus que joestic en el Pare i el Pare està en mi? (Jo 14,9-10).

Per contemplar el misteri del Nadal hem de tenir unes actituds profundament religioses de fe, d'humilitat, d'adoració i d'acció de gràcies.

Sens dubte que ara veiem com en un mirall i d'una manera confusa, però tantmateix, quanta llum il·lumina els nostres cors! La llum de l'encarnació del Fill de Déu fa resplendir als nostres ulls la glòria divina a fi que tot coneixent Déu d'una forma visible siguem atrets a l'amor dels béns invisibles.

La fe ens preserva de romandre presoners del pes de la nostra carn. El misteri del Nadal ens convida a aixecar els ulls enlaire per començar a estimar les coses del cel i per posar el nostre cor en els béns que perduren.

Si ens hem preparat per al Nadal amb l'esperança del temps d'Advent, ara hem de renovar l'actitud de fer per viure el naixement del Fill de Déu en la família humana, que ens ha de dur a un seriós compromís d'estimar-nos tots com a germans.

Per a les comunitats cristianes de Catalunya

IMPORTANT NOVETAT EDITORIAL

PREGUEM EL SENYOR

PREGÀRIES DELS FIDELS

Formularis preparats per Mn. Pere Farnés

Formularis diversos per als dies festius i ordinaris

- Fórmules pròpies per a tots els diumenges i festes.
- Col·lectes conclusives pròpies amb al·lusió al missatge del dia.
- Pregàries per a totes les solemnitats i festes del Calendari universal.
- Textos propis per a totes i cada una de les festes del Calendari dels bisbats de Catalunya.
- Formularis per a les festes de les principals famílies religioses amb cases a Catalunya.
- Breus intencions per afegir a la pregària ferial de totes les memòries obligatòries.
- Pregària per a les misses rituals.
- Per les necessitats ordinàries de l'Església (Unitat dels cristians, Vocacions, Evangelització dels pobles, etc.).
- Per les necessitats extraordinàries de l'Església (Conclave, inici del misteri del Bisbe, del rector, del superior religiós, etc.).
- Pels diversos aniversaris (Ordenació, Noces d'argent i d'or del matrimoni, professió religiosa, etc.).
- Per les necessitats dels fidels (malalt, moribund, etc.).
- Per les necessitats de la societat (començ de curs, en temps de guerra, etc.).
- Diverses celebracions de difunts (missa exequial, mort del Bisbe, d'un prevere, d'un religiós, etc.).
- Peticions per afegir en determinades circumstàncies.
- Formularis breus per a les misses amb nens.
- Fórmules melòdiques per a la pregària universal.

De venda a les llibreries

Format: 17x24 cm. - 479 pàgines - Imprès a dues tintes.
 Editorial Regina, S.A. - Mallorca, 87-89 - 08029 Barcelona

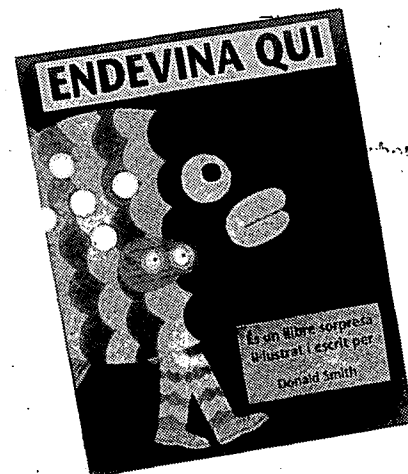
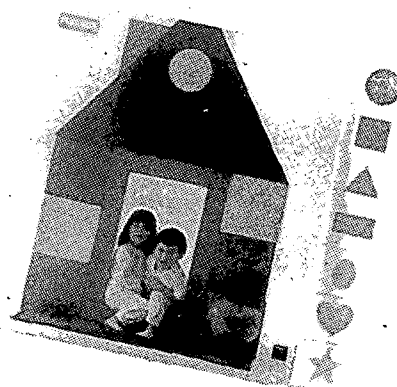
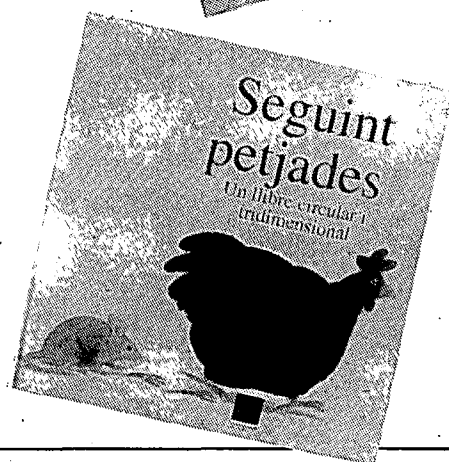
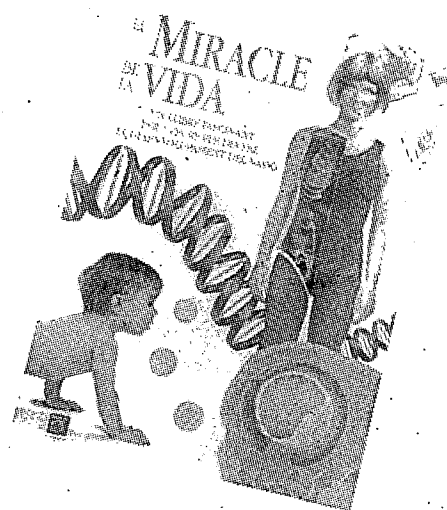
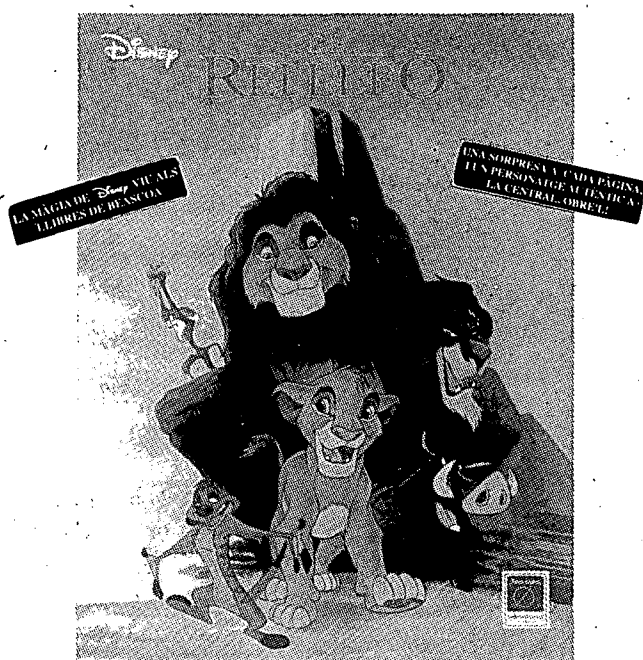
LA FORMIGA D'OR S.A.

Avgda. Portal de l'Àngel, 5
Tel. 302 24 31 - 302 39 42
08002 Barcelona

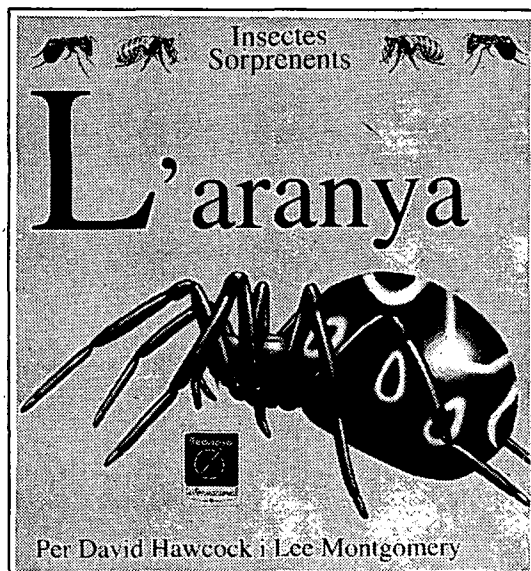
LLIBRERIA DEL CLAUSTRE
(Claustre de la Catedral)
Tel. 268 40 02

EL MILLOR
REGAL PER
A REIS

MÉS DE CENT ANYS AL SERVEI DEL LLIBRE CRISTIÀ

Llibres de qualitat amb figures mòbils pels més menuts.

Beascoa Internacional és una marca del Grupo Ediciones Beascoa, S.A.

Urgell

El Bisbe Joan ha visitat els ferits a l'accident de les Escaldes

Antoni Mirabet

LA SEU D'URGELL.— Joan Martí i Alanis, Bisbe d'Urgell i Co-Príncep Episcopal d'Andorra, ha visitat personalment les persones ferides a l'accident de Les Escaldes-Engordany, i els familiars de les nou víctimes mortals.

El dia 6 de desembre, immediatament després de la notícia de la catàstrofe provocada per un camió a l'avinguda

principal de Les Escaldes, el Sr. Bisbe envià Joan Massa, Secretari de la Representació del Co-Príncep Episcopal, al lloc de la tragèdia perquè en nom seu transmetés els sentiments de condol i solidaritat al Cap de Govern en funcions, Òscar Ribas.

L'endemà, el Bisbe i Co-Príncep visità personalment les persones ferides, internades a la Clínica Meritxell, d'Andorra la Vella. Al centre hospitalari fou rebut pel Cap de Govern en funcions, el Ministre de Sanitat, l'Ambaixador i Cònsol d'Espanya a Andorra, el Cònsol de Les Escaldes-Engordany i l'equip mèdic de la clínica.

Acompanyat del Cap de Govern, va visitar els ferits que l'equip mèdic autoritzà, en total deu, va parlat amb ells, els preguntà sobre el seu estat de salut, d'on eren, etc. Per a tots va tenir una paraula de consol i de coratge.

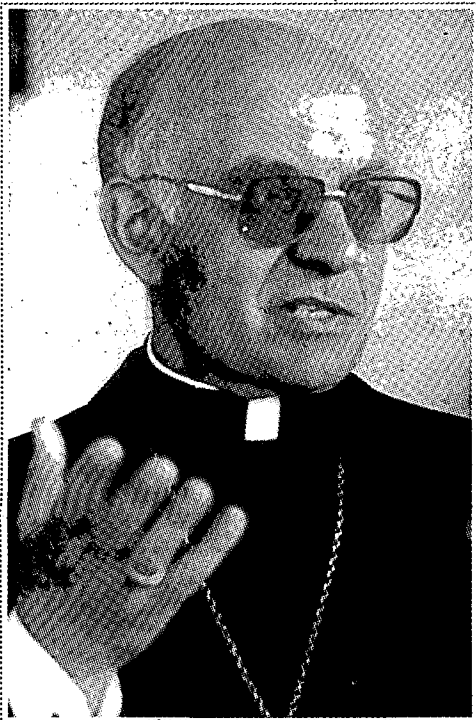
Expressions de condol

A continuació baixà a la planta baixa de la clínica on va donar el condol als familiars de les víctimes mortals, que van agrair profundament la presència del Sr. Bisbe i les seves paraules de condol.

Particularment emotiva fou la visita al xòfer del camió que provocà l'accident. Tingué un caràcter totalment reservat, i solament s'ha comentat que el jove estava molt afectat per la desgràcia, es considerava causant de tant dolor i reiteradament demanava al Sr. Bisbe que celebrés misses de sufragi per totes les víctimes mortals de la desgràcia.

A continuació es va traslladar al mateix lloc dels fets, l'avinguda Carlemany, on saludà el personal de les botigues afectades per l'accident. L'emotivitat presidí aquest contacte d'afecte i tendresa per als treballadors que van viure la tragèdia en el mateix escenari on companyes i clients van perdre la vida.

El Sr. Bisbe, el dilluns dia 12, presidí una Missa de difunts, a l'església de Sant Esteve, d'Andorra la Vella, en sufragi de les nou víctimes mortals de l'accident.

El bisbe d'Urgell ha tingut per a tots paraules de compassió i d'ajut

El Dalai Lama i el cardenal Carles coincideixen: l'home retorna a la transcendència

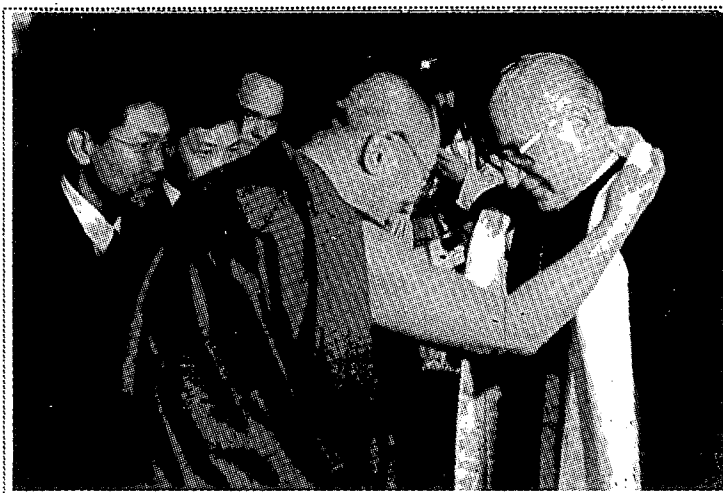
Guillem Farré

BARCELONA.— Un dels temes de què van parlar el cardenal-arquebisbe de Barcelona, Ricard M. Carles, i el cap espiritual de la religió budista, el Dalai Lama, durant l'entrevista que van tenir dimecres 14 al palau episcopal, va ser la percepció interior i espiritual que té la societat actual.

Els dos líders religiosos van estar d'acord que «l'home s'ha adonat que tenir moltes coses materials i molta tècnica no li omple l'ànima, i que, per tant, hi ha un retorn a la recerca de la transcendència», segons explicava l'arquebisbe de Barcelona després de la breu entrevista de vint minuts.

Monsenyor Carles va fonamentar aquesta anàlisi en el ressorgiment del gust per la pregària que es pot constatar en grups de matrimonis o de troba-

Moment en què el Dalai Lama imposà al cardenal Ricard M. Carles una Kata, símbol de l'harmonia

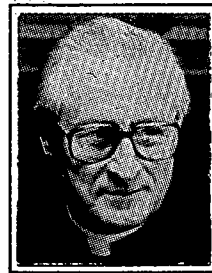

des de joves com l'escola de pregària mensual a la Catedral.

L'entrevista del Dalai Lama amb el pastor de la diòcesi de Barcelona — qualificada pels protagonistes de «molt amical, agradable i cordial» — ha estat la primera que han mantingut els dos personatges, i s'ha fet en una setmana especialment marcada per les mani-

festacions multitudinàries de caire religiós a la ciutat, tant per la cerimònia d'iniciació al budisme (Kalachakra) que imparteix el Dalai Lama i que va incloure una sessió oberta per a tothom sobre *Tolerància i composició*, com per la primera Festa Diocesana de la Família, dies després al Palau Sant Jordi.

Carta Dominical

RICARD M. CARLES

Cardenal, arquebisbe de Barcelona

Nadal. La vida no és una guspira fugaç

L'ésser humà duu gravat al cor el desig d'un amor infinit en profunditat, en fidelitat i en durada. Abans de preguntar-nos si aquest amor existeix, intuïm que un amor així ompliria la nostra vida de sentit, d'alegria -ja que la felicitat no dependria de la sort-, i la faria eterna.

Fets per a un amor així, l'experiència de la vida, si està mancada de fe, constitueix inevitablement un drama o un misteri, perquè el cor de l'home es resisteix a creure's que la vida no és sinó una guspira fugaç. Per això és tan inhumà voler arrancar de la cultura l'horitzó de l'infinit, intentar que l'home visqui com si no existís res més que allò immediat.

Per Nadal, els cristians celebrem que el misteri s'ha desvelat. Aquest Amor que cerquem existeix i s'ha apropiat fins a nosaltres! La història pot continuar essent decebedora i dolorosa. Però la història ja no té la darrera paraula, perquè hem conegut en Jesucrist un amor més gran que tot el mal de la història.

Trobar-se amb Jesucrist és trobar-se amb la veritat i amb la vida que l'home anhela. La fe en Jesucrist dóna a l'home la certesa -no sense esglai- del valor de la pròpia vida, amarada d'amor i d'esperança.

* Ens fa por no poder rebre pau, justícia, amor, ordre, alegria... El Nadal ens diu que tot pot ser donat; que tot es pot rebre. Fins l'omnipotència de Déu pot ser donada, i neix el Crist. Fins l'omnipotència de Déu es pot rebre, i nosaltres ens convertim en fills de Déu. Rebem Déu revelat, sense cap mena de dubte, com un Pare amorós; tan enamorat dels seus fills, els homes, que els fa lliurament de l'Estimat, perquè en ell (Crist) ens va escollir.

Agraïm la fe-rebuda, perquè a l'Infant que avui va néixer -tots els infants, quan neixen, són «donats a llum»; ell, en canvi, «donà llum» al món-, li agradava repetir, uns anys després, que «per qui creu, tot és possible».

Però, als dons de Déu, cal respondre-hi amb el treball de l'home. La nit de Nadal ens parla dels homes de bona voluntat. Si la bona voluntat és voler el bé, em penso que hi ha poques persones de mala voluntat. Però la bona voluntat suposa, a més, que és ferma, forta, tenaç, perseverant, decidida en la recerca del bé. Hem de ser bons, però en aquest temps -que santa Teresa qualificaria de «fort» («recio»)- hem de ser bons de debò. Voler el bé amb aquell ardor, aquella decisió i aquella perseverança amb què alguns cerquen fer el mal.

* Més que altres vegades, cal que eixamplem el cor i que pensem en els que sofreixen en la pròpia carn malalta; o en la seva ànima amargada; o per la família desfeta; o pel record de l'ésser estimat que ja no hi és; o per afany de justícia, de pau, de llibertat... o de santedat!, i que no arriba. Pregar, finalment, pels qui aquesta nit només és una nit d'hivern, sense cap més sentit.

«Naixeu sobre la gebra, / mes pobre morireu, / nuet sobre el pessebre, / nuet sobre la creu. / Jesús, eixes pobreses / que heu vós atresorat, / que sien mes riqueses / per una eternitat» (Verdaguer).

Lleida

Creació de la Fundació Montsant

Fomentar els valors de l'Evangelí en el temps del lleure

Jaume Montaña

LLEIDA.—Acollint un desig de llarg temps volgut, quasi com si fos un somni, el dia 29 de novembre es constituí el Patronat de la Fundació Montsant.

Com a Fundació Canònica dedica els seus esforços a:

—Il·luminar amb els valors de l'Evangelí tota l'acció educativa de les entitats de la Fundació;

—estendre l'esperit de l'Evangelí a tots els àmbits en els quals la persona, especialment la més mancada, viu un temps «no ocupat»;

—fomentar espais d'aprofundiment i celebració de la fe en Jesús i impulsar la seva dimensió Comunitària;

—promoure estructures educatives i

serveis que acompanyin les persones en la vivència dels valors evangèlics.

Diguem que patrons de la Fundació Montsant són el Servei de Colònies de Vacances, l'Escola de l'Esplai i Centres d'Esplai Cristians, totes tres entitats del bisbat de Lleida.

Noves respostes per als nous temps

L'atenció pastoral del temps de lleure començà a Lleida amb activitats de campaments i colònies l'any 1958, d'aleshores ençà hom ha recorregut un camí que ha portat fins a la Fundació Montsant, forma jurídica i pastoral de donar resposta a les noves exigències del temps de lleure segons els reptes

socials que presenta l'acabament de segle i de mil·lenni. La Fundació Montsant possibilita mirar el futur caminant endavant amb major confiança i professionalitat. Perquè coherent amb les finalitats abans esmentades, desenvoluparà i facilitarà el treball en equip i de responsabilitat solidària de les accions educatives i necessitats de totes les seccions/entitats de la Fundació.

Constituint el Patronat de la Fundació Montsant va celebrar-se la primera reunió que presidí Mons. Ramon Malla, bisbe de Lleida. El Sr. Bisbe tingué paraules d'agraïment per a tots els membres per la voluntat de servei amb què han acceptat prestar aquest servei a la Fundació.

La reunió que havia començat amb una pregària dirigida pel Consiliari, Mn. Lluís Sallán, acabà amb un fluid diàleg sobre qüestions de procediment, finalitat i mètode de treball.

Girona

Clausura dels Cursets de Cristiandat

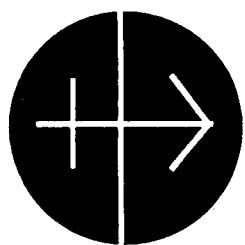
G.T.

L'ESTARTIT.— Organitzat pel Moviment de Cursets de Cristiandat del Bisbat de Girona, tingué lloc una Ultreia a les comarques de l'Empordà amb una remarcable assistència, unes 150 persones, que van viure un ambient viu i edificant, que comptà amb diverses intervencions espontànies.

Unit això a una simpàtica nota d'acolliment per part del dirigent estartidenc Narcís Coll i també a la benvinguda d'una jerarquia complaguda, a càrrec del Sr. Rector de dita població Mn. Agustí Piferre.

El consiliari Mn. Àngel Pagés, de La Tallada, féu un resum dels conceptes exposats, remarcant: compromís, generositat, estimar, ser agradables a Déu, vocació de sants i felicitat en aquest camí, testimoniatge, constància, preocupació per influir a la societat civil, catequesi, família, etc.

Arrodonit tot amb una poesia al·lusiva i l'actuació d'un simpàtic conjunt musical; per finalitzar s'ofert un senzill piscolabis que va donar un to de germanor cristiana.

AJUDA A L'ESGLÉSIA NECESSITADA

PARES I CATEQUISTES!!

El millor regal per a la preparació de la Primera Comunió i la diada de Nadal

LA PARAULA DE DÉU A L'ABAST DELS INFANTS

«DÉU PARLA ALS SEUS FILLS»

Una «petita Bíblia» molt entenedora, amb dibuixos que omplirà de goig a qui la rebi, a un preu molt mòdic. Ptes. 250,- exemplar

INFORMACIÓ I COMANDES:

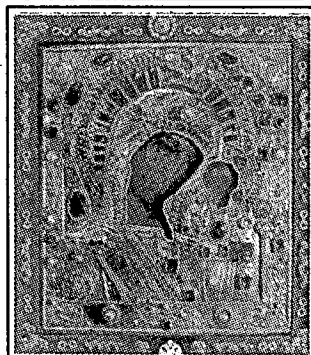

Ayuda a la Iglesia Necesitada

C/. Luis Antúnez, 24, 2n
Tel. 237 37 63 - 08006
BARCELONA

28 milions d'exemplars repartits per tot el món

CAMPANA del ROSARIO

«Bajo tu amparo nos acogemos»

Es un librito con meditaciones sobre cada uno de los quince misterios del Rosario. Miles de creyentes católicos y ortodoxos rezan diariamente el Rosario bendecido por el Papa.

Rezo ECUMÉNICO del ROSARIO

Con su DONATIVO

700 Pts.

Ud. adquiere el librito

«Bajo tu amparo nos acogemos» y un Rosario bendecido por el Papa.

Y, ADEMÁS, podremos enviar en su nombre gratuitamente:

Este u otro librito a Rusia

AYUDA A LA IGLESIA NECESITADA

Luis Antúnez, 24, 2º 2ª - 08006 BARCELONA - Tel. 237 37 63

- ☐ Desearía recibir .....Rosario(s)
☐ Desearía recibir más información sobre la Campaña del Rosario
☐ Envío.....Pts. como DONATIVO

Nombre y Apellidos.....
Calle y número:.....
Ciudad y Código Postal.....

NADAL ÉS COMPARTIR
NADAL ÉS ESTIMAR

Tortosa

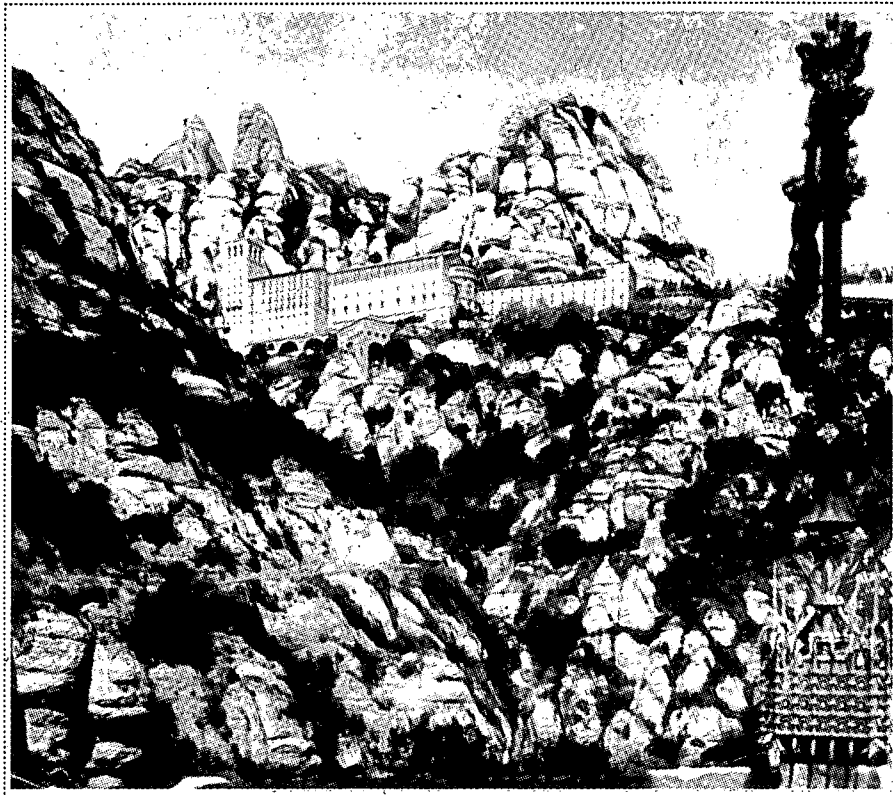
XXI romeria de la Terra Alta a Montserrat

GANDESA.— Unes sis-centes persones provinents d'Arnes, Batea, Bot, Corbera d'Ebre, la Fatarella, Gandesa, Horta de Sant Joan, el Pinell, la Pobla de Massaluça i Vilalba dels Arcs van acudir a Montserrat per celebrar la XXI romeria de la Terra Alta.

J. Blanc i Bahima

L'objectiu de l'estada al santuari va ser viure un temps dedicat a compartir i celebrar la fe amb els monjos, els escolans i tots els altres pelegrins i en comunió amb tota l'Església Universal, ensems que un temps de conversió i reconciliació de la vida personal i comunitària que fos una preparació per emprendre amb nou vigor la vida cristiana de cada dia.

Per aconseguir-ho es van programar diversos actes: la recepció oficial de la romeria a l'atri del santuari —on es va recordar el baptisme—; la vetlla de Santa Maria —fent un camí de pregària des de la plaça de l'abat Oliva fins al monestir, com un símbol del pelegrinatge per aquesta vida cap a la casa del Pare, en el qual sempre s'està acompanyat de la Mare de Déu— i la recepció del Pare Abat, Sebastià Bardolet, que va animar els assistents a viure com a *Fills de Déu, germans dels homes*, frase que va ser escollida per a ser el lema d'engunay. A la fi, la missa conventual, presidida pel bisbe Lluís

Anar a Montserrat es va convertir en una pelegrinació

Martínez Sistach, va ser un motiu per oferir els fruits dels camps de la Terra Alta.

Els valors d'una vida cristiana autèntica

Els vuitanta-un joves que van participar-hi van reflexionar sobre el valor de la vida: quins valors els movien a viure i

quina era la perspectiva que hi donaven. Conduïts per Mn. Valle i Mn. Blai, amb la col·laboració de la germana Piedad Aldaz (religiosa comboniana, que uns dies abans havia participat en l'animació missionera al bisbat de Tortosa) aprofundiren en la necessitat d'una continuïtat en l'àmbit de la parròquia i del grup arxiprestal per assolir els valors d'una vida cristiana autèntica.

Solsona

Augmentar l'educació de tots els pobles

Lluís Badia i Torras

SOLSONA.— La Fundació Francesc Ribalta ha celebrat per segona vegada unes Jornades de Reflexió Social sobre els camins de futur de la humanitat. Com l'any passat, hi han parlat i han estat homenatjats tres savis de diverses especialitats, però amb una característica comuna: la preocupació pel futur dels homes i les dones del nostre planeta. El jesuïta i historiador P. Miquel Batllori va parlar de les arrels político-econòmiques del conflicte de l'ex-Iugoslàvia; l'historiador basc i catedràtic de la Universitat d'Alacant, Mikel de Epalza, va parlar de la importància de l'herència que l'Islam va deixar a Catalunya; i finalment, el Dr. Joan Oró, científic català a la NASA va fer una bella exposició científica (acompanyada de diapositives que la van fer més entenedora) des de la nostra prehistòria fins a l'arribada de l'home a la lluna. Va acabar, però, amb un punt de reflexió humanista, recomanant que tinguem cura del nostre planeta i que augmentem l'educació de tots els pobles i repartim més equitativament que no pas avui les riqueses que tenim a les mans.

Al final va tenir lloc un debat molt interessant, moderat, com l'any passat, per Vicenç Villatoro, el qual va dir en acabar que «l'acte havia estat llarg però que no s'havia fet llarg», idea en general compartida.

Catalunya Cristiana

Puiggarí 5-7
08014 Barcelona

CATALUNYA CRISTIANA nasqué ara fa 16 anys i, malgrat les dificultats, ha esdevingut un fet i una realitat amb què molts ja comptem, i no en podem prescindir.

CATALUNYA CRISTIANA actualment Fundació de l'Arquebisbat de Barcelona, no es vol limitar a aquesta diòcesi, sinó que vol aprofundir la seva vocació de servei a totes les diòcesis catalanes.

CATALUNYA CRISTIANA se sent cridada a esdevenir vicle d'unió de tots els catòlics de Catalunya, i mitjà informatiu indispensable del proper Concili Català, obrint-se a tots els sectors de la nostra Església.

CATALUNYA CRISTIANA per tant, no es vol quedar on és. Vol renovar-se amb el vostre ajut. Us demanem la vostra subscripció.

SUBSCRIVIU-VOS A CATALUNYA CRISTIANA!

Nom ..... Adreça .....
Població ..... D.P. .... Província ..... Tel .....

☐ Se subscriu a "CATALUNYA CRISTIANA" català/castellà per l'import semestral (26 números) de 4.550 ptes.

El pagament de l'esmentada subscripció el faré mitjançant

☐ domiciliació bancària
(en aquest cas empleu l'ordre de domiciliació)

☐ xec nominatiu que adjunto

Data .....

Signatura del subscriptor

ORDRE DE DOMICILIACIÓ

Banc / Caixa ..... Agència .....
Adreça .....

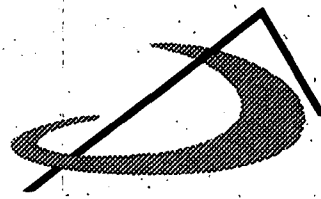
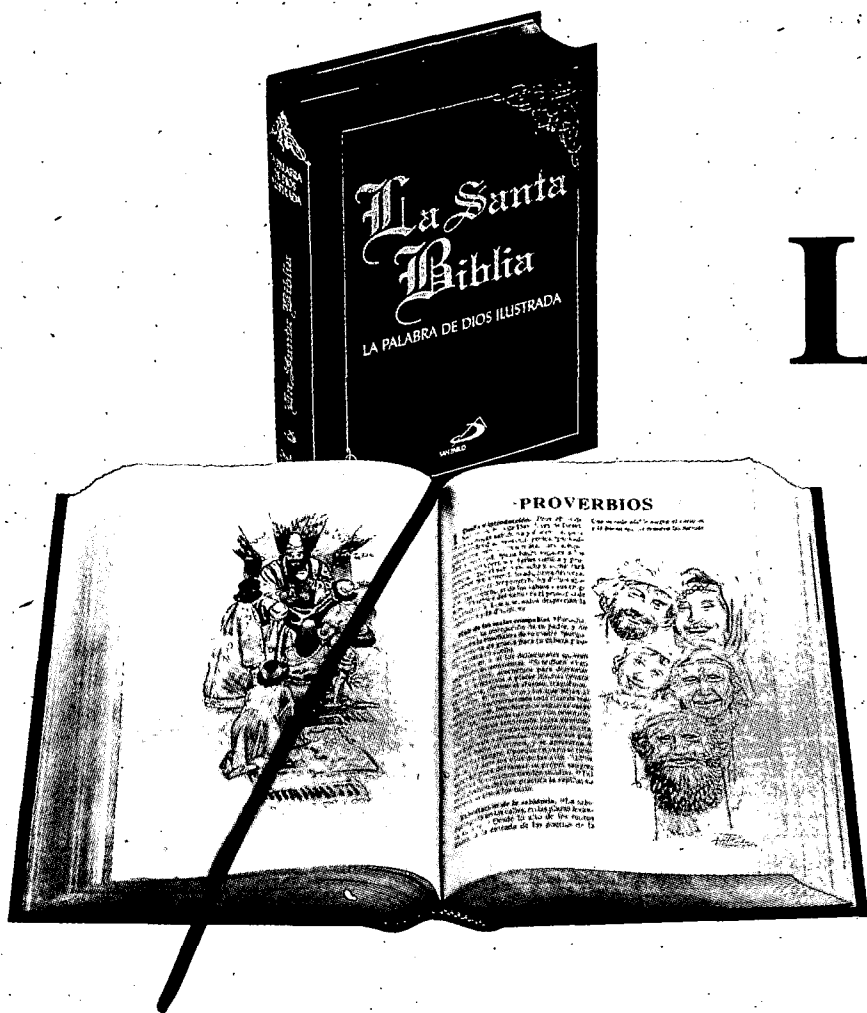
Senyors,

Els prego que, a partir d'ara i fins a nou avís, paguin els rebuts que els presentarà **FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA** per la meua subscripció a "CATALUNYA CRISTIANA" amb càrrec al meu compte corrent/llibreta

Entitat Oficina DC Compte

Data .....

Signatura del titular del compte/llibreta

SAN PABLO

LA SANTA BIBLIA

La Palabra de Dios ilustrada

Un regalo único y duradero para toda la familia

Director de la traducción: Evaristo Martín Nieto. 1.856 págs. 9.500 ptas.
El pueblo creyente va descubriendo el tesoro de la Biblia según va leyéndola y conociendo la íntima relación que existe entre la Palabra de Dios y su propia vida. El concilio Vaticano II reservó a la Biblia el lugar que le correspondía en la Iglesia y en la comunidad cristiana.

Esta edición se presenta con encuadernación de lujo, ilustrada a todo color, con LETRA GRANDE, tapas en piel, cinta de registro y cantos en oro.

El gran libro de los ICONOS RUSOS

El mejor por su valor artístico, religioso y cultural. La primera historia completa del icono desde los orígenes hasta nuestros días. 160 láminas fotográficas a todo color. Extraordinarios textos del teólogo Vladimir. Obra publicada por SAN PABLO en español, italiano, inglés, alemán, francés y japonés. Volumen encuadernado con sobrecubierta plastificada a todo color, formato 24 x 30 cm, estuche, 232 págs. 9.600 ptas.

APROXIMACIONES A LOS ICONOS.

Marie-Françoise Giraud
Encuadernado en cartón, sobrecubierta a todo color, formato 13 x 17 cm, 96 páginas ilustradas a todo color. 950 ptas.

ICONOS DE CRISTO Y DE SANTOS

María Donadeo
Encuadernado en rústica, formato 12 x 20 cm, 112 páginas de texto + 16 láminas a todo color. 1.100 ptas.

ICONOS DE LA MADRE DE DIOS

María Donadeo
Encuadernado en rústica, formato 12,5 x 20 cm. 144 págs. con láminas a todo color. 1.100 ptas.

Jesús 2000

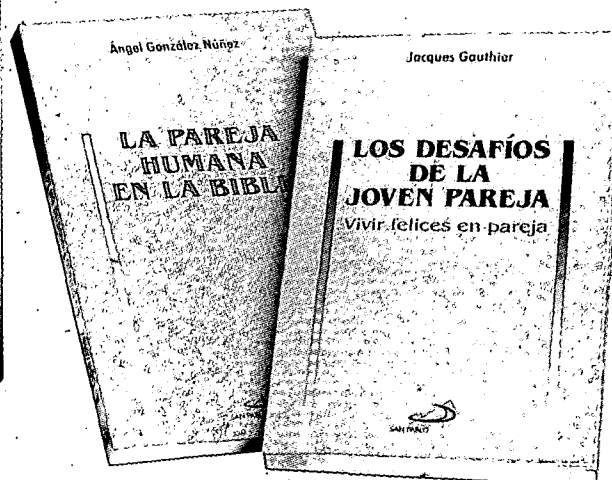
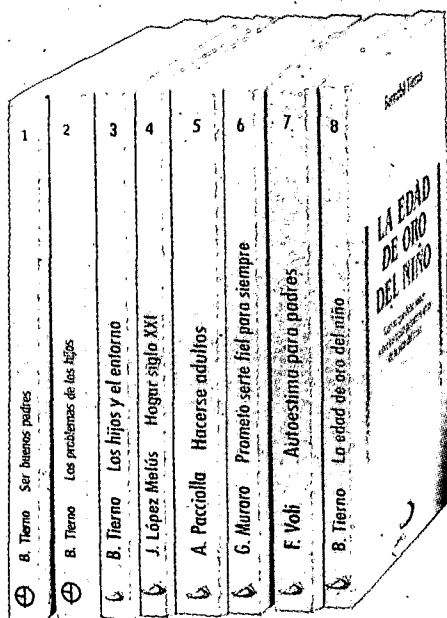
Los 30 autores de este libro se han unido para lograr un estudio riguroso y autorizado sobre la personalidad de Jesús, en seis fases:

1. Las pruebas sobre Jesús. 2. Cómo empezó todo. 3. El gran maestro. 4. Muerte... y más allá... 5. ¿Quién fue Jesús? 6. Jesús hoy.

200 fotografías y mapas ayudan a comprender mejor el texto. 240 págs., 22 x 29 cm., con sobrecubierta plastificada a todo color. 3.675 ptas.

PROYECTO FAMILIA

Esta colección, viva y audaz, nace con la intención de dar respuestas concretas y prácticas a los diversos interrogantes del hombre de hoy sobre la familia, el matrimonio, los hijos, la sexualidad...

1. SER BUENOS PADRES.
Escuela de padres. Bernabé Tierno. 3ª ed. 192 págs. 1.100 ptas.
2. LOS PROBLEMAS DE LOS HIJOS.
Escuela de padres. Bernabé Tierno. 3ª ed. 224 págs. 1.125 ptas.
3. LOS HIJOS Y EL ENTORNO.
Escuela de Padres. Bernabé Tierno. 2ª ed.. 160 págs. 925 ptas.
4. HOGAR SIGLO XXI.
Justo López Melús. 2ª ed. 176 págs. 925 ptas.
5. HACERSE ADULTOS.
Adolescentes, novios, familias.. Aureliano Pacciola. 328 págs. 1.550 ptas.
6. PROMETO SERTE FIEL PARA SIEMPRE.
Reflexiones para los que van a casarse.. Giordano Muraro. 192 págs. 1.100 ptas.
7. AUTOESTIMA PARA PADRES.
Manual de acción educativa.. Franco Voli. 280 págs. 1.300 ptas.
8. LA EDAD DE ORO DEL NIÑO.
Los 5 primeros años de la vida del niño.. Bernabé Tierno. 152 págs. 900 ptas.
9. LA PAREJA HUMANA EN LA BIBLIA.
Ángel González Núñez. 176 págs. 950 ptas.
10. LOS DESAFÍOS DE LA JOVEN PAREJA.
Vivir felices en pareja.. Jacques Gauthier. 160 págs. 950 ptas.
11. EDUCAR HOY.
De los 6 a los 20 años. Bernabé Tierno.. 328 págs. 1.750 ptas.

ELS PASTORETS

DEL VENDRELL

TOT VN ESPECTACLE

Són els Pastorets de Catalunya !

Teatre la Lira

1994-1995 -30a. TEMPORADA D'ESCENIFICACIONS - OBRA: (Inèdita) Entre el bé i el mal... el Nadal.

DIES:

Gener: 8, 15, 22 i 29

Febrer: 5 i 12

HORARI:

Les representacions començaran a les 5 de la tarda.

PREUS:

Butaca única 1.000 ptes.

Bonificació per a grups

Carnet jove 10% i Bonificació especial grups de jubilats.

LOCALITATS: A TOTES LES OFICINES DE CAIXA DE CATALUNYA
I AL SERVEI DE TEL-ENTRADES 310 12 12 (les 24 hores)

Avisos i Comunicats

BARCELONA

Av. Diagonal, 460, 3r - 08006
Tel. 415 30 06 - Fax. 415 14 49

• **CONCERT DE CARILLÓ A LA GENERALITAT.** - Concert extraordinari de Sant Esteve, dilluns 26, a les 12, a càrrec de la carillonista Anna-Maria Reverté.

• **AMICS DELS CLÀSSICS.** - Sessió de poesia «Els poemes de Josep M. de Sagarra», dimarts 27, a les 19.30h, al local social (c/ Ausiàs Marc 26, 8è, 08010 Barcelona); dijous 29, a les 19.30h, al Reial Cercle Artístic (c/ Arcs 5, 08002 Barcelona), concert de M. Antònia Oliveró, soprano, amb Reynier Bordès al piano. Més informació: tel. 315-03-99.

• **RECÉS DE CAP D'ANY PER A RELIGIOSES.** - Pot ser mixt; dirigit pel P. Josep-Lluís Corrons, del dimarts 27 (vespre) al divendres 30 (tarda), a la Casa d'Exercicis Sant Ignasi, de Sarrià (c/ Carasco i Formiguera 32, 08017 Barcelona). Informació i inscripcions: tel. 203-88-62.

• **CONCERT EXTRAORDINARI A MARATA.** - Dijous vinent, dia 29, a la parròquia de Santa Coloma (municipi de les Franqueses del Vallès), a les 21h, concert

extraordinari per a flauta, orgue i orquestra, amb Claudi Arimany (flauta), Marju Vatsel (clavecí), Jordi Reguant (orgue i clavecí), Natasha Naidin (viola), Dmitry Andreev (violí), Igor Naidin (viola) i Denis Shoporlov (Violoncel), que interpretaran *Concert de Brandenburg n. 5* de J.S. Bach, *6 sonates d'església* de W.A. Mozart i obres per a solistes i orquestra d'A. Vivaldi i J. Haydn.

• **ARXIPRESTAT DE SANT GERVASI: HORA SANTA DE CAP D'ANY.** - A l'església de la Bonanova (Parròquia dels Sants Gervasi i Protasi), dissabte 31, a les 23h; trobada a les 22; i a les 24h, celebració de l'Eucaristia. Hi són convidats tots els fidels.

• **VETLLA DE CAP D'ANY.** - Organitzada per l'Adoració Nocturna Femenina, dissabte 31, a les 23h (per acabar a la una), a l'església del Santíssim Sagrament (c/ Aragó 268, 08007 Barcelona), amb celebració de l'eucaristia, presidida per Mn. Francesc de P. Sala. Més informació: tel. 216-02-13 (de dilluns a divendres, de 18 a 20h).

• **FESTA DE CAP D'ANY I CAMPANYA DE REIS.** - Al Centre Cristià dels Universitaris: revetlla el dissabte 31, a partir de les 24h, i un cop més, la possibilitat de viure una Nit de Reis (5 de gener) ben especial o bé de compartir una part del vostre temps el matí del dia de Reis (6 de gener) amb gent gran que viu sola, per descobrir junts el sentit d'aquesta festivitat. Truqueu abans al C.C.U. (c/ Villarroel 81 bxos, 08011 Barcelona): tel. 323-33-68.

• **RECÉS A AIGUAFREDA.** - Per a joves que volen reflexionar i pregar en començar l'any nou, els dies 2, 3 i 4 de gener, amb Mn. Francesc Muñoz. Més informació: tel. 379-15-20 (Mercè Lajara).

LLEIDA

• **CONCURSOS DE NADAL.** - 60è de Pessebres, 20è Infantil i Juvenil de Pessebres i 3a Mostra de Nades, organitzats per l'Agrupació Ilerdenca de Pessebristes, amb acte públic de cloenda del cicle el diumenge 15 de gener. Hi seran lliurats també guardons d'honor als pessebres vivents o representacions dels «pastorets» que tinguin lloc a la ciutat de Lleida.

SOLSONA

• **«LA FLOR DE NADAL»** - Representacions dels Pastorets de l'Ametlla de Merola (Berguedà; lletra de Francesc d'A. Picas i música de Josep Conangla), a les 16.30h, els dies 26 de desembre i 6 de gener, i els diumenges 8, 15, 22 i 29 de gener. Més informació i reserves: tel. 839-02-36 (Ramon Riera, de 19 a 21h; dissabte, d'11 a 14h).

TORTOSA

• **PESSEBRES VIVENTS.** - A l'Ampolla: al càmping Sant Jordi, dilluns 26 i dies 1, 7 i 8 de gener, de les 19.30 a les 20.30h. - A Jesús (Tortosa): a la casa mare de les teresianes, organitzat per la Parròquia de Sant Francesc, dies 25 i 26 i 1 de gener, de les 18.15 a les 20.15h.

• **CAMP-REDÓ: PESSEBRE MONUMENTAL I ARTESÀ.** - A la Parròquia, diumenges i festius, del 25 de desembre al 29 de gener, de 18 a 20h.

• **CÀLIG: PESSEBRE EN DIO-RAMES.** - Obert fins al 29 de gener, de les 17 a les 20h, a la Cambra Agrària.

Residència Geriàtrica BONVITORE

Estem a Horta, en una torre amb jardí, alimentació adequada, calefacció, ascensor, sala repòs, control sanitari i teràpia humana. Estades per sempre, i per convalescències. Poques places.
Tel. 427 44 53.

Finestral de la caritat

La civilització de l'amor

«El veritable desenvolupament s'ha de fonamentar en l'amor a Déu i al pròxim, i afavorir les relacions entre els individus i les societats. Aquesta és la civilització de l'amor, de la qual parlava amb freqüència el papa Pau VI». (*Sollicitudo Rei Socialis*, núm. 33)

369.— **Matrimoni amb quatre fills.** Cobren una ajuda familiar de l'INEM. Per pagar deutes del pis on viuen necessiten 50.000 ptes.

370.— **Esposa abandonada.** Dos fills. S'està recuperant d'una malaltia. Ha tramitat una ajuda social. Les despeses d'alimentació, aigua, llum, gas i de lloguer del pis pugen a 210.000 ptes.

371.— **Esposa separada amb dos fills.** No rep cap pensió del seu ex-marit. Per pagar deutes de lloguer li manquen 50.000 ptes.

372.— **Pensionista per invalidesa.** Té dues filles que estan a l'atur i la seva esposa també. Necessita un audífon que no pot pagar. Són 50.000 ptes.

373.— **Esposa separada, amb dos bessons.** Està a l'atur i no té cap ingrés. Per pagar deutes de material i el menjador escolar dels nens necessita 55.000 ptes.

374.— **Senyora estrangera.** Treballa en el servei domèstic. Està embarassada i li cal fer repòs. El seu marit està al seu país. Per pagar dues mensualitats de la Seguretat Social i les taxes d'Hisenda li calen 46.100 ptes.

375.— **Esposa abandonada amb tres fills menors a càrrec seu.** Rep una ajuda familiar. Per pagar els llibres escolars li falten 30.000 ptes.

376.— **Matrimoni gran sense fills.** No tenen cap ingrés. Els van desnonar del pis per deutes. Per pagar l'habitació on viuen necessiten 35.000 ptes.

377.— **Senyora vídua.** Viu amb les seves dues filles i un nét. Totes estan a l'atur i només cobra el subsidi l'àvia. Tenen deutes de lloguer. Són 54.258 ptes.

378.— **Matrimoni amb dos fills.** Eren propietaris d'una empresa de confecció que van tancar per deutes. El pare està a l'atur i la mare fa feines domèstiques. Per pagar els rebuts d'aigua, llum i gas els falten 16.558 ptes.

379.— **Senyora en tràmit de separació del seu marit.** Viu amb una filla. Estan a l'atur sense subsidi. Per pagar el lloguer del pis necessiten 75.000 ptes.

380.— **Matrimoni amb quatre fills.** Han de deixar el pis de lloguer on viuen perquè el necessita el propietari. Per pagar deutes i l'entrada d'un altre pis els calen 200.000 ptes.

381.— **Senyora estrangera, separada per maltractaments del seu marit.** Viu de les feines domèstiques que esporàdicament realitza. Habita en una pensió. Per pagar l'habitació durant un mes necessita 30.000 ptes.

382.— **Matrimoni jove amb una filla.** Ambdós estan a l'atur i no tenen cap ingrés. Volen traslladar-se a un pis més econòmic. Per pagar l'entrada sol·liciten 70.000 ptes.

383.— **Esposa separada amb tres fills.** Treballava cuidant persones grans. Actualment no té feina i el seu marit no li paga la pensió. Per a despeses bàsiques d'alimentació i habitatge necessiten 120.000 ptes.

384.— **Matrimoni estranger amb dos fills.** El pare ha tingut un accident. Ha de pagar els autònoms per poder cobrar de la Seguretat Social. Són 64.481 ptes.

Nota: Tots els donatius envieu-los a: Càritas diocesana - Plaça Nova, 1 - 08002 Barcelona - Tel. 301 35 50.

MOU-TE
CONTRA
L'ATUR

ACCIÓ SOLIDÀRIA CONTRA L'ATUR

FUNDACIÓ

Riera St. Miquel, 1, bis. 3er. 2a.
Telèfon 217 41 08
08006 BARCELONA

APORTACIONS

Caixa d'Estalvis de Catalunya,
Oficina 0021 c/c. 0200395557
"La Caixa"
Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona
Oficina 0933 c/c. 0200061375
Caixa d'Enginyers
Oficina 0002 c/c. 0001652660

Mirador

Quan la notícia cansa...

Oriol Camps

Els mitjans de comunicació s'interessen normalment pels fets del dia, perden interès quan un tema es manté massa temps en el cartell i busquen el fet que en aquell moment pugui impressionar més. Així, durant l'any que molt aviat s'acaba, hi ha hagut esdeveniments que s'han allargassat a les primeres pàgines dels diaris. El cas de Rwanda n'és un exemple ben clar. Passades les primeres setmanes, l'interès va anar decaient i ben aviat se'n deixà de parlar i només esporàdicament se'n diu alguna cosa. I, tanmateix, el drama continua, sense l'espècie de les armes, però cruent i en el fons sense resoldre. Perquè allí va guanyar la guerra una de les dues ètnies, la tutsi, i els pertanyents a l'altra, els hutus, continuen depauperant-se pels camps de concentració instal·lats al Zaire i altres punts, temorencs de les represàlies exercides pels vencedors... Teòricament la guerra material s'ha acabat, però continua la guerra moral, continua l'extrema necessitat de tot un poble que espera ajut material per sobreviure... No ha deixat de ser notícia. Només que s'ignora...

I després de Rwanda...

No és només Rwanda la oblidada. ¿Què se'ns explica del que ha passat a l'Afganistan des que Rússia va retirar-se d'allí? Resulta que les tropes soviètiques se'n anaren el 15 de febrer del 1989... i la pau interior no existeix allí, perquè els alliberadors han donat llum verda a la venjança i la capital, Kabul, segons es diu, és el que més s'assembla a una ciutat fantasma...

L'Alt Karabaj, un territori d'ètnia armènia situat a l'Azerbaidjan, que aspira a po-

der-se unir a Armènia, antiga república soviètica, fa set anys que viu en estat de guerra civil, sense que arribi la solució per cap banda...

A Angola, on s'ha firmat repetides vegades la pau, reneix la guerra civil, perquè el moviment UNITA se sent frustrat després de cada firma i reprèn la lluita a la primera

Després de la tornada a Haití del seu president legítim, s'ha fet un silenci gairebé hermètic sobre la situació d'aquell país sotmès durant anys i anys a l'albir dels dictadors. ¿Què passa allí?

La revolta de Chiapas, que va omplir columnes i més columnes dels diaris, sembla que no existeixi. Només ha emmudit i

una Constitució com a Estat-sobirà...

Libèria, el petit país africà creat per societats humanitàries nord-americanes per tal que els ex-esclaus poguessin tornar a l'Àfrica i tenir un país on desenvolupar-se democràticament, també fa anys que viu en estat de guerra civil, ja que les diverses faccions no respecten els alto-el-focs acordats...

De l'operació restablir l'esperança a Somàlia, ¿què en resta? Es va emprendre amb gran esclat propagandístic, amb grans reportatges gràfics de soldats que repartien aliments i medicines entre el poble sofrent... I el fet és que els Estats Units es retiraren davant el fracàs de no poder sotmetre els senyors de la guerra que allí imperaven i continuen imperant. Somàlia també ha deixat de ser notícia, però no ha deixat de patir...

El Sudan, amb règim militar-islamista, amb un sud cristià i animista en permanent rebel·lió, i amb la fam i la misèria dominant arreu, només de tant en tant apareix en els periòdics. El conflicte hi és. ¿Qui podrà trobar-hi solució?...

¿I de la guerra dels Balcans? D'aquest conflicte, malauradament, en sabem massa coses. És tan proper, que és ineludible parlar-ne. Per altra part, tot sigui dit, si han fracassat molts esforços per assolir la pau, ningú no podrà dir que faltin ànims per reprendre les negociacions... només que si les negociacions continuen, també continua la guerra que, de fet, va

fent cada dia més ample el fet consumat de l'ocupació pels serbis d'uns territoris que no els corresponien...

Celebrarem, arreu del món, el Nadal. Seria bo que, enmig de la nostra festa, no ens oblidéssim d'aquests pobles, i d'altres, que pateixen les inclemències de l'orgull i de les ànsies de poder i de domini...

Poques fotografies podrien expressar també el drama rwandès

ocasió, que és com dir el dia següent de la firma...

A Cambotja, després que s'havia arribat a una solució sota els auspicis de l'ONU, el partidari de Pol Pot, els khmers rojos s'han refugiat a la jungla i des d'allí fustiguen constantment les forces de govern i sem-bren la mort arreu del país...

ha mantingut un tens silenci a l'espera de les solucions que puguin venir amb el nou president mexicà, Zedillo. Però el conflicte és viu, està en un compàs d'espera...

A Geòrgia (de l'antiga URSS) també es viu clima de guerra civil davant el separatisme d'Abkhàzia, una regió que es vol independitzar i en aquest sentit ha aprovat

Una cimera europea buida d'iniciatives i resolucions

Miquel Àngel Codina

Periodista

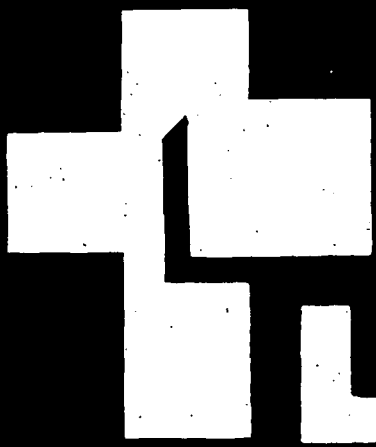
Els caps d'Estat i de Govern dels 52 països participants a la cimera de la Conferència per a la Seguretat i Cooperació a Europa (CSCE), celebrada recentment a Budapest, no van arribar finalment a cap consens polític sobre els dos focus de crisi més importants avui dia a Europa: d'una banda, trobar una solució al conflicte bèl·lic a l'ex-república iugoslava de Bòsnia i Hercegovina i, per l'altra, enfortir l'estructura de seguretat militar del continent per tal d'establir un nou marc de defensa de cara al segle XXI, basat en el respecte als principis del Dret Internacional.

La capital d'Hongria fou l'escenari durant dos dies de les

divergències cada cop més grans entre els Estats Units i Rússia pel que fa a la futura ampliació de l'OTAN al Centre i Est d'Europa i al concepte de seguretat continental davant els nous conflictes sorgits després de la guerra freda. El president rus, Borís Ieltsin, s'oposà de manera rotunda a la proposta nord-americana de potenciar l'Aliança Atlàntica com a base d'una estructura de seguretat militar europea, que inclouria l'ingrés dels antics estats satèl·lits de l'URSS a l'OTAN. Per la seva banda, el president dels Estats Units, Bill Clinton, va afirmar que la CSCE hauria de continuar essent un organisme de caràcter polític i va rebutjar el propòsit rus de promoure-la com una entitat defensiva. Paral·lelament, cal afegir que fa un parell de setmanes els líders de la Unió Europea aprovaren a la cimera dels Dotze, que tingué lloc a Essen (Alemanya), una estratègia per a la

progressiva incorporació de sis estats de l'Europa ex-comunista —Polònia, Hongria, Romania, República Txeca, Eslovàquia i Bulgària— encara que sense fer esment de dates concretes per a la seva adhesió definitiva.

El president de Bòsnia i Hercegovina, el musulmà Alià Izetbegovic, denuncià la passivitat de la comunitat internacional en la guerra dels Balcans. «És la vergonya que caracteritzarà la fi de segle», manifestà Izetbegovic a la cimera de la CSCE. L'aprovació d'alguns documents —com el Codi de Conducta dels països— o el compromís de crear en la propera reunió de Lisboa, dintre de dos anys, un marc per al control d'armaments són alguns dels comptats encerts d'aquesta cinquena conferència de continuïtat de la CSCE que no amaguen gens ni mica el seu amargós sabor a fracàs.

L'hora de Déu

NO PODEM DONAR RESPOSTA

a moltes situacions d'emergència per manca de recursos econòmics

Per això apel·lem a la solidaritat de les persones sensibles al dolor humà, demanant-los la seva aportació econòmica a fi de fer possible una major extensió dels nostres braços envers els germans colpits per la dissort.

Qui som?

L'Hora de Déu és una Institució benèfico-social amb més de 30 anys d'experiència que té com a objectiu donar ajuda i suport als pobres més dissortats de la nostra ciutat i als marginats víctimes de la insolidaritat.

I això des d'una perspectiva de fe i de compromís humà i cristià

On som?

A Barcelona, c/ de la Cadena, 4
Tels. 442 85 41 - 441 57 66

A Sant Adrià del Besòs, c/ de l'Orella, 6
Tel. 381 33 93

Què fem?

En la nostra Institució hi ha integrats 80 socis, tots ells voluntaris, sense cap retribució. Organitzats per equips tenim diversos serveis. Entre d'altres: Subministrament setmanal de queviures a les famílies necessitades. Servei d'entrepans i complements alimentaris a pobres i transeünts. Llet i bolquers per a nadons. Medicaments. Pagament de rebuts endarrerits d'aigua, llum i gas. Allotjament als sense-sostre. Resolució de casos d'emergència com: desnonaments, viatges de repatriació o per treballs al camp, carències primàries, etc. Gestoria administrativa i assessoria legal. Borsa de treball.

També realitzem el seguiment de famílies desestructurades a fi de reinserir-les humanament i socialment. Visitem els pobres malalts i els presos de les famílies de les quals ens sentim responsables.

Una altra activitat de la nostra institució és el nostre Centre Infantil L'hora de Déu on s'acullen actualment 30 infants del Raval. Per a ells representa una segona llar. Els ensenyem a conviure en un marc d'afecte contraposat al clima de marginació i manca d'amor que viuen en llurs famílies.

Subscripció:

Els prego que, amb càrrec al meu compte o llibreta, facin el favor de fer efectiu cada:

☐ mes ☐ trimestre ☐ any ☐ donació única

el rebut que, a nom meu, i per la quantitat que a continuació els indico, els presenti L'hora de Déu

☐ ..... ptes. ☐ 5.000 ptes. ☐ 25.000 ptes.

☐ 2.500 ptes. ☐ 10.000 ptes. ☐ ..... ptes.

data _____

firma _____

Domiciliació bancària:

Nom i cognoms: _____

Domicili _____

Codi Postal _____ Telèfon _____

Població _____

Banc / Caixa _____

Entitat _____ Oficina _____ DC _____

Nº Compte _____

Donatiu:

- ☐ 5.000 ptes.
Llet per a mantenir un nadó durant un mes.
- ☐ 10.000 ptes.
Una setmana alimentant una família amb malalts.
- ☐ 15.000 ptes.
Una setmana d'allotjament a un sense-sostre.
- ☐ 25.000 ptes.
Retornar aigua i llum a dues famílies nombroses.

Ingressos a: L'hora de Déu

"La Caixa" c/c Nº: 2100/3200/2500017246

Tots els donatius a l'Església Catòlica realitzats a partir de l'1 de gener de 1993 donen dret a una desgravació del 10% en l'IRPF.

Farem rendible el teu donatiu

Amb la col·laboració del pintor Manel Pujol Baladas

Subhasta d'art per finançar l'obra social de les Filles de la Caritat

Bona part de la seva activitat se centra actualment en la lluita contra la sida i la drogaaddicció, prioritzant l'atenció a la persona.

Guillem Farré

La subhasta de set obres del pintor Manel Pujol Baladas, que va tenir lloc dilluns passat al Col·legi d'Advocats de Barcelona, permetrà destinar un fons milionari a diversos projectes de les Filles de la Caritat, conegudes d'una manera especial per la tasca que porta a terme sor Genoveva Massip des de l'Obra Social de Santa Lluïsa de Marillach.

Un cop feta la subhasta, el Consell Provincial de les Filles de la Caritat, presidit per la germana Catalina Verdara, assignarà el donatiu a tasques concretes. Es pot avançar, tanmateix, que una part dels diners recaptats es destinaran a ajuts internacionals. La companyia ha impulsat diversos projec-

tes a l'antiga Iugoslàvia, Rwanda o a l'Amèrica Llatina. Una altra part dels fons recaptats es destinirà a serveis de suport a persones afectades per la Sida i la droga, que no poden rebre tot l'ajut que necessiten dels organismes oficials.

La Companyia de les Filles de la Caritat va ser fundada el 1663 per Lluïsa de Marillach, mare de família, vídua i religiosa francesa, sota la direcció de Sant Vicenç de Paül. La seva vida es va caracteritzar pel servei als pobres, tasca que han continuat les seves seguidores adaptant-se en cada moment a les noves circumstàncies.

Les Filles de la Caritat centren bona part de les seves activitats en la lluita contra la Sida i contra les drogodependències. Compten amb centres d'acollida, pisos per a ma-

El pintor Manel Pujol ha volgut col·laborar amb la lloable tasca social que desenvolupen les Filles de la Caritat

lalts terminals i han creat beques per a la rehabilitació. En les seves activitats, marcades sempre per l'amor al proïsme, es prioritza

l'atenció a la persona.

Els qui no han pogut adquirir cap de les obres de Pujol i Balades, tenen ocasió de col·laborar també

amb la tasca de la Companyia ingressant diners al compte 30-40240-A del Banc Exterior - Oficina institucional de Barcelona 305.

R E S I D È N C I A P R I V A D A

Casa Seva.

En el decurs de la vida i especialment quan ens fem grans, les persones aprenem a valorar cada vegada més la llibertat, la confiança i la tranquil·litat que ens dona el fet de mirar al nostre voltant i sentir-nos a casa, a casa nostra.

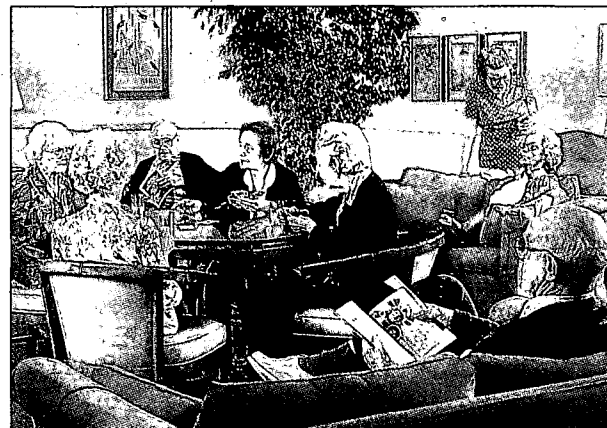
Per això quan pensem en un lloc que reuneixi totes aquelles condicions que vostè necessita per a sentir-se a la seva pròpia llar, elegim una casa amb tradició: Casa Marquès. Casa seva.

Casa Marquès està oberta per a vostè les 24 hores del dia. El nostre personal experimentat és al seu servei en tot moment. No hem escatimat mitjans perquè s'hi trobi a gust. Tenim 16 habitacions individuals i 4 habitacions dobles, amb una capacitat total per a 24 persones residents, i 10 places de Centre de Dia. I el que és més important, podrà disposar en tot moment de la cobertura sanitària de l'Hospital Mútua de Terrassa.

L'Hospital Mútua de Terrassa, situat a pocs metres de la Casa Marquès, és un hospital privat que forma part de la xarxa hospitalària d'utilització pública i està acreditat com un hospital d'alt nivell tecnològic, disposa de 600 llits d'hospitalització i de tots els serveis i especialitats mèdiques d'un gran hospital.

Casa Marquès és una iniciativa de la Fundació Vallparadís vinculada a Mútua de Terrassa, una entitat amb quasi 100 anys d'experiència al servei de les persones.

Vingui a conèixer-la.

Festes de la Immaculada i de la Constitució

El Govern espanyol s'ho ha de fer mirar

Josep Miró i Ardèvol

El camí seguit pel govern espanyol en relació a la festa de la Immaculada i al dia de la Constitució seria preocupant pel que posa de relleu d'incapacitat sinó fos senzillament escandalós. Recordem els fets:

La festa de la Immaculada data del segle XIX pel conjunt espanyol, i té una tradició encara molt més llarga als Països Catalans ja que com a mínim es remunta al segle XIV. Es tracta, doncs, d'una festivitat tradicional, que presenta més la característica, no comuna a altres festivitats també populars i tradicionals, de ser una diada universal de l'Església catòlica. Això com a fet social. La dimensió jurídica de la festivitat té un abast i rellevància proporcional. D'un part està contemplada en els acords Església-Estat, és a dir, en un tractat internacional que òbviament cap de les dues parts

pot modificar unilateralment, d'altra banda figura com a festa en l'Estatut dels Treballadors i en aquest sentit està contemplada en una norma que té rang de Llei.

A part de tot això, la Constitució és una festa establerta fa quatre dies, concretament el 1985, el seu rang jurídic, conseqüent amb la importància que li doni el propi Estat, és només de decret, però el que ja és abracadabra, és el dia escollit, el 6 de desembre. ¿Què celebrem en relació a la Constitució aquest dia? ¿Celebrem la aprovació de la Constitució per les Corts Generals? No, perquè això va ser el 31 d'octubre.

¿Celebrem la data magna de la ratificació de la Constitució pel Rei? No, perquè el va signar el 27 de desembre.

¿És la data d'entrada en vigor de la màxima norma jurídica? No, perquè va ser publicada al BOE el 29 de desembre.

¿Què se celebra, doncs, el dia 6? Doncs, simplement el dia del Referèndum.

	FESTA CONSTITUCIÓ 6 desembre	FESTA IMMACULADA 8 desembre
DATA APLICACIÓ	D'ara mateix, el 1985	Segle XIX Segle XIV (Països Catalans)
BASE JURÍDICA	Només un decret	• Estatut dels Treballadors (Llei) • Concordat (tractat internacional)
QUÈ COMMEMORA	El dia que es va fer el referèndum	La commemoració tradicional de la Concepció Immaculada de la Verge Maria
DATES ALTERNATIVES PER COMMEMORAR EL FET	• 31 d'octubre: aprovació Corts Generals • 27 desembre ratificació pel Rei • 29 desembre data entrada en vigor	• No en té. És una festa universal de l'Església catòlica

La festa de la Immaculada data del segle XIX a Espanya, i té una tradició encara més llarga als Països Catalans

Tot això obliga a fer la pregunta del milió ¿Perquè el 1985 tenint 4 dates diferents per escollir la celebració de la Constitució van anar a triar precisament una de les menys significatives, que tenia, això sí, la virtut d'estar separada només per un dia de la festa del 8 de desembre?

És clar que posats a fer-nos preguntes podem fer-ne un altra ¿perquè és l'únic estat democràtic del món que necessita dues festes oficials, la franquista del 12 d'octubre i la constitucional del 6 de desembre?

O aquesta altra: ¿perquè la festa de la democràcia, és a dir de tots, està triada de tal manera que només porta polèmica i confrontació?

En definitiva ¿tot això plegat es pot dir que es governa un país?

L'exabrupte d'Oriol Bohigas

Marc Tallaferro

En el full diocesà de l'11 de desembre, hi figurava gràfica i comentada la informació sobre la presentació del llibre *Les catedrals a Catalunya*, d'Edicions 62, amb pròleg del cardenal Jubany. L'autor del text és Xavier Barral, mentre que les fotografies són de Jordi Gomí. Fins aquí no hi ha res remarcable, però el que crida l'atenció és que el llibre fou presentat en la pròpia catedral de Barcelona i el presentador fou l'arquitecte Oriol Bohigas. Tots ells apareixen fotografiats en la informació gràfica del full diocesà.

El mateix diumenge, el Sr. Oriol Bohigas escrivia un article al diari *AVUI* en el qual aconsellant a Esquerra Republicana, deia

coses tan ingenioses com aquestes: «L'esquerra catalanista ha de ser fidel a la seva tradició de menjacapellans ben educats, un dels pocs trets que la distingeix de la dreta catalanista. Sembla que encara estiguem agraint els petits favors que ens feren uns pocs capellans durant el franquisme, aquell petit grup que reclamava la democràcia quan era segur que no vindria i que, ara que la tenim, se'n desenten i deixa clamar tot el ramat de bisbes i cardenals a favor d'un altre bienni negre o —molt pitjor, encara— d'un nou carquisme social que vol col·lapsar la llibertat i el progrés».

No és un exabrupte inhabitual en Oriol Bohigas. Aquest es diverteix d'aquesta manera. Cal ser comprensiu amb les dèries d'un home de la seva avançada edat que no ha sabut evolucionar, però la comprensió té

necessàriament uns límits. No fa massa setmanes en un programa de televisió d'àmplia difusió, el mateix personatge va promoure un petit escàndol d'opinió en reclamar l'enderroc d'alguns dels edificis dels jesuïtes, de Barcelona, als qui va descriure com a gent que fa mala olor perquè no es renta. En aquest cas no únicament feia de menjacapellans «ancian estile», sinó que contravenint el seu propi consell ho feia de forma barroera.

Ja sabem que Oriol Bohigas ha inventat un personatge i l'interpreta. Té el seu públic, a uns els agrada, uns altres l'han de suportar perquè és una patum de l'arquitectura municipal, ¿però nosaltres la gent senzilla del poble de Déu hem de formar part d'aquella particular gara-gara? ¿A una persona així hem de prestar-li el marc de les nostres

esglésies («Les catedrals són el temple del poble i el temple de Déu» escriu el cardenal Jubany en la presentació del llibre), l'escalf dels nostres pastors —els que volen portar un altre bienni negre— i la difusió de les nostres publicacions?

¿No estarem confonent l'amor al proïsme, la caritat vers tots els germans, també els qui com Bohigas insulten i menteixen per voler ferir-nos, amb el nostre propi sentit de la dignitat de creients, de fills de Déu?

Tot plegat, i dit amb el màxim respecte, la presentació d'un llibre comercial sobre arquitectura religiosa segur que es podia haver fet d'una altra manera que topés menys als fidels de peu, que encara se senten interpel·lats, quan algú maltracta als nostres capellans, bisbes i cardenals.

Perquè els estimem.

LA FORMIGA D'OR S.A.

Avgda. Portal de l'Àngel, 5
Tel. 302 24 31 - 302 39 42
08002 Barcelona

LLIBRERIA DEL CLAUSTRE
(Claustre de la Catedral)
Tel. 268 40 02

EL MILLOR
REGAL PER
A REIS

MÉS DE CENT ANYS AL SERVEI DEL LLIBRE CRISTIÀ

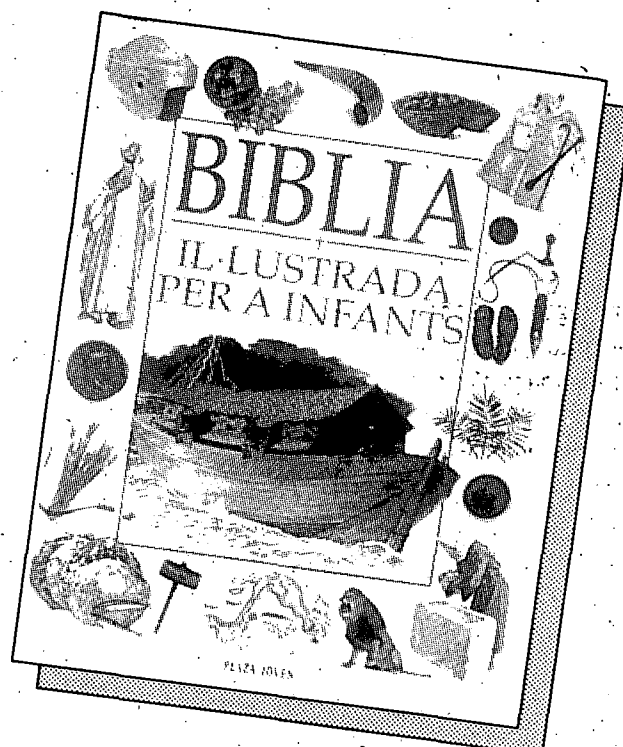
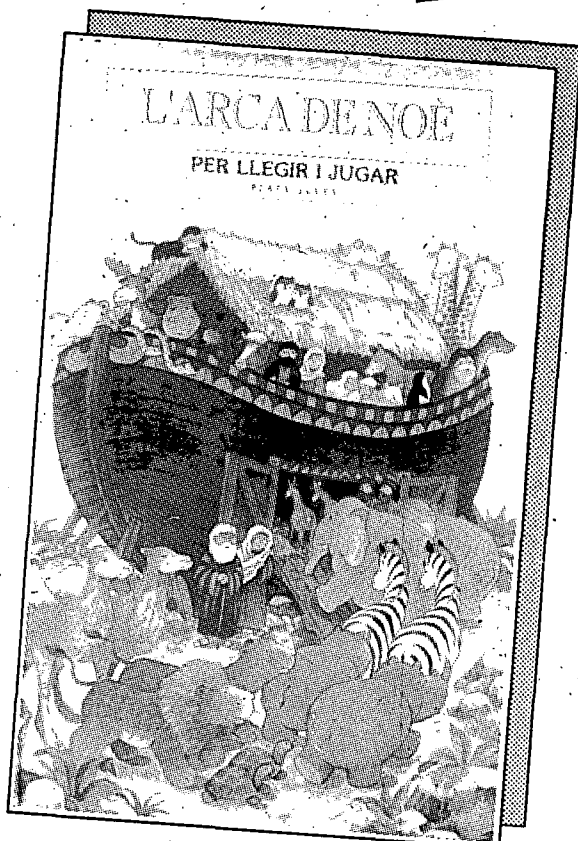
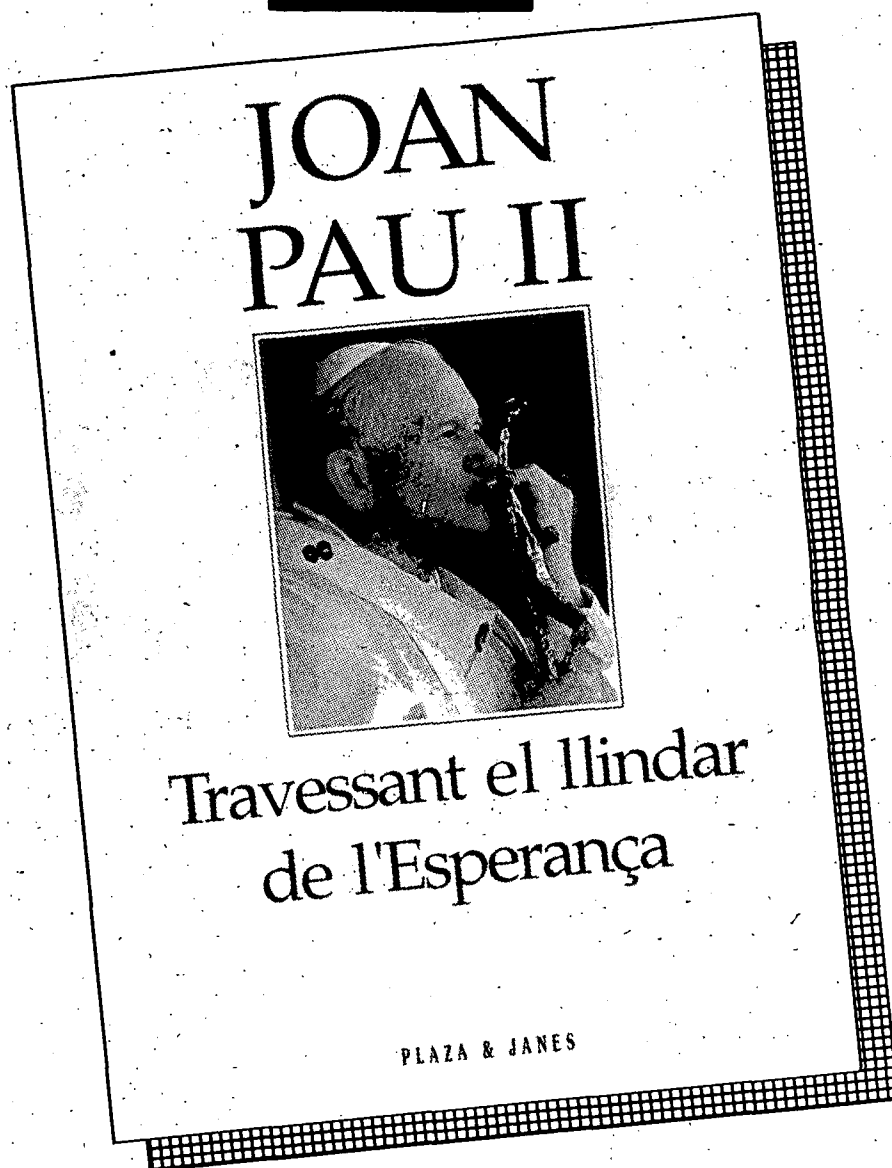

PLAZA & JANÉS

PLAZA & JANÉS

P & J

EDITORES

Cal una territorialització ordenada dels serveis que presta

Repàs a l'administració de la Generalitat

Jordi Mercader

Fa pocs dies alguns mitjans de comunicació informaven sobre un estudi que tracta de l'organització territorial de l'administració pública a Catalunya, realitzat pels geògrafs Isabel Rueda i Xavier Sanclement i patrocinat per la Fundació Bofill. Aquest estudi, que analitzava essencialment la situació de les administracions locals (Ajuntaments, Consells Comarcals i Diputacions) i també de la Generalitat i de l'Estat, posava de relleu amb molta cruesa l'existència d'importants defectes que es tradueixen en una administració territorial sobrecarregada i que genera uns costos excessius. Però potser, tot i sent negatiu, els defectes esmentats no eren els més importants, ja que des del punt de vista del ciutadà el problema principal era que moltes mans intervenien en un procediment que podia ser molt més simple i ràpid.

El problema de fons són els efectes de crear noves institucions sense suprimir les preexistents. En aquest sentit les dificultats que la Constitució espanyola presenta per

eliminar la divisió provincial, i amb ella les Diputacions, constitueixen una rèmor molt important; és un més dels efectes que produeix la migradesa de l'Estatut d'autonomia i que té, per tant, com a causa principal una raó política de molta volada: les eternes tensions entre el que és d'interès per a Catalunya i el que la norma general espanyola —la provincialització en aquest cas— imposa. Però tot i ser aquesta la causa central, i en aquest sentit no directament atribuïble al govern català, aquest tampoc queda lliure de responsabilitat en crear administracions territorials, els Consells Comarcals, als quals després no és capaç de dotar de contingut pràctic. Aquesta mancança i la incapacitat, després de 14 anys de govern, de dur a terme la territorialització ordenada dels serveis de la pròpia Generalitat, que considerats globalment encara són majoritàriament d'abast provincial, són les principals crítiques a fer. Després de tants anys i tanta experiència no resulta justificable aquesta dispersió administrativa, en què cada instància fins i tot de la pròpia Generalitat, mancada d'una direc-

ció comuna, sembla embarcar-se pel seu compte. Per això podem trobar departaments comarcalitzats o semicomarcalitzats com Agricultura o Ensenyament, junt amb divisions de l'administració originals com en el cas de Cultura, divisions pròpies com les de Sanitat, i sempre com a últim referent, un marc provincial. En definitiva, que la mateixa Generalitat després de tants anys també continua mantenint aquella vilipendiada però, pel vist fins ara, inamovible divisió provincial.

Però la manca de rigor, d'economia i d'eficàcia no és només un atribut de l'administració territorial de la Generalitat, sinó de fet de tota l'administració autonòmica.

Les recents eleccions a Càmares Agràries (a les quals per cert la Generalitat ha liquidat el seu caràcter local i provincial i ha reconvertit en provincials) han posat de relleu que hi ha a Catalunya poc més de 55.000 pagesos a plena dedicació, afegint-hi pescadors i agents forestals no incorporats a l'anterior càlcul. Com a molt 61.000 professionals de l'agricultura, el forest i la pesca. Natural-

L'administració està sobrecarregada i genera costos excessius

ment hi ha més gent vinculada al camp, sobretot a temps parcial, però allò que constitueix el sector pròpiament dit són aquelles xifres.

Doncs bé, per a aquells 61.000 pagesos el Departament d'Agricultura Ramaderia i Pesca té 3.000 funcionaris, 117 Caps de Secció, 28 Caps de Servei, 7 Sots-Directors Generals i 4 Directors Generals.

Si us voleu entretenir en el càlcul podreu veure que corresponen a:

- 4 Directors Generals: 15.250 agricultors i pescadors per Director General.
- 7 Sots-Directors Generals: 8.714 per Sots-Director General.
- 28 Caps de Servei: 2.179 per Cap de Servei.
- 117 Caps de Secció: 531 per Cap de Secció.
- 3.000 funcionaris: 20 en xifres

rodones per cada funcionari o contractat del Departament d'Agricultura.

Realment els agricultors haurien de sentir-se extraordinàriament ben tractats perquè cada vint d'ells disposa d'un funcionari i cada cinc-cents d'un Cap de Secció. De fet, les xifres són tan impressionants que no requereixen comentaris. Només dir que, malgrat aquesta abundància de personal, difícilment un agricultor veurà resolt el seu expedient de subvenció abans de 9, 10 o més mesos.

Potser massa mans per la feina disponible.

Comença a ser una urgència que, a més de resoldre els problemes de les regions europees i d'Espanya, el govern de la Generalitat endreci la seva pròpia casa.

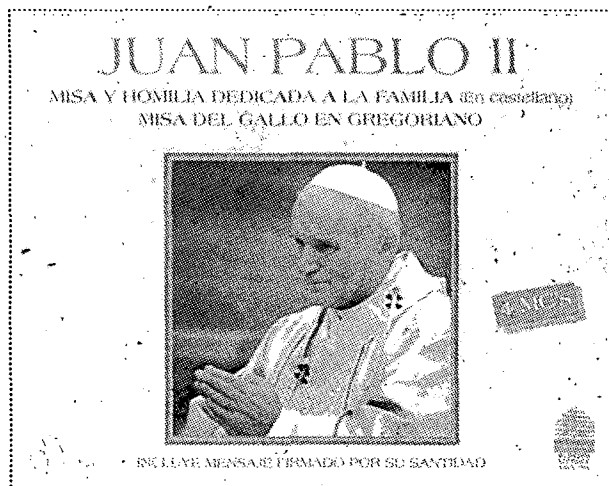
Missa dedicada a la família i Missa del Gall, en cassette i CD

Un instrument apte per a l'evangelització

Recentment s'ha presentat l'obra *Juan Pablo II, misa y homilía dedicada a la familia (en castellano)*, que inclou també *La Misa del Gallo en gregoriano*. Aquest document fonogràfic conté una sèrie d'elements que el fan particularment interessant. Per una part, i com a element substancial, la missa, que sa santedat Joan Pau II dedica a la família. El fet, per ell mateix, és suficientment important per l'actualitat del tema tal com ho demostra el missatge de Sa Santedat en no pocs actes celebrats darrerament.

Una segona part ens mostra el que per a molts i al llarg de la història ha estat una mica més que un acte entranyable: la missa del Gall; en aquesta ocasió en gregorià encara que amb pinzellades en diferents idiomes.

Però encara n'hi ha més. Hi ha un tercer element que és consubstancial al propi document i sense el qual l'obra hauria resultat incompleta: tant el format cassette com CD (suports a través dels quals s'edita) duen inclòs un llibret que reproduïx el missatge firmat pel Papa amb motiu de les festes nadalenques.

PESSEBRE VIVENT DE SANT FOST

El Primer Pessebre Vivent del Vallès

DIES DE REPRESENTACIÓ

18, 25, 26 i 31 de desembre 1994

1, 6, 7 i 8 de gener 1995

A les 6 i a les 7 de la tarda

Obsequi de pa torrat, amb all i oli i vi del poble a tots els assistents abans de les representacions.

NADAL DEL 1994

26 anys de Pessebre Vivent de Sant Fost

BONES FESTES

CAIXA DE MANRESA

Sagrada Família o
«Tondo Doni» de Miquel
Angel

Tenim sort que neix l'Infant

*És en va que el negre infant
de la mare en busqui vida.
Ella és morta, jeu sagnant,
el pit seu glaçat, finida.*

*Pobre nin que vols xuclar
l'aliment que et fa reviure!
Què pots fer sinó plorar
i expirar sens cap somriure?*

*Quina escena horripilant:
Negra nena cap en terra,*

*famolencia arrossegant
el seu cos secall que aterra!*

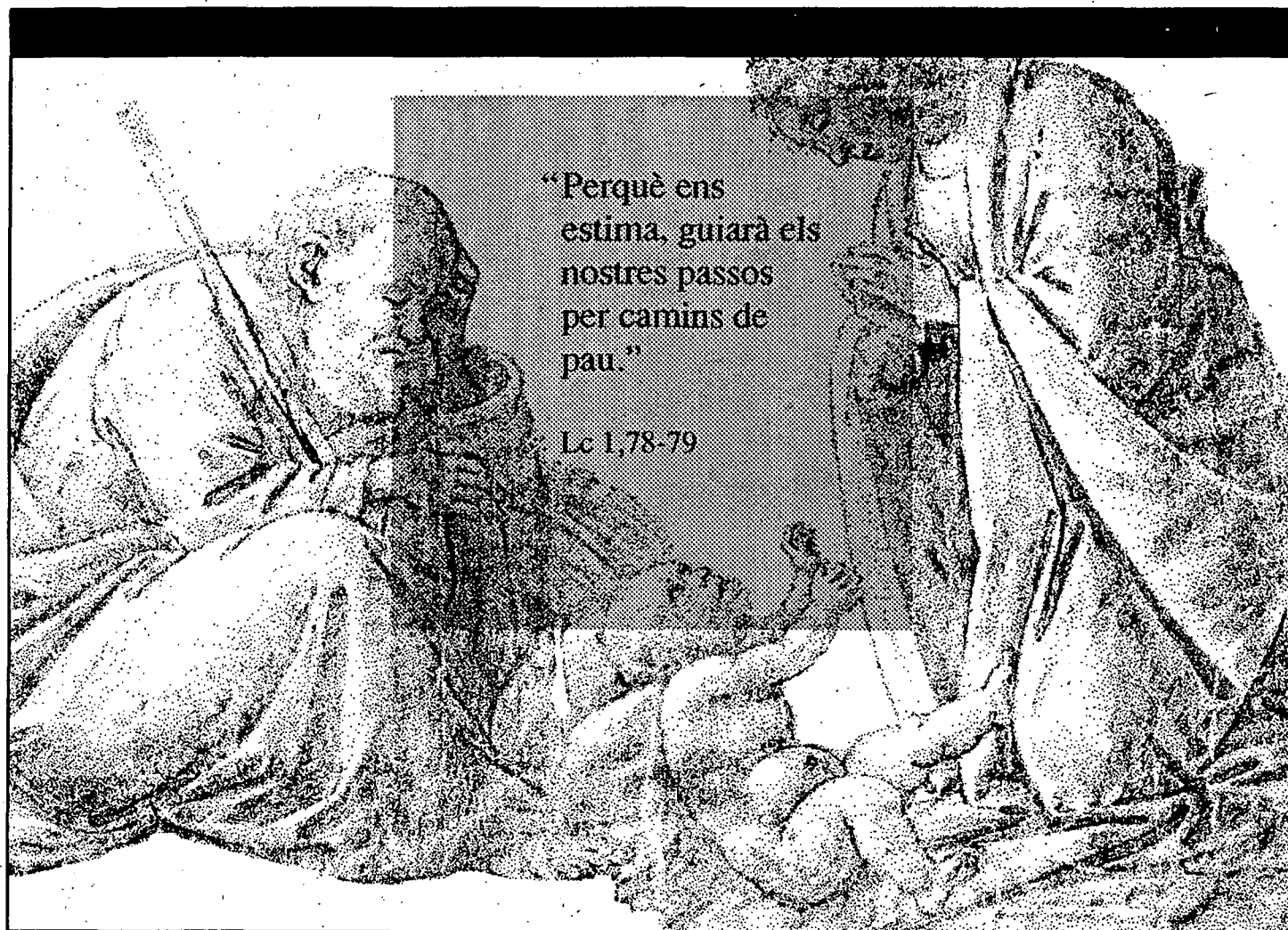
*A l'aguait un gros voltor,
de la nena sudanesa
que agonitza amb greu llangor,
espera engolir la presa.*

*I el Nadal... se'ns ve joliu.
Procurem que els nens no plorin
lluny del sostre ardent nadiu
i que els fills «no-nats» no morin.*

*Tenim sort que Neix l'Infant
que a tothom vers Ell convida.
Apressem-hi el pas cantant
per gaudir la vera Vida.*

*I al resguard dels ulls materns
de Maria Mare Verge,
tots els homes: negres, blancs...
amb el Fill seiem a Taula.*

P. Jordi M. Bou i Simó

“Perquè ens
estima, guiarà els
nostres passos
per camins de
pau.”

Lc 1,78-79

L a Fundació

Blanquerna i els seus

centres us desitgen un

Bon Nadal i un feliç

1995.

Escola Universitària
de Mestres.

Escola Universitària
d'Infermeria i
Fisioteràpia.

Facultat de
Psicologia i
Pedagogia.

Facultat de Ciències
de la Comunicació.

Formació
Continuada.

Càtedra Ramon
Llull Blanquerna.

Unitat Assistencial i
de Recerca.

Fundació Blanquerna

Universitat Ramon Llull

LA FORMIGA D'OR S.A.

Avgda. Portal de l'Àngel, 5
Tel. 302 24 31 - 302 39 42
08002 Barcelona

LIBRERIA DEL CLAUSTRE
(Claustre de la Catedral)
Tel. 268 40 02

MÉS DE CENT ANYS AL SERVEI DEL LLIBRE CRISTIÀ

NOVEDADES PARA REGALAR

Colección Ayer y Hoy de la Historia

LA MADRE TERESA

Edward Le Joly

La vida de la Madre Teresa es un desafío de valentía al materializado mundo actual.

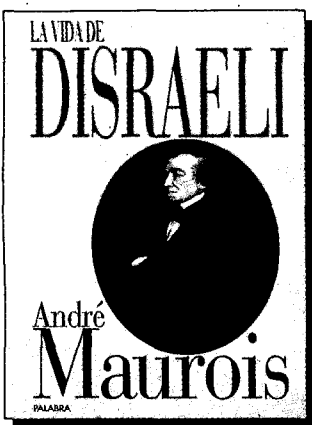
3.500 ptas.

LA VIDA DE DISRAELI

André Maurois

Benjamin Disraeli ha sido el hombre político más grande de todos los tiempos, durante la época más brillante del Imperio Británico.

2.800 ptas.

EDUARDO ORTIZ DE LANDAZURI

Colección Biografías mc
Esteban López-Escobar
Pedro Lozano Bartolozzi

El libro conjuga el rigor en el uso de las fuentes con un estilo fluido, ameno, que hace su lectura atractiva para todos los públicos.

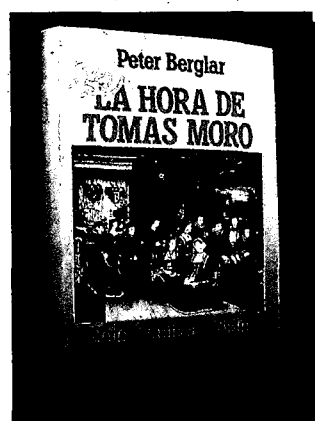
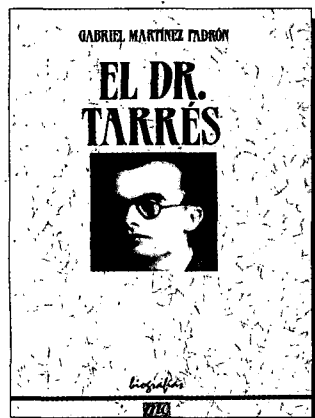
2ª edición 2.400 ptas.

EL DOCTOR TARRES

Colección Biografías mc
Gabriel Martínez Padrón

Vivió con una intensidad humana y espiritual admirable, en una ciudad europea del siglo XX. Leyéndolo comprenderás por qué tantos cristianos deseamos que concluya la Iglesia cuanto antes su proceso de beatificación.

1.650 ptas.

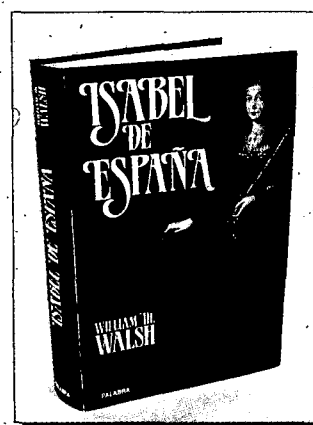

ISABEL DE ESPAÑA

William Th. Walsh

Historia de la reina Isabel de Castilla tal y como se desarrolló a ojos de sus contemporáneos y en el sangriento marco de su época.

3.900 ptas.

LA HORA DE TOMAS MORO

Sólo frente al poder
Peter Berglar

Tomás Moro es "el hombre del siglo XXI" cuya obra, y su vida entera, nos explican las causas y el desarrollo de su época.

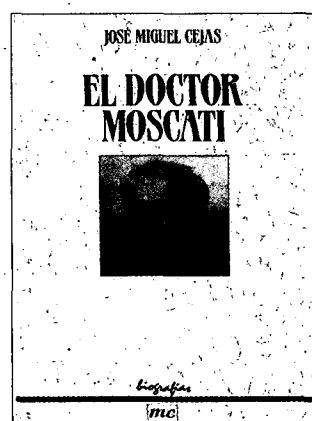
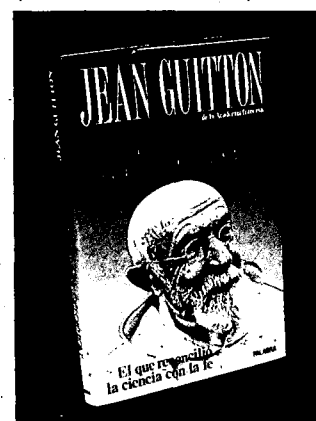
2ª edición - 3.300 ptas.

EL RETRATO DEL PADRE LAGRANGE

El que reconcilió la ciencia con la fe
Jean Guítton

El autor escribe por encargo del Papa un libro biográfico del Padre Lagrange, fundador de la Escuela Bíblica de Jerusalén.

2.650 ptas.

EL DOCTOR MOSCATI

José Miguel Cejas

Colección Biografías mc

La personalidad de Moscati es muy popular en Italia. En España es poco conocido y esta es una de las escasas obras sobre el médico napolitano publicadas en castellano. El autor trata temas con los que se enfrentan los médicos actuales.

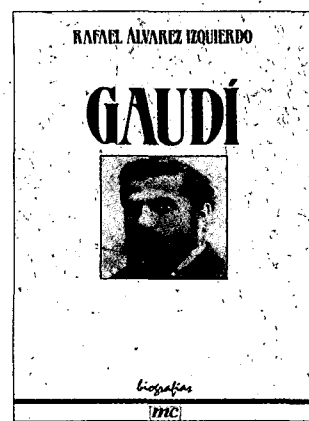
1.650 ptas.

GAUDI

Colección Biografías mc
Rafael Álvarez Izquierdo

Internacionalmente Gaudí es uno de los artistas españoles más importantes, junto con Goya y Picasso. Este libro es una crónica apasionada de su obra —la construcción de la Sagrada Familia, en Barcelona— que mantuvo ocupado al "arquitecto de Dios" hasta el día de su muerte, en 1926.

1.750 ptas.

La Fundació Engrunes treballa amb els marginats des de fa dotze anys

«Qui té desfeta la història personal, pot aspirar a ser feliç»

Diuen que cada dia pot ser Nadal, si ens deixem endur per l'esperit d'aquestes festes. La Fundació Engrunes, creada fa dotze anys, i la Cooperativa Miques, des de fa dos, amb el seu projecte són un testimoni petit, pacient, constant, que Nadal va més enllà d'aquestes dates concretes. És l'aposta col·lectiva per un compromís amb els marginats, de manera que la fe i la vida s'uneixin amb coherència i tant aquestes persones com les impulsores del programa convisquin en un tu a tu que esborra les diferències.

Núria i Oriol i Palarea

«Aquí ens trobem els del nostre grup (Engrunes) i somniem que n'hi hagi d'altres que també vulguin incorporar-se al món de la marginació, tant en les primeres etapes del procés que passen per redescobrir-se com a persones, recuperar l'esperança i arribar a tenir projectes de futur, com en aquell moment en què el marginat experimenta que ja no és el que era, però que deixat anar tot sol, es pot estimar per la seva feblesa i també perquè la societat li posa el llistó tant alt que s'ha de trobar molt dotat per a arribar-hi», comenta Mn. Romà Fortuny i Pons, president de la Fundació. És un home que es desdiiu per la convivència amb les persones marginades. No parla des de la teoria, la seva teologia neix de la vida i del compartir. Al seu costat hi ha Antoni Puig, president de la Cooperativa Miques, que tira endavant amb ell aquesta passió per acompanyar dia rera dia els marginats. Amb ells dos comentem les trajectòries d'aquestes entitats i ens expliquen quins són els seus plans de futur.

—El 1982 estàvem fent una experiència de comunitat de base a la parròquia de Sant Mateu, d'Esplugues de Llobregat (Barcelonès) —explica Mn. Romà—, sabíem que no n'hi havia prou amb resar i sentíem la necessitat de concretar un compromís amb els pobres. La qüestió era si donàvem el pas de manera individual o col·lectiva. Però amb el temps vam adonar-nos que les causes de la pobresa demanen una solució global i una actuació col·lectiva. I aleshores, vam veure clar que no es tractava de muntar més centres d'assistència, sinó fer coses amb la gent necessitada, no fer coses per als marginats, sinó fer-les amb ells.

—Intervé Antoni Puig: Començarem uns quinze de la comunitat (alguns dels quals deixaren la seva feina per entregar-s'hi de ple), i

actualment l'equip està format per dotze persones, quatre de les quals són voluntaris, i més o menys la meitat procedeixen d'altres llocs que no són la Comunitat de Sant Mateu.

—¿Quina era la vostra intenció inicial?

—Es tractava de buscar una activitat on ens poguéssim trobar en el mateix nivell nosaltres i els necessitats. Aquestencontre es podia fer en un determinat tipus de treball: Recollir les engrunes de la societat i convertir-les en pa, —respon Mn. Fortuny.

—Vam clarificar aquesta acció en tres etapes bàsiques —intervé el president de la Cooperativa Miques—. La primera és l'acollida de les persones, la segona es basa en ocupar-les i la tercera en el treball pròpiament dit.

Considerem l'acollida com la fase d'acompanyament. Es tracta de respectar els horaris de la persona marginada i que a poc a poc vagi adquirint hàbits de treball. Ens centrem a potenciar la seva autoestima, la seva valoració individual, uns hàbits higiènics i una alimentació adequada, per tal que vagi deixant les activitats de pidoire, que comenci a deshabituarse de l'alcohol i desenvolupi el desig de creixement. A més l'ajudem a trobar un habitatge digne i a actualitzar i conservar la documentació personal.

La segona fase és la de l'ocupació i és fonamentalment motivadora. Inclou quatre hores d'ocupació diàries, un coneixement de l'entorn: els recursos de la ciutat i dels mitjans de transport, adquirir un nivell cultural bàsic que capacita la persona per adquirir nous coneixements i mantenir el desig de creixement. A més es tracta de participar en projectes de comportament que fomentin la seva creativitat i iniciativa, així com la interiorització d'unes normes socials que l'ajudin a augmentar la seva responsabilitat personal i de grup i ser conseqüent amb els compromisos adquirits amb el col·lectiu,

mentre es va descobrint les activitats que capaciten cada persona en concret cara a realitzar un treball normalitzat. Finalment, continua la progressiva desintoxicació de l'alcohol.

«Les causes de la pobresa demanen una solució global i una actuació col·lectiva»

La reinserció o tercera fase consisteix en què la persona ja pot fer una jornada de vuit hores laborals diàries i arriba a valorar el treball, promocionant la persona en la seva orientació professional, de forma adequada als seus coneixements i

nen. Després, nosaltres valorem si la persona admet un suport assistencial i terapèutic intern i extern, si accepta o té ja un centre de referència en cas de patir toxicomania etílica, mirem que no pateixi patologies mentals invalidants i que no estigui en tractament o en fase de desintoxicació per consum de drogues il·legals.

També seguim uns criteris d'exclusió, que no ens agrada gens aplicar-los, però amb tot hi ha casos molt extrems. Per exemple, si la persona atempta contra la convivència del col·lectiu o introdueix i/o consumeix drogues dures o trenca els pactes escrits i acordats per mutu consentiment.

—Tornant al tema de la reinserció, ¿realment aquesta és una possibilitat per a les persones marginades?

—Si haig de ser sincer i realista... No —comenta Mn. Romà—. Estem en una societat que diu: Fes això i allò i te'n surts. No, no i no... Ens trobem que el marginat ha fet un gran esforç per canviar la seva vida, ha fet uns aprenentatges, fora de temps perquè s'havien d'haver

—¿I quina és la possibilitat de canvi de vida d'aquestes persones?

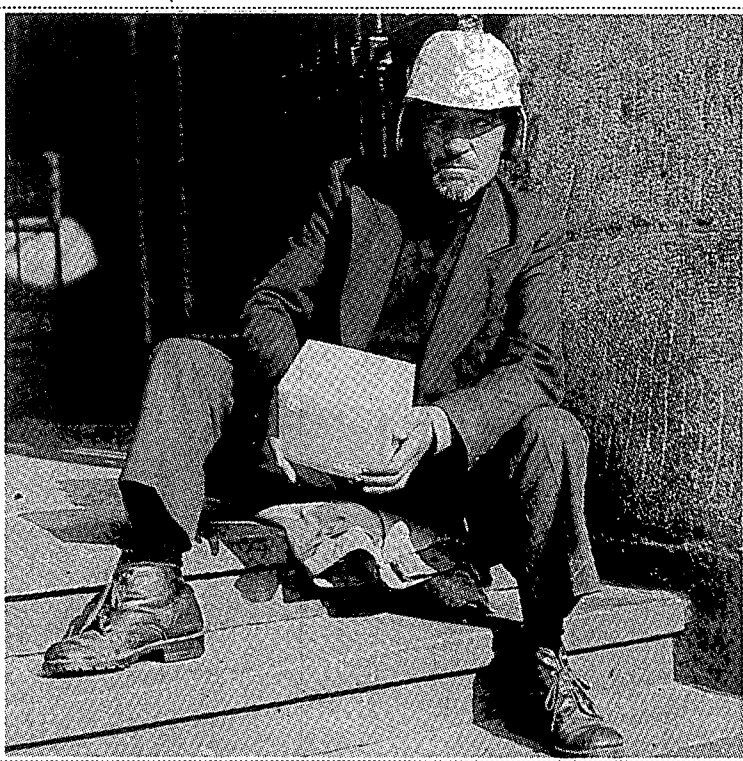
—Possibilitats n'hi ha moltes —diu amb convicció Mn. Romà Fortuny—. Per exemple, aquells cristians que senten la crida per l'opció preferencial pels pobres poden plantejar-se la possibilitat de treballar, colze amb colze, amb homes i dones que un temps de la seva vida han estat marginats.

Avui, com que es rebutja tant els marginats com la gent en atur (amb més de 40 anys), teníem la idea de fer d'aquests col·lectius un de sol i esdevenir una empresa d'economia social. Es donaria prioritat a un contingut intens de formació i no seguiríem els criteris de la societat consumista de cara al sou que es guanyaria. És a dir, es tracta d'obtenir un lloc de treball per viure dignament, cobrint les necessitats bàsiques (que variarien depenent de si la gent fos soltera o casada, o del nombre de fills o de persones que tingués al seu càrrec). El treball s'entendria com una escola de vida i seria gratificant. L'empresa consistiria en un vertebrament de tota la persona humana, amb unes relacions socials i una jerarquia de valors nous. Aquest és un projecte que volem endegar d'aquí poc. Però s'ha de pensar bé i estudiar a fons.

—I també es pot comptar amb iniciatives com les de la Cooperativa Miques o la Masia El Comarquinal —intervé Antoni Puix.

—¿Ens podeu parlar d'aquestes dues iniciatives concretes?

—Sí, mira —explica el senyor Puig—. Abans que una persona marginada pugui entrar a la Cooperativa Miques realitza un treball ocupacional, perquè se senti útil i valorada. Aquest es desenvolupa en un medi tancat (magatzem) i en un medi obert. Aquí, també ens dediquem a què la persona assumeixi progressivament la seva pròpia responsabilitat i creixi moralment, mitjançant el seu protagonisme i la decisió d'ajudar i de deixar-se ajudar. Pretenem desenvolupar el nivell cognitiu de l'individu i accelerar el seu procés d'integració i que aprengui a ser autònom i a participar de l'assemblea de tots els membres del col·lectiu i en les comissions. A la fi, la nostra xarxa social, que coordina els diversos treballadors socials que in-

«Engrunes» vol donar solucions a les persones marginades

actituds.

—¿Seguiu unes condicions per admetre aquestes persones marginades?

—Sí —afegeix Antoni Puig—, certament no es pot fer d'una altra manera. De forma majoritària els marginats vénen remesos per una assistència social o per algun dels serveis socials públics que funcio-

fet en la seva infantesa o joventut, i ara que ha acomplert els requisits que li proposaven els assistents socials, els terapeutes i qui sigui, doncs, ara no es veu acceptat en el mercat de treball, ja prou difícil en el nostre temps, perquè els condicionaments assenyalats el posen sempre per darrera dels que no han tingut aquestes mancances.

tervenen en l'itinerari del beneficiari, és el suport extern de l'entitat per la derivació, seguiment, rehabilitació i reinserció social i laboral de cadascun dels beneficiaris.

P que fa a la cooperativa Miques, que va néixer fa dos anys, quan vam constatar que l'anomenada *reinserció* de la gent provinent de la marginació topava amb una dificultat creixent, té les condicions d'una empresa normalitzada: poder formalitzar contractes de treball o entrar en les prestacions de la Seguretat Social, per exemple. Tanmateix, procura establir uns criteris de funcionament adaptats a les possibilitats de les persones que han estat marginades. A més, la Fundació Engrunes subvenciona aquesta cooperativa.

En l'actualitat tenim contractes i convenis amb l'àrea de Medi Ambient de l'Ajuntament de Barcelona per la recollida de cartró en una zona de l'Eixample. Amb Càritas Diocesana de la ciutat per la recollida de roba a domicili i amb l'àrea de Manteniment, Obres i Serveis, i Medi Ambient de l'Ajuntament de Sant Cugat del Vallès, per les recollides selectives especials.

Els socis de la cooperativa Miques a més de la seva feina, fan tasques de monitors-educadors envers els treballadors contractats, per tal de col·laborar en la seva reinserció laboral. Compten amb la col·laboració de personal especialitzat (assistents socials, treballadores familiars, psicòlegs...).

Pel que fa a la Masia El Comarquinal, els objectius del programa es basen en els viviers i la jardineria, ja que ens hem adonat que treballar en hivernacles és un projecte amb futur. La feina amb la terra capacita les persones per po-

La persona marginada estima i vol ser estimada

que tenim, ja que necessitem un volum econòmic més gran per poder comprar uns camions nous que ens permetin realitzar aquestes noves feines contractades.

—¿Ha estat gaire diferent del que pensàveu que seria aquest projecte, del que ha estat en realitat?

—Bé, —diu Mn. Romà amb èmfasi— en els nostres inicis entràvem en un món desconegut, des de la reflexió idealitzada. I quan ens vam trobar amb la veritable realitat, vam entrar en contradiccions, les quals ens demanaven un canvi d'esquemes. En constatar aquest procés interior nostre, ens preguntàvem: ¿Som o no som el que l'Evangeli demana? I la resposta era sempre: No ho som, hem de transformar-nos i millorar tots.

La qüestió és veure que el model social d'ètica no és el dels marginats... D'aquí ve la gran reflexió: ¿En què consisteix reinserir aquestes persones? ¿Portar-les al nostre món, potser? ¿O bé mirem el model establert des d'una altra perspectiva, menys hipòcrita encara que sigui més dura?

¿Com construir una comunitat ambells? ¿Quina transformació ha de fer la comunitat cristiana perquè ells s'hi trobin de gust? Sabem que pel que fa a l'Església no diran

mai: Això és nostre, fins que no en facin una vivència. Pensem que convé canviar el llenguatge, la Bona Nova és Jesús des de mi i des dels pobres, sols plegats la podem viure.

—Aleshores, respecte als marginats, vostès estan refent una determinada concepció de l'ètica i, fins i tot, de la teologia.

—Si la fe és una experiència de transcendència —afirma Mn. Romà—, el cabal comú de valors que oferim desenvolupa un potencial del qual no som protagonistes.

L'experiència de gratuïtat ve del Misteri. No podem transmetre una fe racional i sí una fe experimental. Aquestes persones arriben a captar que existeix alguna cosa que és més que ells... I no tenen una capacitat d'interiorització de la fe. Però, arriba un moment que són capaços de dir: ¿Què em passa a mi que no m'entenc amb l'altre?

Aquest és un nou camí. Són més feliços, més benaurats, és un canvi de paradigma. L'Església ensenya a ser bons segons un model. Amb tot, el marginat no es pot considerar bo, perquè la seva història personal és negativa... Si el missatge de Déu a la humanitat únicament té característiques de bondat, aquest no pot ser el seu Déu, i se'n defensen. Però, si el missatge de Jesús és ser feliços profundament, el qui té la història personal desfeta, pot aspirar a ser feliç. I aquesta és la Bona Notícia. Ells no poden captar-la a través de prohibicions, perquè aquestes els confirmen que no són bons, que no són agradables als ulls de Déu. Per poder viure la fe, ells s'han de saber estimats tal com són i cridats a la felicitat, sense que s'espera que siguin bons. El que succeeix, és que es transformen per aquesta promesa de felicitat, no per l'exigència de bondat... Aleshores la nostra pastoral s'encamina a preguntar-nos: ¿Com podem portar endavant tots junts un projecte de vida en la fe?

—¿I teniu una resposta a aquesta qüestió?

—La resposta a aquesta pregunta no es cerca, es troba mentre anem caminant... —confessa el president de la Fundació Engrunes—. El procés resulta dur, perquè el creixement interior i la major qualitat de vida no han esborrat, fins ara, les marques de la història personal dels marginats; aquestes marques són punts febles que limiten l'autonomia, i aquesta història de cada

un és un impediment per aconseguir un lloc en la societat. Ambdues coses, punts febles i antecedents, fan molt difícil l'anomenada reinserció. Difícil, perquè aquests punts febles constitueixen una dificultat interna de la persona, que per un motiu imprevisible la fan trontollar, dubtar, canviar d'humor, d'actitud... I difícil, perquè els antecedents, quan són coneguts pel seu entorn provoquen una desconfiança i un cert recel que fan que el marginat senti que continua estant marcat pel seu passat.

—¿I què es pot fer?

—Continua parlant Mn.

Romà: Els que hem decidit fer camí amb ells, hem de conèixer aquestes limitacions per no convertir-les en un problema en el moment que els punts febles es deixen sentir. I per molts mals antecedents que hi hagi, segons el nostre barem, no manifestem desconfiança ni dubte, ans al contrari. Remarquem la nostra fe en la persona, perquè no es pot qüestionar que el seu potencial és immens. Precisament, perquè s'ha donat un creixement ostensible, hi ha diferència entre les capacitats adquirides i les limitacions que els punts febles mostren, més diferència que no s'observava anys enrera, quan tot en la persona era més gris i limitat.

Penso que aquest és un repte que per als qui ens diem cristians, ens pot fer considerar la nostra opció per la solidaritat i la justícia. Encara que, per la complexitat de l'aventura, potser, aquestes opcions no convingui fer-les en solitari, sinó en grup.

NOTA INFORMATIVA:

Qui estigui interessat a donar el seu suport a aquesta entitat pot trucar al número de telèfon: 93-473.37.82. I demanar per Mn. Romà Fortuny i/o Sr. Antoni Puig.

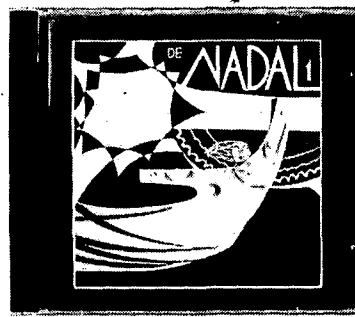
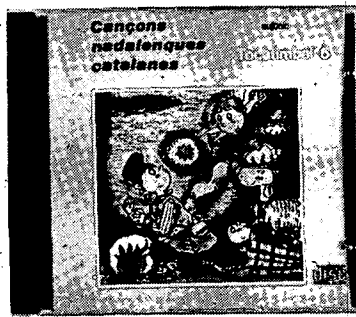
«Ens trobem que el marginat ha fet un gran esforç per canviar la seva vida i ara no es troba acceptat pel mercat de treball»

der gaudir d'una certa autonomia i per oferir aquest tipus de servei a la comarca de l'Alt Penedès. Una de les activitats més destacades que hem desenvolupat, ha estat la repoblació, neteja i conservació dels boscos i de l'entorn natural de la zona de Sant Quintí de Mediona.

Finalment —acaba amb un somriure— hem signat un conveni amb Arquitectes sense Fronteres, perquè la nostra entitat pugui refer i construir habitatges per a ús social. Però per això, cal infraestructura i aquest és un problema

CANÇONS DE NADAL

Tres cassettes o CD i un cançoner

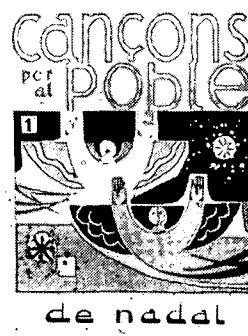
NOVETAT

NOVETAT

Nadal torna altra vegada...

Cançoners amb 100 cançons

Més aviat en una cort d'una casa, arranjada per sant Josep

No és exacte dir que Jesús va néixer en una cova

Sempre ens han dit que quan Josep i Maria arribaren a Betlem, no trobaren cap posada, i que Maria hagué d'infantar el seu Fill Jesús en una cova miserable dels afores de la ciutat. No sembla exacta aquesta afirmació perquè no s'ajusta a la narració de l'evangelista sant Lluç.

Francesc Gamissans

Per entendre millor aquest fet, fem-nos abans unes preguntes:

D'antuï, si sant Josep venia a Betlem per a una breu gestió administrativa —el cens—, i tenint en compte que en aquella època no era necessària l'esposa per a aquest afer, ¿per què hi duia Maria?

Segona: ¿És que Josep seria tan imprudent d'esperar a darrera hora per aquesta gestió, i viatjaria quan la seva esposa es trobava a punt de donar a llum?

Tercera pregunta: El baró «just i prudent», ¿no fou capaç de preveure un lloc més decorós per a Maria, la seva esposa, sabent que qui venia al món era el Fill de Déu?

Una altra pregunta: Si ell mateix, sant Josep, era fill de Betlem, i tornava a la seva ciutat, ¿com és que no hi tenia una casa per allotjar-los, d'ell o de la seva parentela més pròxima?

Finalment: Considerant que pels pobles d'Orient l'hospitalitat és un deure sagrat, en el qual està en joc el propi prestigi, resulta estrany que ningú obrís les portes a sant Josep, que venia amb l'esposa en cinta.

Un mot mal traduït

Per respondre aquestes lògiques preguntes i entendre més adequadament el text evangèlic, alguns especialistes en Sagrada Escripura proposen una interpretació més ajustada del text de sant Lluç. En efecte, la solució depèn d'un sol mot que s'ha traduït malament, i ha creat confusió i ha estimulant la fantasia de generacions senceres.

Es tracta de la paraula grega «katályma», que la majoria de les Bibles tradueixen per *alberg*, *posada*, *hostal*. D'aquesta manera, mal traduïda la paraula, llegim: «no hi havia per a ells lloc en l'hostal».

Però en grec bíblic, el mot «katályma» també té un altre sig-

nificat més exacte, i és el de *cambra*, *peça*, *habitació*, *departament*, és a dir, un lloc especial de la casa, una cel·la discreta o reservada.

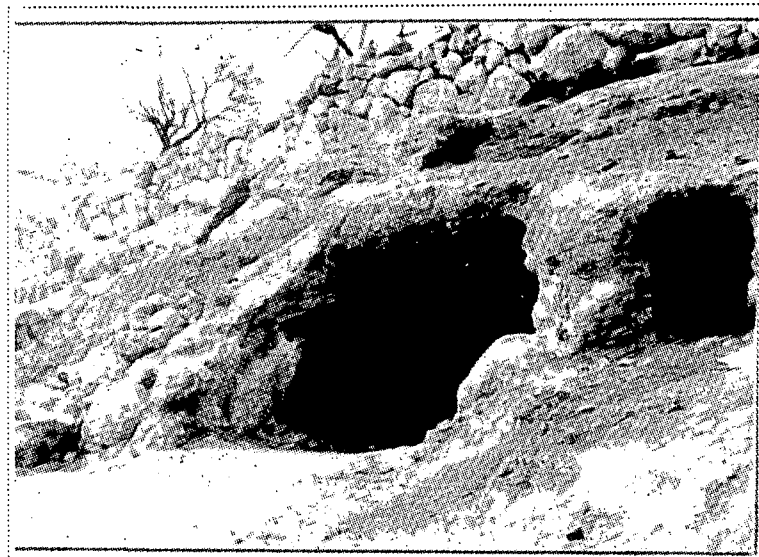
En comptes d'una cova, una cort d'animals

Amb l'esquifida edificació d'aleshores, totes les cases només tenien una gran peça o habitació central, on hi havia de tot: armaris, eines, escons, cuina i rebost. Quan arribava la nit, s'extenien les estores per a dormir, i cadascú triava el racó preferit. Però a més d'aquesta peça general per a tots, les cases tenien adossat un departament més petit i, reservat per a hostes eventuals. Aquest lloc servia també per quan en la família hi havia una partera. A Israel, donat que la dona quan donava a llum quedava impura segons la llei, i els objectes que tocava també, eren raonables les precaucions que es tenien en cada part, i el perquè es feia residir en la

«katályma» —habitació reservada— a la que acabava de ser mare.

Sant Josep viatjaria amb la seva esposa amb temps, amb la prudència dels sants per evitar dificultats de darrera hora, i a ben segur que pensava allotjar-se en alguna casa pròpia o de la seva parentela. Però molts betlemites que havien vingut de lluny estant, també pel cens, s'instal·larien en els hostals i també en cases particulars. És llavors quan, Maria, a punt de donar a llum, s'adona que no queda disponible el lloc digne i discret (la «katályma») de la casa. Per altra banda, tampoc vol convertir en impurs tots als seus estadants. És aleshores quan, per no molestar ningú, ella i el seu marit es refugien en les corts del bestiar, que hi havia també en totes les cases de Betlem, com encara hi ha en les nostres cases de pagès. Josep arranjava una cort i en el seu estable o menjadora naixaria Jesús, el Fill de Déu.

Això és el que es dedueix del text ben traduït de sant Lluç quan diu: «I donà a llum el seu Fill primogènit, i l'embolcallà i el reclinà en una menjadora, perquè no hi havia lloc en la sala». Per tant,

Encara es troben coves en les proximitats de Betlem

A la part inferior de la casa hi havia els estables per als animals

no es parla de cap cova, sinó d'un lloc de la casa.

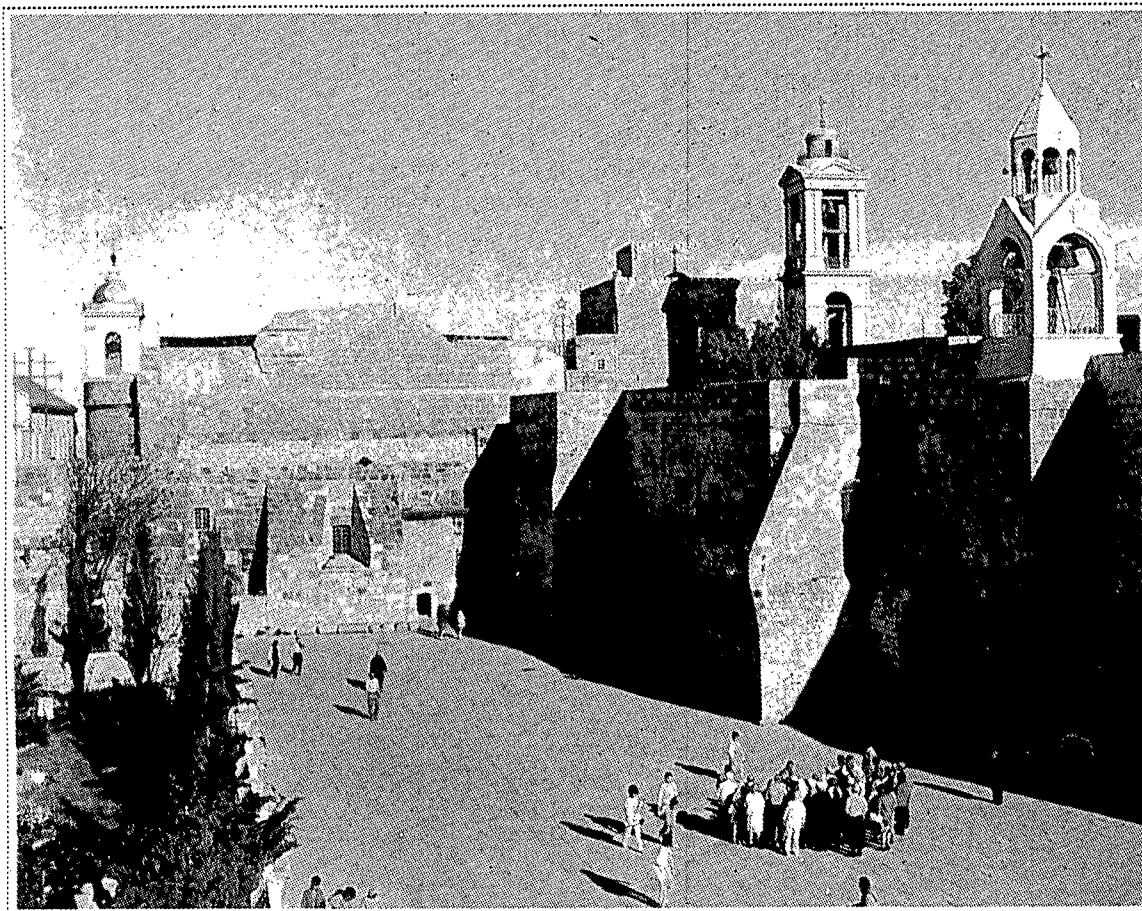
També sant Mateu coincideix amb aquesta interpretació. Quan menciona l'arribada dels Reis Mags buscant el tot just nat, diu que l'estrella els conduí fins a una casa (Mt 2, 11), és a dir, no fins a una gruta qualsevol on s'hauria refugi-

at la sagrada família per falta d'hospitalitat, sinó en una casa, potser en la pròpia de Josep a Betlem.

L'extrema pobresa del Fill de Déu

Encara avui en aquesta ciutat existeix la cova que la tradició identifica amb el naixement de Jesús. Tots els estudis arqueològics revelen que no es tracta d'una gruta qualsevol, als afores, perduda pels camins de Palestina, sinó incorporada a una posada o casa, com a peça estable. En aquest lloc, avui s'ha construït una majestuosa basílica que el recorda, i en el lloc precís de la cort dels animals, els franciscans, guardians dels Sants Llocs de Terra Santa, mostren una estrella de plata amb aquesta inscripció: «Hic natus est Iesus», «aquí va néixer Jesús».

Aquesta interpretació no treu res a la creença que Jesús vingué al món molt pobrament. En efecte, no volent Josep ocupar el lloc reservat que a altres els feia falta, ell i la seva esposa, Maria, baixen al més humil i pobre de la casa: la cort de les bèsties. Potser d'aquí arrenca la tradició de presentar-nos l'Infant Jesús entre un bou i una mula. Sigui com sigui, no podria haver-hi més humiliació i pobresa per al Fill de Déu.

Basílica de Betlem que recorda el Naixement de Crist

Bon dia amics,

S'acosta Nadal i, com cada any, Corbera es mobilitza per preparar el 1r. Pessebre Vivent de Catalunya a la Penya del Corb.

A Corbera se'm coneix pel nom de Josep de l'Aigua, el meu ofici és forjador, i des de molt petit he fet pessebres en llocs molts diversos: gerres, olles, porrons,... Sempre pensava, però, en poder-ne fer un en què les figures caminessin, que un burret portés a la Verge a la cova. Això es va fer realitat el Nadal del 1962.

He muntat i desmuntat 34 vegades el 1r. Pessebre Vivent de Catalunya. Això ha estat possible gràcies a la col·laboració desinteressada de més de 200 persones que any darrera any sacrifiquen vint nits, les més fredes de l'any i les més familiars.

És ben cert que la Penya del Corb i el seu entorn és un lloc escaient per a un pessebre, però si no fos per aquestes persones no podríem fer-lo.

També és d'agrair l'ajut dels visitants que valoren el nostre treball i ens encoratgen a seguir endavant.

El nostre Pessebre Vivent és molt seriós i a la vegada casolà; veure una representació és viure el Nadal d'una manera diferent, més real.

Us desitjo un bon Nadal i un feliç Any Nou, tot recordant uns versos del nostre Pessebre:

*En el camí, en nostra vida,
graveu-ho dins vostre pit,
que mai tindrem llum de dia
com la llum d'aquesta nit.
Felicitats!*

Josep Rodrigo i Puig

DATES I HORARIS

Les representacions de "El Pessebre Vivent de Catalunya", de Corbera del Llobregat; comencen, cada any, el segon diumenge de desembre i fineixen, l'últim de gener.

DISSABTES I VIGÍLIES DE FESTA: A les 19 i 20 h.

DIUMENGES I FESTIUS: De les 18 a les 20 h.

El dia 24, Vigília de Nadal, representació especial, a les 23 hores.

D'INTERÈS PER ALS COL·LEGIS: Les representacions dels dissabtes i vigílies de festa, preus especials per a tots els nens dels col·legis fins a 14 anys, sempre que vagin acompanyats dels seus professors.

Els actuant i organitzadors de "El Pessebre Vivent de Catalunya", ofereixen una representació especial, gratuïta, el dissabte abans de l'obertura, a les 20 h., per als nens dels Centres Benèfics de Barcelona i província.

A l'última representació de la Vigília de Reis, dia 5 de gener, Adoració de SS.MM., amb repartiment d'obsequis als infants.

NOTES RELIGIOSES

Diumenges i festius, Misses a les 8, 9 i 12.

Dissabte i vigílies, vespertina a les 19 hores.

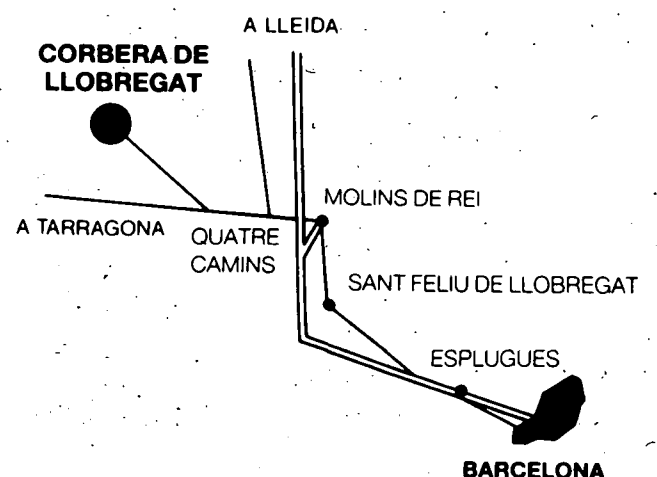
NOTES: Les representacions només se suspendran en cas de pluja o neu.

Es faran representacions especials per a grups de més de 80 persones, previ avís a la Junta, amb vuit dies d'anticipació.

Podeu utilitzar el CARNET JOVE

**EL PESSEBRE VIVENT
DE CATALUNYA**

CORBERA DE LLOBREGAT

Invocacions per al temps de Nadal

P-J Ynaraja

Invocació a Santa Maria Mare de Déu

Senyora Santa Maria,
¿Qui diria en veure't a Betlem aquesta nit que ets senyora i que ets santa del tot? Nosaltres sí que ho sabem, la nostra santa Mare Església ens ha fet arribar la notícia, però els qui t'envolten o els qui no t'han acceptat a casa seva en aquest poble de Judà, ben poca cosa saben de tu. Sents, i el teu marit amb tu també la sent, la humiliació de ser ignorats, i l'accepteu.

De cap dona excepte de Tu es pot afirmar amb rotunditat i abans d'haver mort que és santa, però de Tu sí, l'Àngel fa nou mesos ho va proclamar: ets tota plena de la Gràcia del Senyor i a més a més durant tot aquest temps has estat sagrari vivent del Fill de Déu i seràs fidel a Ell per sempre més.

Ets santa i aquesta santedat es fa tota senzillesa, docilitat, servei. No hi ha en tu aquesta nit, ni en cap altre moment, cap recerca d'espectacularitat, de vanagloria, de coqueteria. Com sempre ets pura humilitat. Oh, si nosaltres sabéssim imitar-te!

Ets senyora, cosa que també és sorprenent. Joveneta com ets i verge del tot, ben aviat es farà ben palès que també ets mare. Mare de Déu. Déu que es fa petit infant. La teva singularitat, la teva grandesa, no exclou que siguis, com qualsevol mare, una persona previsor. Portes aquesta nit roba suficient per a protegir-lo. Estàs convençuda que infantar és una cosa ben normal per a una dona, però també com tota dona normal que viu el primer embaràs, estàs plena de neguit. Cada part és diferent, és inèdit, però la teva confiança en el Déu que t'ha escollit no et deixa caure en el trontollament històric. Com sempre has fet, confies en Ell i la seva pau t'omple.

Del teu marit, el teu bon company Josep, confident també com tu de Déu, ens han dit que ha marxat a cercar per a tu ajuda, que vol que vingui alguna llevadora perquè estigui al teu costat en el moment del part; ell ara se sent tan impotent i responsable! Sense cap queixa, ell, just com és, et dona i et donarà sempre la seva companyia i el seu amor, del que tu com tota esposa tens necessitat i ho farà amb tota simplicitat, amb tota discreció.

¿I què fem nosaltres aquí? ¿Ens cal ser únicament espectadors indiferents i curiosos? ¿Què hem de fer? ¿Què desitges de nosaltres? ¿Quins sentiments vol Déu que tinguem en aquesta hora?

Mare de Déu de l'emparrat de roses (detall), de Martin Schongauer; 1473

Certament que el Nadal l'hem carregat de tantes inoportunitats plenes d'atractius que tal volta el més oportú fóra que marxéssim discretament. Però no ho farem, som aquí, tu bé que ho saps, perquè volem donar un significat, almenys aquí, aquesta estona, al Nadal d'aquest any; volem que tingui algun to d'autenticitat al nostre interior i que marqui algun canvi en el nostre futur. Aquesta nit no et demanem res, ocupada com estàs en el treball del part. Aquesta nit és la teva tasca i la tasca de Déu en tu. La pobresa en què viviu, la tendresa amb què us tracteu i l'acceptació simple del que era inesperat, sense sentir rebel·lia de cap mena, són els ensenyaments que nosaltres voldríem aprendre per sempre.

Voldríem fer com els pastors. Una mica com ells ja ho podem fer en reunir-nos aquí, ben lluny de Betlem però amb el mateix desig d'ells: deler d'adoració i generositat.

Però ¿què et podem donar nosaltres aquesta nit aquí? ¿Què desitges que et portem com a ofrena? Certament que no són aliments, ni begudes, ni llenya, com

segurament els pastors us van oferir; cap d'aquestes coses vosaltres aquesta nit desitgeu de nosaltres. El nostre do ha de sortir del nostre interior, és un regal del naixement que desitges que es faci al nostre interior. Tant de bo aquest imponent fet del Nadal ens ho susciti!

Invocació a Sant Josep, l'espòs enamorat

Amb tu hem de ser breus, ets el gran protector i el gran absent, ets com aquesta mena de sentinelles que, amagats dins d'una caseta, tot ho vigilen, ho protegeixen tot. Ets d'aquells que hom aprecia però que hom tanmateix tem interrompre.

Aquesta nit en què se t'ha encomanat la protecció del naixement del Fill de Déu i l'acompanyament de Maria que, tot i essent la teva esposa, tu bé saps per a quina missió tan excelsa ha estat escollida, tu estàs ben ocupat, és gran la teva responsabilitat però ningú no parla de tu.

• Sant Josep, sembla que eres una mica taciturn, tal volta tímid, però no et mancà

mai bondat fins al grau de la tendresa i fores bo fins al punt d'ésser generós total.

Rep el nostre homenatge silenciós que és com a tu et cal i no deixis de vetllar també per nosaltres.

Oració a Déu Pare en la nit de Nadal

Senyor Déu, és molt difícil dirigir-se a un ésser superior sense sentir en primer lloc meravellament ben gran (que en el teu cas anomenem adoració). Aquest sentiment per a molta gent és por i tracten de prendre precaucions, perquè pensen que els pots portar malefícis. Nosaltres sabem que ets tan constitucionalment misteri com essencialment amor i per aquest motiu ens sentim a la teva presència astorats però tranquils. Aquesta nit, i la meravellosa nit de Pasqua, no veiem en Tu més que grandesa i bondat i per això al teu costat ens sentim com un nen a la falda de la mare.

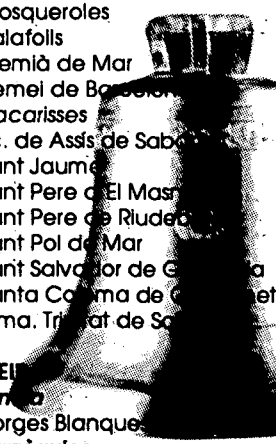
El que passa és que, en observar-nos a nosaltres mateixos, trobem que no som dignes de romandre a la teva presència, ens caldria venir més nets, més polits, però ja no hi som a temps. Des del temps d'Adam i Eva la contaminació espiritual tot ho envaeix i nosaltres no som estranys a l'augment d'aquesta brutícia. Només Tú, Senyor, ens pots perdonar i fer nets del tot. ¿No et faria res abillar-nos de la teva indulgència? Sols així nosaltres romandrem tranquils aquesta nit.

Perquè tot i que ens oblidem sovint de Tu, s'està bé al teu costat. Tu ets tot generositat. Sense Tu ni tan sols existiríem. Si traguéssim de la nostra història la teva generositat, res no tindríem. Volem, doncs, en aquesta circumstància dir-te que de vegades el teu misteri ens desconcerta, però que sabem que mai no ens enganyes, que tot el que fas, i fas molt per nosaltres, és pel nostre bé, i que encara que ens oblidem sovint de Tu, ara amb tota sinceritat et diem que ens sentim ben agraïts a Tu. Cadascú té els seus motius, molt personals, molt íntims, però cadascú et vol donar ara i aquí les gràcies.

Volem començar una nova vida, volem que aquest Nadal signifiqui alguna cosa en la nostra existència i sabem que per aconseguir això ens cal el teu ajut. En iniciar aquesta vetlla et diem que necessitem el teu suport. Necessitem la teva assistència per a ésser bons, per a portar a terme bons projectes, per a aconseguir amics, amor, èxit en el propi treball, salut, en una paraula, rau en el nostre interior un neguit que exigeix un bocí de felicitat que només Tu ens pots donar. ¿Seria massa atreviment recordar-te que aquesta nit confiem que seràs amb nosaltres més generós? Si més no perquè som germans petits del teu Fill únic, fills adoptius teus, portem sang i carn i ossos com els del teu Primogènit... No ens queixem en dir-te això, sols insistim perquè som ben conscients de la nostra indigència i que Tu, que ho posseeixes tot, ets també amatent al qui a Tu et suplica i mai no surt del teu costat defraudat ni decebut.

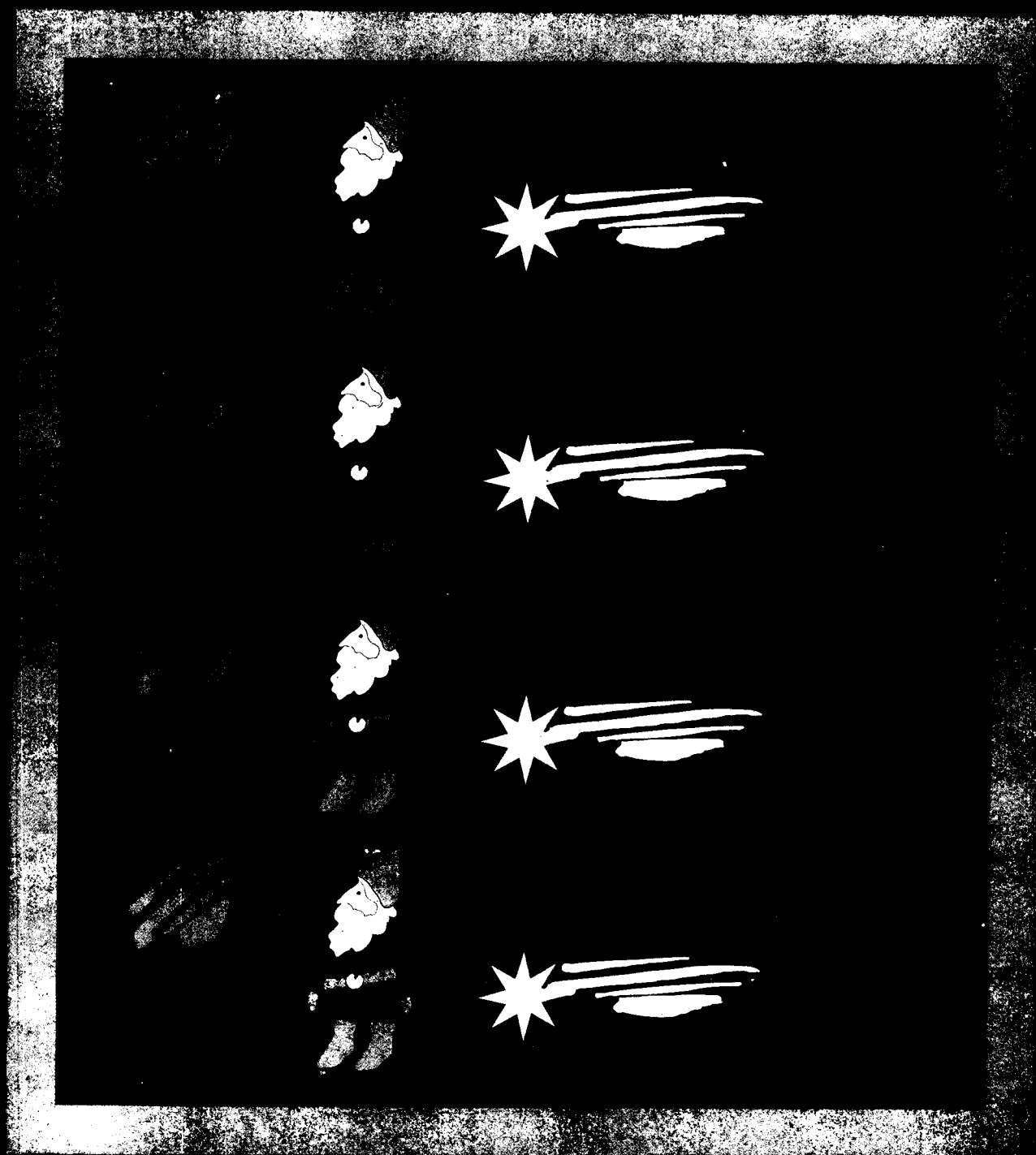
Relació d'algunes de les instal·lacions

Artesa de Segre
 Bellesgar
 Gimenells
 Guissona
 Borges Blanques
 Miralcamp
 Pla de la Font
 Torres de Segre
 Sant Llorenç
 Sant Llorenç de Morunys
 Sant Martí
 Sant Pau
 Sacs
 Torrebesses
 TARRAGONA
Esgresia
 Borges del Camp

A technical drawing of a mechanical device, likely a pump or engine component. The drawing shows a side view of the device with various parts labeled with letters A through H. The device appears to have a cylindrical body with a central shaft and a piston or plunger mechanism. The drawing is oriented vertically, with the main body on the left and the piston mechanism on the right. The labels are as follows: A is at the top left, B is at the top right, C is in the middle right, D is at the bottom right, E is at the bottom left, F is in the middle left, G is at the bottom center, and H is at the bottom right. The drawing is a black and white line drawing with some shading to indicate depth.

Dr. Zamenhoff, 3 - A
APARTAT 774
Tel. (977) 24 36 24
43001 TARRAGONA

Bones festes de Nadal
i els nostres millors
dissenys per al 1995

Caixa Penedès

Rondalla nadalenca inspirada en «La flor de Nadal»

Josep i Maria busquen posada

Francesc A. Picas

Maria, en el silenci de la humilitat, havia estat escollida pel cel per ser la mare del Crist. «Déu te salve, Maria» l'havia saludat l'àngel, un capvespre primaveral. «L'Esperit Sant vindrà sobre teu» —li va dir—. I és que solament un foc d'amor diví podia fructificar les entranyes d'una donzella pura i santa, i fer-la mare d'un infant, que al mateix temps fos Déu i redemptor dels homes. Josep, el fuster de Natzaret, sabia el secret del misteri de l'encarnació. Un àngel li havia explicat. Baró generós, va acceptar ser davant dels ulls de la gent, el pare de Jesús. I això no és cap rondalla. És història. És l'Evangelí.

«Sant Josep i la Mare de Déu, feien companyia bona», diu una cançó popular. A Maria se li acostaven els dies de ser mare. Un grup de joves natzarens dansaven al llindar de la seva porta. Els israelites tenien en gran estima la maternitat i la festejaven amb cants i ofrenes.

Un toc de cometes inoportú va trencar el ritme de la festa. Els soldats romans, en nom del Cèsar de Roma, ordenaven que tothom s'havia d'empadronar al poble o ciutat d'on eren originàries les seves famílies. Josep i Maria procedien de la família de David, i els va tocar anar a Betlem a empadronar-se, ciutat de la Judea, separada de Natzaret d'uns tres dies de camí.

Les famílies israelites eren molt hospitalàries i ho demostraven en les diferents festes comunitàries que celebraven en el transcurs de l'any. Però en aquells dies, la petita ciutat de Betlem, era plena a vessar de forasters. El pànic a la duresa de les lleis romanes, va fer desplaçar a Betlem centenars de famílies que, com Josep i Maria, els corresponia empadronar-s'hi. Cap dels parents els va poder donar acolliment, tant plenes eren llurs cases, i a l'hostal no els van voler per pobres. «¿Portes gaire or?» —va demanar a Josep l'hostaler Ismael, que tenia fama d'usurer i de lladre.

«Porto les meves dues mans de treballador» —li va contestar el fuster— «i un cor que et guardará agraïment etern».

«Aneu a dormir sota un arbre, si no teniu or per pagar-me» —va bramular un crit, l'hostaler que en aquells dies s'inflava de fer moneda.

«O no, padastre!» —contestà la seva fillastre, òrfena de mare, esgarradeta, amb paràlisi a les cames i que caminava recolzada en unes croses. «Doneu-los acolliment, aquesta nit. Jo us ho pagaré. Tota la vida aniré a demanar caritat, per vós...» —i s'acostava a Maria, que l'abraçava i li aixugava les llàgrimes.

«Anem, Maria» —va dir Josep— «aquestes parets no són dignes de ser el bressol del fill de l'Altíssim». «I Vós —va dir dirigint-se a Ismael— féu penitència dels vostres pecats. Les monedes d'or que heu acumulat amb avarícia, si no feu caritat, a l'hora de la mort us acusaran davant Déu, com glevs de sang xuclada als pobres». I van marxar.

Aquests mots van embogir l'hostaler, i a l'empunyar la bossa que portava amagada a la pitrera li va semblar que s'havia tornat llefiscosa com sang. Va llençar un crit feréstec «Lladres, aquells galileus m'han robat l'or». I es

va abraonar damunt de la pobra orfeneta per escanyar-la.

La pau de Nadal era a la vora. No sé si va ser un llamp o un atac de cor, però Ismael va caure fulminant als peus de l'orfeneta. Aquesta, atemorida, aixecà els braços, les croses van rodolar per terra, i oh meravella! la nena va fer uns passos tota sola.

«Miracle! Miracle! Aquella Senyora ha fet un miracle!» —va exclamar, recordant la Verge Maria. I volia fugir ben lluny, però va tenir compassió d'Ismael. —«¿Què us passa?» —li va demanar temorenc.

«M'estic morint!» —va contestar Ismael.

«Oh, Senyor» —li va pregar compassiva—. «Abans de tancar els ulls a la terra, aixequen-los cel amunt! Demaneu perdó al Déu de misericòrdia, com us ha recomanat el fuster de Natzaret. Avui és la nit més gran pel poble d'Israel. És la Nativitat de la Pau i del Perdó. Aquella Senyora m'ha dit que aquesta nit naixerà el Messies, un Infantó que és tot un Déu i que vol que tots els homes siguin salvats».

«Perdó, Déu meu! Perdóneu-me!» —va exclamar en un gran plor Ismael, moribund. —«I tu, també perdona'm, pels mals tractes que t'he donat...». I l'hostaler, va aclucar els ulls per sempre.

L'orfeneta, va agafar les croses com un trofeu i seguint una estrella que li indicava el camí del Pessebre, va córrer cridant amb totes les focs: «Al-leluia! Al-leluia! El Messies ha visitat Betlem!».

Els tres camins (I)

P-J Ynaranja

Camí fet per Déu fins l'aurora de Betlem

*Déu no sap el que és l'esperança.
Déu sempre és actual.
Déu tot el que fa
es realitza actualment.
Déu tot el que projecta
es realitza en el present únic d'Ell.
I per que hi hagi esperança
cal futur,
cal veure o entreveure
el futur amb joia.
I Déu no té futur,
ni tan sols és present,
doncs, com diuen els filòsofs,
Déu és acte pur
o com ja s'ha dit
Déu sempre és actualitat.*

*I Déu volia conèixer
el que era l'esperança.
Li calia, doncs,
crear prèviament el futur
si volia conèixer el que és l'esperança
Per a solucionar aquest conflicte interior
Déu creà l'home
amb passat, present i futur
—aquesta abundància de l'existència
no és riquesa si bé es mira
el que té passat, present i futur
és limitat,
és més gran qui sempre és actual—
A l'home creat en aquestes circumstàncies,
fet d'acord amb aquest projecte,
essent el contingut de les il·lusions de Déu
li calia a més a més ser lliure
—ja que l'esperança és risc
i si no hi ha llibertat no és possible l'aventura—
Déu que és eternament jove
i és un rodamón de l'Univers,
va tenir l'atreuiment de fer l'home lliure
certament que Déu és valent i agosarat.*

*Déu es va disposar a conèixer l'esperança
i va observar l'home al Paradís
i ja sabeu prou que hi va haver fallida,
l'home va triar el pecat
i va frustrar talment els plans de Déu
que si Déu no hagués estat Déu
hauria conegut el desesper
i tal volta s'hauria suïcidat
però Déu que vol conèixer moltes coses
no vol ni tastar la desesperació
ni el desentís.*

*Déu va decidir redreçar la malifeta de l'home
i va enviar el seu Fill al món
i a l'instant que el Nen neixia a Betlem
Déu va conèixer satisfet el que era l'esperança
i la joia de Déu fou encara més gran.*

Missions

L'Infant i els infants

Jordi Jorba

¿Us heu fixat en els ulls embadalits dels nens quan contemplen al pessebre l'Infant de Betlem? El senten un dels seus, un que és com ells, petit i feble. I l'estimen.

Els infants també es fan de seguida amics quan es troben amb altres nens. Igualment senten com a amics els infants que veuen a la televisió, sobretot si són pobres, estan malalts o sofreixen els efectes de les guerres.

Els infants tenen una capacitat d'estimació molt gran, tant que Jesús ens diu a l'Evangeli que els grans ens cal fer-nos com ells per arribar al Regne de Déu.

El Nadal ens porta un missatge de feblesa i de pobresa en la persona de Jesús, nat de la Verge Maria a la cova de Betlem. I el qui neix és el Fill del Pare totpoderós. Això ens desconcerta perquè, un dia a l'any, al menys, entenem que el camí de la grandesa veritable passa necessàriament per tenir els sentiments d'un Infant pobre.

El Nadal desvetlla la mirada de la fe que ens fa veure en els ulls dels nens i nenes víctimes de les guerres, de la fam o de l'abús dels grans i poderosos, la mateixa mirada de l'Infant Jesús. Recordem les seves paraules: «tenia fam, set, estava nu, malalt o a la presó; i em van ajudar... quan?» Cada vegada

que ho van fer a un d'aquests germans meus tan petits, a mi m'ho féreu» (Mt 25, 31-46).

El Nadal és encara una ocasió meravellosa per a la veritable germanor universal. L'Infant que neix en la més gran pobresa ve a sadorar la fam de Déu que tothom sent en l'íntim del seu cor. Ell ve a reunir tots els fills de Déu dispersos en una sola família. Ell ens diu, sense paraules, que Déu ens estima, que és l'Amor i que vol que tots ens estimem. Ell és el «missioner», l'enviat del Pare per establir al món el Regne de Déu.

Per viure profundament el Nadal ens cal, doncs, mirar l'infant, actuar com a infants i dir només: «Gràcies».

El Nadal ens fa veure en els ulls dels nens necessitats de pa i d'Evangeli la mateixa mirada de l'Infant Jesús

FESTA DE SANT RAMON DE PENYAFORT A LA CATEDRAL DE BARCELONA DISSABTE DIA 7 DE GENER

El Grup d'Amics i Devots de Sant Ramon de Penyafort celebrarem, com ja és tradicional, la Festa de Sant Ramon de Penyafort a la catedral de Barcelona

US INVITEM A PARTICIPAR-HI!

A les 8.45 del matí
a la capella del sepulcre:
Tradicional Celebració Eucarística presidida per l'Ilm. Canonge Emèrit, Dr. Malaquies Zayas, guardià de la capella.

A les 9.30: Laudes

A les 10 del matí
A l'Altar Major se celebrarà la Missa Conventual presidida per l'Ilm. Canonge Penitencier de la catedral de Barcelona.

Recordem que Sant Ramon de Penyafort, el català de més potència civilitzadora que ha existit, fou proclamat per la Santa Seu, en el 1647, a petició del Consell de Cent, coPatró de Barcelona i la seva vida és d'excelsa relleu com a doctor en Dret i mestre de Moral, defensor popular de la fe i dels bons costums.

Preguem al nostre amic del Cel perquè beneeixi la seva terra i els seus compatriotes perquè tots plegats contribuïm amb més coratge a l'esforç que el nostre país necessita.

Trobada d'animadors missioners

M. Pilar i Marion

La Selva del Camp, 18-20 de novembre de 1994. Les delegacions de Missions de Catalunya i Balears organitzaren a La Selva del Camp una convivència per animadors missioners que va aplegar un grup d'unes 35 persones de les diverses diòcesis.

El divendres, després de l'acolliment i el sopar de benvinguda, es va donar pas a la presentació de la trobada així com també dels participants.

El dissabte hi hagué una xerrada inicial a càrrec de Mn. Josep Pascual, delegat de Tarragona que plantejà el tema Parròquia i Missió. Després, el testimoniatge missioner molt viscut de Mn. Josep Ma. Pujol de la diòcesi de Vic, ex-missioner a Rwanda.

A la tarda, el col·loqui va conduir-lo Mn. Pere Carreras, delegat de Missions de Girona, que va tractar sobre les tasques i camps de l'animació missionera a les parròquies i moviments.

Més tard i com a experiències concretes d'un grup d'animació missionera hi hagué l'aportació de tres membres de diferents parròquies de la diòcesi de Mallorca.

Al vespre tingué lloc l'eucaristia que fou molt participada.

El diumenge, Conxita López, delegada de Missions de Solsona, ens parlà de l'animador missioner i seguidament es va fer un treball de grups amb la consegüent posada en comú.

El dinar de comiat va cloure la Trobada que creiem que va ser força enriquidora. Esperem que ben aviat se'n puguin celebrar d'altres.

ARÀBIA SAUDITA

Repressió contra cristians

Uns cinquanta treballadors filipins, immigrants a Aràbia Saudita, foren copejats per la policia religiosa del país per l'únic *delicte* de celebrar una reunió de culte protestant. Vuit dels quals foren detinguts i encara avui, gairebé fa un mes d'aquest incident, continuen en dependències policials. Figuren entre els detinguts el pastor Joël Cunanan, a qui li han prohibit, a més, rebre visites. Tots els béns de l'Església protestant han estat confiscats per l'Estat, i la policia religiosa està entestada en descobrir totes les assemblees cristianes clandestines. Cal recordar, pel que fa a això que el 1992 fou condemnat a mort, acusat d'actuacions religioses il·legals, un pastor filipí. La seva execució no es va dur a terme per la pressió de la comunitat internacional sobre el govern d'Aràbia Saudita. La legislació prohibeix qualsevol manifestació religiosa, fins i tot, dins de les cases, que no sigui la islàmica. (OFIM)

L'ÍNDIA

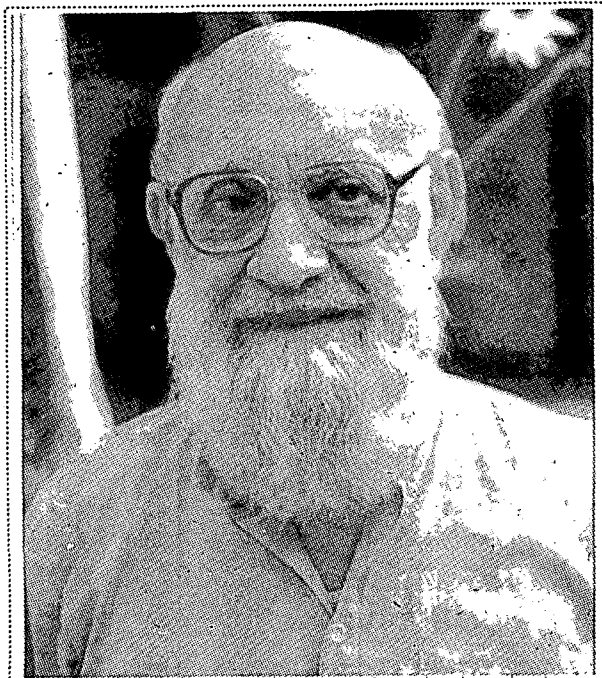
Missions

Ha mort el P. Joaquim Moré de Mora

El P. Joaquim va néixer a Barcelona el 1911. Es va fer jesuïta el 1928, va estudiar filosofia a Itàlia, va arribar a l'Índia el 1937 i es va ordenar de sacerdot el 1948 a Poona (Índia).

Sempre se li van confiar tasques de gran responsabilitat fins l'any 1984 que es va jubilar. Ell, però, va seguir treballant en tasques útils fins al 21 de juny de 1994 que va morir d'una angina de pit.

El P. Joaquim ha estat un d'aquell nombrós grup de jesuïtes catalans que tant ha fet per a l'evangelització i promoció dels habitants d'aquest gran país, que és l'Índia.

P. Joaquim Moré de Mora, jesuïta

Tasca de l'Església amb infants orfes

La Fundació El Bon Samarità, iniciativa dels monjos benedictins de l'abadia de La Concepció, als Estats Units, està duent a terme un programa específic per ajudar els orfes indis als quals la fundació presta acollida i educació humana i tècnica. El programa indi de la fundació està dirigit pel monjo Pascal Thomas, natural de l'Índia, on va exercir el ministeri sacerdotal fins que, a partir de 1975, va ingressar a l'Orde dels benedictins, als Estats Units. El programa preveu estendre la seva acció assistencial i caritativa a uns altres 1.000 infants orfes, principalment de la classe dels «dalits» o intocables. (OFIM)

XINA

¿Cent milions de cristians?

Amb motiu de la primera visita a la Xina comunista del Primat de l'Església anglicana, monsenyor George Carey, s'han difós diferents estadístiques sobre el nombre de cristians que hi ha actualment en aquell país. Uns afirmen que hi ha 10 milions de cristians «compromesos activament» en diverses Esglésies, uns altres asseguren que el nombre total de batejats arriba a 30 milions i, fins i tot, n'hi ha que eleven aquesta xifra fins a 100 milions. En qualsevol cas, el cert és que el cristianisme està registrant en els darrers anys una gran expansió, a causa exclusivament de l'activitat dels propis cristians xinesos. (OFIM)

Els Salesians obren una escola

El govern de la província xinesa de Jilin ha signat un acord amb els Salesians per obrir una escola d'arts i oficis en aquesta província. Tres salesians i un laic, de la província salesiana de Corea, signaren un «Statement of Mutual Intent» amb l'alcalde, el ministre i el vice-ministre d'educació i unes altres personalitats l'11 de juliol a la ciutat de Janji. S'està esperant ara l'aprovació del govern provincial per passar a l'elaboració d'una Declaració Operativa Mútua, en la qual s'establiran els termes i condicions de treball. (FIDES)

Carta als padrins de missioners de Catalunya Cristiana

A tots vosaltres, que tan generosament heu pres al vostre càrrec una subscripció a missions, us volem desitjar, des de les pàgines de *Catalunya Cristiana*, bon Nadal i molt feliç any 1995. Tanmateix, us volem dir moltes més coses de part nostra i de tants religiosos, homes i dones, que reben el setmanari a qualsevol lloc del món.

La vostra aportació és molt important. Un missioner està, la majoria de les vegades, incomunicat del món que l'envolta, i encara més lluny de la realitat de la seva terra. Els missioners ens han dit algun cop que rebre *Catalunya Cristiana* és com rebre una carta amiga, una carta d'algú de casa. Però si bé la vostra ajuda és beneficiosa per a tots aquells que són lluny de casa, ho és més sabent que apadrineu persones que no coneixeu i que potser mai veureu. Sols unes cartes, intercanviades al llarg dels anys, donen mostra que l'amistat no té fronteres i que l'aportació cristiana en aquest món és viva i engrescadora.

D'anècdotes per recordar en tenim moltes. Recordem aquella persona que volia fer arribar *Catalunya Cristiana* a un país on encara no hi fos. Vàrem buscar als llistats i vàrem veure que al Pakistan encara no arribava, i aquell mateix dia va quedar concretada una nova subscripció i un altre missioner es veia afavorit per l'ajuda incondicional de tanta gent de bon esperit. També recordem moments tristos, com el dia que vàrem trucar a un de vosaltres per comunicar-li que

el missioner que apadrinava havia mort a les matances de Rwanda. També, de vegades, rebem setmanaris retornats i per tota explicació veiem imprès a l'etiqueta *En Guerra*, i sabem que els missioners no rebran cartes, ni notícies de cap mena, però que tenen aquí un amic o una amiga que, unit per un mateix esperit, prega per ells.

Quantes coses no podríem dir de vosaltres: la vostra fidelitat elogiada, atès que alguns, des dels principis d'aquest setmanari, sustenteu una subscripció pel mateix missioner i d'això ja farà ben bé quinze anys... L'interès que demostreu en trucar a les nostres oficines per comunicar-nos un canvi d'adreça del missioner que apadrineu. La vostra col·laboració fa que rebin, sense retard, l'exemplar que els posa en contacte amb els esdeveniments de l'Església en el món.

Moltes més coses podríem dir de vosaltres, l'experiència de tants anys ho fa possible. Sapigueu, si més no, que teniu l'agraïment silent de moltes persones que es beneficien del vostre gest, gent que al voltant del missioner, en una terra perduda, llegeix l'evangeli cada setmana i aprèn el significat del missatge que, ara fa gairebé dos mil anys, ens va portar Crist.

Bon Nadal, estimats padrins. Que el proper any 1995 sigui generós amb vosaltres, tal com vosaltres ho sou amb els llunyans, i també amics, missioners.

GERMANOR AMB ELS NOSTRES MISSIONERS

Ja són més de 500 les missioneres i missioners que reben Catalunya Cristiana gràcies a les persones que "apadrinen" la seva subscripció.

"Catalunya Cristiana arriba cada setmana i és una finestra que deixa veure una mica l'Església de Catalunya que és una part de l'Església del món." **Albert Jou. ÍNDIA**

MISSIONERS QUE ESPEREN PADRÍ;

GUSTAVO PÉREZ BARQUISIMETO 1011 A- CARACAS VENEZUELA.....	24.804 Ptes.
P JOAN M. VILA CANAL PADRES CARMELITAS ED. ARAGUA VENEZUELA.....	24.804 Ptes.
M. ÀNGELS MASSIP SANT THOMAS CONVENT. STELLA MARIS 600004 MYLAPORE MADRAS ÍNDIA.....	35.724 Ptes.
JOSEP M. VIÑAS MISSIONERS CLARETIANS MALABO GUINEA EQUATORIAL.....	24.804 Ptes.

BUTLLETA DE SUBSCRIPCIÓ

Nom i cognoms.....	Tel.....
Adreça.....	Província.....
Població.....	D.P.....
subscriu a "CATALUNYA CRISTIANA" el missioner..... (nom i cognoms)	
L'import el faré efectiu mitjançant:	
☐ taló que adjunto	☐ gir postal
☐ domiciliació segons l'adjunta autorització:	
Domiciliació: Banc / Caixa.....	
Sucursal n°.....	
N° compte corrent.....	
Població.....	
Preço al Banc / Caixa que consideri aquesta butlleta com la meua autorització per aquest pagament.	
Població.....	
Data.....	
Signatura.....	
"CATALUNYA CRISTIANA" c/. Puiggarí, 5-7 - 08014 Barcelona - Tel.: 490 59 88	

Acció del Voluntariat

**Obra social Santa
Lluïsa de Marillac**

Com viuen el Nadal els malalts de la sida

**Sor Genoveva Masip i
Torner**
Filla de la Caritat

JESÚS neix pobre entre els pobres... és NADAL, Déu es fa present entre els homes i tot es revesteix de festa. NADAL és per a tothom; però, aquells que tenen un cor senzill —un cor de pobre— els qui sofreixen: els malalts els més febles i marginats, són més sensibles, estan més oberts per acollir el Do de Déu —el seu missatge d'AMOR, PAU, de LLI-BERTAT i d'ESPERANÇA joiosa— de viure més intensament el Misteri de Betlem.

No tots els malalts de la SIDA podran viure el NADAL de la mateixa manera: uns, envoltats d'afecte amb la seva família o petites llars de fraternitat, d'altres, a la presó o a l'hospital... molts d'ells en torn del pessebre que hauran preparat.

Aquests dies de Festes podrem trobar un germà malalt que des de la seva solitud i sofriment busca i espera una paraula d'afecte, una mà amiga que l'ajudi a aixecar-se, un cor obert que li ofereixi la tendresa de l'AMOR d'un DÉU que es fa HOME i es queda entre nosaltres i que sempre estima i perdona.

Nadal sense sostre...

Associació Rauxa
(Projecte terapèutic integral per a indigents crònics)

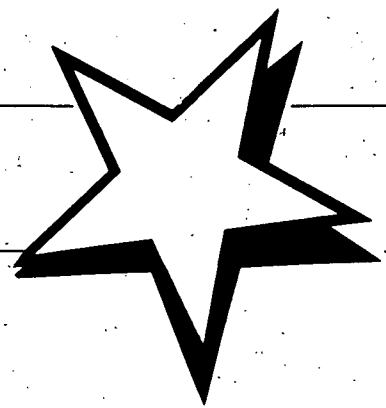
La celebració de Nadal la vivim tots plegats, els interns, els voluntaris, els objectors i els col·laboradors.

El 17 de desembre, celebrarem la festa i ens reunirem al voltant de la taula per celebrar-la tots junts amb alegria i germanor. Vingueren els interns, els que han passat per Rauxa i que ja no hi són i també els usuaris dels cinc pisos que tenim oberts, els quals ja fan vida autònoma, però continuen vinculats a l'Associació; alguns vingueren amb els seus familiars; altres sols. Tots esperàvem la festa amb il·lusió, i tots férem les feines encomanades perquè sigui vistosa i amena. Fou amenitzada amb una mica de música i per les diverses aportacions dels assistents.

Aquests dies estem entrists per la mort del nostre company Jordi, el passat dia dos, ens va deixar, guardarem el seu record.

També tenim un record per a tots els companys voluntaris i objectors que han treballat a l'Associació i que ja no són amb nosaltres.

És Nadal

Posem-hi la nostra estrella

La veieu? Sí, home, fixeu-vos-hi bé. Allà dalt! No, una mica més amunt... ara surt de darrera d'aquell núvol. És petita però brilla amb una esclat gairebé escandalós... com si volgués expressar alguna cosa... com si volgués dir: Mi-reu-mé! us vinc a dir que...

ÉS NADAL!

Aquest no és un Nadal qualsevol. Ni és un Nadal més... com tots els altres.

Ni us vinc a dir allò tan repetit de «Bon Nadal».

Tampoc cal, si no us és estrictament necessari, que us atipeu de torrons ni

que us escureu les butxaques comprant regals.

Vinc a felicitar-vos d'una manera especial: vull desitjar-vos...

FELIÇ NADAL VOLUNTARI!

Feliç Nadal a tots els voluntaris! ...que difoneu, durant aquests dies més que mai, el missatge d'uns valors cristians viscuts joiosament.

Feliç Nadal de part de tots els voluntaris!

...a tots els qui esquitxeu la terra amb espurnes d'il·lusió i d'esperança.

Feliç Nadal Voluntari!

...on la Pau i l'Austeritat seran molt per sobre dels tràfecs i del malbaratament.

...on la Germanor i la Solidaritat tindran un lloc privilegiat.

...on hi haurà una estrella, petita com jo però amb una brillantor gairebé escandalosa que us demanarà que, en aquest Nadal... si us plau... en aquest Nadal...

**POSEU-HI LA VOSTRA
ESTRELLA!**

*Federació Catalana de
Voluntariat Social*

El Nadal a l'hospital

**Els infants
hospitalitzats
necessiten
alegria que els
faci oblidar
per un temps
el seu mal**

AFANOC és una associació de familiars i amics de nens amb càncer.

Actualment els nens amb aquesta malaltia tenen moltes possibilitats de curar-se, i d'incorporar-se a la vida diguem-ne normal, després d'un tractament que és llarg i dur. No pensem que calgui insistir massa. Però si que cal insistir que són nens com a qualsevol altre, i que la família, l'escola i el joc, són nexes que tenen, com tots els nens, amb el seu present i el seu futur. Sigui el que sigui, per això, els voluntaris d'AFANOC que acompanyem, juguem —i a vegades fem classe— amb els nens amb tractament a l'hospital Materno-Infantil Vall d'Hebron ajudem a organitzar a l'Hospital les festes assenyalades. Ho fem conjuntament amb les mateixes famílies dels nens i amb el personal de l'Hospital, portant-hi una mica de l'ambient que hi ha a la ciutat. També ho fem per Carnestoltes, la Castanyada, Sant Joan...

Sempre una mica a corre-cuita, recordant hores abans detalls que falten, disfresses de Papa Noël que no apareixen, sense saber si hauré fet curt o llarg amb els regals. Però sempre surt bé!

Potser és perquè abans que persones que volem ajudar -no amb una idea de llàstima o caritat- som amics que volem aprendre i ensenyar a compartir.

Nadal al Casal dels Infants del Raval

Acció del Voluntariat

Misteriosa nit de pau, nit d'amor, temps de convivència i de germanor, de fred i d'escalfor.

Com cada any torna el NADAL. Temps de festes i retrobaments. Temps també, però, molt especial per a tots aquells que diàriament convivim amb la pobresa i amb la marginació en aquest quart món tant abandonat.

Des del Casal, però, veiem imponents com NADAL és un temps on malauradament els contrastos socials esdevenen més colpidors. La vessant familiar d'aquesta època de l'any, el fet que sigui un moment de trobada i de caliu a la llar però també la realitat del consum tant exagerat i de vegades tant irracional i l'atmosfera de benestar universal i il·limitat que també saben recrear els publicistes impacten frontalment contra la realitat: molt a prop de casa hi ha familiars, atur, solitud, abandó, maltractaments,... són realitats que es fan presents amb més cruïda i que ens fa prendre més consciència de les

injustícies socials.

Hi ha persones que, soles, no podran sortir mai de la marginació.

Al Casal dels Infants del Raval, moltes persones treballen per a la defensa diària dels drets més fonamentals dels infants: alimentació, salut, educació escolar i en el lleure, no ser maltractat, no ser explotat, no viure abandonat,... són molts els voluntaris compromesos en la tasca de treure'ns del carrer (on els adults que els exploten amb el cos, les drogues i amb el delictes) per donar-los l'atenció i l'educació integrals que necessiten i fer possible que per a ells sigui Nadal cada dia.

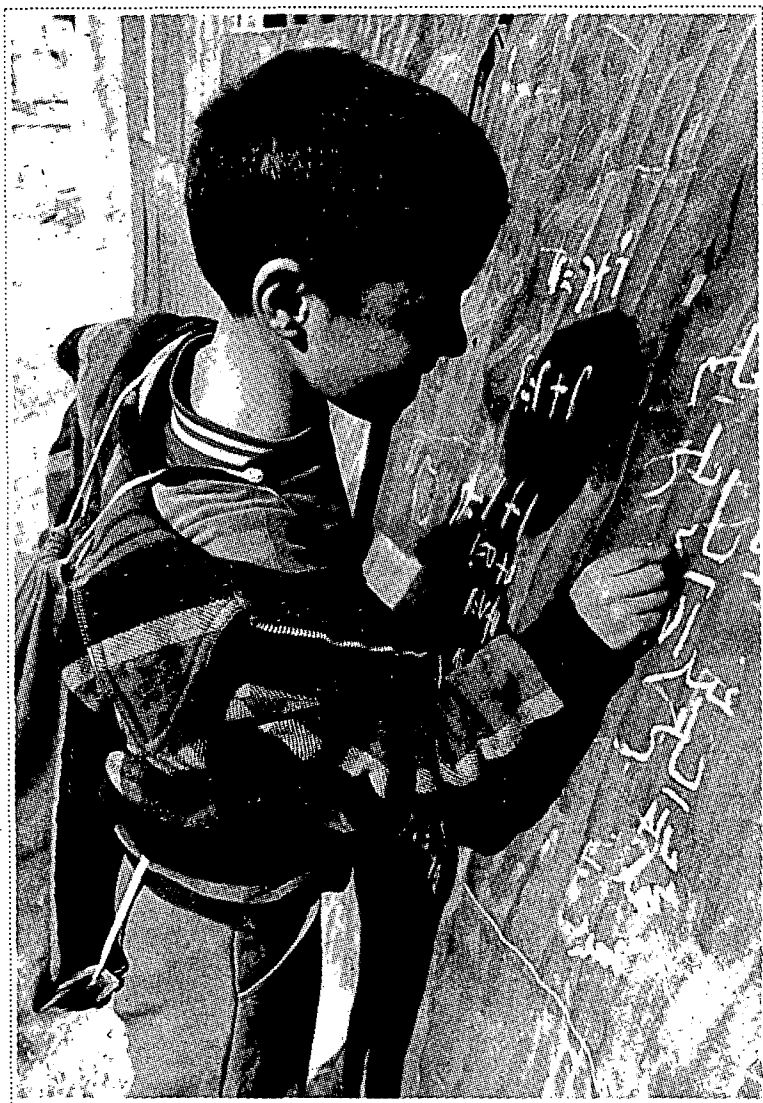
Dia rera dia donem pau, respecte, convivència, germanor, menjar, educació i afecte a 200 nenes i nens del Raval. Més de cent mil hores de treball al cap de l'any que només es frenen per la manca de recursos i de sensibilitat (enguany no hem pogut acabar encara les obres d'un nou local i ja fa més d'un any que l'hauríem d'haver estrenat).

El Casal, per descomptat, també celebrem Nadal. És un moment important: colònies, excursions, muntar el pessebre amb els nens fer cagar el tió, fer el sopar amb pares, nens i educadors, vivint com sempre un ambient educatiu i de convivència.

Hi ha grans persones que per Nadal se senten predisposades a comprometre's solidàriament amb alguna d'aquestes realitats punyents. Potser és temps de fer l'esforç per mantenir aquesta inquietud i aquesta sensibilitat al llarg de tot l'any i de fer-se col·laborador d'alguna de les moltes entitats que treballen diàriament en aquestes situacions.

Si hi esteu interessats, podeu telefonar al (93) 442.47.01 o al (93) 443.44.79, o escriure al CASAL DELS INFANTS DEL RAVAL, c. Sant Rafel 19, 08001 Barcelona, i us direm com podeu col·laborar.

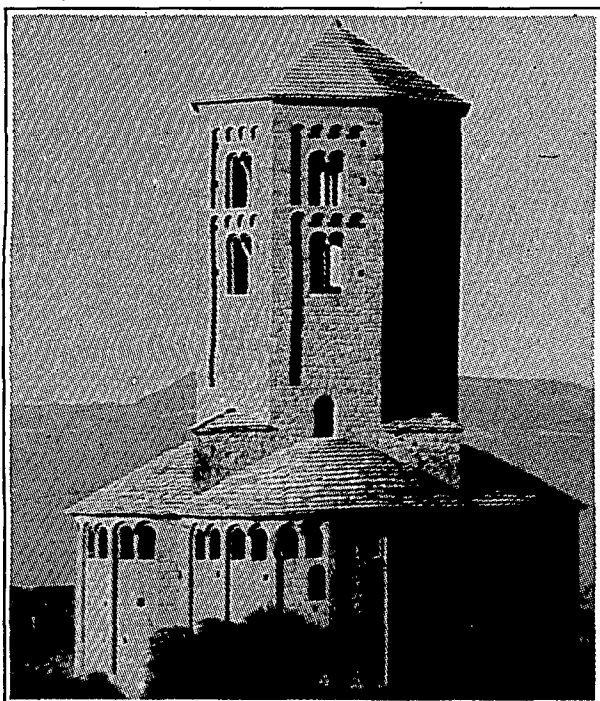
AJUTS: LA CAIXA, Oficina 3001, c/c 62-2500027076

Aquest infant aprofita una tanca per practicar l'escriptura...

XCIX Viatge Cultural

Diumenge 15 de gener de 1995

Ponts. Antic priorat de Sant Pere de Ponts

VISITAREM:

PONTS: Església romànica de Sant Pere. Col·legiata de Santa Maria

GUALTER: Monestir de Santa Maria

VILANOVA DE L'AGUDA

SANAÜJA

PANTÀ DE RIALB

Carrer Major de Vilanova de l'Aguda

DINAREM

Restaurant BONCOMPTE
Plaça, Sant Cristòfol N° 1
Telf. (973) 46 10 02 PONTS

Preu: 3.800 ptes., comprenent viatges, visites, propines, sorteig de llibres i dinar al restaurant. Per reserves de places truqueu al tel.: 490 59 88. La sortida serà a les 8 en punt del matí, carrer de València, xamfrà Balmes.

Preguem els participants en els viatges culturals de CATALUNYA CRISTIANA, que assisteixin a la missa vespertina del dissabte en els seus llocs de costum, ja que no podem garantir la tornada en hora hàbil per complir el precepte dominical

AVÍS: La direcció del Viatge Cultural es reserva el dret d'anul·lar l'excursió i de modificar l'itinerari anunciat, durant el viatge, si les circumstàncies ho aconsellen.

«Els Pastorets de Mataró»

C.C.

Història

El dia 25 de desembre de l'any 1916, en el saló-café del Centre Catòlic de Mataró, convertit en teatre improvisat, un dinàmic grup de joves recentment integrat a l'Entitat, animats i dirigits pel sacerdot Mn. Josep de Plandolit, representava per primera vegada *Els Pastorets*.

L'obra escollida fou *L'estel de Natzaret*, de Ramon Pàmies, un autor dels que millor coneixien el món escènic d'aquell temps.

Les primeres representacions constituïren un esdeveniment, malgrat que les petites dimensions de l'escenari no permetien coses extraordinàries. Calgué ampliar el nombre de funcions per acontentar els espectadors.

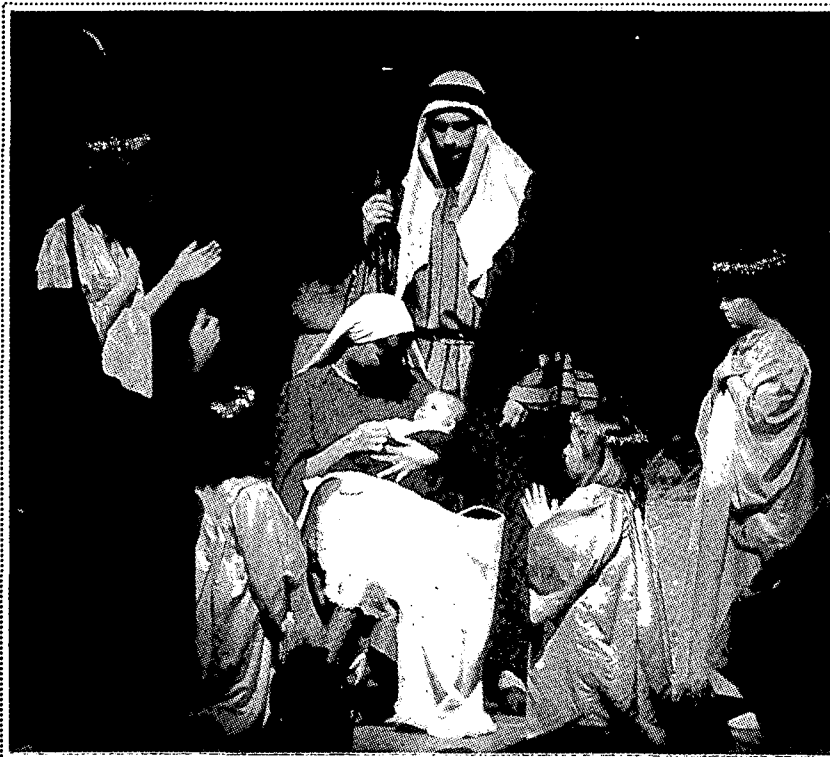
Fins l'any 1933, *Els Pastorets* es representaren en aquest petit local, anomenat popularment *La Saleta*. Però aquest any, el 16 d'abril, s'inaugurà, amb el nom de *Sala Cabañes*, un nou teatre, annex a les dependències del Centre Catòlic. Les acurades condicions

tècniques del nou local, amb un folgat escenari, i el seu aforament, foren un esperó per a un millorament artístic i estètic de l'espectacle nadalenc.

L'èxit obtingut, que s'escampà arreu de Catalunya, va anar imposant novetats. S'incorporà el pròleg i nous detalls enriquiren la representació, que culminava amb una brillant apoteosi. També es pintaren nous decorats i es féu un nou disseny del vestuari.

Les representacions se suspengueren durant el període 1936/1939, a causa de la guerra civil, i es reprengueren l'any 1940 amb més entusiasme encara, i sempre en català.

L'any 1980, l'Ajuntament de Mataró, conscient del pes específic de l'espectacle en l'ambient tradicional, cultural i artístic, va declarar *Els Pastorets* Patrimoni Cultural de la Ciutat, i així es consolidà el títol *Els Pastorets de Mataró*. Aquest suport de l'Ajuntament ha estat decisiu per mantenir i afermar la dignitat i la qualitat de l'espectacle, ateses les dificultats econòmiques que comporta dur

La reeixida escena del Naixement emociona devotament l'espectador

endavant una obra d'aquesta envergadura.

Característiques de l'obra

La lletra dels *Pastorets de Mataró* correspon a l'obra de

Ramon Pàmies titulada *L'estel de Natzaret*, escrita i estrenada just a principis d'aquest segle. Està dividida en tres actes i dotze quadres, als quals s'ha afegit un pròleg i un epíleg.

Els Pastorets compten amb mú-

sica pròpia que ha estat enriquida amb els anys amb les aportacions dels mestres Felip Vilaró i Joan

Torra, i en les representacions és interpretada per una nodrida orquestra de divuit professors sota la batuta del mestre Josep Canals.

També l'escenografia ocupa un lloc molt important en la representació. Els primers decorats foren pintats, quan s'estrenà l'obra, pel jove escenògraf mataroní Salvador Serra, que també va realitzar els nous decorats quan, des de 1933, es representà en el nou teatre. En el curs dels anys també s'ha comptat amb aportacions d'altres escenògrafs, ja que ha estat precis fer algunes renovacions. Les vegades que ha calgut renovar un decorat, se

n'ha fet una còpia exacta sobre roba, per assegurar una més llarga duració.

Cal fer constar l'entusiasme i la perícia, gairebé la professionalitat, amb què cadascun dels actors interpreta el seu paper.

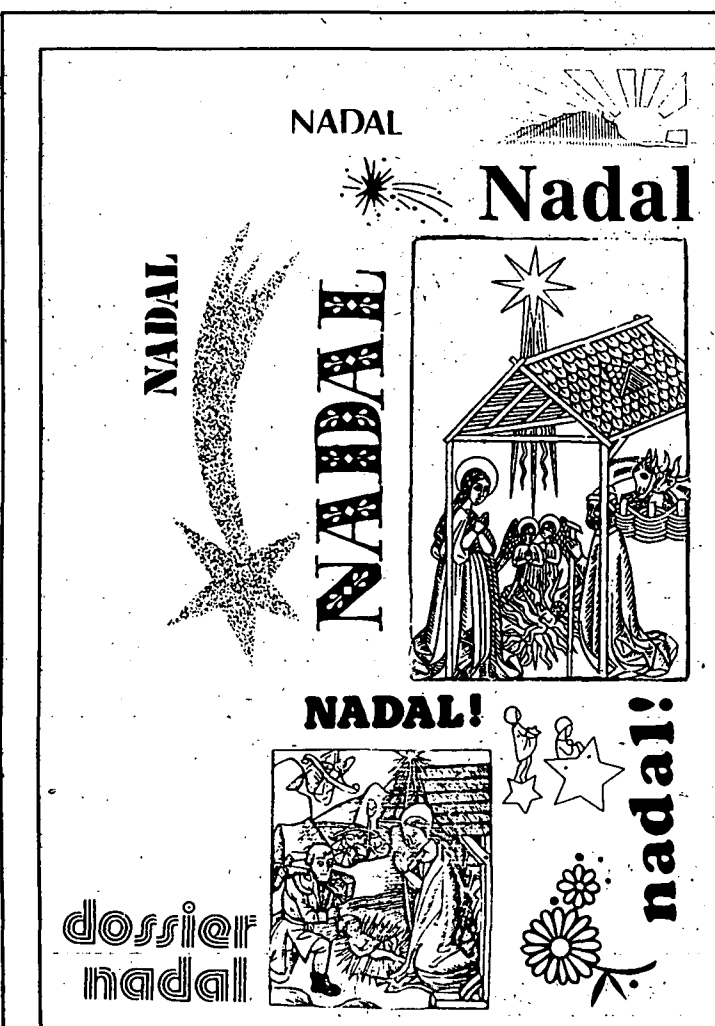
LA FORMIGA D'OR S.A.

Avgda. Portal de l'Àngel, 5
Tel. 302 24 31 - 302 39 42
08002 Barcelona

LLIBRERIA DEL CLAUSTRE
(Claustre de la Catedral)
Tel. 268 40 02

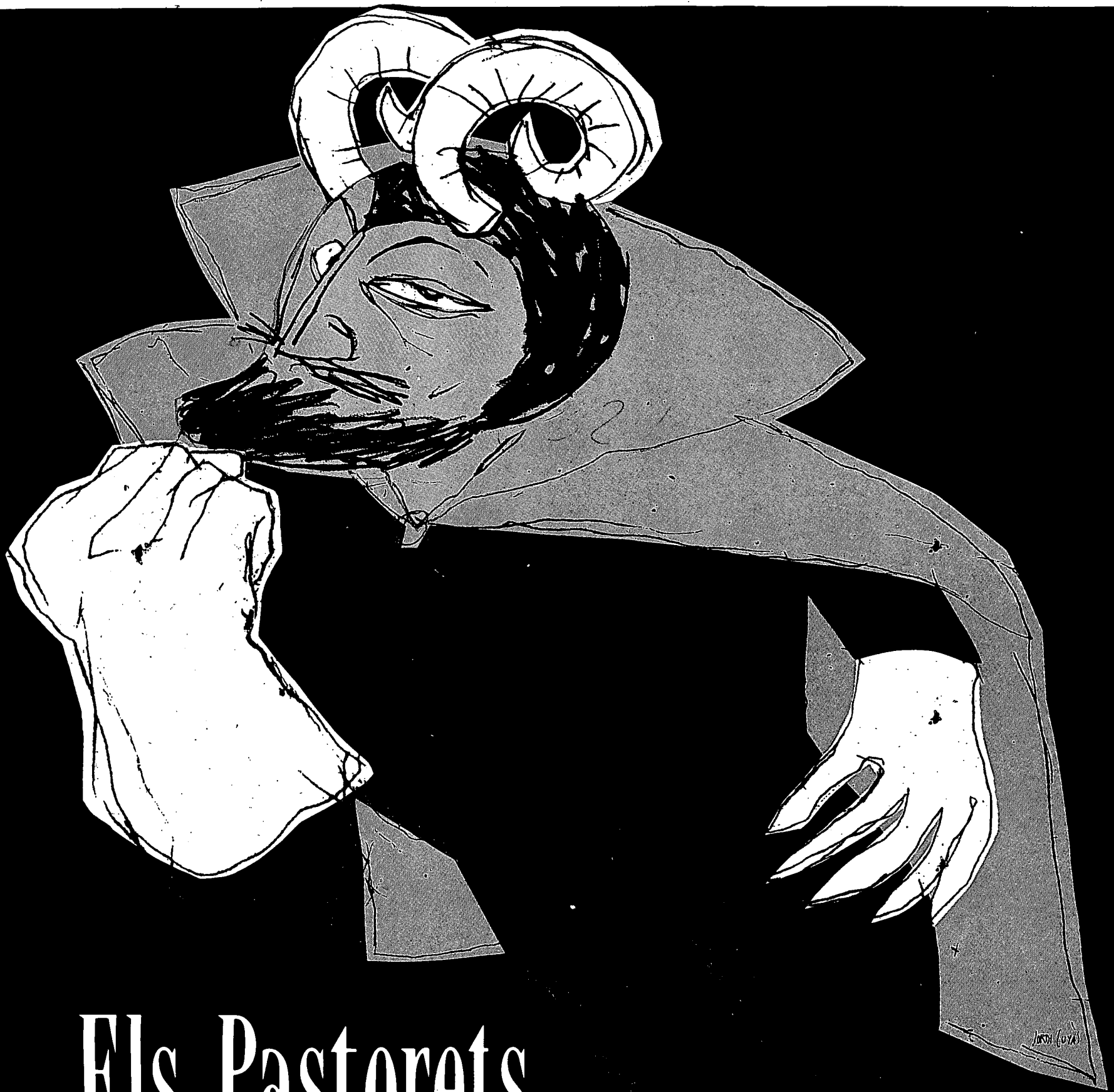
EL MILLOR
REGAL PER
A REIS

MÉS DE CENT ANYS AL SERVEI DEL LLIBRE CRISTIÀ

Hem obert un espai ampli
per acollir el servei
de llibres del
SECRETARIAT DIOCESÀ
DE CATEQUESI de
BARCELONA

Us hi esperem!

Els Pastorets

DE MATARÓ

del 26 de desembre de 1994
al 19 de febrer de 1995

Encàrrecs: Tel. 790 12 13

Dies de representació:

26	desembre 1994	a les 6 de la tarda.	22	gener 1995	a les 5 de la tarda.
1	gener 1995	a les 6 de la tarda.	29	gener 1995	a les 5 de la tarda.
6	gener 1995	a les 6 de la tarda.	5	febrer 1995	a les 5 de la tarda.
8	gener 1995	a les 5 de la tarda.	12	febrer 1995	a les 5 de la tarda.
15	gener 1995	a les 5 de la tarda.	19	febrer 1995	a les 5 de la tarda.

Patrimoni cultural de la Ciutat de Mataró des del 1981 - Informació i reserves al telèfon 790 12 13

Veus joves

Monsenyor Carles als joves a l'Escola de Pregària

«La humilitat, exigència radical de la condició cristiana»

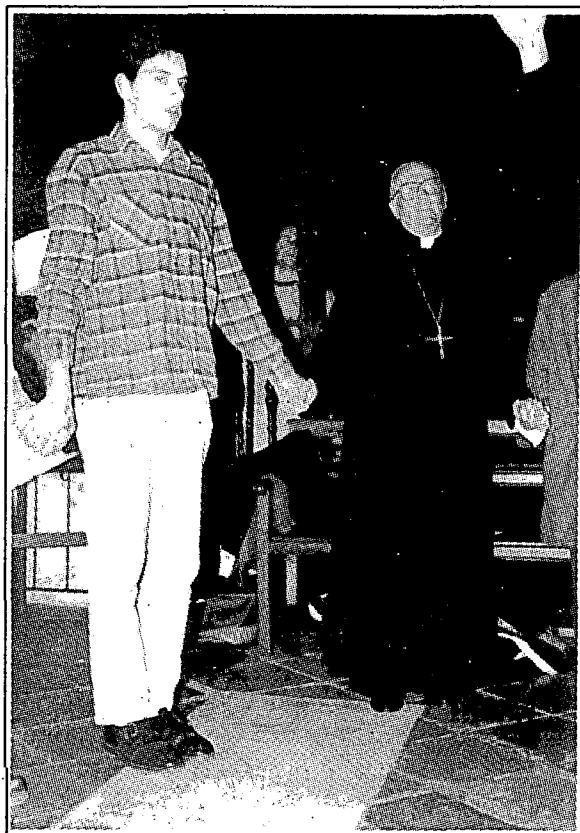
David Vidal i Castell

El cardenal-arquebisbe de Barcelona, Ricard M. Carles, ha demanat als joves que aprofitin el camí de conversió de l'Advent per aprofundir la virtut de la humilitat, que «no és una conseqüència del temperament de cada persona sinó una exigència de la condició cristiana que s'ha de viure amb la mateixa radicalitat que les altres». Mons. Carles va assegurar que la falta d'aquesta virtut malfixa la nostra relació amb Déu i arriba a danyar les persones que ens envolten.

Davant de més de 350 joves vinguts de tota la diòcesi per a la celebració de l'Escola de Pregària d'aquest mes de desembre, dedicada a la benaurança *Feliços els humils, ells posseiran la terra*, el prelat va assegurar que la humilitat ve de Déu i és una virtut que un mateix no aconsegueix mai amb autenticitat fent actes d'humilitat, sinó que «te la donen els altres, de debò, quan en alguna ocasió t'humilien». «No ens fem humils a nosaltres mateixos, sinó quan ens ho fan els altres i ho sabem acceptar», va dir.

«La humilitat no és una virtut dels febles com es diu —va prosseguir monsenyor Carles—, sinó dels forts, perquè no és fàcil saber acceptar els propis errors. La humilitat és per al fort de voluntat. Tampoc no és per als resignats tampoc, perquè es tracta de remuntar el vol fins el lloc on Déu ens espera».

En aquest sentit, el prelat va explicar amb una paràbola com la humilitat fixa la relació amb Déu i amb els companys i amics: «El lloc on jo em situo a la meua vida té molt a veure amb el lloc que li dono a Déu. I donant a Déu el lloc que li correspon, tota la resta va prenent de mica en mica el lloc que també li correspon: els amics, la família... És com quan els avions de combat van en formació tan junts: per no topar i fer-se mal els uns als altres només han de fer una cosa: mirar la posició que ocupa en el radar el cap d'esquadra i, en relació amb ell, ocupar el lloc que els correspon. No s'han de fixar en l'avió del costat sinó en el cap. Si no fixo bé la meua situació respecte el cap d'esquadra, puc provocar dany als

Ricard M. Carles es va retrobar per primera vegada amb els joves com a cardenal

meus companys, fer que s'estavellin. Quan no som humils, quan situem malament la nostra relació amb Déu fem mal als altres».

Monsenyor Carles va recordar l'exemple de mansuetud i humilitat de Crist, que «va patir el rebuig de la seva raça fins a la mort a la creu», però que al mateix temps va tenir rampells com el de prendre un fuet per expulsar firaires del temple. «¿Com lliga una cosa amb l'altra? Fàcil. Tot el que afecta la seva dignitat no li importa, però tot el que afecta la dignitat dels altres, la defensa dels petits, la tasca evangelitzadora, la Glòria de Déu, li importa i molt. Ens falta aquest equilibri de no ser el centre de nosaltres mateixos. L'Advent és un temps de conversió per aprendre a no patir per allò que ens afecta a nosaltres sinó per allò que fa patir els altres».

Recés d'Advent per a joves de la diòcesi de Barcelona

L'esperança, camí de conversió i llum de l'evangelització

D.V.i.c.

L'esperança com a virtut que il·lumina la recerca de la nostra identitat, de la comunió eclesial i, sobretot, de la tasca d'evangelització d'un món complex i hostil va ser l'eix de la reflexió al recés d'Advent organitzat per la delegació de Joventut de l'arquebisbat de Barcelona, el passat 10 de desembre. Uns 120 assistents, remarcablement joves i interessats en participar en la reflexió, van arribar des de tota la diòcesi al Seminari Diocesà, seu del recés.

El pare Antoni Serramona, antic delegat diocesà de Pastoral Juvenil, va predicar als assistents partint del verset d'Isaïes: *Cerquem el Senyor ara que es deixa trobar, invoquem-lo, ara que és a prop*. El P. Serramona va recordar que l'Advent és, com diu Isaïes, l'època de buscar el Senyor. I va afegir que aquesta recerca del Senyor s'ha de fer il·luminada per l'esperança i en el marc de la preparació del Concili de la Tarraconense i del desenvolupament del Pla Pastoral diocesà en els seus tres eixos: identitat, comunió i evangelització.

Després de reflexionar sobre la identitat, El P. Serramona va deturar el discurs en la importància de la comunió: «Hem d'eixamplar fins a l'infinit la nostra comunió eclesial, sortir de la mesquinesa i la petitesa que representa quan reduïm l'Església a un grup de quatre amiguets, o quan la reduïm a la nostra parròquia o fins a la nostra diòcesi. És esquifit, tot això: l'Església és molt més».

El P. Serramona va recomanar la lectura del capítol 17 dels Fets, quan sant Pau predica a l'arèopag d'Atenes i, de fet, encaixa un considerable fracàs. Aquella prèdica de sant Pau ens mostra que malgrat sentir-nos en ambient advers no hem de caure en la temptació —ja que va dir que segurament aquesta por «no arribaria a ser una falta»— de «sentir-nos incapaços de dir als que estan amb nosaltres el nom del Senyor amb el silenci, amb les obres o quan s'escaigui amb la paraula».

Com Pau, hem d'apreciar allò de l'ambient que ens envolta per poder comunicar la Bona Nova: «Cal estar molt atents a les situacions que se'ns presenten, parlant de coses que la gent entén, com Pau que a l'arèopag cita fragments sencers de poesia grega i parlar de l'altar al déu desconegut».

El P. Serramona va assegurar que l'esperança cristiana té dues amenaces: la desesperança, que es produeix per falta; i la presumpció, quan hi ha excés i eixelebrament, i ens refiem més de nosaltres mateixos que no pas del Senyor.

Després de la prèdica es va fer mitja hora de silenci i meditació, a la qual va seguir la formació de grups que van debatre animadament, i sobretot, el tema de l'esperança com il·luminadora de l'evangelització. El recés es va cloure amb una missa intensament viscuda i participada pels assistents.

Tant el cardenal-arquebisbe Ricard M. Carles com la delegada de Joventut, Rosa Deulofeu, no van poder assistir a causa d'una sessió de pregària per al Concili de la Tarraconense que se celebrava a Montserrat aquell mateix matí.

La bona acollida dels cursos de cant i d'animadors avalen el programa de la delegació de Joventut

Guillem Farré

BARCELONA. Els animadors de joventut de la diòcesi han confirmat l'èxit de la delegació de joventut quan va decidir donar prioritat durant aquest curs al suport dels agents de pastoral de joves. La prova és la resposta que s'ha donat al primer curs d'animadors de cants, i al tercer de formació en la pastoral juvenil, —organitzats en coordinació amb el Projecte David i l'Escola de l'Esplai,

respectivament— que ha superat les expectatives.

El curs per a animadors de cants —que va començar el 29 de novembre— ha hagut de tancar les inscripcions, perquè les 75 persones que assisteixen ja omplen el local. L'objectiu és iniciar els assistents en l'espiritualitat i la tècnica de l'animació de cants cristians a través de sessions pràctiques i teòriques.

Els continguts, per la seva banda, toquen

tant temes de formació cristiana bàsica, com de coneixements sobre el cant en els diferents tipus d'assemblees. En aquesta línia, els participants tenen la iniciativa de proposar música per a grans trobades parroquials o de moviment, per evangelitzar els allunyats, per a actes litúrgics, o per a moments de pregària comunitària.

El semiintensiu per a animadors en la pastoral juvenil va començar aquest cap de setmana, i seguirà tres eixos: la relació dels

joves amb el medi, l'evangelització, i el disseny de projectes d'educació en la fe. Aquest curs més formatiu queda completat pel de cant, que toca més directament mètodes concrets d'animació. Els dos tipus de cursos ajuden, segons la delegada de joventut, Rosa Deulofeu, a completar l'oferta perquè els responsables de grups de joves tinguin els recursos òptims per poder evangelitzar amb efectivitat i tenir cura dels nois i noies que tenen al seu càrrec.

La gestació d'un projecte de pastoral juvenil

Veus joves

Els joves d'Urgell completaran aquest curs la proposta

Guillen Farré

AGRAMUNT (Lleida).- El bisbat d'Urgell -la diòcesi més internacional de Catalunya, perquè comprèn el principat d'Andorra- està elaborant un projecte de pastoral juvenil per reactivar la vida de l'Església en la franja més jove.

L'Església és de tots -afirma el delegat de joventut, Ramon Balaguer, sacerdot de 51 anys i professor de religió al cicle mitjà- i per tant el jove ha de ser-hi; i no sols com un bon noi, sinó també com una persona crítica i madura en la fe". Aquest és l'ideal de persona que es vol aconseguir. Els mitjans passen, bàsicament, per recuperar la idea original del Moviment de Joves Cristians (MJC) i reforçar el rol de l'animador.

El panorama actual dels joves a la diòcesi està compost per grups d'escoltes i colònies, alumnes d'escoles cristianes, un reduït d'Horra-3 a la Seu d'Urgell, algun moviment reduït, com la comunitat del Seminari del Poble de Déu, i les restes del MJC.

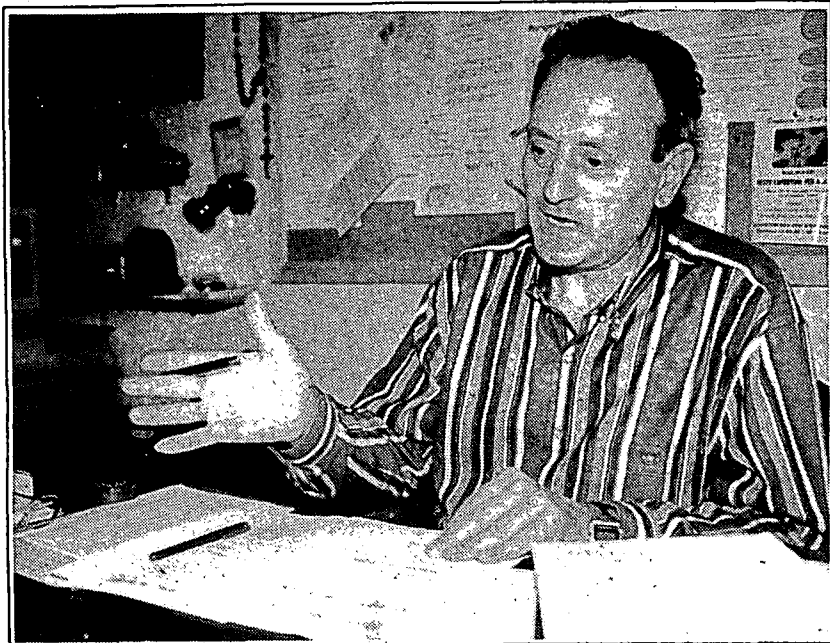
Aquest darrer va sorgir fa més de 15 anys amb la inspiració de crear un moviment diocesà a nivell de parròquies, i compost per grups autònoms que de tant en tant es trobaven en actes celebratius o d'aprofundiment a nivells més amplis, com l'arxiprestat o la comarca.

La idea, que, per exemple, a Lleida i a Barcelona torna a agafar força, va entrar en crisi pel canvi del lleure en els joves, que van més ocupats i la poca implicació de les parròquies.

"A la gent li costa trobar-se -assegura Balaguer- aleshores ens hem plantejat de fer un estudi nou de la pastoral que s'ha de portar amb els joves dins el bisbat". La gestació va començar a partir del primer curs d'iniciació per a animadors de pastoral juvenil, fa dos anys a Balaguer, i es va anar consolidant al 1993 amb el d'aprofundiment i la repetició de l'introductor i a la Seu d'Urgell.

Els pares del projecte

Els mateixos animadors tenien la necessitat, i van pressionar fins que aquest maig hi va haver la primera reunió efectiva, i es va fer el primer redactat que es va portar al Consell Presbiteral del bisbat el

Ramon Balaguer, al seu despatx de la parròquia d'Agramunt

setembre. Durant aquest curs es presentarà a zones, grups, reunions de capellans, i tothom que estigui interessat a participar-hi.

"¿Quan acabarà aquesta etapa? -es pregunta el delegat de joventut- No tenim pressa. El que volem és que surti un projecte molt consensuat per part de tot el bisbat. Nosaltres hem presentat, simplement, un esborrany, i a partir d'aquí, qui en sàpiga més que digui més".

Els trets bàsics del projecte de pastoral passen per l'anàlisi de la realitat del jove dels 90, i la identificació de les característiques o necessitats del bisbat. Aquí, un dels punts recollits és la discussió sobre l'edat de confirmació. Els animadors estan d'acord que els 13 anys és massa aviat, però només dues o tres parròquies del bisbat imparteixen el sagrament quan els joves fan BUP o COU.

Mentres liturgistes i pastoralistes arriben a acords, el projecte recull amb diplomàcia que "s'hauria de replantejar el moment idoni". Aquest serà un punt clau de debat. De moment, el que sí es té clar és que el gruix del treball pastoral comença després de la confirmació.

Dels altres apartats -com els objectius generals o la metodologia- el dedicat als agents de pastoral és dels més importants ja que el desenvolupament d'una Església jove té la pedra clau en l'acció d'aquestes figures. D'entrada es preté que tot grup tingui un consiliari, i que els animadors estiguin qualificats per un maduresa humana, una formació tècnica i, especialment, una

forta vivència personal de la fe en Jesucrist.

La delegació es compromet, conjuntament amb l'Escola de l'Esplai de Lleida, amb qui hi ha hagut una estreta col·laboració, a seguir oferint cursos de formació i aprofundiment. Alhora es demana que la figura de l'animador sigui reconeguda 'oficialment', de manera

hem treballat sempre".

Aquesta qualitat es fa especialment necessària en l'esforç evangelitzador: "Quan en aquests grups entres en el món de la fe, se t'escapa tot -afirma el delegat-. Hauríem de partir de la base que en els nois i noies les veritats de la fe estan sota zero. Estem en una pre-evangelització intensa. Hem de partir de sota, de la

que hi hagi un nomenament que permeti exercir una corresponsabilitat efectiva en les parròquies.

Pre-evangelització intensa

Precisament aquesta capacitat de 'connectar' amb el jove és el factor més important. "He vist un signe d'esperança per al nostre bisbat -profetitza Ramon Balaguer- en els nous animadors que pugen al darrer i que ara tenen uns 25 anys; connecten molt més fàcilment que els capellans que hi

realitat del jove, i anar pujant mentre l'acompanyem".

En aquest sentit, a la Seu d'Urgell hi ha la consciència que s'està fent un projecte de pla pastoral a les portes d'un Concili que girarà al voltant, precisament, de l'evangelització. "Un dels grans problemes que tenim a la nostra Església és que ens preocupem més perquè hi hagi gent a la missa de diumenge que per evangelitzar els pobles. Sacramentalitzem, però ¿evangelitzem, que és el que convé avui dia? Penso que el Concili hi haurà de donar una resposta".

Aquest és, per tant, un dels eixos que s'endevinen per estructurar una pastoral juvenil adequada a aquest final de mil·lenni. Alhora, s'ha de completar amb la creixent sensibilitat pel voluntariat -malgrat que "veuen amb bons ulls tot el que altres fan, però els costa de posar-s'hi"- i una oferta de lleure que descobreixi dimensions més enllà del consumisme.

Per la seva banda, el bisbe d'Urgell, Joan Martí i Alanís, ha acollit molt bé aquest treball, i ha fet un vot de confiança al delegat i als joves que participen en l'elaboració. D'altra banda, els encarregats de tirar endavant el pla de pastoral demanen a la direcció del bisbat que "se'l prengui com una cosa seriosa, de manera que l'assumeixi com l'eina per fer un treball conjunt amb els joves del bisbat".

LES LLÀGRIMES DEL CARDENAL

Biografia inèdita de Vidal i Barraquer

Autor: Francesc A. Picas

Un llibre que conté veritats històriques poc conegudes.

El cardenal Narcís Jubany ha escrit: «És digne de lloança l'esforç i la veneració que demostra l'autor vers el cardenal Vidal i Barraquer. El llibre conté punts de vista molt interessants que m'ha agradat de conèixer. Li desitjo un bon èxit.»

Recull de nous documents i testimonis de les hores tenebroses que sofrí el Cardenal a Tàrragona i a Itàlia a causa de la persecució religiosa que destruï l'essència de Catalunya; la fe dels catalans.

Un llibre que no pot faltar a cap família cristiana.

Editorial LA FORMIGA D'OR - Portal de l'Àngel, 5 - 08002 Barcelona. Tel. 302 24 31. De venda a les principals llibreries.

Gent gran

Nadal, avui

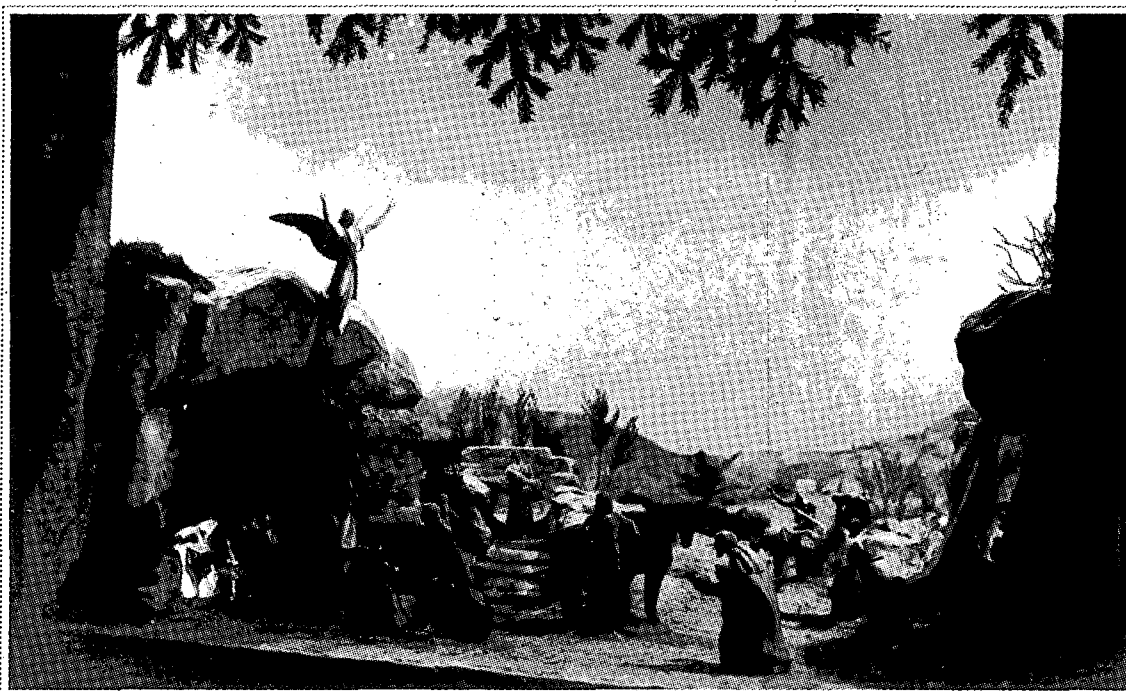
«Abocaré el meu esperit sobre el teu llinatge, la meva benedicció sobre la teva potestat, i CREIXERAN com l'herba entre les rieres, com l'àlber a la vora d'aigua corrent.»

(Is. 44, 3-4)

Joaquim Arnal i Arana

Us confesso que cada any, quan ve Nadal, una forta nostàlia s'apodera de mi i em porta, amb la facilitat d'un vídeo, als ja allunyats anys de la meva infantesa. Des de les fires de Santa Llúcia instal·lades al voltant de la nostra Catedral, les lluminàries dels carrers, les botigues curulles de joguines de Reis, la pressa de la gent que va i ve, i els vehicles que com un anunci de festa envaeixen la nostra ciutat... tot em fa sentir l'arribada del Nadal.

Hi ha qui diu que això és un producte de la societat de consum. Jo no ho crec així. Perdoneu-me que discrepi de certes afirmacions que ens presenten el Nadal com mancat d'espiritualitat. Ja podrien fer sentir la seva propaganda certes indústries i comerços que sembla que vulguin apropiat-se d'aquest misteriós encís de Nadal. Hi ha quelcom que existeix més enllà del soroll i de la xerinola. Hi ha un *no sé* que que

envaeix la nostra més profunda intimitat. Com si recordéssim el nostre propi naixement, ens incita a la tendresa: ens ha nascut un Infant!... i aquest és un esdeveniment que supera el brogit del carrer. Ens ha nascut un Infant i també nosaltres voldríem sentir el seu primer vagit com si fos el nostre.

Compren les figuretes, i la molsa, i una caseta enrunada com si fos una cova i allí posem Jesús, Josep i la Verge, i un pastors que l'adoren, i la mula i el bou que l'escalfen i l'àngel que ho anuncia amb joia... Aquest és el pessebre que fem de petits, i que ens plau fer avui amb els nostres infants. Per això a la nostra vellesa enyorem aquells anys d'infant en els quals vivíem amb tota la seva puresa la joia d'una vida nova en un

món on regnava l'amor.

Potser sí que el món ha canviat i que el món d'avui no és el mateix que veíem amb els nostres ulls d'infant. Però em pregunto: ¿ha canviat el món o hem canviat nosaltres? ¿Ja són vells els infants d'avui? ¿Tant ells com nosaltres hem perdut la infantesa en una modernitat de costums que exalta la impuresa, l'egoisme, l'afany de diner i la lluita a mort de l'home contra l'home?

M'esgarrija donar resposta a aquestes preguntes. Em resisteixo a admetre la pèrdua de tot, i penso que contra tot i tothom caldria que ens obríssim a l'esperança, a l'amor i a la pau, decidits a caminar sense defallir cercant l'Infant que amb el seu Nadal ens ha portat una promesa de vida.

*Fidels al sentiment
—no a la nostàlia—
siguem sincers
i humils
davant del Fill de Déu,
Jesús,
que torna,
com cada any,
a parlar-nos de Pau
i de Justícia,
d'amor entre germans
sense reserves.*

*Que ens retorni la fe
si l'hem perduda,
o ens animi
la poca que perduri,
i ens faci més austers
en els desitjos.*

*Que ens embolcalli el somni
i el cant
de la infantesa cànida;
per ser més adults,
i menys covards
a l'hora de dir «Sí!»
a tota cosa honesta
i a tot amor sol·lícit.*

*Que la Nit transparent
de Nadal
ens acompanyi avui i sempre,
i pels segles dels segles.*

J.N.C.

Nadal, 1994

Objectius per poder viure amb joia

Lluís Antoni

Si la gent gran no tenim altre objectiu que la TV, la fitxeta o les cartes..., fàcilment ens preguntarem: «¿val la pena viure?» Si intentem sentir-nos encara útils, com ara transmetent als altres el que nosaltres tenim i a ells els manca..., les hores se'ns faran curtes i ens sentirem créixer humanament i en l'esperit... Si vivim interessats per la marxa del món, ens solidaritzarem amb els sofriments i amb les alegries; viurem l'avui projectats al demà i acreixent, alhora, els nostres coneixements anteriors... Nascuts ahir, serem ciutadans d'avui...!

Hem de ser a la vegada receptors i protagonistes del benestar social. Joan Pau II en el document *Cristians laics* (nº 48) parla dels *Ancians i el do de la Saviesa*. En el meu llibre *Dominar el pas dels anys*, glosso aquest text posant de relleu els reptes, els perills i les respostes d'identitat cristiana de la gent gran, tot qüestionant-nos: «¿Com afrontar els reptes?, ¿com superar els riscos?, ¿com viure de forma compromesa les exigències de la nostra identitat cristiana?»

Resignar-se és creuar-se de braços: «no hi ha res a fer! Ja s'ho faran». En canvi, acceptar és fer-se conscient de la realitat i, a partir d'aquesta, intentar, individualment i amb ajut de la comunitat, superar l'entrebanc i la feblesa. En el llibre esmentat ofereixo una fórmula entenedora i alhora encoratjadora per viure la vellesa gratificadament: (A+A+A+A) : e x E, és a dir: Acceptar-nos amb Alegria, Activament i amb Amistat, tot mantenint un equilibri assenyat, i el conjunt multiplicat per l'Esperança, seguint l'estil d'Abraham, que esperava contra tota esperança..

RACÓ DE L'ANIMADOR

Encoratjar i animar des del silenci

(Meditació de Nadal)

J.N.C.

A vegades és fàcil que, en sentir parlar d'animar un grup de persones, hom s'imagini tot seguit els crits i les gesticulacions del cap de colla que té la missió de dirigir-los i acompanyar el ritme que els farà més rendible l'esforç.

No sempre és així, evidentment. Quantes insinuacions i suggeriments i quantes recomanacions i consells, sorgits dels llavis d'una mare en el silenci sagrat de la llar, o dels llavis d'un conseller espiritual des de la més estricta confidència, no trobaríem si fos possible recuperar-los dels espais eteris on romanen en el més pietós secret!

Ens caldria saber trobar el punt just i equidistant entre l'enardiment i la tendresa. I esforçar-nos per tal d'unir la destresa en el guiatge amb els dons de l'Esperit que tot ho vivifica.

El camí que ens hi pot conduir és el mateix que ens marca l'Estel que va guiar els Mags d'Orient: el camí de Betlem. En ell sentirem l'esclat dels Àngels i les exclamacions joioses de la gent senzilla i pobra... Al cap dels segles s'hi afegirà, dissortadament, el rebombori dels qui de tot fan el seu negoci...

Però si ens deturem uns instants i en silenci contemplem les figures, incomprensiblement depauperades, de la Cova, hi trobarem la lliçó més ben explicada que els animadors i animadores podem rebre: la lliçó del testimoni auster, sincer i silenciós.

Davant la profunditat del silenci interior i la pregària, i un millor coneixement d'un mateix i dels altres, tots els arguments, gestos i recomanacions poden resultar superficials i fins i tot avorrits.

LA FORMIGA D'OR S.A.

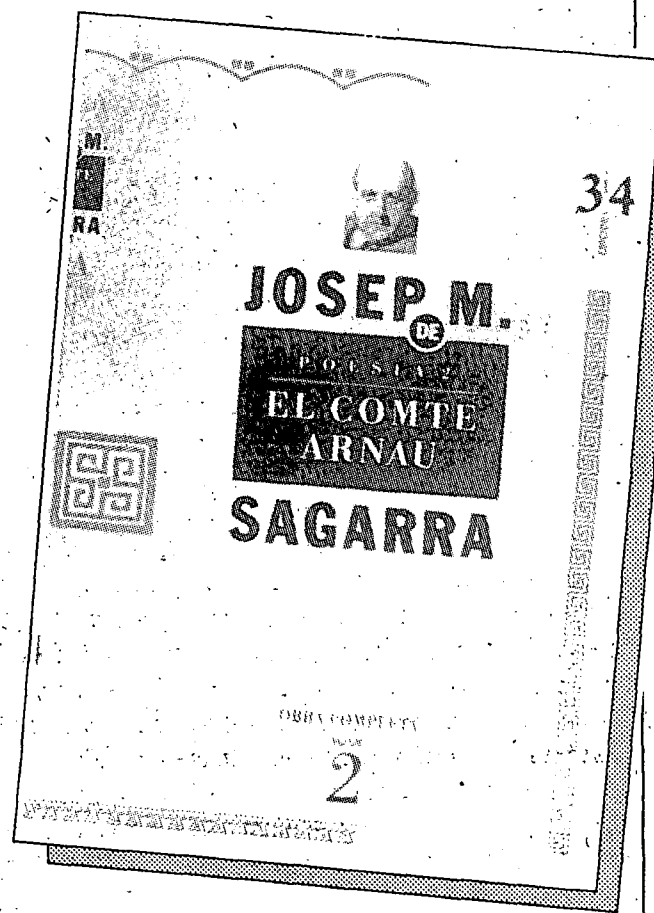
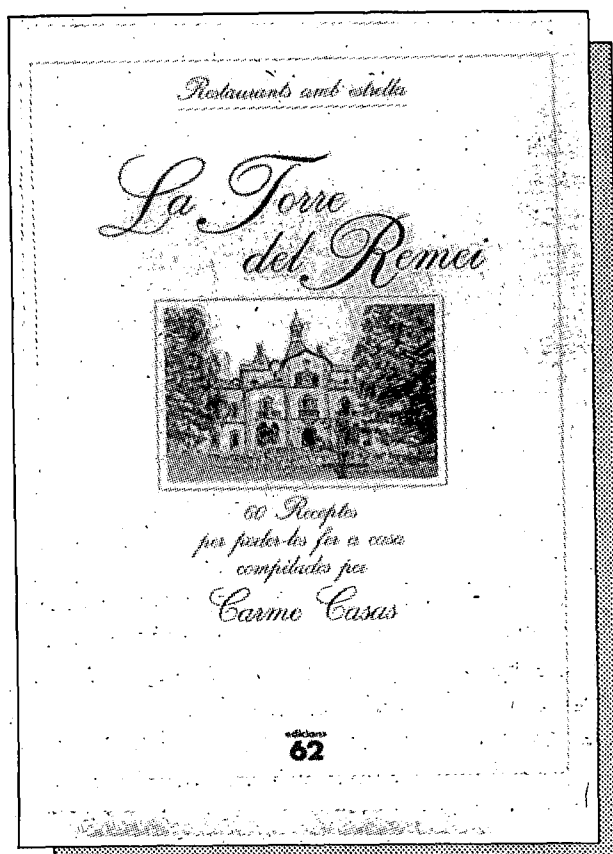
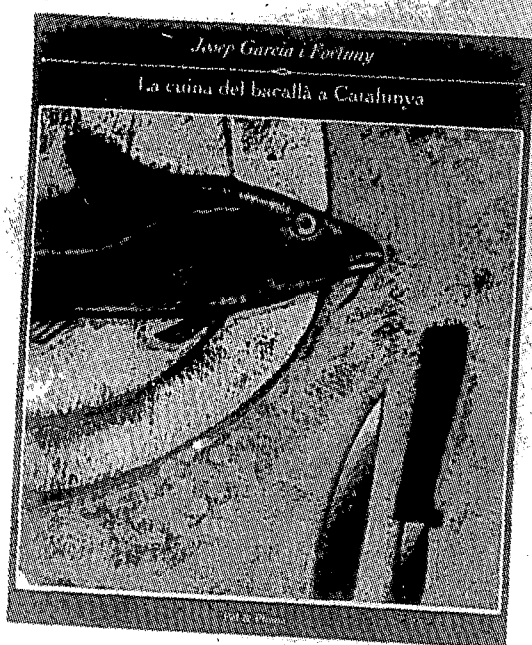
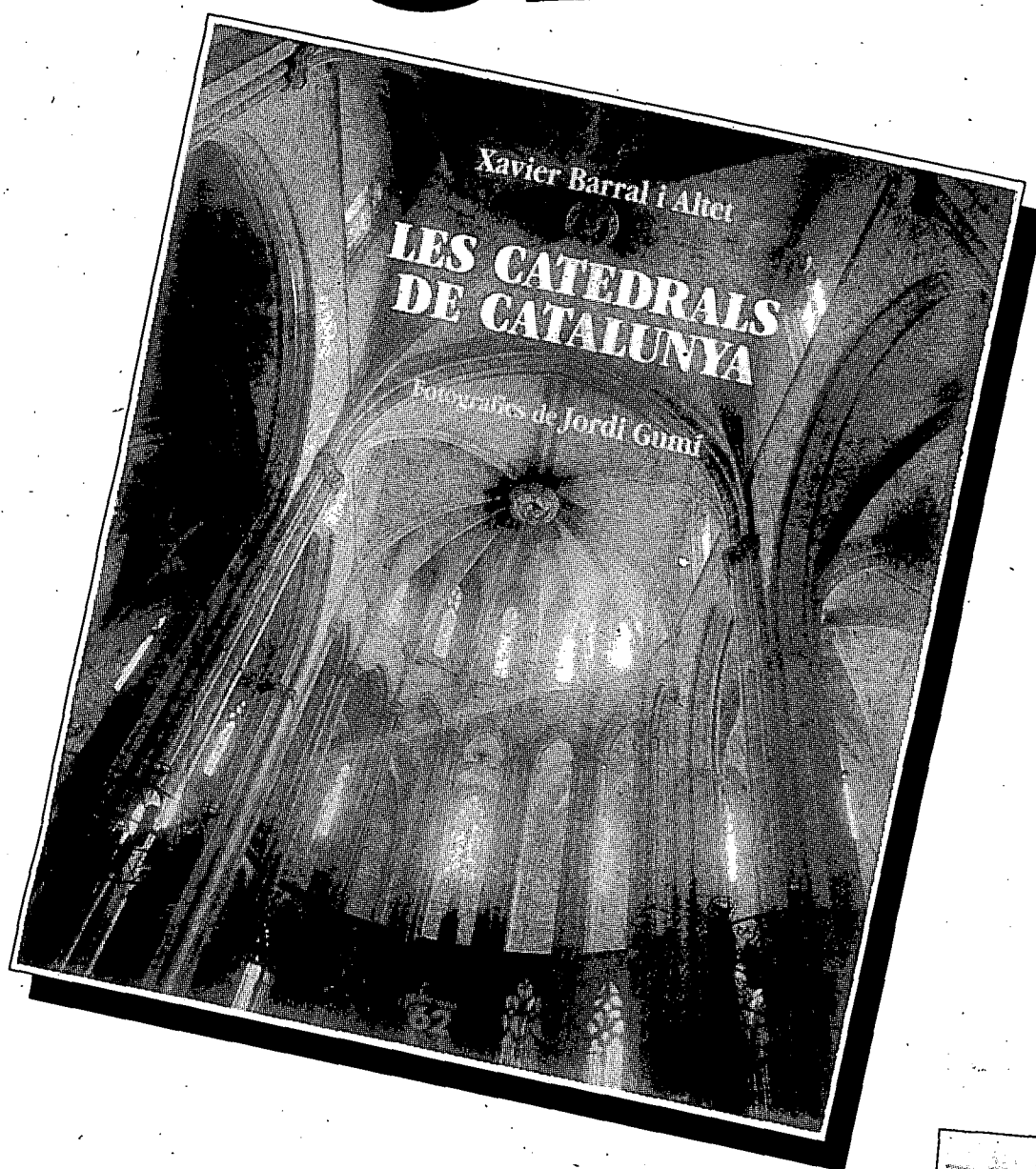
Avda. Portal de l'Àngel, 5
Tel. 302 24 31 - 302 39 42
08002 Barcelona

LLIBRERIA DEL CLAUSTRE
(Claustre de la Catedral)
Tel. 268 40 02

EL MILLOR
REGAL PER
A REIS

MÉS DE CENT ANYS AL SERVEI DEL LLIBRE CRISTIÀ

edicions 62

"Els Seminaristes de Missions també són Seminaristes nostres"

OBRA DEL CLERGAT NADIU

AL TERCER MÓN, prop de 89.000 seminaristes joves es preparen, en els Seminaris, per servir els seus pobles, ajudats per les OBRES MISSIONALS PONTIFÍCIES. També s'ajuda els noviciats femenins i masculins de Missions.

Aquest any, **els nostres donatius van dirigits especialment a cinc Seminaris majors:**

- «Sant Josep» - Ikot Ekpene (Nigèria) - 580 alumnes.
- «Interdiocesà» - Taegu (Corea del Sud) - 268 alumnes.
- «Sant Pau» - Tabora (Tanzània) - 215 alumnes.
- «Sant Antoni» - de Sao Luis do Maranhao (Brasil) - 73 alumnes.
- «Sant Francesc de Sales» - Huaraz (Perú) - 64 alumnes.

Està comprovat que l'ajuda als Seminaris és la millor inversió en favor del TERCER MÓN.

- UNA BECA de 300.000 ptes. facilita sis anys d'estudi.
- MITJA BECA de 150.000 ptes. facilita tres anys d'estudi.
- UN CURS SENCER per 50.000 ptes.

PER A INFORMACIÓ I DONATIUS: Dirigiu-vos a les Delegacions diocesanes de Missions de Catalunya:

08002 Barcelona
C/. Bisbe, 5

25002 Lleida
Plaça de Sant Josep

17004 Girona
C/. Albareda, 15

25007 Seu d'Urgell
Bisbat

43003 Tarragona
Pla del Palau, 2

08500 Vic
C/. Santa Maria, 1

25280 Solsona
Bisbat

43500 Tortosa
Bisbat

Cinema

Asesinos natos

(Natural Born Killers)

Director: Oliver Stone. Intèrprets: Woody Harrelson, Juliette Lewis, Robert Downey Jr.

J.M. Aresté
(Aceptensa)

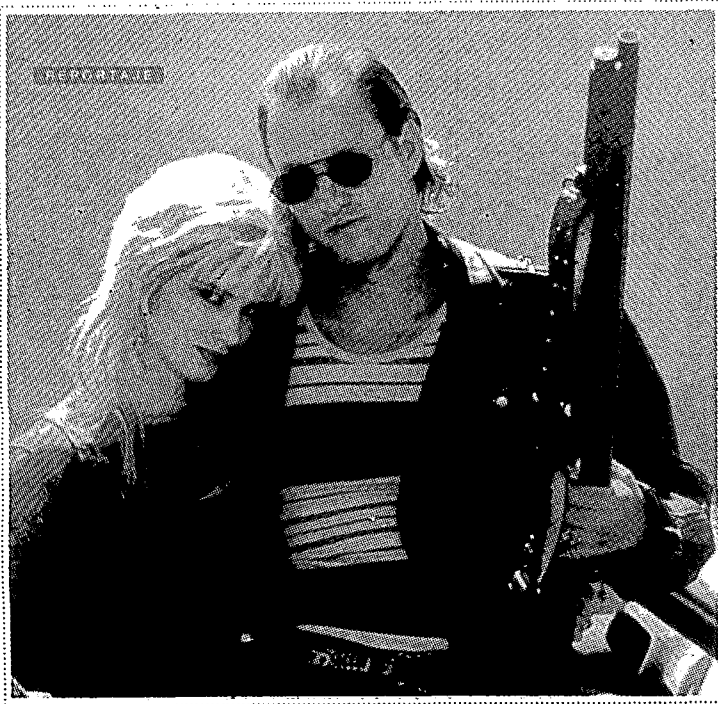
Oliver Stone i Quentin Tarantino, junts: l'home i les ganes de menjar, la visceralitat i la delecció en la violència. El resultat, una de les pel·lícules més repulsiues de tots els temps.

Mickey (Woody Harrelson) i Mallory (Juliette Lewis) són dos assassins psicòpates que maten per gust. Són ànimes bessones, a les quals l'ambient familiar no va ajudar. El cas de Mallory, mostrat com si fos una comèdia televisiva, és brutal. Dels 55 assassinats que han comès quan són detinguts, només se'n lamenten d'un. A la presó, es produirà l'apoteosi del show televisiu que s'ha muntat al voltant d'aquests dos populars assassins: una entrevista en directe a càrrec de Wayne Gale (Robert Downey Jr.), un periodista sense escrúpols.

El film és una veritable borratxera d'imatges, muntades amb indubtable mèrit tècnic. Color blanc i negre, televisat, 16 mm., animació; plans inclinats, retroprojectió, sobreimpressions, estètica de vídeo clip. Música, molta i variada música. L'efecte, brillant de debò, resulta el més semblant a un alucinògen que es pugui fer a través del cine. Aconsegueix transmetre aquesta sensació de buit que emplena els protagonistes, mercè a la qual no senten cap mena de remordiment.

És cert que es tracta d'un film contra la violència i l'estil de vida que li dona suport. Però el terreny que trepitja Stone és tan lliscós que es pot suposar que utilitza a favor seu el cretinisme i la violència mentre sembla que els denuncia.

¿Glorificar els assassins perquè l'espectador s'espani de veure el seu gust per la morbositat dut

a l'extrem? ¿Ofertir per això un sàdic festival de sexe i violència en el qual les persones normals són molt menys atractives que les criminals? ¿Resulta acceptable aquesta pedagogia? Encara més; ¿l'entendrà el públic? Si a la sortida d'un cinema el director fes una enquesta, potser es trobaria amb afirmacions com la d'un seguidor del programa de Gale: «Si jo fos un assassí sistemàtic, voldria ser com Mickey i Mallory». La ironia sobre els esdeveniments sagnants com a espectacle televisiu, servida a través d'un humor macabre i degenerat, desemboca en un atzucac. ¿Què hem de fer? Stone no contesta.

No n'hi ha prou amb el talent narratiu. Si es fa un exercici de denúncia tan arriscat, tan equívoc, cal ofertir alguna solució. Potser no la coneixen. Però altres persones podrien pensar que no en té. I d'aquí al «tot és bo» només hi ha un pas. Es pot dir, citant cert passatge del film, que Stone indica on hi ha el dimoni i la seva carretera. Però li manca mostrar el camí del paradís.

Crònica televisiva

Amors reials

Miquel Àngel Codina
Periodista

Durant un bon grapat de dies —i, de ben segur, encara en resten moltíssims més— l'objecte de l'atenció informativa de tot el país ha estat l'anunci del compromís matrimonial d'una jove i enamorada parella. Una notícia no gens habitual a les portades dels diaris, els butlletins radiofònics de televisió. Informacions de caire polític, econòmic o cultural van quedar relegades en un discret segon terme davant la gran notícia de les darreres jornades: l'anunci de la boda de la infanta Elena de Borbón amb l'economista Jaime de Marichalar. El casament tindrà lloc el dia 18 del proper mes de març a Sevilla. El casori de la primogènita dels reis d'Espanya i segona persona en la línia successòria de la corona espanyola després del príncep hereu serà la primera boda reial que se celebri a l'Estat des del 1906, any en què el rei Alfons XIII —besavi de la infanta— va contraure matrimoni amb la princesa anglesa Victòria Eugènia de Battenberg a l'església dels Jerònims de Madrid.

Aprofitant l'avinentsa d'aquest esdeveniment de sang reial, Antena 3 TV ha programat recentment la sèrie documental *Mis bodas reales*, de disset capítols, dirigida i presentada per Jaime Peñafiel, director durant molts anys de la revista *Hola* i gran expert en afers d'aquesta mena. Cada capítol, de mitja hora de durada, rememora amb tots els ets i uts les cerimònies de les bodes reials i, així mateix, desvetlla aquells fets i circumstàncies que foren desconeguts en el seu temps, ja fos per la discreció amb què van desenvolupar-se els actes o per l'actuació de la censura, sobre els esmentats casoris.

El primer episodi va ser dedicat al casament dels prínceps Joan Carles i Sofia, avui reis d'Espanya, que es va celebrar a Atenes el 1962 en dues cerimònies, la catòlica i l'ortodoxa. Altres rellevants nocces pertanyents a monarquies d'arreu del món com, per exemple, les de Rainier de Mònaco amb la malaguanyada actriu nord-americana Grace Kelly, Balduí de Bèlgica amb l'espanyola Fabiola de Mora y Aragón, el príncep Carles d'Anglaterra amb Diana Spencer o les dues bodes de Carolina de Mònaco també hi seran presents al llarg de les properes setmanes. Un petit aperitiu per al casori més esperat de l'any vinent.

La Sardana i la Dansa

Nova Federació d'Esbarts a Tarragona

Josep Ventura

S'ha fet, al Palau Bofarull de Reus, l'acte de presentació de l'Associació d'Esbarts de les comarques tarragonines, integrada per un total de vint grups que es dediquen al foment i a la difusió de les danses tradicionals a les comarques meridionals de Catalunya. En aquest acte, Manuel Cubelles va pronunciar una conferència titulada *Una nova il·lusió*, en la qual va fer un ampli repàs de la història de

l'associacionisme a Catalunya. La nova agrupació és presidida per Jaume Guasch, que és alhora director de l'Esbart Santa Tecla de Tarragona.

Canvis a la Cobla Miramar.—Jaume Cristau, fundador de la Cobla-Orquestra Miramar, de Figueres, ha anunciat que deixa totes les seves funcions en aquesta formació que, a partir d'ara, continuarà les seves activitats representada per Àngel Rigau (Av. Antoni M. Soler núm. 2, 3er. 4a., d'Olot, Codipostal

17800, telèfon (972) 27 03 45).

Cal remarcar, també, que Jaume Cristau ha creat un nou grup musical especialitzat a amenitzar festes, concerts, balls de saló i d'envelat, etc. que portarà el nom d'Empordà Fusió. Aquest nou grup està integrat per Gerard Comellas (clarinet, saxo, tenora), Arnau Machuca (bateria, percussió, violí), Montserrat Cristau (cantant), Jaume Cristau (baix, cantant, violí) i Santi Escudé (piano). Tothom que vulgui contactar aquest nou

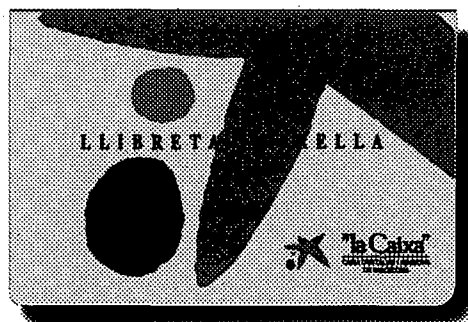
grup pot fer-ho a través dels telèfons (972) 50 49 81 i 56 30 15.

Publicacions sardanistes.—L'Agrupació d'Aplecs Sardanistes de les comarques gironines ha editat un llibre amb la història, les fotografies i els fets més rellevants dels nombrosos actes que aquesta entitat federativa ha coordinat al llarg dels seus vint-i-cinc anys de vida activa. Es tracta d'un acurat treball, molt ben documentat i amb un interessant recull d'imatges, elaborat per l'historiador lloretenc

Joan Domènech Moner. Aquesta edició serveix de compendi de les celebracions promogudes per tal de commemorar les nocces d'argent de l'Agrupació d'Aplecs Sardanistes de les Comarques Gironines. Cal remarcar que el preu d'aquesta Història dels Aplecs Gironins és de 2.500 pessetes i que totes les persones interessades poden adreçar-ne les seves comandes a l'esmentada Agrupació, tot escrivint a l'Apartat de Correus 196-17220 Sant Feliu de Guíxols.

Cada

dia,

més

pels

seus

estalvis

Perquè cada dia vostè obté una alta rendibilitat pels seus estalvis, amb el pagament mensual dels interessos des de la primera pesseta. Perquè cada dia

disposa de més de 3.000 caixers automàtics al servei de la seva llibreta, per ingressar o treure diners automàticament. Perquè cada dia pot

pagar amb tota comoditat tots els rebuts domiciliats a la llibreta. I perquè ara, a més, vostè pot guanyar el milió de pessetes o el viatge a Lanzarote que

la Llibreta Estrella regala cada dia.* Així és la Llibreta Estrella de "la Caixa"; la llibreta que dóna més pels seus estalvis. **Llibreta Estrella. L'estalvi Estrella.**

*Promoció vàlida de l'1 d'octubre al 30 de desembre de 1994. Primera setmana de sorteigs: del 10 al 14 d'octubre.

Llibres

Cultura de la taula

Hans Tapper. *El arte de presentar la mesa y celebrar las fiestas*. Ed. Elfos

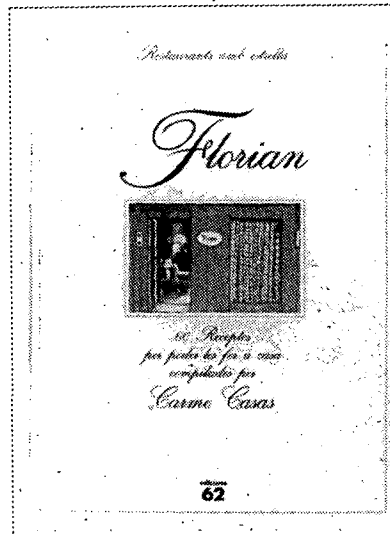
F.P.

Aquest llibre és una guia imprescindible per a tots aquells que desitgin servir la taula de la manera més atractiva. Ofereix decoracions de taula per a esdeveniments tan diversos com festes infantils, batejos, comunions, casaments o un elegant sopar per a dos.

Una petita guia de materials i estils l'orientarà a l'hora de seleccionar i conjugar la vaixel·la, les copes i les tovalles.

Hans Tapper és especialista en l'art de presentar la taula. És president d'honor de l'Associació de Mestres de Decoració de Taules i Personal qualificat d'Hosteleria; associació enregistrada (VSR), a Alemanya.

Carme Casas. *Restaurants amb estrella. Florian. La Torre del Remei*. Edicions 62.

Compendi de receptes

M.S.

Cada un dels llibres d'aquesta col·lecció conté: 60 receptes culinàries —seleccionades de la carta del restaurant i explicades pas a pas, perquè puguin fer-se a casa sense dificultats—, una documentada introducció i una entrevista amb les persones que han contribuït al prestigi de l'establiment, tot plegat a cura de Carme Casas, la reconeguda especialista en gastronomia. Els corresponents índexs de receptes i de productes completen el contingut.

Les receptes ocupen una doble pàgina de manera que sempre es té a la vista el procés d'elaboració dels millors plats creats pels més importants cuiners de Catalunya.

Els somnis, una font de dades

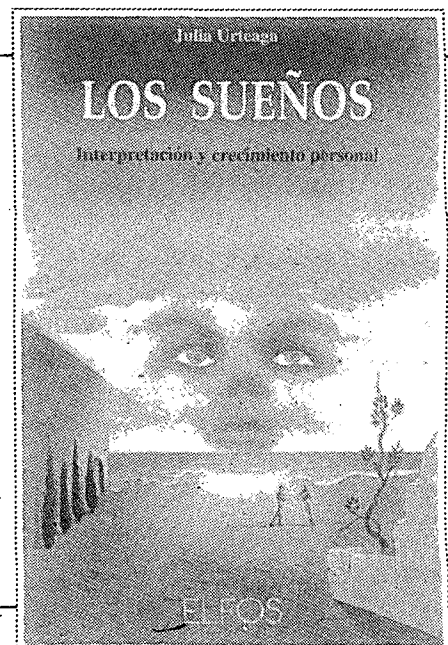
G.P.

Comprendre el món dels somnis és indispensable per a un millor coneixement propi. És un excel·lent instrument per assolir la plena realització d'un mateix. Els seus ensenyaments ens ajuden a integrar l'experiència interior amb l'exterior. Si ens deixem guiar adequadament per aquestes veus íntimes que són els somnis, ampliarem els límits de la nostra consciència. D'altra banda, en ser capaços de reconèixer el pes de la nostra subjectivitat,

eliminareu errors o prejudicis, cosa que implica una vida personal més autèntica.

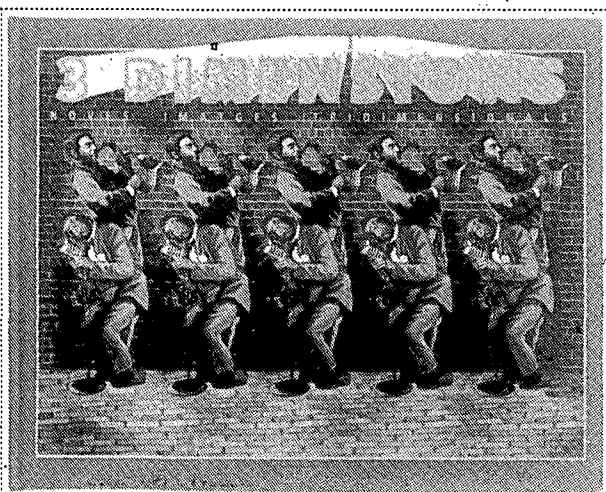
Heus aquí un llibre amè i seriós que ofereix la possibilitat d'un eficaç apropament al significat dels somnis. Mitjançant tècniques noves, facilita al lector la comprensió dels seus somnis, amb la finalitat de canalitzar la seva intuïció creadora i obrir nous horitzons de coneixements.

Esculti el que li diuen els seus somnis i aprengui en aquestes pàgines el seu valor i la seva interpretació.

Julia Urteaga. *Los sueños*. Ed. Elfos

Imatges tridimensionals

3 Dimensions. Ed. Elfos

A partir de la primera pàgina de 3 Dimensions, sembla que un es trobi al bell mig d'un viatge fabulós. Per mitjà d'una barreja d'art i ciència, aquestes imatges transporten a 24 mons diferents, cadascun d'ells amb un detall i una profunditat increïbles.

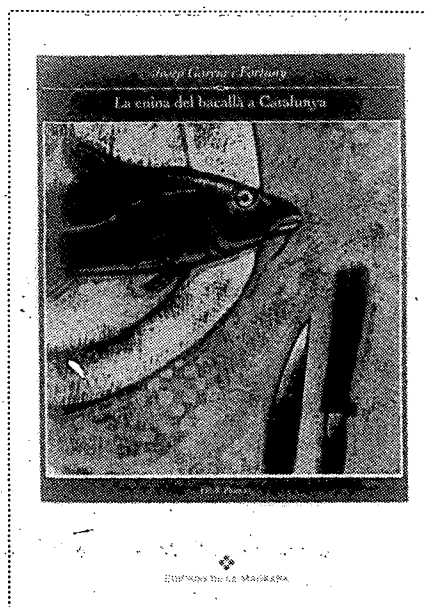
3 Dimensions® ha estat creat per a tots. Es tracta d'un repte innovador i creatiu per a l'observador més sofisticat, i una experiència relaxant per a tots aquells que desitgin gaudir d'una nova forma d'art única.

M.S.

Tot i que hi ha hagut imatges tridimensionals i estereogrames sota diverses formes durant dècades, estem entrant en una època en què ja no necessitem res més que els nostres ulls i les nostres ments per crear il·lusions sorprenents de profunditat. Aquesta nova forma d'art estimula visualment de tal manera que es té la sensació de tenir a l'abast de la mà unes imatges que semblen absolutament reals.

A partir de la primera pàgina de 3 Dimensions, sembla que un es trobi al bell mig d'un viatge fabulós.

La riquesa de la cuina casolana

Josep Garcia. *La cuina del bacallà a Catalunya*. Edicions de la Magrana

C.C.

El bacallà ha estat històricament, i continua sent avui dia, un dels aliments importants de la cuina tradicional catalana. Dedicar-hi un recull ampli de receptes, distribuïdes tant per comarques i poblacions, com atenent la complexitat de cada elaboració concreta, és l'objectiu prioritari de *La cuina del bacallà a Catalunya*, un llibre on el lector copsarà la gran riquesa de la cuina casolana i sibirita de Catalunya només a partir d'un aliment molt versàtil: l'apreciat bacallà.

Josep Garcia i Fortuny (Salomó, 1945), cap de cuina, ha publicat nombrosos articles científics i de divulgació sobre la gastronomia catalana, en general, i una monografia que ha estat considerada «la Bíblia del bacallà»: *Todo el bacalao a su alcance* (1992).

Llibres

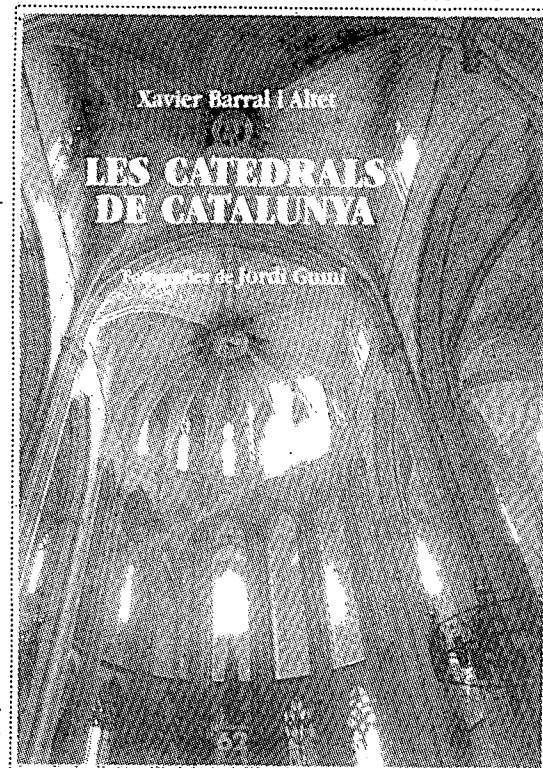
Xavier Barral i Altet. *Les catedrals de Catalunya*. Edicions 62.

Una guia excel·lent per visitar les nostres catedrals

C.C.

Les catedrals de Catalunya no s'havien estudiat mai fins avui dins un llibre de conjunt. Barcelona, Girona, Lleida, la Seu d'Urgell, Solsona, Tarragona, Tortosa i Vic són ciutats que estan orgulloses d'haver crescut a l'ombra de llurs catedrals respectives. La catedral, situada al cor de la ciutat, és el monument urbà per excel·lència que aglutina religiositat, riquesa artística i vida quotidiana. Aquest llibre, a més de presentar el lloc que ocupen les catedrals en la història de la construcció i de l'art de Catalunya, exposa també les riqueses artístiques que conserven. Tots els períodes de l'art

català estan representats en el llibre: per exemple, el romànic de la Seu d'Urgell o de Girona, el gòtic de Barcelona, Tarragona, Lleida o Tortosa, el renaixement i el barroc de les capelles interiors de Tarragona o de la façana de Girona, el neoclassicisme de Vic o de la Seu Nova de Lleida, i l'art dels segles XIX i XX, recordat entre altres per la façana de la catedral de Barcelona. Les catedrals conserven obres tan excepcionals com el teixit de la Creació de Girona, el missal de santa Eulàlia de Barcelona o l'urna de sant Ermengol de la Seu d'Urgell. Aquest llibre tracta també dels tresors i dels museus episcopals i és una guia excel·lent per a la visita de les nostres catedrals, a més d'un instrument d'estudi essencial.

La Paraula que salva

C.C.

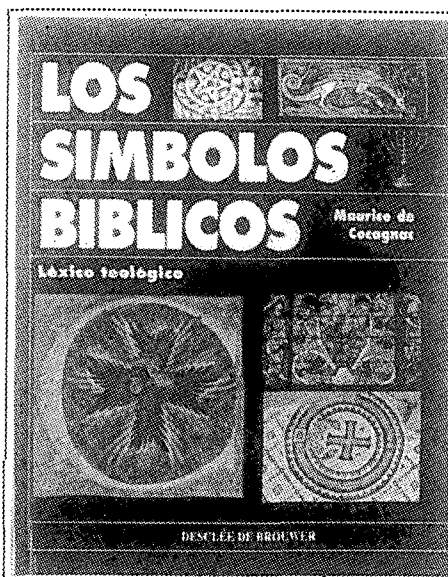
El símbol constitueix per a la Bíblia la carn mateixa del seu llenguatge. El Senyor, que ha creat el món per la seva Paraula, fa amb totes les coses una paraula i pot articular d'aquesta manera un missatge que s'adreça a l'home sencer: a la seva intel·ligència, al seu ardor emocional, al seu sentit de la bellesa. Aquesta crida passa també per l'horror i la violència, teixit com a teló de fons del destí tràgic de la humanitat.

La *simbologia bíblica* no és un sistema de fórmules codificades. El verb de Déu no està guardat amb clau, una clau que conservarien amb zel els iniciats d'una religió misteriosa.

Se sembla més aviat al gra que el sembrador llença al camp, sense preocupar-se massa de la rendibilitat de la seva inversió. Així és el Pare del Cel, que fa ploure la seva paraula tant sobre els cors fèrtils com sobre els esperits secs.

Aquest *lèxic* no depèn de cap filosofia particular, ni tampoc proposa un determinat mètode pedagògic. El seu esforç va adreçat a reagrupar els principals símbols bíblics, per permetre'ls il·luminar-se mútuament, ja sigui per afinitat o per contrast.

—Per *afinitat*, els símbols poden reagrupar-se en constel·lacions. Aquests conjunts celestials deuen la seva coherència a l'ull que els reuneix. La mirada espiritual, d'altra

banda, acobla els símbols d'una manera molt original. Revela la seva afinitat natural, però un símbol particular pot entrar en composició

Maurice de Cocagnac. *Los símbolos bíblicos*.

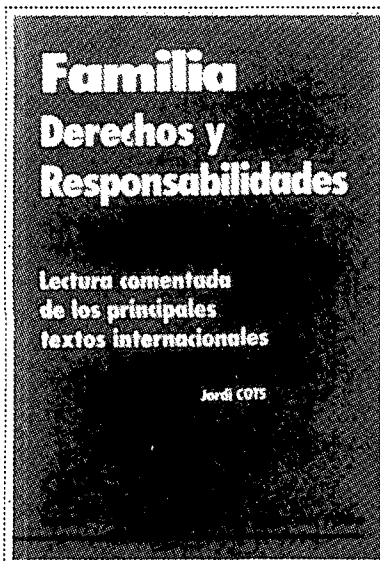
en sèries molt diverses, fins i tot oposades.

—Per *contrast*, el fons i la forma poden revelar la secreta riquesa de les realitats enfrontades d'aquesta manera. Unions contradictòries prenen significat: l'aigua que crema, el foc que refresca...

La poesia inspirada de la Bíblia manté d'aquesta manera un fil conductor entre les diverses etapes de la revelació.

Els símbols bíblics són presentats aquí per *temes* que susciten múltiples variacions. Aquests conjunts de signes es barregen o es distingeixen per garantir la irradiació i la fascinació del text. A través d'aquesta organització inspirada és com la simbologia bíblica revela la vida intensa i l'ardor de la Paraula que salva.

La família, element fonamental de la societat

Jordi Cots. *Familia. Derechos y responsabilidades*. Ed. BICE.

instàncies amb vocació universal. En aquests textos, que tenen un sentit normatiu i ordenador, es troben les afirmacions bàsiques sobre la família. I si en el seu origen fan un tractament sectorial dels problemes familiars, es comprometen cada vegada més en un tractament global, necessari per a l'establiment d'una política familiar correcta. No obstant, amb ells no queden resoltes totes les qüestions, que durant l'Any Internacional de la Família i en el futur exigiran l'atenció dels Estats i la tasca de les organitzacions no governamentals.

C.C.

L'Any Internacional de la Família ha generat, a nivell local, nacional i internacional, una infinitat d'iniciatives en suport d'aquesta unitat social bàsica. Més significatiu potser és que hagi aconseguit consolidar un consens sobre nombrosos elements pel que fa a les famílies i sobre la identificació de prioritats mundials per definir un procés a llarg termini d'acció específica i eficaç.

La selecció de textos que ofereix aquest llibre pretén constituir un suport per al treball de tots aquells que, d'alguna manera, es dediquen a la família. Entre els seus destinataris naturals hi ha les associacions familiars.

Aquesta compilació comprèn instruments i recomenacions de les Nacions Unides i del Consell d'Europa, així com documents d'altres

Recull de poesia de Valentí Illa

F.P.

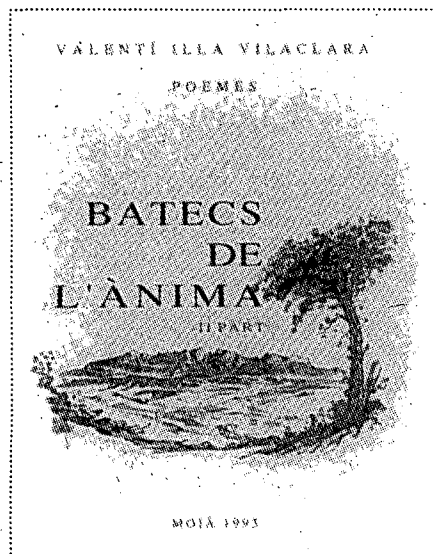
Coincidint amb les entranyables festes de Nadal, Valentí Illa ha publicat la segona part del recull de poemes *Batecs de l'ànima*, classificats en cinc parts: *Jovenívols*, *Patris*, *Familiars i amicals*, *Espirituals* i *heterogenis*.

En el centenar llarg de poemes de Valentí Illa, apreciem la bellesa de les coses quotidianes, una sensibilitat molt acusada per crear una poesia molt especial i personal. En els seus poemes afloren una vitalitat desbordant i una il·lusió enconomanadissa per la vida.

Valentí Illa, de formació autodidacta, ha llegit moltes obres de Verdaguer, Carner, Segarra i altres grans mestres de les lletres catalanes. I aquest coneixement, tant dels nostres clàssics com d'autors més moderns, fa que l'obra d'aquest poeta de Moià presenti una consistència i solidesa molt superiors a la d'altres autors que s'han format ells mateixos.

El poeta fa un recorregut per diversos indrets de Moià i d'altres localitats veïnes i dedica una part de la seva obra a amics i persones conegudes.

L'obra es complementa amb les il·lustracions magnífiques, fetes a la ploma amb tinta xinesa, de l'artista de Manresa Miquel Esparbé.

Valentí Illa. *Batecs de l'ànima*.

Nadal

¿Les estàveu esperant amb candeletes, oi eixerits, les vacances de Nadal? Molts us heu tret de sobre els maldecaps d'exàmens i avaluacions i ara tindreu uns quants dies per a descansar de la feina de l'escola. A més, són uns dies tan bonics els nadalencs...! A tot arreu es respira un clima de festa, d'alegria. Els carrers estan guarnits i il·luminats i la gent dirieu que fa la cara més riallera. Nadal, Any Nou, Reis... I vinga fer llibris i a bescanviar nades i regals. Tothom sembla que tiri la casa per la finestra, tothom està content. Segur que ja teniu un programa ben ple per aquests dies. A casa ja teniu fet el pessebre, ja heu guarnit l'arbre de Nadal i potser fins i tot fareu cagar el tió. I ja us heu après la dècima que recitareu a la taula de Nadal per després passar el cabasset als avis, pares i oncles. Perquè el dia de Nadal hi sereu tots, al volt de la taula. I als més lllaminers ja se'ns comença a fer la boca aigua pensant amb el tip que ens farem de neules i torrons.

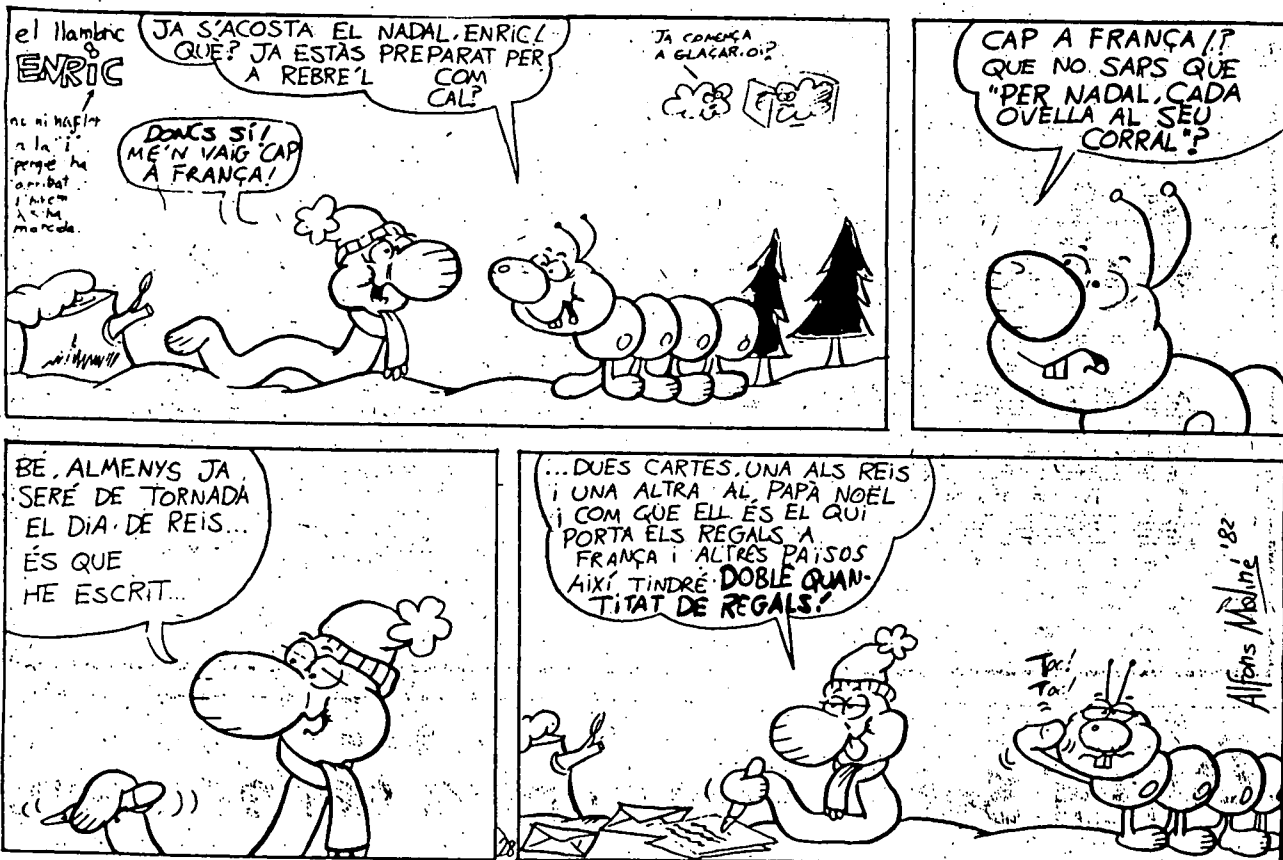
Molt bé, esteu contents i alegres.

Però...

Avui fa 1994 anys va néixer un infant a un pobre estable de Bellem, a la Galilea. El Rei pobre de sant Francesc d'Assís, Jesús, el fill del fuster de Natzaret i de Maria, una noia humil i bona. I en aquest nen petit i pobre volgué encarnar-se Déu Nostre Senyor per venir al món a ensenyar-nos a ser bons i a fer el bé. I van ser els més humils, els més pobres, els nostres pastorets del pessebre, els primers que van saber reconèixer en aquell infant el Nen Déu.

Per això el nostre Nadal deu ser d'alegria, de felicitat de trobar-nos junts, de mostres d'estimació i de delicadesa, però també a tots, grans i petits, ens ha de fer rumiar una mica. Els cristians tenim una fita, una de sola: ser bons i estimar els altres per amor a Déu. I en aquest llarg camí per aconseguir-ho cada Nadal hauria de ser un final d'etapa, per reflexionar fins on hem arribat en el nostre propòsit i si estimem Nostre Senyor com Ell es mereix. I si hem estimat i fet tot el que hem pogut per als nostres germans, que són tots els homes, cristians o no, negres o blancs, gitanos o moros. I sobretot pels més pobres, els més desamparats, els més desgraciats, els més tristos. Recordem sempre que Jesús, que podia haver nascut en casa rica o en un palau de reis, va escollir per néixer una família pobre i un perdut racó de món.

Joan Salvador

En Patufet

(Acaba)

*Pim pam
Dones no em xafeu
pim pam
dones no em xafeu.*

Però heus ací que pel camí se li va posar a ploure. I per no mullar-se ni ell ni el dinar, en Patufet va amagar-se sota una fulla de col; i va venir un bou i es va menjar la col, i junt amb la col, en Patufet i el cistell del dinar. El seu pare espera que esperaràs i, en veure que no li duïen el dinar, tot enutjat se'n va anar cap a casa seva i va moure un sagramental a la seva dona. La mare li va dir que l'hi havia enviat pel minyonet i aleshores tot va ser passar ànsia per saber què li havia pogut passar. I el seu pare i la seva mare tot era cridar:

*Patufet on ets?
Patufet on ets?*

I en Patufet contestava:

*A la panxa del bou,
que no hi neva ni plou,
quan el bou farà un pet
sortirà en Patufet.*

I el seu pare i la seva mare no el sentien i no paraven de cridar i més cridar:

Patufet on ets?

I en Patufet sempre contestava:

*A la panxa del bou
que no hi neva ni plou.
Quan el bou farà un pet
sortirà en Patufet.*

I el bou el va fer i va sortir en Patufet. I els seus pares varen estar molt contents i satisfets de tenir un noi tan eixerit, encara que no fos més gran que un gra de mill.

-Fi-

El rellotge

Són les vuit del matí.

El sol diu a la Mònica: «Ja sóc aquí».

Ja són les nou. Tots cap a escola.

La Mònica és prou gran i hi va tota sola.

Són les deu. Si a classe ets distreta, mai no aprendràs el dibuix ni la lletra.

Anem cap al pati, ja són les onze.
Bona minyona, la Mònica esmorza.

Són les dotze. El sol somriu.
Els pardals, juganers, volen del niu.

Tornem cap a casa. Ja és més de la una.
Somriu la nostra Verge, de pell tota bruna.

Les dues. A la taula i al llit,
al primer crit.

A les tres sortim al carrer.
Abans d'anar a escola saludem el carter.

A l'església toquen quatre campanes,
i els més petits aprenen a ballar sardanes.

S'ha acabat l'escola, ja són les cinc.
Espera'm mare, que de seguida vinc.

Després de fer els deures, que ja són les sis,
la mare ens ha fet un magnífic pastís.

A l'hivern, ja és fosc a les set,
i el conte d'avui, ja està fet.

Avet
LINGERIE

Set
UNDERWEAR

TELEVISIÓ

TV1

Dimarts 04.05 *Testimonio*: meditació sobre un tema religiós (catòlic).

TV2

Dissabte 10.45 *Últimas preguntas*.
24.00 Missa del Gall des de la basílica de Sant Pere de Roma, oficiada per Joan Pau II.

Diumenge 11.00 *El día del Señor*: Missa de Nadal des de Torre Belem (Lisboa).
12.00 Missatge de Nadal i Benedicció *Urbi et Orbi* des de la plaça de Sant Pere de Roma pel papa Joan Pau II.

CANAL 33

Divendres 16.30 *Signes dels temps*: Programa especial de Nadal. *El Pessebre* (director: Josep-Maria Pont)

Dissabte 12.50 *Signes dels temps*: (repetició).
23.45 Missa del Gall des del monestir de Montserrat.

Diumenge 12.45 *Néixer de nou*: programa religiós protestant mensual.

TELEVISIÓ DE MATARÓ (Canal 64)

Dv 23/12 22.45 *Creure, avui*: Taula rodona: ¿Els diners que rep l'Església on van? (director: Ramon Safont-Tria).

DI 26/12 15.00 *Creure, avui*: (repetició).

Dv 30/12 22.45 *Creure, avui*: La solidaritat. Informatiu i Agenda; (director: Ramon Safont-Tria).

RÀDIO

CADENA NOVA (Barcelona: FM 100)

Diumenge

09.05 *Informatiu religiós* (director: José Lazaro).

CATALUNYA MÚSICA (Barcelona: FM 101.5)

Diumenge

10.00 *La música religiosa*: In Nativitatem Domini, canticum H. 414, de Charpentier; *Arbre de Nadal*, de Liszt; *La nit de Nadal*, suite, de Rimski-Korsakov; *A Ceremony of Carols*, de Britten; *Nadales Romaneses per a piano*, de Bartok; *Sis Nadales tradicionals catalanes*, per l'Orfeó Català; *Concerto grosso pel Santíssim Nadal*, de Manfredini; *Dues Nadales*, de Praetorius; *Weihnachten*, de Bach.

11.00 Retransmissió de la missa conventual des de Montserrat.

CATALUNYA RÀDIO (Barcelona: FM 102.8)

Diumenge

15.05 *Paraules de vida*: conversa sobre un tema d'actualitat des de l'òptica de la fe (director: Francesc Romero).

COPE/RÀDIO MIRAMAR (OM 702)

De dilluns a divendres

20.30 *El Brocal*.

21.00 *El Espejo*.

Diumenge

09.00 Retransmissió de la missa, des de les Carmelites Descalces de Terrassa.

09.45 *Testimoni*: recull d'informacions i notícies de caire religiós.

10.00 *Iglesia es noticia*: informació diversa de les diòcesis, de la Conferència Episcopal Espanyola i de l'activitat del Sant Pare i de la Santa Seu.

22.00 *La linterna de la Iglesia*.

RÀDIO 1 (RNE, OM 738; Barcelona: FM 88.3)

Diumenge

08.15 *La Misa de España* (des de Madrid).

RÀDIO 5 (RNE/Catalunya, OM 1.503)

Dissabte

08.05 *Fets i criteris*: paraules de l'arquebisbe Torrella, de Tarragona.

Diumenge

08.15 *La Misa de España* (des de Madrid).

14.00 *Avui és el teu dia*: informacions, comentaris i entrevistes.

RÀDIO ANDORRA (FM 91.1-94.2)

De dilluns a divendres

07.05 Déu vos guard! Santoral, reflexió i agenda.

Diumenges i festius

09.00 Santa Missa.

RÀDIO BALSARENY (FM 105.7)

Diumenge

10.30 *La veu de la parròquia*: amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

RÀDIO BARCELONA (OM 666)

Diumenge

22.05 *Objectiu, l'home*: el cas de la setmana; un espai per a la solidaritat; entrevista amb el Dr. en Ciències Químiques Jaume Castro i Forns; fets i notícies amb valors humans; suggeriments per viure millor la vida i la «Carta dominical» de l'arquebisbe Ricard M. Carles, de Barcelona (director: Josep-Maria Alimbau).

RÀDIO CERVERA (FM 99.2)

Diumenge

08.00 *Cristians*: amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

RÀDIO ESTEL (Barcelona: FM 106.6)

Cada dia:

de 07.00 a 01.00 h. *Emissió de música i informació*: religiosa, general, de serveis i cultura. Durant aquestes setmanes es van incorporant els programes a partir de les 22.00 h.

RÀDIO MOLINS DE REI (FM 91.2)

Dissabte

09.00 *Obrim camins*: programa de valors humans i cristians (director: Octavi Sánchez).

RÀDIO POPULAR DE LLEIDA (OM 1.224)

Dissabte

13.40 *Iglesia es noticia*: entrevista de caràcter humanístic-religiós i paraules del bisbe Malla, de Lleida.

RÀDIO POPULAR DE TARRAGONA (OM 1.143)

De dilluns a divendres

19.30 *Església viva* (producció de l'arquebisbat).

Dissabte

13.50 *Fets i criteris*: paraules de l'arquebisbe Torrella.

Diumenge

09.45 *Església viva* (producció de l'arquebisbat).

RÀDIO PUIG-REIG (FM 107.3)

Diumenge

09.30 *Reflexió*: amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

RÀDIO SABADELL/COPE (OM 882)

De dilluns a divendres

20.30 *El Brocal*.

21.00 *El Espejo*.

Diumenge

09.00 Retransmissió de la missa, des de Madrid.

09.45 *Testimoni*: recull d'informacions i notícies de caire religiós a Sabadell i comarca (director: Juanjo Yunquera).

10.00 *Iglesia es noticia*: informació diversa de les diòcesis, de la Conferència Episcopal Espanyola i de l'activitat del Sant Pare i de la Santa Seu.

22.00 *La linterna de la Iglesia*.

RÀDIO VALLS (FM 103.2)

Dissabte

09.05 *Fets i criteris*: paraules de l'arquebisbe Torrella, de Tarragona.

Diumenge

09.00 *Església viva* (producció de l'arquebisbat de Tarragona)

RÀDIO VATICANA (OM 1.530, entre d'altres)

PROGRAMES PER MÉS D'UN MITJÀ

PRODUCCIÓ DE L'ARQUEBISBAT DE TARRAGONA

ESGLÉSIA VIVA: informacions, comentaris i entrevistes.

L'emeten: Ràdio Popular de Tarragona, Ràdio Valls, Tarragona-Ràdio, i també:

Alforja Ràdio (FM 104.3) diumenge 09.00h.

Calafell Ràdio (FM 107.7) diumenge 09.20h.

Cadena Cope-Reus (OM 1143) diumenge 10.30h.

FETS I CRITERIS: missatge setmanal de l'arquebisbe Torrella (es publica a «Catalunya Cristiana»).

L'emeten: Ràdio 5, Ràdio Popular de Tarragona, Ràdio Valls, Tarragona Ràdio, i també:

Calafell Ràdio (FM 107.7) dissabte 12h.

Ràdio La Canonja (FM 102.3) divendres 20h.

L'Espluga FM Ràdio (FM 107.4) dissabte.

Ràdio Falset (FM 107.0) dissabte, a partir de les 14h.

Ràdio El Morell (FM 105.7) dilluns, a partir de les 21h.

Ràdio Montblanc (107.0) diumenge, a partir de les 11 h.

Ràdio Santa Coloma de Queralt (FM 107.5) dissabte 13h.

Ràdio Sant Pere i Sant Pau (FM 101.0) dissabte, a partir de les 20 h.

Ràdio La Vilella Alta (FM 102.3) dissabte 12 h. i diumenge a les 13h.

EL MIRALL: Cadena Cope-Reus (OM 1143) dilluns 21h.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT DE GIRONA

Departament de Ràdio: c/Albareda 15 pral 1a 17004 Girona;
Tel (972) 22.27.75; Fax: 20.18.55.

ESGLÉSIA VIVA: programa setmanal de 30 minuts de durada amb reportatges i entrevistes d'actualitat cristiana, social i humana. Té les seccions: *La Paraula del Bisbe* (comentari setmanal del Bisbe de Girona), *A la ribera del Jordà* (reflexions escrites per Miquel Àngel Ferrés), *La Veu dels Joves* (comentaris de Jaume Reixach), *Notícies i el significat de l'Evangeli* (amb Pere Carreras). Algunes d'aquestes seccions canvien segons l'època de l'any. Presenta: Àngel Rodríguez. L'emeten:

Cope Figueres-la Jonquera (AM 1269-FM 88.0) diumenge 9.35h.

Ona Jove Riudellots (FM 104.0) dissabte 17.30h.

Ràdio Arenys de Mar (FM 91.2) diumenge 9.45h.

Ràdio Arenys de Munt (FM 107.0) diumenge 10.30h.

Ràdio Banyoles (FM 107.3) dissabte 9.00h.

Ràdio Begur (FM 97.7) diumenge 9.00h.

Ràdio Besalú (FM 107.8) diumenge 11.00h.

Ràdio Canet de Mar (FM 107.6) dissabte 10.30h.

Ràdio Grup Girona (FM 89.9) diumenge 8.00h.

Ràdio l'Escala (FM 107.6) divendres 16.05h

Ràdio la Vall (FM 107.6) diumenge 9.00h.

Ràdio la Vall d'en Bas (FM 107.9) diumenge 9.00h.

Ràdio les Planes (FM 107.9) diumenge 9.30h.

Ràdio Palafrugell (FM 107.8) diumenge 8.15h.

Ràdio Salt (FM 97.7) diumenge 9.00h.

Ràdio Sant Joan (FM 107.0) diumenge 9.00h.

Ràdio Santa Coloma (FM 103.6) diumenge 9.00h.

Ràdio Shalom Palau (FM 106.6) diumenge 10.30h.

Ràdio Sarrià de Ter (FM 87.6) diumenge 9.30h.

Ràdio Gironès-Antena Cassà (FM 92.8) dissabte 19.30h

MÚSIQUES I CANTS: programa setmanal de 30 minuts de durada que fa un repàs a la música «gospel» des dels seus inicis fins a l'actualitat, amb gravacions inèdites i d'importació. Presenta: Josep Maria Pont. L'emeten:

Ona Jove Riudellots (dissabte 17.05h). Ràdio Arenys de Mar (diuenques 9.15h). Ràdio Banyoles (dissabte 9.30h). Ràdio Begur (diuenques 9.30h). Ràdio Besalú (diuenques 11.30h). Ràdio la Vall (dimercres 21.00h). Ràdio les Planes (dissabte 17.00h). Ràdio Palafrugell (dimarts 14.30h). Ràdio Sant Joan (dimercres 20.00h).

EL CAFÉ INTERNACIONAL: programa setmanal de 30 minuts de durada que recull els grans artistes de la música lleugera, grups inoblidables i les grans cançons romàntiques. La música es combina amb frases, missatges humans i paraules de reflexió. Presenta: Àngel Rodríguez. L'emeten:

Cada dia

20.40 *Rosari*: en castellà des del Vaticà

22.10 *Noticiari*.

RÀDIO LA VEU DE NAVARS (FM 107.9)

Diumenge

10.15 *Església viva*: amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

TARRAGONA RÀDIO (FM 102.6)

De dilluns a divendres

15.30 *Café i pastes*: informacions, comentaris i entrevistes.

Dissabte

08.15 *Església viva* (producció de l'arquebisbat).

Ona Jove Riudellots (dissabte 15.00h). Ràdio Arenys de Mar (dissabte 19.00h). Ràdio Arenys de Munt (divendres 9.00h). Ràdio Banyoles (dissabte 10.00h). Ràdio Begur (per determinar). Ràdio Besalú (diuenques 12.00h). Ràdio la Vall (diuenques 14.30h). Ràdio les Planes (dissabte 17.00h). Ràdio Palafrugell (dijous 21.00h). Ràdio Sant Joan (dilluns 21.30h). Ràdio Santa Coloma (per determinar). Ràdio Sarrià de Ter (dissabte 23.30h).

LA PARAULA DEL BISBE: Micro-espai presentat pel Bisbe de Girona Mn. Jaume Camprodon i Rovira. Periodicitat setmanal amb 5 minuts de durada. L'emeten:

Ràdio Calella (FM 107.9) diumenge 11.00h.

Ràdio Malgrat de Mar (FM 107.4) diumenge 11.10h.

Ràdio Olot (FM 98.1) diumenge 9.00h.

Ràdio Tordera (FM 107.1) dissabte 9.05h.

Ràdio Vilafant (FM 107.3) diumenge 9.15h.

PUNT DE TROBADA: Programa magazine setmanal de 55 minuts de durada, que compta amb temes d'actualitat cristiana, social i humana amb diverses seccions. Presenten: Carles Sánchez i Àngel Rodríguez. L'emeten:

Cadena Cope Figueres-la Jonquera (dilluns 21.05h.)

PRODUCCIÓ DEL BISBAT DE SOLSONA

CONVERSA SETMANAL: missatge del bisbe Deig (es publica al «Full diocesà»).

L'emeten: Ràdio Balsareny, Ràdio Berga, Ràdio Cervera, Ràdio Puig-reig, La Veu de Navars, i també:

Ràdio Súria (FM 107.8) diumenge 11.00h.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT DE TORTOSA

FE I VIDA: missatge setmanal del bisbe Martínez Sistach (es publica al full «Vida diocesana»).

L'emeten:

Ràdio Antena Caro (Roquetes, FM 96.0) diumenge 09.00h.

Ràdio La Cala (l'Ametlla de Mar, FM 99) diumenge 12.00h.

Ràdio Deltebre (FM 107.6) dissabte de 9.00h.

Ràdio Flix (FM 102) dissabte de 9.30h.

Ràdio Gandesa (FM 107.9) dissabte de 13.00h.

Ràdio Infant (l'Hospitalet FM 107.9) dissabte 10.00h.

Ràdio Joventut de Masdenverge (FM 100.7) diumenge 10.00h.

Ràdio Mora d'Ebre (FM 87.6) divendres 10.00h.

Ràdio Nueva Vinaròs (FM 98.2) dissabte 22.30h.

Ràdio Onda Cero (Tortosa, FM 98.0) dissabte 13.05h.

Ràdio els Ports (Morella, FM 89.0) dissabte 12.15h.

Ràdio Ràpita (FM 107.9) diumenge 12.00h.

Ràdio Ulldecona (FM 95) diumenge 09.05h.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT D'URGELL

RESSÒ: entrevista amb personatges o sobre fets diocesans.

L'emeten:

Ràdio Pirineu (Puigcerdà, FM 89.8) diumenge 09.30h.

Ràdio Seu (FM 107.2) diumenge 9.00h.

Ràdio Valira (FM 98.1) dissabte 13.00h.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT DE VIC

LLUITA I FESTA: Durada 15'. Lectura de l'Evangeli del diumenge i breu comentari a càrrec de Josep M. Masnou. Conversa setmanal del bisbe (es publica al Full Diocesà); bloc de notícies i informació religiosa. L'emeten:

Anoia Ràdio (FM 92.2) diumenge 10.05h.

Ràdio Montesquieu (FM 106.5) diumenge 13.00h.

Ràdio Moià (FM 107.8) dijous 21.30 h.

Ràdio Ona Juvenil (FM 103.8) diumenge 16h.

Ràdio Ripoll (FM 90) diumenge 9.45h.

Ràdio Voltregà (FM 101.1) diumenge 10h.

Ràdio Zenith (FM 103.1) dissabte 11h.

Donem notícia de les emissions religioses, tant per ràdio com per televisió, que ens són comunicades. Agraïrem la recepció de controls d'emissió.

Petits anuncis

VARIS

RESIDÈNCIA 3a edat amb jardí i terrasses. Hab. indi i col·lectives, alimentació adequada, ambient familiar, assistència mèdico-sanitària, permanents o temporal. Tel. 450 39 30.

NOIA s'ofereix per feines. Tel. 359 80 12.

S'OFEREIX noia per cangur caps setmana menys dissabte matí. Bones referències i exp. T. 335 49 47.

A TERRASSA, al centre (c/ St. Pere) s'ofereix una habitació amb bany a canvi d'una col·laboració, o com a pensió, Sra. Torras. Tel. 786 47 87

Família nombrosa compra pis mínim 200m² amb 6 habitacions amb possibilitat de permuta parcial amb pis de 140 m² amb garatge. Zona Putxet. No professionals. Interessats truqueu al tel. 219 04 96.

TINC CURA persones 3a. edat. T. 311 83 34.

LLOGO pis. Tel. 200 46 17.

S'OFEREIX noi de 26 anys, molt responsable, llicenciat, per fer classes de francès-anglès. Tel. 201 39 31.

LLOGO pis cèntric 60.000. T. 231 53 21, vespres.

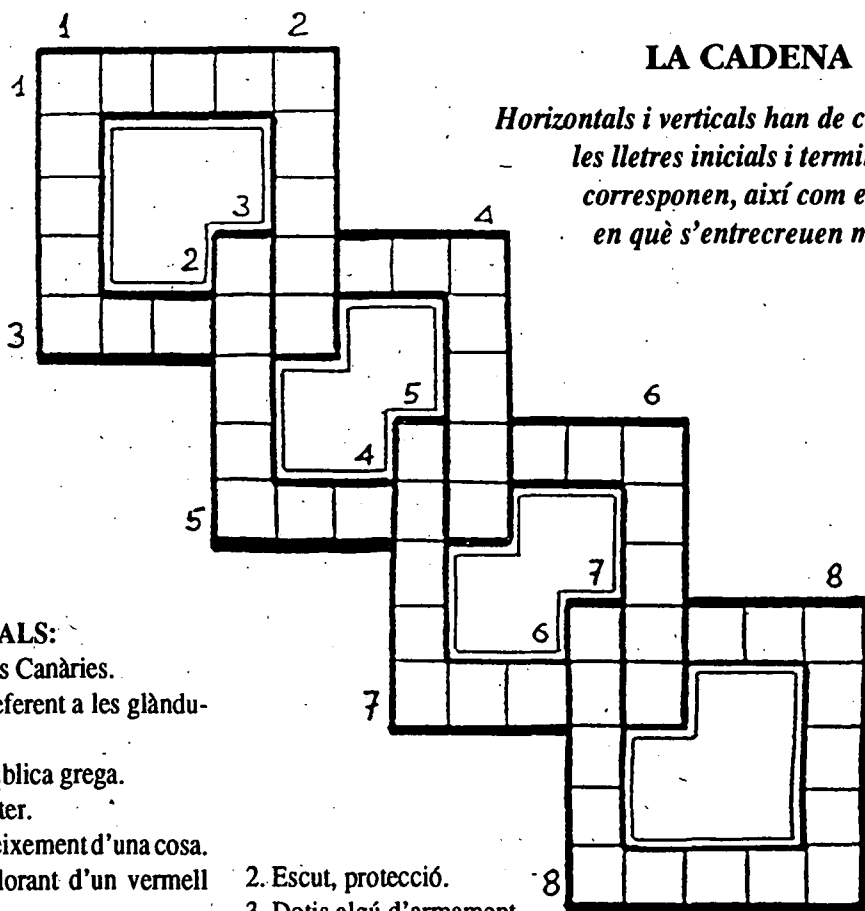
S'OFEREIX habitació a Sria. a canvi de dormir. T. 457 53 63.

BUSCO noia per compartir pis assolat, zona Congrés. 30.000 ptes. Tel. 408 12 52 o 345 03 07.

ENCREUATS

Passatemps

per Rosa Collell

LA CADENA

Horizontals i verticals han de coincidir en les lletres inicials i terminals que es corresponen, així com en les altres en què s'entrecreuen mútuament.

HORIZONTALS:

- Volcà de les Canàries.
- Relatiu o referent a les glàndules.
- La plaça pública grega.
- Eina de fuster.
- Tenim coneixement d'una cosa.
- Matèria colorant d'un vermell purpuri.
- Líquid lletós que es troba en certes cèl·lules d'algunes plantes.
- Llenguatge propi d'una determinada professió, estament, categoria de persones.

VERTICALS:

- Mena d'esclavina llarga que serveix d'abric.

- Escut, protecció.
- Dotis algú d'armament.
- El millor de tot.
- Que refusa l'obediència a una autoritat legítima.
- Part del cos entre el coll i l'abdomen.
- Individu prehistòric establert a l'occident d'Europa.
- No adquirit, nascut amb un mateix.

Solució:

Horizontals: 1. Teide - 2. Egipt - 3. Armis - 4. Optim - 5. Rebel - 6. Torax - 7. Cèlia - 8. Inat.
Verticals: 1. Tagma - 2. Egipt - 3. Armis - 4. Optim - 5. Rebel - 6. Torax - 7. Cèlia - 8. Inat.

Si voleu anunciar, ompliu la BUTLETA D'INSERCIÓ a base d'una lletra per quadrat, deixant un espai en blanc entre cada paraula i envieu-ho junt amb un gir postal de l'import total del vostre anunci a CATALUNYA CRISTIANA carrer Puiggarí, 5-7. 08014 Barcelona.

NOM .....
ADREÇA .....
POBLACIÓ ..... TEL .....
PREU LÍNIA ..... SETMANES .....

125 ptes.
250 ptes.
375 ptes.
500 ptes.
625 ptes.
750 ptes.
875 ptes.

Calculeu l'import que haureu d'abonar, multiplicant el preu de l'anunci pel nombre d'insercions.

Adjunteu gir postal a nom de CATALUNYA CRISTIANA c/ Puiggarí 5-7, 08014 Barcelona

RESERVAT EL DRET DE PUBLICACIÓ

30 anys
de medicina
Solidària amb
el Tercer Món

medicus
mundi
catalunya

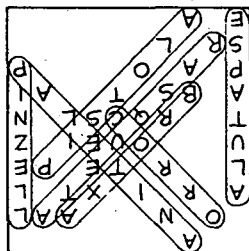
Elisa, 14 / 08023 BARCELONA
Tels.: (93) 418 47 62 / Fax: (93) 418 48 66

• Ajuts: "La Caixa". Oficina n.º 1010. N.º de compte 354-50 de Barcelona

SOPA DE LLETRES
per Montserrat Albert

SI VOLS PINTAR EL PIS,
NECESSITES 7 COSES, A
MÉS DE LA PINTURA

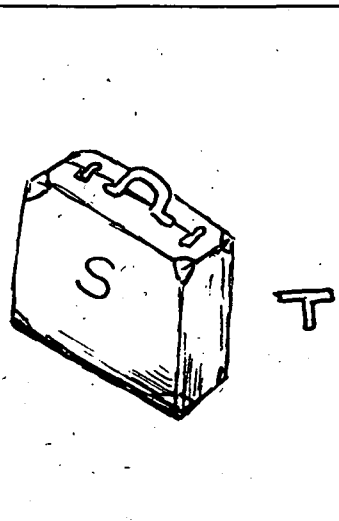
CLAEORI I AP
IOINNARAAL
AMRLIIXTSL
LAERFTEOPE
UXAIOUEIEZ
TOLRQCSLPN
AIBSUTALAI
PSAAOILUOP
SRCLIOQILB
EAAIFEASAI

Corró. Brotxa. Pinzell. Paleina. Pis-
tola. Espátula. Rasqueta.

JEROGLÍFIC
per Núria Albert

¿COM HAS TROBAT LA
CARRETERA?

Solució al 795

SI; RE; N, ES
Sirenes.

FILATÈLIA
per Enric Graupera

NADAL: pessebre i anunciata

Són dos segells de la sèrie nadalenca emesa el 1977 a l'illa Penrhyn -anomenada també Tongareva- del grup del Nord, d'origen coral·lí, de les illes Cook, estat associat a Nova Zelanda. S'hi reproduïxen dues obres del pintor alemany Julius Schnorr von Carolsfeld (1794-1872), divulgades a la península pel litògraf Ramon Tarragó (Barcelona 1887).

ESCACS

per Jaume Mora

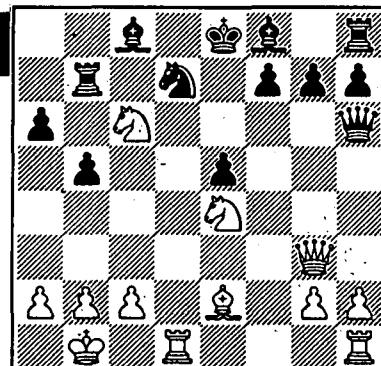
DIAGRAMA 565

Blanques juguen i guanyen

Altres cop la primera... fàcil! Aneu continuant.

Solució al diagrama 564

1... T5AD, 2 PxT A4A, 3 R2C AxT, 4 RxAP6C 0-1
(2 T1A A4A)

Som gairebé a totes les llars

És del tot segur que la seva llar, com a la de milers i milers de famílies, hi ha instal·lat algun producte Roca.

Al llarg de més de 75 anys, el nostre objectiu constant ha estat augmentar la qualitat de vida proporcionant confort i benestar màxim, a tots els gustos i necessitats.

Això ens obliga a millorar allò que moltes vegades sembla immillorable.

Conegui les novetats de Roca. Hem aconseguit aplegar els últims avenços tecnològics amb el disseny més actual.

CAMBRES DE BANY
AIRE CONDICIONAT
CALEFACCIÓ
CERÀMICA

Roca

afinant

Llindar

Nadal, ¿només un símbol?

Manuel Valls i Serra
director

La veritat és sempre senzilla i silenciosa perquè es manifesta per si mateixa sense cap mena d'espectacularitat. El Nadal cristià ens introdueix en aquella experiència del profeta Elies, quan, fugit al desert, demanà un senyal de la presència divina. Una gran ventada ho somogué tot, però Déu no era l'huracà. I a continuació vingué un terratrèmol. Però Déu no era ni en la ventada ni en el terratrèmol. Després del terratrèmol, un foc. Però Déu no era en el foc. Finalment, després del foc, se sentí la carícia d'un oreig suau i Elies comprengué que Déu s'estava manifestant.

El Nadal és aquest oreig suau. El Nadal és aquesta carícia tendra de Déu a la humanitat. Cal fer molt de silenci en el cor per sentir aquest oreig suau. Cal tenir el cor molt amorosit i atent. ¿Com pot ser percebut aquest oreig per un món que prefereix viure immers en els sorolls i en el brogit? Els homes cerquen fortes sensacions. Fóra més creïble un huracà, un terratrèmol, un gran foc, alguna cosa d'espectacular i de terrible que ens somogués a tots, que ens fes doblegar els genolls, que ens fes callar per força. Un oreig suau, però, ¿quina importància té?

L'Església ens convida cada Nadal a estar atents a aquest oreig suau. Un oreig que només se sent si sabem de silencis. Perquè és a través de la fragilitat de l'Infant de Maria, que Déu es manifesta a l'home. Ens cal un gran silenci interior si volem escoltar en la nit del nostre cor aquest anunci joïós

que ens arriba a la manera d'un oreig acaroador i tendre: *Déu t'estima. Crist ha vingut per tu!*

El premi Nobel de literatura Oscar Milosz, un poeta d'origen lituà resident a França, va escriure aquest bell poema:

*«Només sóc un home,
per tant, tinc necessitat de signes sensibles.
La construcció d'escalas d'abstracció,
d'ideals abstractes,
de raonaments abstractes,
em cansa aviat.
Suscita, doncs, Senyor,
un HOME,
en qualsevol lloc de la terra,
i permet que, en mirar aquest home,
pugui jo mirar-te a TU».*

Aquest signe sensible ens és donat en la humanitat de l'Infant Jesús. Ell és precisament això: Déu esdevingut home, Déu que s'atansa misericordiosament a tu i a mi, amb unes mans, amb uns ulls, amb un plor i un somriure com el teu i el meu, amb un rostre d'humanitat com la teva i com la meua. La seva vinguda no és gens espectacular. La seva presència, però, tan humil i discreta, és meravellosa! Acol·lint aquest infant satisfarem la nostra set de felicitat, d'amor, de veritat i de bellesa.

Les ideologies, els raonaments abstractes, les opinions i les construccions humanes... cansen. L'esguard fix, atent i amorós del rostre de l'Infant Jesús, per contra, ens

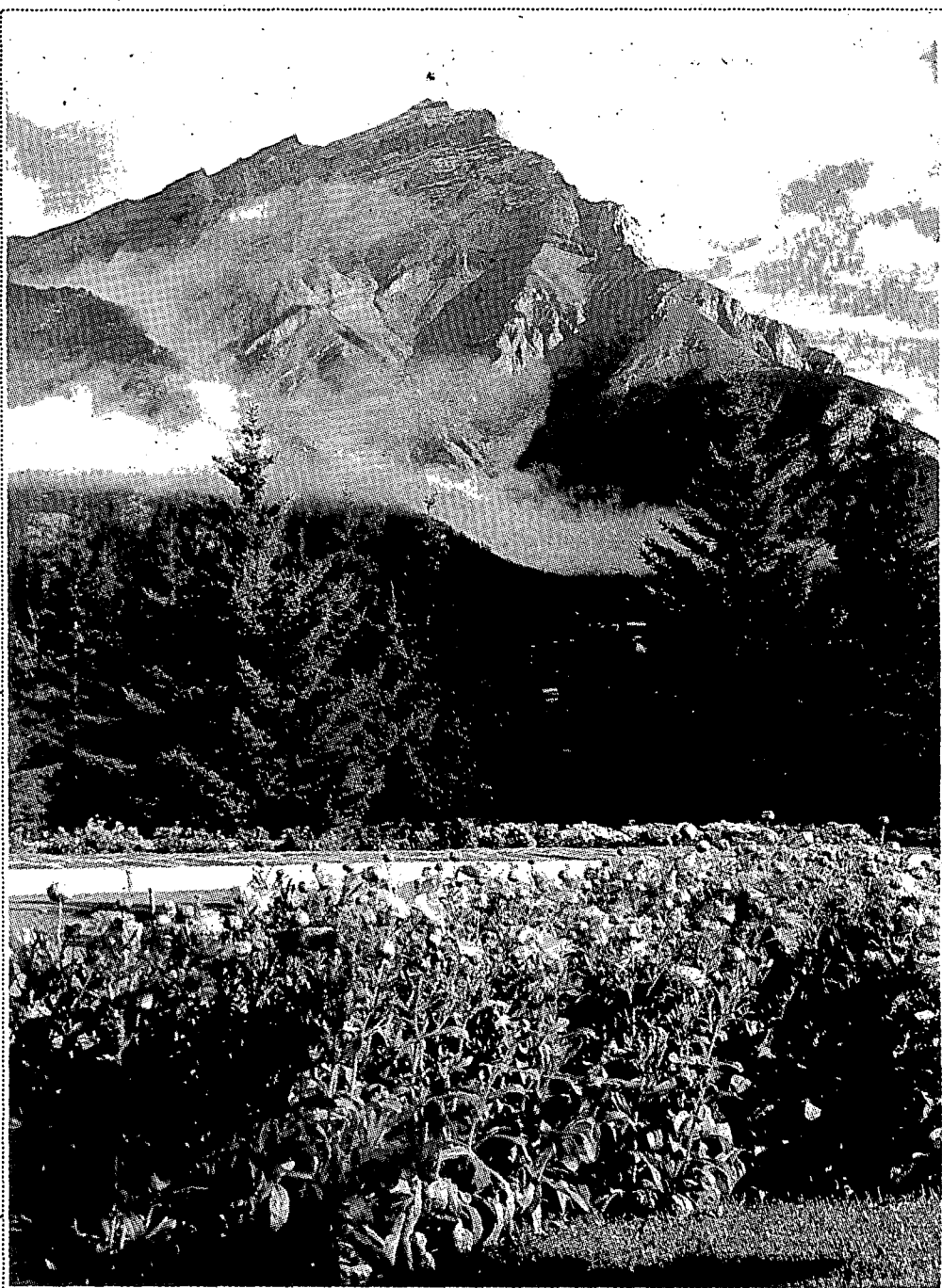
il·lumina el cor i encén en nosaltres l'ardor d'un amor més gran i generós. Per això proposem Jesucrist, perquè l'hem experimentat com l'únic que pot transformar la vida, l'únic que pot donar-li un rostre humà, perquè únicament en Ell trobem el goig i la resposta més plena al nostre desig profund de felicitat i de salvació.

Els cristians no podem deixar d'advertir que el discurs dominant aquest dies, de solidaritat i humanitarisme, ens podria, paradoxalment, allunyar de Jesucrist. En la nostra societat, i amb el gran poder dels mitjans de comunicació, s'imposa cada vegada més un discurs que podria, subtilment, estar prenent de convèncer-nos que, en definitiva, amb la proposta i la pràctica d'aquests valors ja n'hi ha prou. Un discurs que podria induir-nos a pensar o bé que Jesús és de més a més, sobrer, o com a màxim, empenyer-nos a reduir-lo a ser un mer símbol d'aquesta solidaritat i aquest humanitarisme. Podria estar naixent com

una nova ideologia. Una nova construcció abstracta. Per ser solidaris —potser sigui això el que en realitat se'ns vol dir— a l'home no li és necessari de fixar més l'esguard en aquest Infant. En té prou amb ell mateix, amb la seva raó i la seva voluntat. ¿Per què hauria de creure en Jesucrist?

M'hi ha fet pensar aquestes paraules de Divo Barsotti: «No substitueixi mai Crist per qualsevol altra cosa. Si el Crist esdevingués un símbol per parlar dels pobres, jo rebutjaria tots els pobres. Són els pobres els que han de ser per a mi «signe» del Crist, no Crist el signe dels pobres. A través dels pobles haig de veure el Crist, haig d'estimar el Crist, haig de cercar el Crist, haig de viure amb Ell. Crist es fa present per a mi en els pobres. El meu servei als pobres acaba en Crist, perquè en els pobres hi veig Ell, el contemplo a Ell, l'estimo a Ell, m'uneixo a Ell».

¿No és aquest el missatge que els cristians hem de proclamar sense por?

«El Nadal és aquest oreig suau. El Nadal és aquesta carícia tendra de Déu a la humanitat. Cal fer molt de silenci en el cor per sentir aquest oreig suau. Cal tenir el cor molt amorosit i atent. ¿Com pot ser percebut aquest oreig per un món que prefereix viure immers en els sorolls i en el brogit? Els homes cerquen fortes sensacions. Fóra més creïble un huracà, un terratrèmol, un gran foc, alguna cosa d'espectacular i de terrible que ens somogués a tots, que ens fes doblegar els genolls, que ens fes callar per força. Un oreig suau, però, ¿quina importància té?»

Ara mateix

J. Carrera Planas
Bisbe auxiliar de Barcelona

Pregària nadalenca al Baptista

La teva festa, Joan Baptista, la del teu naixement, s'escau a l'altre solstici, quan, a les nostres latituds, la natura es relaxa i fruita maternalment, els dies són llargs i les nits —la teva, sobretot— tenen perfum d'alfabrega. Era, tradicionalment, una nit de fogueres i de llegendes fetilles... però ha anat esdevenint una nit d'estrèpit, de desmesura. Una nit poc propícia a escoltar-te. A tu que has estat, precisament, veu. Veu que clamava en el desert.

Ara, a l'altre cap de l'any, celebrem el Nadal de Jesús. El cor el vol nu i glacial, diu el poeta. I ho és força: la nostra terra s'enfredoreix i es despulla, i la gent s'agrada amb l'avit i el galzeran: els porten a casa com no ho feien quan els camps verdejaven... I és en aquesta nit del solstici d'hivern, la de Nadal, serena i recollida, que se'ns fa més perceptible la teva veu. L'hem escoltada els diumenges d'Advent i ara, davant el pessebre —que entre tantes figures, per cert, mai no ha tingut la teva— sentim com ressona el seu missatge. Voldria pregar-te amb humilitat que ens ajudis a copsar-lo.

Dic amb humilitat perquè m'adono de la nostra pobresa. Tu eres veu que convertia els homes. Nosaltres, en canvi, som veu que convenç poc. No ens en sortim d'anunciar Jesús al nostre món... ¿Quina és la diferència entre tu i nosaltres? Probablement que tu eres veu plena, turgent de

Cada Nadal que arriba ens fa adonar, amb un punt d'inevitable angouxa, que el Nadó de Betlem és absent d'una infinitat de germans nostres

la Paraula, i nosaltres no. Sant Agustí va explicar-ho lúcidament: «Joan és una veu en el temps, però el Senyor és qui en el principi era la Paraula». I continua: «Si treus la paraula, ¿què és la veu? Allà on no s'entén res és un brogit inútil. Una veu sense paraula percut l'oïda, però no edifica el cor».

La nostra pobresa no és de veu, sinó de la Paraula. Cada Nadal que arriba ens fa adonar, amb un punt d'inevitable angouxa, que el Nadó de Betlem és absent d'una infinitat de germans nostres. No el coneixen i, per tant, no li obren la porta. Ell, tanmateix hi és. Des del principi. I il·lumina tots els homes (Jo. 1,12)... Però falta la veu que el faci perceptible en el temps. I nosaltres no som prou aquesta veu.

Ajuda'ns, Joan, no pas a tenir veu, que d'això Déu n'hi do... No pas a evitar que la nostra veu estigui voltada —intencionadament voltada— de desert, que amb això ja s'hi compta... Ajuda'ns més aviat a ser una veu que digui la Paraula. Allibera la nostra Església i allibera cadascun de nosaltres, els qui volem ser deixebles de l'Anyell de Déu que tu mostraves, del risc d'esdevenir un immens brogit, més o menys ben intencionat, més o menys culte, més o menys moralitzant... que no transmetés la Paraula.

Saber escoltar

Joan Guiteras i Vilanova

El misteri de Nadal

Pensant en el Nadal, fullejo el Catecisme de l'Església catòlica. Hi trobo com a títol: *El misteri de Nadal*. És el comú denominador de dos números. Breus, però emotius i substanciosos. Els ofereixo al lector, perquè són una profunda glossa del Nadal i permeten una pregària fervent i agraïda.

«525. Jesús va néixer en la humilitat d'una establia, en una família pobre. Els primers testimonis del seu adveniment són uns senzills pastors. En aquesta pobresa es manifesta la glòria del cel. L'Església no para de cantar la glòria d'aquesta nit:

La Verge avui posa al món l'Etern
i el món dona una cova a l'Inaccessible.
Els àngels i els pastors el van lloant
i els mags arriben amb l'estel que els guia.
Heu nascut per nosaltres,
Infant i Déu etern».

Sorpren com el Catecisme ara es referirà a la infantesa espiritual. «526. "Esdevenir infant" en relació amb Déu és la condició per entrar al Regne. Per això cal abaixar-se, fer-se petit. Més, encara: cal "néixer de dalt", "néixer de Déu" per "arribar a ser fills de Déu". El misteri de Nadal s'acompleix en nosaltres quan el Crist "rep forma" en nosaltres. Nadal és el misteri d'aquest "admirable intercanvi". Acaba citant una bella antífona de vespres de l'octava de Nadal: «O admirable intercanvi! El Creador dels homes s'ha volgut fer home i ha nascut d'una verge; compartint la nostra humanitat, ens ha fet el do de la seva divinitat».

Impromptu

Oriol Camps

Música nadalenca

No crec que cap esdeveniment de la història de la humanitat hagi inspirat tanta música com Nadal. Tots els pobles d'arreu del món tenen la seva, i moltes han travessat fronteres i ara ja no se sap gairebé d'on són originàries. Un exemple és l'*Adeste fideles* emmarcada en la litúrgia cristiana i de la qual se n'han fet infinitat d'adaptacions, mantenint sempre la seva captivadora bellesa.

Un altre és el *Cant dels ocells* cançó popular que a Catalunya diem que és nostra, però que hi ha musicòleg que la fa original del sud de la península ibèrica. Segui d'on sigui, el cas és que la seva melodia l'hem sentida de mil maneres, en lied, en corals, orquestrada, en la meravellosa interpretació de Pau Casals, tant popularitzada que alguns li atribueixen la paternitat...

Però hi ha un punt que em sembla poc acceptable: que aquestes melodies serveixin de fons en *sports* publicitaris quan s'apropa Nadal i, a més, aplicats tant a comestibles com a begudes, tant pel cava de pura raça com pels «polvorones» de la tia Engràcia.

Em sembla una mena de falta de respecte tant per la seva bellesa musical com per l'esperit que les ha creades...

Filtrant la notícia

Francesc Gamissans

El nou director de «La Croix»

Bruno Frappat, antic director de *Le Monde*, presideix des del 5 d'aquest desembre el destí del diari catòlic francès, *La Croix*. Aquest periòdic fou fundat l'any 1883 per la congregació religiosa dels PP. Assumpcionistes.

Dins l'àmbit periodístic francès, Frappat hi té un lloc molt destacat. Se li han dedicat uns grans elogis consensuats. És una pluma important amb un esperit lliure. Dona una mirada atenta a la vida de la societat i a la vida de cada dia de les persones. Les seves cròniques setmanals han aparagut fa poc en un llibre titulat, *Si les paraules tenen un sentit*. Bruno Frappat és pare de tres fills i es confessa catòlic practicant.

En una entrevista feta per l'agència APIC, Bruno Frappat explica els seus projectes com a nou director de *La Croix*. «Voldria millorar el diari amb un afany de ser més proper als lectors».

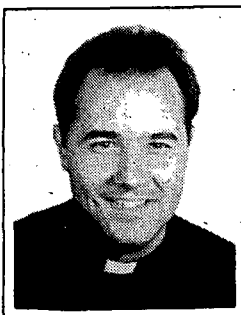
Pel que fa a la línia ideològica a seguir, contesta: «No es tracta que els nostres redactors i col·laboradors diguin el que cal pensar, sinó posar en relleu els objectius perquè el lector pugui percebre els problemes que són d'actualitat.» Manifesta que *La Croix* no és un organ

oficial de la jerarquia eclesiàstica. «Amb tot, jo no sóc d'aquells que pensen que les conviccions s'han d'ocultar o ser emmascarades, ni que és vergonyós avui ser catòlic i dir-ho públicament. Cal oferir espais clarificats de referència i anunciar-los.»

En un altre moment comenta: «Em preocupa el rigor de la informació, i rebutjo la intolerància. En la recerca de la veritat sempre cal matisar i relativitzar allò que es creu apodícticament a primera vista. No s'ha de desesperar mai dels homes, perquè en el món hi ha un progrés i una esperança universal. Voldria anar per aquí».

Quan a Bruno Frappat li pregunten quina serà la tendència del seu periòdic en el futur, respon: «No sols l'expressió d'una part de catòlics francesos, sinó que sigui el diari en el qual tots els catòlics —en un ventall pluralista— puguin informar-se a bastament». I afegeix que li agradaria que les seves pàgines hi hagués un lloc per debats i encontres.

Modestament creiem que els propòsits del nou director de *La Croix* poden ser punt de referència pels qui són els primers responsables de la premsa catòlica en el nostre país.

PERE MONTAGUT I PIQUET

Assistent de la Secretaria General del Sínode

El Sínode i la Vida Consagrada (i III)

La missió és part essencial de tot carisma d'institut ja sigui de vida apostòlica o de vida contemplativa. Pel consagrat ésser missioner no és quelcom opcional. Les persones consagrades han de sentir el crit d'aquells que no coneixen Crist i que constitueixen la majoria sempre en creixement de la humanitat. Les necessitats locals no han de fer oblidar les urgències universals. La realització de la missió segons el propi carisma ha de tenir en compte les necessitats de l'Església on es treballa i els nous areòpags de la mateixa missió (*Redemptoris Missio* n. 37-38). Si la vida consagrada ha estat sempre sensible als no cristians, marginats, sofrents, joves, pobres... cal decidir-se seriosament pels nous areòpags com són el món de la comunicació, la cultura moderna, la promoció humana i de la justícia, els nous pobres, la defensa de la vida o la recerca del sagrat i de Déu.

La inculturació

Ha estat la preocupació constant del Sínode. Una inculturació que no sigui només una adaptació dels usos sinó una transformació profunda de la mentalitat i de la forma de vida tant pel que fa a les esglésies més joves com a aquelles de les cultures occidentals. La norma i la mesura de la inculturació no són la cultura o les tendències socials sinó Crist i el seu Evangelí. La inculturació és una modalitat de la vida consagrada (VC) segons el context en què s'insereix. Ella és continuïtat amb la cultura però molt més ruptura i alternativa perquè ha d'expressar la novetat evangèlica. En els debats sinodals s'ha parlat d'una inculturació de la vida consagrada institucional que afecta des de la vivència dels consells evangèlics en els diversos continents fins a l'estil de vida, vitalitat del carisma, formació, pastoral vocacional, reptes, etc... La VC ja és en ella mateixa evangelització de la cultura, és una catequesi vivent. Històricament encara que els religiosos procedents d'altres cultures no arribin a inculturarse ja han estat entesos com un missatge de vida. Per això la inculturació hauria de presentar-se també avui com una veritable humanització, des d'una antropologia cristiana, vàlida per a qualsevol univers cultural.

Pel que fa als nous areòpags, abans citats, si bé és veritat que per una part són un desafiament per a l'Església també cal saber discernir en ells els signes dels temps; que els qui hi treballen més directament es plantegin les diferents modalitats de compromís que allí desenvolupen. Com a llocs de frontera s'ha de portar a terme un discerniment permanent per a ser fidels a la missió de l'Església, al carisma, al magisteri i a una veritable necessitat.

En la VC ha arrelat profundament l'opció preferencial per als pobres. Servir els pobres en nom de Crist ha d'evitar les categories i mentalitat purament sociològiques. El llenguatge s'ha d'ajustar a la visió bíblica de l'opció per Crist i amb Crist en favor de tots els necessitats. Per altra banda la VC es pot dedicar a la pastoral especialitzada de certs grups influents amb què molt sovint treballen les sectes.

L'estil de vida dels consagrats ha d'expressar l'autenticitat de la consagració, ésser signe de la força alliberadora de l'Evangelí i una alternativa a les modes mundanes. Això inclou no només expressions de vida personal sinó també comunitàries. Per exemple el problema de la riquesa col·lectiva i de la pobresa personal, de la distinció entre la institució religiosa i les seves estructures que poden ser riques (universi-

tats, etc...). La pràctica de la pobresa, segons el carisma de cada institut, provoca sempre un impacte positiu.

L'hàbit religiós o un signe idoni, adaptat a les cultures, esdevé una proclamació silenciosa de la pròpia consagració, pobresa i simplicitat, referides per Jesús com a fonaments de la comunió amb l'Únic digne de ser estimat. Tant per als qui el tenen prescrit com per als qui no, s'ha valorat la dignitat i simplicitat necessàries en el vestir també com a manifestació de la vocació rebuda.

Inserció en l'Església particular

Ben segur que després d'aquest Sínode no es podrà parlar igual de la vida consagrada ni de la seva presència en les esglésies particulars. En cadascuna de les formes de VC cal copsar la sacramentalitat de l'Església, un aspecte peculiar de l'Amor que salva. Els problemes que presenta aquesta inserció moltes vegades es donen per manca de relacions personals, mutu desconeixement, poc diàleg sincer, falta de formació eclesiològica, esperit d'humilitat i de conversió permanent. En aquest sentit s'hauria d'entendre i aplicar millor el document *Mutuae Relationes*. Els preveres diocesans han de veure les comunitats religioses com una realitat de la seva Església, de la seva parròquia, saber estimar-les, tractar-les i comptar amb elles tal com són. Complementàriament, els religiosos han d'aprendre a veure's com a part d'una Església més àmplia formats en un veritable esperit d'obediència no només envers els seus Superiors sinó amb el Bisbe en allò que sigui de la seva competència. S'observa que fa falta un canvi de mentalitat. Veure les necessitats de l'Església per sobre de les pròpies obres. En els propers anys caldrà pensar on convé estar i què convé fer. Revisar moltes institucions religioses, instal·lacions i el treball de moltes comunitats. Hi ha zones on hi ha molta presència de comunitats mentre que en altres zones d'una mateixa ciutat el treball dels religiosos és quasi inexistent.

En molts casos pot ajudar la col·laboració intercongregacional. Treballar junts (en formació permanent, programacions pastorals, etc...) ajuda a destacar les notes comunes tot mantenint la identitat i les diferències pròpies de cada vocació, de cada institut. La uniformitat seria una equivocació i un empobriment. S'ha insistit força que tots els consagrats viuen en l'església particular i que això implica una integració entre els mateixos religiosos i amb les diòcesis. Encara hi ha alguns problemes com el risc de fer una pastoral paral·lela a la del Bisbe, la minsa integració dels preveres religiosos, l'estratègia de defensar-se darrera del carisma, instal·lar-se en una diòcesi sense comunicar-ho al bisbe o la realitat d'alguns bisbes que no sintonitzen amb la inquietud de la vida religiosa i les seves formes. S'expressa el desig de cercar nous camins per a la comunicació entre bisbes i superiors majors i la presència dels religiosos en l'elaboració dels plans generals de pastoral. Que en els seminaris diocesans s'estudiï la teologia de la vida consagrada (els tractats moderns d'eclesiologia encara no inclouen l'estudi de la VC) i en els noviciats la teologia de l'església particular.

L'espiritualitat

Potser ha estat una de les paraules més repetides. Una espiritualitat vital i renovada és a la base d'una autèntica renovació de la VC. El punt de partença de la VC és el carisma comunicat per l'Esperit per al seguiment de Jesús en una consagració viscuda en comunió per a la missió. L'Esperit és qui concedeix a totes aquestes formes la capacitat d'inserir-se dins el poble de Déu amb un rostre i estil peculiars que accentuen la dimensió escatològica de la vida cristiana. «Sense la vostra vida de contemplatiu —afirma el missatge final— sense la vostra po-

bresa i virginitat, sense el testimoni de la vostra obediència alegre i alliberadora, sense la resplendor del vostre amor desinteressat i eficaç envers els més necessitats, l'Església perdria bona part del seu poder evangelitzador, de la seva capacitat per a mostrar els béns de la salvació i ajudar els homes a acollir en el seu cor el Déu d'aquesta gran esperança». Característiques d'una espiritualitat de la VC haurien de ser: l'actitud permanent d'èxode i conversió; la identificació amb Jesús en un estil de vida alternatiu; escoltar la Paraula de Déu personalment i comunitàriament, subratllar l'aspecte comunitari en una Església de comunió; renovar el misteri de l'encarnació en les diverses realitats culturals; llibertat evangèlica per denunciar i anunciar; tenir Maria com a prototipus de VC.

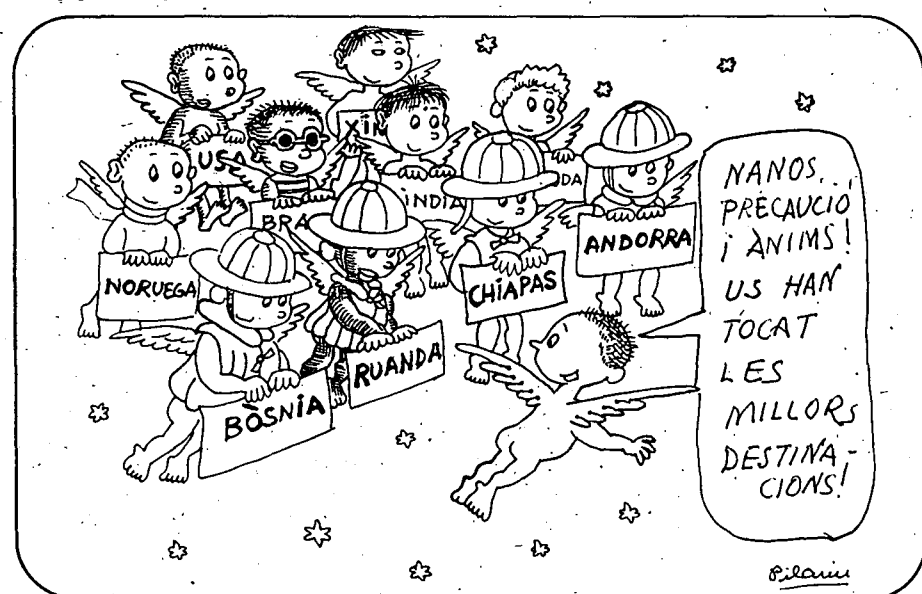
El primer d'entre tots els Pares sinodals

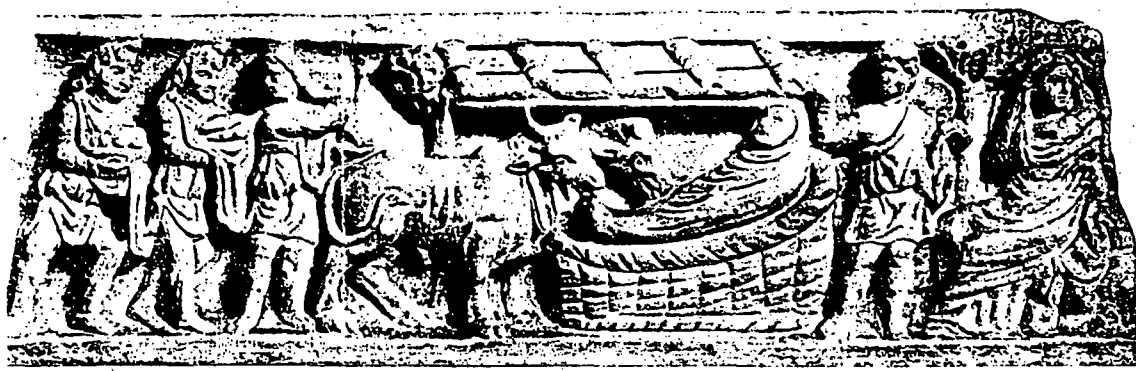
En aquest repàs dels principals temes del Sínode sobre la vida consagrada no podem concloure sense referir-nos al qui, una vegada més, ha caminat davant d'aquesta experiència eclesial amb el testimoni de la seva vida: el papa Joan Pau II. Les especulacions sobre la seva salut el feien més protagonista que de costum. Per això ell, pacientment, després d'escoltar i pregar cada dia amb els pares sinodals, no deixava d'afegir un comentari perquè tothom marxés cap a casa amb un somriure. Tots els pares sinodals i auditors al Sínode han pogut compartir la seva taula o, si més no, saludar-lo fraternalment. Hem vist el Sant Pare jugant amb el seu bastó, contemplant feliç la trobada amb les famílies o, amb pocs dies de repòs després del Sínode, marxar cap al sud d'Itàlia, a Catània, per exercir el seu ministeri incansable.

Això ho constatava la felicitació del cardenal O'Connor, amb motiu dels 16 anys de pontificat, en nom de tot el Sínode: «El Papa que ve descrit en els mitjans de comunicació no podria ser aquí, hora rera hora, dia rera dia, totalment despert i escoltant mentre molts de nosaltres dormim (...) Ets el mateix Papa que hem conegut durant 16 anys, encara fort, encara ple de vigot, encara treballant més hores al dia que molts altres homes, amb la meitat dels teus anys, podrien aguantar».

El mateix Sant Pare, al final d'un àpat de germanor ofert a tots els membres del Sínode, ens parlava de l'experiència de Cenacle i de Pentecosta que havíem acabat de viure: fer camí junts, amb una familiaritat episcopal que sorprèn a qualsevol observador i amb l'única preocupació pastoral d'una Església més fidel a l'Esperit. Enmig dels resultats d'un intens treball i en clima de comunió, ressonaven com a realitzades aquelles quatre fidelitats que es troben en la conclusió de l'*Instrumentum laboris*: fidelitat a Crist, Mestre i Salvador de les persones consagrades, i a l'Evangelí, arrel, norma i joia de la seva existència. Fidelitat a l'Església per identificar-se en la seva missió en el món. Fidelitat a la VC i al carisma propi de l'institut. Fidelitat dinàmica a l'home del nostre temps a través de la contemplació del rostre del Senyor. Fonaments, ben segur, de l'esforç per comprendre més el sentit profund de la VC i trobar camins i formes per acollir-la, desvetllar-la i agrair-la en les circumstàncies actuals de l'Església i del món.

Acudit

Relleu de sarcòfag paleocristià (s. IV), Museu Vaticà. Hi veiem el prototip de les representacions del Naixement en l'art romano-cristià. Així es troba en nombrosos sepulcres dels museus de Roma, Milà i Arles.

Al dessorat d'un cobert camperol amb teuladeta de rajola romana, hi ha com a centre de la composició Jesús embolcat i posat en una menjadora, que té aquí forma de cistella de vimet. Drets davant el bressol hi ha, formats, la parella d'animals. La figura del bou brandant la cua, d'anatomia perfecta, recorda el realisme de l'art clàssic.

Com a figuracions complementàries, hi ha a la dreta un pastor amb gaiato -no és pas sant Josep, que entrarà en escena més tard-, i la Verge Maria, asseguda com una matrona; a l'esquerra hi ha els tres Mags, com uns minyons oferents

Fragment de sarcòfag. Any 343, Museu de Roma. Certesa de la data per la inscripció superior, amb lletra

capital romana: «Placido et Romulo Co»; foren cònsols l'any 343.

No hi figuren Josep i Maria, sinó dos pastors amb gestos de sorpresa i aclamació. La mà amb un ram de llorer, a l'angle superior, fa pensar en un altre pastor.

El bou i l'ase, seriosos, fan companyia a Jesús, que està reclinat a terra, o en una menjadora de pedra

El bou i l'ase en el pessebre

Francesc Camprubí

De bell antuvi, convé distingir entre la presència històrica del bou i l'ase en el Naixement de Jesús i la presència iconogràfica en l'arqueologia i la història de l'art, fins a arribar al Pessebre. Història i art són sovint fonts convergents complementàries.

El que ens diu l'Evangeli

Sant Lluc, el cronista de la infància de Jesús, no diu pas que hi hagués cap animal en el naixement de Jesús, però tampoc no n'exclou la possibilitat.

Reymond E. Brown, al seu extens llibre *«El nacimiento del Mesías»*, Madrid 1982; estudi crític definitiu (?) per a alguns, comenta així la frase de Lluc: «Ella l'embolcallà i el posà en una menjadora». El mot grec *phatne* pot significar tant «estable» com «menjadora». Creu que l'escena d'embolcallar el nen i col·locar-lo escau millor a una menjadora. La menjadora forma part també del «senyal» que l'àngel donà als pastors: «Trobareu un nen en bolquers posat en una menjadora.»

Per tant, pel testimoni de l'Evangeli, es pot admetre la hipòtesi de la presència d'animals al lloc del naixement de Jesús, però no la tesi que realment hi eren en el moment de

néixer; i molt menys que els animals fossin un bou i un ase. Ens calen altres proves per a justificar aquesta presència.

La profecia d'Isaïes

És l'única font de l'Antic Testament que es pot adduir: Isaïes recull, profèticament, el plany de Déu davant la ingratitud del poble escollit: «El bou coneix el seu propietari, i l'ase, l'estable del seu amo; però Israel no em coneix» (Is 1:3).

Referent a aquest «coneixement», creu Brown (op. cit., p. 438) que el fet que els pastors veieren el nen a la menjadora i començaren joiosos a lloar Déu, donaria a entendre que per a Lluc les paraules d'Isaïes «ja no tenien vigència».

Sense ser escriptorista, jo no ho veig pas així. Malauradament, la incomprensió i el desconeixement del poble jueu, que es manifesta al llarg de l'Evangeli, perdura fins als nostres dies. Tal ingratitud i manca de correspondència motivaren el plor i el plany de Jesús tot contemplant Jerusalem.

L'Evangeli apòcrif del Pseudo-Mateu

Encara que és un escrit tardà (s. VI), es fa ressò de les tradicions i llegendes d'altres narracions apò-

Francesc Camprubí

crifes molt més antigues, sobretot el protoevangeli de Jaume, del s. II. Ha exercit una gran influència en la literatura i en l'art medievals.

Al capítol XIV trobem aquest text cabdal, amb referència explícita al bou i l'ase a l'estable:

«Tres dies després de néixer el Senyor, Maria sortí de la gruta i s'allotjà en un estable. Allí reclinà el Nen en una menjadora, i el bou i

l'ase l'adoraren. Llavors s'acomplí el que havia estat anunciat pel profeta Isaïes: «El bou coneix el seu propietari, i l'ase, l'estable del seu amo.» I fins els mateixos animals entre els quals es trobava l'adoraren sense parar.»

Seguidament el Pseudo-Mateu cita una altra profecia: «Llavors s'acomplí el que havia predit el profeta Habacuc: «Et donaré a conèixer enmig de dos animals.»»

Pel que fa a aquesta profecia, Aurelio de Santos Otero (cf. *Los evangelios apócrifos*, BAC, Madrid 1985) fa notar: «Esta interpretación, que es de la Vulgata, sigue a la versión de los LXX (transcribe la frase en griego y la traducción latina "in medio duorum animalium innotesceris"). San Jerónimo, en cambio, interpreta de acuerdo con el texto hebreo: "Domine, opus tuum, in medio annorum vivifica illud."»

No deixa de ser sorprenent, àdhuc pintoresc, la diferent traducció: «in medio duorum animalium», «in medio annorum».

El testimoni dels Pares de l'Església i d'escriptors antics i moderns

Es poden citar Orígenes, Gregori Nacianzè, Ciril de Jerusalem, Ambrós, Agustí, Paulí de Nola, Prudenci amb referència al bou i l'ase en el pessebre (cf. H. Leclercq, *Ane i Boeuf*, a: *Dictionnaire d'Archéologie Chrétienne*).

Aquests autors es fonamenten unànimement en la profecia d'Isaïes i donen una interpretació simbòlica i al·legòrica al bou i a l'ase.

Orígenes veu en la parella d'animals uns símbols religiosos de puresa (bou) i d'impuresa (ase), del poble jueu i dels pagans. Igualment sant Agustí i sant Ambrós hi veuen els símbols del poble escollit i gentil, per a treure'n la conclusió que Crist vingué per a la salvació de tots, tant per a la humanitat jueva com per a la pagana.

La simbologia -sobretot si hom es deixa portar per la imaginació- dona per a tot. Fa més de cent anys que Wolfgang Wenzel al seu llibre *Christliche Symbolik* dona una curiosa explicació: els dos animals formen parió amb els dos malfactors al costat de Crist en creu; el

Dibuix detall d'un relleu d'altar (s. XVI), Museu de Linz. Com a darrera il·lustració veiem aquest detall del bou agenollat «devotament» davant el bressol de Jesús. Recorda la frase del Pseudo-Mateu: «Allí a l'estable el bou i l'ase l'adoraren.»

Es de remarcar també la forma d'altar, amb arcs, que té la menjadora aquí. En l'art oriental, la menjadora es transforma en un altar; és el sacrifici de Crist que començà a Betlem i culminà al Calvari. En aquest sentit simbòlic, sacrificial, es pot interpretar també el petit anyell que es veu en molts Naixements, posat als peus de Jesús, ajagut i lligat -diferent dels bens que porten els pastors: al·lusió a Crist «Anyell de Déu»

Vitrall (s. XV), Catedral de Königsfelden. En el detall d'aquest naixement hom podria pensar en el final de l'episodi anterior. L'ase té els ulls tapats, però no pas per la bastonada de Josep, sinó en sentit simbòlic: és l'antiga Llei, la Sinagoga, amb la bena als ulls -com es constata en altres monuments-, que no volgué reconèixer el Messies.

Maria té ja als braços el seu fill, que contempla amorosament. El bou i l'ase se'l miren enyorant de no tenir el nen més a prop, a la seva menjadora.

Fragment de relleu de Vaxos (s. V), Museu bizantí d'Atenes. Composició simètrica simplificada: no hi figuren ni Josep ni Marià pastors. El centre d'interès és Jesús, ben faixat, posat en una menjadora amb posts. Malgrat el desgast del marbre es distingeixen bé, al fons, l'ase i el bou com contemplants i alienats a l'infant.

Als dos costats figuren dos arbres: un pi, a l'esquerra, i una parra amb raïms, a la dreta. S'han interpretat com a símbols de la nova vida que inaugura el naixement del Fill de Déu.

bou, les ànimes sensibles a la salvació, i l'ase, les ànimes que la refuseixen. Són com la terra fèrtil i estèril d'una mateixa sement.

Fent una digressió, em sap greu que l'ase sigui, injustament, tan mal tractat. Sols com a animal ja mereix respecte i simpatia: és pacient, bondadós, no és presumit com ho són altres animals-, no s'irrita fàcilment; ho suporta tot: càrregues feixugues, trescant per serres i camins estrets i pedregosos, al bat del sol o en mal temps... i tot sense queixar-se. Però, com a animal bíblic -es podria fer una tesi sobre aquest tema-, és digne d'un gran afecte per haver portat el Fill de Déu: de Natzaret a Betlem, a Egipte -anada i tornada-, i, sobretot, en l'entrada de Jesús a Jerusalem el Diumenge de Rams.

Influències mitològiques i astrològiques

Paganisme i cristianisme es relacionen sovint en la història i l'art. La festa de Nadal sembla que fou una cristianització de la festa romana del naixement del «sol invictus». Així la primera representació pagano-cristiana nadalenca es troba en el mosaic de la volta de la cripta de Julià -any 300-, a la necròpolis vaticana, on es representa Hèlios, déu del sol, com a Crist llum del món, «sol que ve del cel» (Lc 1:78).

Hom ha volgut veure en el bou i l'ase del pessebre també reminiscències

del naixement dels «nens divins» del món mític que tenen com a «llevadores» animals, que assisteixen, vigilen i protegeixen els «nous reis nats». Se citen els exemples de Zeus a Creta, rodejat d'abelles i bocs; de Cir, rei dels perses, amb la gossa; fins a la lloba de Ròmul i Rem, en la llegenda de l'origen de Roma.

A Egipte, molts animals foren venerats com a sagrats; n'hi ha tot un museu a Alexandria. Així ho fou el vedell d'or al peu del Sinai, i a l'Índia encara és considerada la vaca com a «sagrada». També l'ase, animal domèstic, es consagrava entre els romans a la deessa Vesta, protectora de la llar.

Adhuc s'han relacionat el bou i l'ase amb records fantasiosos de temes prehistòrics en què l'home es veia amenaçat, servit i alimentat per animals, que els representava en pintures rupestres. El bou i l'ase del pessebre podrien ser interpretats com a prova d'agraïment de l'home envers els animals de càrrega i de treball dels quals més se servia.

El testimoni de la iconografia cristiana

Arqueologia i art -llocs històrics i teològics- forneixen un argument fefaent. És una constant iconogràfica la presència del bou i de l'ase en l'escultura i la pintura de tot temps, fins a arribar al popular pessebre: plasmació plàstica tridimensional del Naixement de Jesús, on no falten mai la parella d'animals.

Com a simple mostra de la presència del bou i l'ase en els monu-

Placa d'ivori (s. V), Museu de Nevers. Consta de dues escenes: aquesta del Naixement i, a continuació, la dels Mags oferint els dons a Jesús en braços de Maria.

Per les arcades del mur del fons -fet d'obra ben reglada- s'atansen el bou i l'ase. Es miren mútuament com en un diàleg silenciós (la llegenda diu que per Nadal les bèsties parlen).

Jesús està posat en una menjadora de pedra. La palla forma com una aurèola al seu cos

ments figuratius, ofereixo diversos exemples il·lustratius, dels quals faig un breu comentari.

Cloenda

El bou i l'ase s'han representat en el pessebre prop de Jesús en diverses actituds i expressions: drets, vetllant i protegint el Nen; contemplant-lo, amb esguard atent; escalfant-lo, allargant el morro alenat, i llepant-lo, com a senyal d'afecte i reconeixement; i, finalment, adorant-lo agenollats.

Pregunto: Aquests dos animals, companys fidels de Jesús en el seu Naixement, ¿són en les obres d'art i en el pessebre popular només perquè Jesús nasqué en un estable i fou posat en una menjadora? ¿Podrien haver-hi estat presents realment?

Hi ha intuïcions de sants, humils i de pocs estudis, que valen tant com els raonaments de savis: a Sant Francesc d'Assís -el Poverello, patró dels pessebristes- li va semblar la cosa més natural posar un bou i un ase en el pessebre vivent que escenificà en la Missa de Nadal a Greccio, l'any 1223.

Però adhuc com a mers símbols, poden tenir també en el nostre temps -de tants àudio-visuals i de tant infatigablement- una vàlida significació: cal tenir orelles d'ase -dretes i atentes- i ulls de bou -ben oberts, contemplatius- per a copsar un xic, tot «rumiant» humilment, l'inescrutable «mirabile mysterium» de Nadal.

Repussat en argent, Tapa d'Evangeliari (any 1000), Tresor de la catedral d'Aquisgrà. S'hi pot veure el detall significatiu del bou llepant el nen: és el reconeixement. Maria, incorporada, sembla com «meditant en el seu cor». Jesús jau en una menjadora gran amb potes; alça el caparró mirant joïós la seva mare

Hida-Còdex de Meschede (any 1020), Colònia, avui a la biblioteca de Darmstadt.

Aquesta miniatura respon a la iconografia oriental del Naixement; tal com es manifesta en els mosaics i les icones. Maria, la figura més gran, que centra la composició, està jacent (en l'art gòtic ja estarà agenollada adorant).

Nadal, a Orient, és més la festa de la Theotokos, i l'Epifania, la del Logos encarnat. Aquí Maria, recolzant el cap sobre el braç cobert pel mantell, té expressió de tristor. Aquesta mirada entristida es constata també en moltes Madones bizantines, com presagiant ja «l'espasa de dolor» que anunciarà Simeó.

El bou i l'ase -companys inseparables del bressol de Jesús també en l'art oriental- apareixen en canvi com somrients, satisfets d'estar prop de l'Infant diví, caracteritzat ja amb el nimbe crucífer.

Plafó de fusta (s. XII), Capella de Sant Martí, Zillis. És un dels 150 compartiments que decoren el sostre representant la vida de Crist.

El nen Jesús, amb el nimbe crucífer, està posat a la menjadora, senzill caixó de fusta. És remarcable l'acurat embenat del seu cos, en forma d'espiga de blat. Vol simbolitzar que el Nadó de Betlem -casa del pa- és posat com en una pastera. Sant Agustí diu que «Crist a la menjadora és nostre aliment»: és el Pa baixat del cel.

El bou i l'ase estiren freturosos el coll fitant Jesús i reconeixent-lo. Així ens recorden la profecia d'Isaïes. El segment circular del cel amb una estrella significa la glorificació divina

Fragment del frontal d'altar romànic de Sagàs (s. XII), Museu d'Art de Catalunya.

Jo no conec en l'art un bou i un ase tan expressius. Amb els ulls grossos -com finestres de l'esperit-, les banyes i les orelles dretes, se'ls veu cofois d'estar tan a prop de Jesús. Lluny de temença, a Jesús se'l veu satisfet de tenir tan bona companyia: malauradament, els animals són de vegades més agraiats que les persones. No es pot dir tant amb un dibuix tan senzill, però que Picasso podria signar. No es pot dir més en tan poques ratlles. És la difícil i admirable simplicitat del romànic

Vitrall (s. XV), Catedral de Friburg (Alemanya). Tenim aquí un detall anecdòtic rar. Maria, amb els braços alçats, rep el seu fill, baixat de la menjadora. El bou i l'ase, retenint amb la boca els bolquers, s'hi oposen. Sant Josep, un xic enutjat, ha de donar un cop de bastó al morro del bou perquè cedeixi. Tan gelosos de Jesús eren els animals!

Cartes

◆ CC i les meves possibilitats econòmiques

Sr. Director:

Llegeixo al núm. 791 de 17 de novembre de CC i en primera plana, en una nota de la Direcció, el que segueix, entre altres coses: «Agraïm a la gran majoria dels nostres subscriptors, en aquestes circumstàncies, la comprensió i l'estima...» i continua: «només són uns pocs els que, davant de les dificultats esmentades, ens han penalitzat —creiem que injustament— amb la seva baixa».

En carta de 8 de febrer de 1993 (que vàreu rebre) vaig donar-me de baixa de CC, donant-vos els motius per aquesta decisió meua (que no era altra cosa que la desorganització del servei de correus). La baixa fou a partir del núm. 703.

Com a subscriptor tenia el núm. 6.422.

Ara trobo puntualment CC a la meua parròquia i puc dir-vos que fins ara tinc a casa 792 exemplars, més el núm. 0 i el primer full de propaganda, o sigui que són 794, tots els apareguts fins avui.

Crec que això vol dir que tinc la comprensió i l'estima per a CC com els que més, i que jo no he penalitzat ni penso penalitzar res ni ningú.

Com que estimo CC, tot i haver-me donat de baixa com a subscriptor, continuo com a Amic de CC amb el núm. 168 amb tot i que

les meves possibilitats econòmiques no em permeten de poder fer-hi més, ja que la pensió no arriba per a tot el que un voldria fer.

F. RÓVIRA P.
Sabadell

◆ La creueta en la declaració de renda i la COPE

Sr. Director:

Faig referència a la carta publicada per CC el passat 8 de desembre, en la qual el Sr. Ferran Pont diu que hi ha gent que no posa la creueta a favor de l'Església en la declaració de la renda perquè la Conferència Episcopal Espanyola és accionista de la cadena COPE, emissora que fa pocs dies escolto a les vuit del matí i no em desagrada.

La manca de creuetes a Catalunya a favor de l'Església ja ve d'anys, des que va començar aquest sistema. El més inexplicable és que la major part de les declaracions de renda que es fan a Catalunya passen de posar la creueta i sembla que els que la posen a favor de l'Església doblen les destinades a «altres fins socials». La causa de tot això pot ser de que hi ha molta gent que acudeix a graduats socials i gestors per fer la declaració de la renda i si el client no fa indicació expressa, el requadre queda en blanc. Els bisbes italians van ser més espavilats i l'acord que hi ha amb aquell Estat diu que quan el requadre es

deixa en blanc, l'import de les aportacions que corresponguin serà repartit proporcionalment segons el nombre d'opcions que realment s'hagin consignat o sigui que «el que calla no diu res».

Sobre els «atacs a Catalunya» per part de la COPE i diaris de Madrid, no tots n'han fet. Al meu jutí més aviat són atacs a decisions polítiques i administratives del govern català i això en un règim de llibertats no té res de particular. És semblant al que passa quan els bisbes parlen de política i molts posen el crit al cel. Com a ciutadans que són, poden dir el que vulguin. Ara bé, hi ha una diferència: quan ells parlen és molt difícil distingir quan parla el ciutadà i quan ho fan com a bisbes. Es per això que han de medir bé les seves paraules per evitar «relliscades» com ha passat darrerament a Mons. Yáñez en parlar de «l'alternància política» i abans a Mons. Deig sobre el tema de la Conferència Episcopal Catalana independentitzada de l'Espanyola. Segons què i com es diu, els efectes poden ser contraproductius i perjudicar la creença de certes persones que encara no han descobert que la Creu està molt per sobre de les discutibles qüestions humanes i temporals.

JOSEP PONS VIVES
Barcelona

◆ La nostra generositat a prova

Sr. Director:

Crec que cal dir les coses pel seu nom i fugir de subterfugis, en el cas concret del moment present amb motiu d'una campanya molt necessària i d'actualitat, fer comprendre als qui no estan prou motivats que, fruit del cansament de l'Administració Estatal de continuar subvencionant econòmicament a l'Església, no ens queda més remei als cristians que arribar fins al sacrifici si cal perquè el complicat i carregós pressupost religiós cristià (social, litúrgic, educatiu, benèfic, cultural, mobiliari i edificis, etc.) trobi la

deguda atenció nostra sense migradesa de cap mena. En resum que cal tocar de peus a terra, tota vegada que ha arribat el moment d'actuar demostrant la nostra fidelitat a l'Obra de Déu.

En realitat cal convenir que no té prou sentit el fet que ens haguem de refiar dels que es mostren refractaris a entrar als nostres temples.

GENÍS DE TERA TEIXIDOR
Badalona

◆ La direcció del centre Joves Hora-3 de Girona

Sr. Director:

Referent a l'article: *Evangelitzar avui: tornar al poble*, on s'entrevista el P. Pere Codinach, a *Catalunya Cristiana* de data 10 de novembre de 1994, i en concret al fragment de la introducció de l'article on diu textualment: «...i dirigeix el centre de Cateques i el Centre de Joves Hora-3 de Girona»; només vull fer una nota aclaratòria perquè crec que pot induir a errors pel que fa a la responsabilitat del Moviment Hora-3 al Bisbat de Girona.

El P. Pere Codinach va ésser un dels iniciadors del Moviment Hora-3. Actualment és consiliari d'un centre on hi ha Hora-3 a Girona, concretament el Centre Pare Claret, on el responsable dels grups és en Daniel Bentué.

A Girona ciutat hi ha dos centres més, cadascun amb el seu responsable i consiliari.

El Moviment Hora-3 està arrelat també en altres centres i parròquies del nostre Bisbat.

La responsable del Moviment al Bisbat de Girona és la seva coordinadora, Conxita Fuentes i Pumarola, elegida en assemblea i nomenada pel Sr. Bisbe Jaume Camprodon. El consiliari diocesà és Mn. Jaume Reixach, nomenat també pel Sr. Bisbe.

CONXITA FUENTES I PUMAROLA
Coordinadora Hora-3 Bisbat de Girona

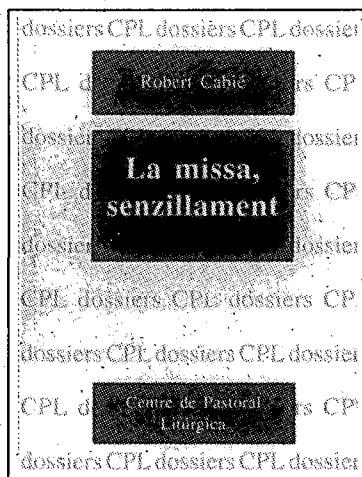
PUBLICACIONS CPL

Novetats

Èxit de vendes:

LA MISSA, SENZILLAMENT

de Robert Cabié
116 pàgs., 975 ptes.
(publicat també en castellà)

La missa, senzillament precisament perquè no és gens senzill comprendre el seu sentit. La missa suporta el pes de dos mil anys d'història. ¿Com parlar-ne amb senzillesa?

¿Què significa, per exemple, que és un «sacrifici» i més encara un «sacrifici d'acció de gràcies»? ¿Què vol dir realment que Jesucrist és present en el pa i en el vi?

I es plantegen també preguntes des de la vida: ¿anar a missa és el que defineix el cristià? ¿no és estimar l'important?

R. Cabié dona respostes a aquestes i altres preguntes. Amb la competència de qui és professor de teologia (a la Facultat de Toulouse) i amb l'experiència de qui és consiliari de moviments obrers. Ben atent a la sensibilitat actual i amb una gran preocupació per parlar amb senzillesa. Tot aportant testimonis cristians d'ahir i d'avui.

CENTRE DE PASTORAL LITÚRGICA
Rivadeneyra, 6,7 - 08002 BARCELONA
(Tel.: 93/ 302 22 35 - Fax: 93/ 318 42 18)

Retalls

Vida Parroquial (25-XII-94)

Nadal i família

El que em surt primer del cor és una afectuosa felicitació a cadascun dels qui llegiu aquestes ratlles i a tots els vostres familiars, particularment a aquells amb els qui conviuu habitualment. La pau i l'amor de Déu, fet home en el si d'una família, empleni sempre els vostres cors i les vostres llars. Santes i molt felices Festes de Nadal!

Celebrant Nadal en el marc de l'Any Internacional de la Família, us invito que emmarqueu la vostra celebració amb una reflexió que us ajudi a viure amb més goig la pertinença a la vostra família. És un do de Déu desenvolupar la vida en

l'ambient d'una família sana. Déu es podia haver fet present en el món, i podia haver-lo redimit, apareixent com un Profeta, la genealogia del qual no fos coneguda. La seva inserció en la família constituïda per Maria i Josep implícitament comporta estima i donar valor a la institució familiar. A més permet posar de relleu unes característiques que es donen en la Santa Família i que poden enfortir les famílies dels nostres temps.

És una família que té com a base el seguiment de la vocació. No és sols el resultat d'una trobada de simpatia. Ni es fonamenta principalment en el goig humà de la convivència. És Déu qui crida Maria i Josep a constituir una llar. Ells en tenen consciència i accep-

ten el voler de Déu.

És una família al servei del pla salvador que el seu Fill, Jesús, havia de dur a terme. Cada família té també un paper a fer en l'enlaira-ment de la societat humana.

És una família en la qual no manquen ni pobresa ni tribulacions. Però són contèmplades sense desesperació. Són assumides en el cor i acceptades com a volgudes per Déu, sense perdre mai la confiança en l'ajut de Déu Pare.

Podríem continuar la llista. N'hi ha prou per demanar a Déu que la llum de Nadal ajudi les nostres famílies, i als qui es preparen per constituir-ne de noves, a veure en la Família de Jesús Infant, nat a Betlem, el model de la pròpia família.

Ramon Malla, bisbede Lleida

El Nadal del Concili

Pere Tena

bisbe auxiliar de Barcelona

Amb una litúrgia solemne, les vuit esglésies que tenen la seva seu a Catalunya celebraren l'Eucaristia del segon dissabte d'Advent, dia 10 de desembre, a Montserrat, pregant pel Concili Provincial Tarraconense, que ja està a les portes (començarà, si Déu vol, a Tarragona, el dia 21 de gener).

Com sempre que celebrem la litúrgia, hi ha uns moments que destaquen entre els altres, no sols pel seu valor objectiu, sinó en l'íntima ressonància de cadascun dels participants. Els «moments» poden ésser unes paraules, unes persones, unes accions... És en aquest context on nasqueren aquestes reflexions que enllacen els grans accents de l'Advent i del Nadal amb el nostre Concili.

«L'esperit d'Elies»

La primera lectura del segon dissabte d'Advent és l'elogi que el Siràcida fa del profeta Elies. M'aturo en aquesta frase: «Diu l'Es-criptura que estàs a punt de venir, quan serà l'hora... a fer que els pares es reconciliïn de tot cor amb els fills» (Sir 48,10). L'evangelista sant Lluc, en l'anunci del naixement de Joan, aplica aquesta missió a la del Baptista: «li anirà (Joan) al davant (del Senyor) amb l'esperit i el poder d'Elies per convertir els

cors dels pares envers els fills» (Lluc 1, 17). La frase es troba igualment en el profeta Malaquies (3, 24), on s'afegeix l'acció complementària: «reconciliar els fills amb els pares».

En tots els casos, l'obtenció d'aquesta reconciliació es considera com una de les fites de l'acció profètica en vistes al dia del Senyor. És quelcom previ, que cal que sigui fet abans que s'acompleixi el moment culminant. En el cas del Baptista, això es tradueix en la predicació de conversió, en exhortació a fer-se batejar com a signe de purificació dels pecats; però allò que fa el Baptista és només preparar l'arribada del qui ha de batejar amb Esperit Sant i foc.

L'acció de l'Església té també, com la de Joan, una gran part de preparació divina. I aquí és on trobo l'enllaç entre el Concili i la frase citada abans: «reconciliar de tot cor els pares amb els fills, i els fills amb els pares». Dit en altres termes: reconciliar les generacions, perquè tothom estigui ben disposat a acollir la salvació.

Potser quan concretem d'aquesta manera la frase bíblica veiem més clara la força i, fins i tot, la dificultat que entranya. Les generacions ideològiques i les espirituals són tan o més difícils de reconciliar que les generacions materials. Els cristians d'abans del Concili i els de després del Concili; els qui han viscut el Concili Vaticà II i els qui no l'han viscut; els qui han lluitat per un deter-

minat model de societat i els qui han nascut en tot un altre context social; els anomenats *conservadors* i els anomenats *progrèssistes*, i així un llarg etcètera de situacions diverses, cadascuna d'elles viscuda com a pròpia, i amb la temptació de viure-la com a bona en exclusiva. La tasca de reconciliació és precisament aquesta: ajudar que no sigui viscuda com a bona en exclusiva, sinó en comunió cordial i real en l'Església.

¿Aconseguirà el nostre Concili Provincial reconciliar aquesta diversitat de situacions i plantejaments? Si creiem que el Senyor està a la nostra porta i truca, és necessari fer aquesta reconciliació abans d'obrir-la-hi. Ell no es manifestarà mentre el nostre testimoni estigui enterbolit pels nostres personalismes i protagonismes.

«La nostra terra donarà el seu fruit»

Durant la processó de comunió, en l'Eucaristia esmentada en començar, cantàvem l'antífona presa del salm 84: «El Senyor donarà la pluja (literalment: el bé), i la nostra terra donarà el seu fruit». En el context de l'Advent, aquestes frases tenen un fort sentit maria: la iniciativa divina de salvació es realitza amb la col·laboració de la «terra» que és Maria; així, la nostra humanitat té com a fruit el Salvador: «que la terra obri el seu si, per fer-ne germinar la salvació» (Isa-

ies 45, 8).

Si l'Església té una dimensió profètica com la del Baptista, té també una dimensió maternal com la de Maria. També l'Església és «terra» que rep el «bé» de Déu —l'Esperit Sant— perquè, col·laborant amb la seva força, doni el fruit de bones obres que li correspon.

El Concili, com tota acció pastoral, és una funció maternal de l'Església. El Decret sobre el ministeri dels preveres ho afirma així: «La comunitat eclesial exerceix una vertadera maternitat envers les ànimes que cal portar a Crist» (n. 6). Es tracta, doncs, de deixar-se «cobrir per l'ombra de l'Esperit Sant» (vegeu Lluc 1, 35), i vetllar perquè la nostra terra estigui a punt per donar el seu fruit.

Com l'estimem, la nostra terra! Com agraïm a Déu que li hagi donat arrels cristianes! Com voldríem veure créixer en ella una resposta de fe i d'acció de gràcies al Senyor, i saber com hem de fer-ho perquè això sigui realment així! Llegim al profeta Oseas unes paraules que ens desafien: «Així que els vaig alimentar, van saciar-se; però un cop satisfets, van enorgullir-se i m'oblidaren». (Oseas 13, 6). ¿Potser voleu, Senyor, que el nostre Concili sigui una gran confessió de la nostra pobresa, de la necessitat que tenim de Vós? «Senyor, doneu-nos la pau; el fruit mateix del nostre treball és obra vostra» (Isaïes 26,12).

Lectures Bíbliques

Nadal de nostre Senyor Jesucrist (missa del dia)

Lectura primera

*D'un cap a l'altre de la terra
veuran la salvació del nostre Déu*

Lectura del llibre d'Isaïes

52: 7Quin goig de sentir a les muntanyes els passos del missatger que anuncia la pau i porta la bona nova, que anuncia la salvació i diu a la ciutat de Sió: «El teu Déu és rei.» 8Escolta els crits dels teus sentinel·les, escolta quins esclats de goig: veuen cara a cara com el Senyor torna a Sió. 9Danseu, ruïnes de Jerusalem, alceu, totes, el crit d'alegria: el Senyor ha consolat el seu poble, ha redimit Jerusalem. 10Als ulls de tots els pobles el Senyor ha estès el seu braç sant, i d'un cap a l'altre de la terra veuran la salvació del nostre Déu.

Paraula de Déu.

Salm responsorial 97 (R. v. 3c)

1Canteu al Senyor un càntic nou:
ha fet obres prodigioses,
la seva dreta i el seu braç sagrat
han sortit victoriosos.

R.D'un cap a l'altre de la terra
tothom ha vist la salvació del nostre Déu.

2El Senyor ha revelat la seva ajuda,
i els pobles contemplen la salvació.

3L'ha mogut l'amor que ell guarda fidelment
a la casa d'Israel. R.

Tothom ha vist, d'un cap a l'altre de la terra,
la salvació del nostre Déu.

4Aclameu el Senyor, arreu de la terra,
esclateu en cants i en crits d'alegria. R.

5Canteu al Senyor les vostres melodies,

canteu-les al so de les cítares;

6aclameu el rei, que és el Senyor,
amb trompetes i tocs de corn. R.

Lectura segona

Déu ens ha parlat en la persona del Fill

Lectura de la carta als cristians hebreus

1: 1En diverses ocasions i de moltes maneres, Déu antigament havia parlat als pares per boca dels profetes; 2però, ara, en aquests dies que són els darrers, ens ha parlat a nosaltres en la persona del Fill, que ell ha constituït hereu de tot; per mitjà del qual ja havia creat el món. 3Ell, que és resplendor de la glòria de Déu i empremta del seu mateix ésser, i que sosté l'univers amb el poder de la seva paraula, acabada l'obra de purificació dels pecats, s'ha assegut a les altures, a la dreta de la majestat divina, 4i ocupa un lloc tant més superior als àngels com més incomparable és el títol que posseeix en herència.

5Perquè, ¿a quin dels àngels Déu ha dit mai: «Ets el meu Fill, avui t'he engendrat»? I encara: «Jo seré el seu pare, i ell serà el meu Fill.» 6Diu també quan presenta al món el seu primogènit: «Que es prosternin davant d'ell tots els àngels de Déu.»

Paraula de Déu.

Al·leluia

Neix la claror d'un dia sant:
veniu, pobles, adoreu el Senyor,
que avui ha baixat a la terra una gran llum.

Evangelí

*El qui és la Paraula es va fer home
i plantà entre nosaltres el seu tabernacle*

Lectura de l'evangelí segons sant Joan

1: 1Al principi ja existia el qui és la Paraula. La Paraula era amb Déu i la Paraula era Déu. 2Era, doncs, amb Déu al principi. 3Per ell tot ha vingut a l'existència, i res del que ha vingut a existir no hi ha vingut sense ell. 4Tenia en ell la Vida, i la Vida era la Llum dels homes. 5La Llum resplendeix en la foscor, però la foscor no ha pogut ofegar-la.

[6Déu envià un home que es deia Joan. 7Era un testimoni; vingué a donar testimoni de la Llum, perquè per ell tothom arribés a la fe. 8Ell mateix no era la Llum; venia només a donar-ne testimoni.]

9Existia el qui és la Llum veritable, la que, en venir al món, il·lumina tots els homes.

10Era present al món, al món que li deu l'existència, però el món no l'ha reconegut. 11Ha vingut a casa seva, i els seus no l'han acollit. 12Però a tots els qui l'han rebut, als qui creuen en el seu nom, els concedeix poder ser fills de Déu. 13No són nascuts per descendència de sang, ni per voler d'un pare o pel voler humà, sinó de Déu mateix. 14El qui és la Paraula es va fer home i plantà entre nosaltres el seu tabernacle, i hem contemplat la seva glòria, que li pertoca com a Fill únic del Pare, ple de gràcia i de veritat.

[15Donant testimoni d'ell, Joan cridava: «És aquell de qui jo deia: El qui ve després de mi m'ha passat davant, perquè, abans que jo, ell ja existia.» 16De l'abundància de la seva plenitud tots nosaltres hem rebut gràcia sobre gràcia. 17Perquè la Llei, Déu la donà per Moisès, però la gràcia i la veritat ens ha vingut per Jesucrist.

18Déu, ningú no l'ha vist mai; Déu Fill únic, que està en el si del Pare, és qui l'ha revelat.]

Paraula del Senyor.

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

Cicle dominical: C; ferial: I

TEMPS DE NADAL

OCTAVA

(salteri: setmana 1)

DESEMBRE:

25. Diumenge. Solemnitat de Nadal del Senyor. Missa vespertina de la vigília: *blanc*. Lectures: Is 62:1-5 (Salm 88) / Ac 13:16-17.22-25 / Mt 1:1-25. - Missa de la nit: *blanc*. Lectures: Is 9:1-6 (Salm 95) / Tt 2:11-14 / Lc 2:1-14. - Missa de l'alba: *blanc*. Lectures: Is 62:11-12 (Salm 96) / Tt 3:4-7 / Lc 2:15-20. - Missa del dia: *blanc*. Lectures: Is 52:7-10 (Salm 97) / He 1:1-6 / Jo 1:1-18. Tot propi.

CELEBRACIONS PRIVADES: Mare de Déu de Betlem o del Pessebre. Santa Anastàsia, màrtir; santa Eugènia, verge i màrtir.

26. Dilluns, dia 2 de l'octava de Nadal. Festa de sant Esteve, diaca i primer màrtir: *vermell*. Lectures: Ac 6:8-10, 7:54-59 (Salm 30) / Mt 10:17-22.

CELEBRACIONS PRIVADES: Sant Dionís, papa i màrtir; sant Zòsim, papa (grec).

27. Dimarts, dia 3 de l'octava de Nadal. Festa de sant Joan, apòstol i evangelista (fill de Zebedeu, vident de Patmos): *vermell*. Lectures: 1Jo 1:1-4 (Salm 96) / Jo 20:2-8.

CELEBRACIONS PARTICULARS: Sant Teodor, monjo; santa Nicaret, verge.

Aniversari de l'ordenació episcopal (1987) del bisbe Lluís Martínez i Sistach, de Tortosa.

Festes majors: Marçà i la Pineda.

28. Dimecres, dia 4 de l'octava de Nadal. Festa dels sants Innocents, màrtirs: *vermell*. Lectures: 1Jo 1:5 - 2:2 (Salm 123) / Mt 2:13-18. CELEBRACIONS PARTICULARS: Santa Dòmina, verge i màrtir; sant Abel, fill d'Adam i d'Eva.

Festes majors: Bellmunt de Priorat.

29. Dijous, dia 5 de l'octava de Nadal: *blanc*. Lectures: 1Jo 2:3-11 (Salm 95) / Lc 2:22-35.

COMMEMORACIÓ POSSIBLE: Sant Tomàs Becket, bisbe (de Canterbury) i màrtir.

CELEBRACIONS PARTICULARS: Sant David, rei i profeta; sant Trófim, bisbe.

30. Divendres. Festa de la sagrada Família: *blanc*. Lectures: Sir 3:3-7.14-17a, o bé Col 3:12-21 (Salm 127); també 1S 1:20-22.24-28, o bé 1Jo 3:1-2.21-24 (Salm 83) / Lc 2:41-52.

CELEBRACIONS PARTICULARS: Sant Mansuet, màrtir; sant Rainer, bisbe; santa Anísia, màrtir; sant Fèlix I, papa i màrtir; beat Raül, abat.

Festes majors: Barcelona: Sant Andreu de Palomar.

31. Dissabte, dia 7 de l'octava de Nadal: *blanc*. Lectures: 1Jo 2:18-21 (Salm 95) / Jo 1:1-19. Vespres de demà.

COMMEMORACIÓ POSSIBLE: Sant Silvestre I, papa i màrtir.

CELEBRACIONS PARTICULARS: Santa Coloma, verge i màrtir; santa Melània la Jove; sant Sabinià, bisbe i màrtir.

Festes majors: Arsèguet, Centelles, Santa Coloma de Cervelló, Santa Coloma de Gramenet, Santa Coloma de Queralt i la Torre de Fontaubella.

Naixement del Salvador

Sant Lleó, el Gran Sermó XXI

Avui, estimats germans, ha nascut el nostre Salvador: alegrem-nos. Està prohibit entristir-se un dia que neix la vida, la vida que, destruint el temor a la mort, ens aporta la felicitat de l'eternitat promesa. A ningú no se li impedeix poder participar de l'alegria d'aquesta vida. Un motiu únic de joia és comú en tots els homes, ja que el nostre Senyor, destructor del pecat i de la mort, no havent trobat en ells a ningú exempt de culpa, ha vingut a alliberar a tothom. Que s'alegi el sant ja que el seu triomf s'apropa; que exulti de goig el pecador perquè se li ha

donat el perdó; que s'animi el pagà perquè se l'ha cridat a la vida.

En efecte, quan va arribar la plenitud dels temps assenyalats en la profunditat impenetrable del pla diví, el Fill de Déu, per reconciliar la nostra raça amb el Creador, es va revestir de naturalesa humana: així el dimoni, inventor de la mort, seria vençut per la naturalesa a la qual ell havia vençut en una altra ocasió... En aquest naixement únic no hi ha hagut res de concupiscència carnal, no hi ha hagut transmissió de la llei del pecat. De la soca de David ha estat escollida una Verge real, que, cridada a produir un rebrot sagrat, concebeix en el seu esperit abans que en el seu cos una descendència humana i divina (cf. Ga 3, 16ss.)...

«El teu Salvador ja és aquí!»

(Is 62:11-12)

Josep M. Aragonès

Rector de Torrelavit i canonge de la seu de Barcelona

Ruta d'èxode

Els dos versets que constitueixen la perícopa que llegim en la missa de l'alba de Nadal són els que clouen el magnífic poema del c. 62 del llibre d'Isaïes. Aquest poema del segon Isaïes sembla que té una relació molt directa amb la celebració de la festa dels Tabernacles. Tot Jerusalem era una festa, i la llum de les torxes feia brillar les places i els carrers. El record de l'Èxode, llavors de la peregrinació dels pares pel desert en condicions molt precàries, es convertia aquells dies en una festa joiosa, a la qual hi acudien les gents d'arreu del país. En temps del retorn de l'exili, però, aquesta festa tenia una mena de regust agredolç, fruit de la realitat dura que es vivia i alhora de la innegable gràcia que era el poder celebrar de nou a casa, a la terra dels avantpassats, la memòria dels esdeveniments que havien posat el poble en marxa i que volien ser un senyal de ruta per als israelites d'aquell moment. Com que els pares havien partit d'Egipte en busca de la terra promesa, així ara el poble havia de seguir endavant en el seu camí cap a la consecució plena del seu alliberament. L'esperança no era fàcil. Sobretot perquè la fe no era tampoc massa forta. Així el profeta recorda els seus compatriotes «el que el Senyor fa sentir» (v. 11a). No es tracta d'una paraula que s'hagi de guardar en l'interior de la consciència ni que s'hagi de dir amb veu baixa, vergonyant: la veu del Senyor ara és forta, arriba fins als termes més llunyans de la terra» (v. 11b). El profeta és l'altaveu d'aquesta veu que reproduïx les ressonàncies de la paraula de Déu, dita a tots els homes i captada pel creient.

Clarividència del creient

Saber veure Déu present en el món: vet aquí la gran ciència de l'home de fe. Els altres veuran en el món moltes coses que constitueixen una mena de teixit de causes i efectes. El creient hi sap veure Déu. «El teu Salvador ja és aquí» (v. 11c). Aquesta visió creient del món és el fonament de la nostra esperança. Som «La ciutat-no-abandonada» (v. 12b), contràriament a les ciutats fantasma, abandonades pels seus habitants, signes de mort i de desolació. Nosaltres en canvi, malgrat les nostres limitacions i, fins i tot, a despit del nostre mal, som la ciutat plena de vida, de

llum, de crits i de rialles, com Jerusalem en la festa dels Tabernacles, lloc de pelegrinatge. Perquè el nostre Déu —la nostra salvació— és amb nosaltres. Ell s'ha enamorat de nosaltres, que així hem pujat de categoria fins a no poder més. «I a tu et diran La-que-té-un-enamorat» (v. 12b). Val la pena d'endinsar-se en la contemplació d'aquest apel·latiu. A més de la seva bellesa, ens evoca l'amor apassionat de Déu pel seu poble —la humanitat—, l'absoluta gratuïtat de la salvació realitzada per i en l'amor que transfigura. Per això ara som «El-poble-sant», gràcies a què som també «Els-redimits-del-Senyor». Tots els nostres defectes, la nostra lletjor, no són prou per igualar la grandesa d'allò a què hem estat cridats a ser per la transformació que la salvació de Déu ha obrat en la humanitat. Aquesta realitat joiosa és la que el creient veu i ha de viure, i vivint-la, l'ha de dir a tothom com una proclamació vivent de l'evangeli.

«Ens ha nascut el Senyor»

El final del v. 11 ens diu que la vinguda del Senyor és acompanyada per l'esclat de la seva victòria: «l'acompanya el fruit de la seva victòria, el precedeixen els seus trofeus». Com els antics generals victoriosos entraven solemnement a la capital de l'imperi, fent-se precedir per la corrua dels captius i els portadors del botí arrabassat a l'enemic, així el Senyor —el teu Salvador— arriba amb «el fruit de la seva victòria: l'alliberament del poble, amb la corrua dels redimits. La frase isaïana és una bella imatge religiós-poètica del sentit pregon de la festa dels Tabernacles. Quan avui llegim aquesta perícopa en la litúrgia del Nadal de nostre Senyor Jesucrist, la imatge cedeix el lloc a la realitat. Ara sí que podem afirmar que el nostre Salvador ja és aquí i que la seva presència és acompanyada pel fruit de la seva victòria, precedida per les despulles de l'esperit del mal, que ha estat derrotat per la manifestació de la gràcia de Déu, que és font de salvació per a tots els homes (Cf. Tt 2:11). En la celebració eucarística renovem la meravella contemplada pels pastors de Betlem, que ens contarà sant Lluc en l'evangeli. Hem vingut a veure això que el Senyor ens ha fet saber, perquè, havent-ho vist amb els nostres propis ulls, ho diguem a tothom, tot tornant als llocs on es desenvolupa la nostra vida quotidiana, glorificant Déu i lloant-lo pel que hem vist i sentit. Perquè la celebració de l'eucaristia és sempre la descoberta de la presència de Jesús entre nosaltres i l'anunci del seu missatge de salvació al món.

(...) Així doncs, estimats germans, donem gràcies a Déu Pare a través del seu Fill en el Esperit Sant. Pel gran amor amb què ens va estimar, tingué pietat de nosaltres. Quan érem morts com a conseqüència dels nostres pecats, ens feu reviure en Crist (Ef 2, 6), perquè fóssim en ell una nova creació, una imatge remodelada. Despullem-nos de l'home vell i de les seves accions (Col 3, 9) i, admesos a participar en el naixement de Crist, renunciem a viure segons la carn. Reconeix, cristià, la teva grandesa i, un cop fet partícip de la naturalesa divina (2 Pe 1, 4), no retornis, amb una conducta indigna del teu origen, a la teva anterior caducitat. Recorda quin és el teu Cap, i de quin Cos ets membre. Recorda't que havent estat arrancat del poder de les tenebres (Col 1, 13), has estat transportat a la llum del Regne. El teu preu és la sang de Crist, i el qui t'ha comprat en la misericòrdia et jutjarà en la veritat, ell que viu i regna amb el Pare i l'Esperit Sant pels segles dels segles. Amén.

PER NADAL, VÉNEN ELS FREDS,
I ELS CAMINS SÓN PLENS DE GEBRE,
MISSA DEL GALL, EL PESSEBRE,
EL TIÓ I ELS PASTORETS.

(Preludi de «La Flor de Nadal»)

Que la Flor de Nadal ens ajudi
a ser més fidels a Déu i al Poble.

Mons. Antoni Deig,
bisbe de Solsona

LA FLOR DE NADAL

Autor: Francesc A. Picas

ELS PASTORETS DE L'AMETLLA DE MEROLA

Un espectacle musical simpàtic, alegre i popular, representat amb totes les novetats tècniques, que captiven i emocionen.

La Flor de Nadal de Francesc A. Picas, són els «Pastorets» que tot Catalunya aplaudeix.

Una bona eina que contribueix a fer país.

DIES DE REPRESENTACIÓ

SANT ESTEVE	26 DESEMBRE	1994
REIS	6 GENER	1995
DIUMENGE	8 GENER	1995
DIUMENGE	15 GENER	1995
DIUMENGE	22 GENER	1995
DIUMENGE	29 GENER	1995

HORA DE LES REPRESENTACIONS:

Tarda a 2/4 de 5

LOCALITATS

INFORMACIÓ, VENDA I RESERVA

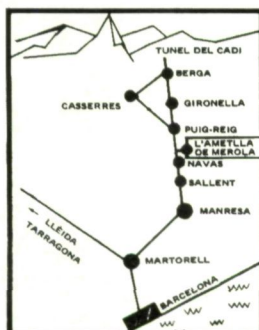
A L'AMETLLA DE MEROLA

RAMON RIERA: c/ Vell, 18 - Tel. 839 02 36

Cada dia de 7 a 9 del vespre. Dissabtes d'11 a 2 de la tarda.

A MANRESA

VIATGES BAIXAS, S.A.: Carretera de Cardona, 2 - Tel.: 872 35 69.

ADVERTIMENT IMPORTANT

Les localitats reservades no recollides ni abonades dins els 10 dies anteriors a la representació, es donaran per nul·les i es tornaran a posar a la venda.

Prefix telefònic de Barcelona (93)

Situació geogràfica: carretera de Manresa a Berga, quilòmetre 21

La Casa d'Espiritualitat d'El Miracle, tot l'any al servei de tothom

FAÇANA.

VESTÍBUL.

ORATORI.

CONVIVÈNCIA.

SALA REUNIONS.

JARDÍ.

- ✓ **MÉS DE 2.000 PERSONES** —individualment o en grups— són acollides, al llarg de tot l'any, a la Casa d'Espiritualitat: grups de joves, matrimonis, parròquies, col·legis, vídues i vidus, sacerdots, comunitats religioses, gent gran i moltes persones que venen individualment.
- ✓ **EN UN AMBIENT ACOLLIDOR**, tot utilitzant i adaptant les instal·lacions de l'antic hotel, compta amb trenta-set habitacions, de les quals quinze acaben de ser renovades i disposen de bany i una ha estat especialment habilitada per a minusvàlids.
- ✓ **INSTAL·LACIONS ADIENTS**, amb quatre sales de conferències, reunions i grups de treball, despatx per al director de tandes, dos menjadors, oratori, calefacció, ascensor, telèfon i fax. En definitiva, tot el que permeti uns dies de vida senzilla i reposada però sense preocupacions materials per dedicar-los a la reflexió i a la pregària.
- ✓ **LA CAPACITAT DE LA CASA** permet atendre diversos grups i realitzar diferents activitats alhora, però cal convenir i reservar prèviament la data per assegurar i tenir disposats els serveis necessaris.
- ✓ **SÓN MOLTES LES PERSONES** que vénen individualment a la Casa d'Espiritualitat, cercant un ambient de silenci i recolliment. Moltes busquen consell i orientació. La comunitat de monjos benedictins sempre és a punt per atendre les seves necessitats espirituals.
- ✓ **MONJOS BENEDICTINS** d'El Miracle i de Montserrat, juntament amb sacerdots diocesans, atenen les necessitats pastorals de les activitats programades de la Casa, com també de les persones i grups que ho sol·licitin. Els grups que ho desitgin seran acollits amb el seu director.
- ✓ **L'ACOLLIMENT DE LA CASA** és atès per les Germanes de la Fraternitat de Maria Verge, que així col·laboren en aquest servei de l'Església.

MENJADOR.

**PER A INFORMACIÓ
I INSCRIPCIONS:**

Per telèfon: (973) 48 00 45
Per fax: (973) 48 02 43

CASA D'ESPIRITUALITAT
25287 EL MIRACLE
(El Solsonès)

Molt gustosament li enviarem el BUTLLETÍ INFORMATIU/4 amb les activitats per tot l'any 1995. Envii les seves dades. Moltes gràcies.

Desitjo rebre el BUTLLETÍ INFORMATIU/4 amb les activitats per al 1995.

Nom i cognoms _____

Domicili _____

Població _____ C.D. _____

Província _____

Podem enviar-li més exemplars per a repartir entre persones interessades.

Indiqui-ho aquí: _____